

„Трилър в стила на Кланси ... динамичен и жесток!“

ТРИЛЪР

КОЛЕКЦИЯ

КРИМИ

ДЖОН ТРЕНХЕЙЛ

**ПРАВИЛАТА
НА КРЪВТА**

I

Издательска къща
КОМПАС

ДЖОН ТРЕНХЕЙЛ
ПРАВИЛАТА НА КРЪВТА
I

Превод: Тинко Трифонов

chitanka.info

На Тери Лин Мао Лонг — с мълчание и със сълзи. И с любов.

... Една моя позната ми каза, че се омъжила за съпруга си, защото онова, което говорел, било винаги неочаквано — една добра и рискована причина за брак, помислих си аз...

*„Южните порти на
Арабия“
Фрея Старк*

ДЕН ПЪРВИ

Колин Рейли гледаше голямата ръка с благоговение: мургава, покрита с косми, ръка на възрастен, това бе и ръката на обичта. Ръката на баща му. Белите пръстчета на момчето бяха пъхнати в нея, спокойни, уверени.

Летяха. Кабината бе изпълнена със светлина. Някъде долу, вляво, бе Азия. Обърна се така, че да може да погледне през илюминатора на скаймастъра. Знаеше, че е скаймастър, но Роуз, стюардесата, му каза, че самолетът се наричал *How Easy Angel* по буквите на регистрационния му номер *HEU*. Когато си седемгодишен и все още се боиш да летиш е хубаво да знаеш такива неща.

Наблизо летеше и друг самолет. Не бе скаймастър, нито *HEU*. Бял, с голяма червена звезда, изрисувана отстрани и с червен нос. Колин се усмихна, помаха му със свободната си ръка.

Но другият самолет изчезна.

На Колин му се искаше да каже нещо на мъжа с голямата мургава ръка. Но преди да успее да заговори, се появи цветето. То разцъфна в борда на самолета, до краката на Колин. Първо бе един черен кръг, сетне листенцата му се разтвориха навън от сърцевината му. *Бум!* — избумтя цветето. До него, малко по-високо се появи второ цвете — *Бум! Бум!*

Шумът в кабината изведнъж се усили. Гласове. Един от тях крещеше: *Мейдей! Мейдей!*^[1] *Губя височина! Двигателят гори!* Някой викаше. Колин почувства как изведнъж се наклониха рязко напред, сякаш в неуправляем остър завой. Още цветя, цветя навсякъде, в тавана над него, до седалката му, огромни, злокобни цветя, които изпълваха кабината с остър мирис.

Нещо тъмно и тежко се надигна пред Колин и той отвори уста да изкрещи, но ужасното нещо го задави; чу пак *Мейдей! Мейдей!*, а с ъгълчето на окото си, преди светлината да изчезне напълно, видя огнените езици, обхванали крилото, вече почти вертикално, *Падаме! Падаме в морето!*

Когато тъмнината се стовари отгоре му, Колин изкрещя с все сила.

20 юли 1984 година, полунощ
Оксфорд

Трийсет години по-късно Колин Рейли скочи като ужилен в леглото. Сърцето му биеше до пръсване, в устата му горчеше; в банята, бързо!

Отпусна се над мивката, опита се да повърне, но не можа. Вода, много вода — наплиска лицето си, изплакна уста. Студена морска вода, *Не! Не! Не!*

Потърси опипом шнурчето, с което се палеше лампата над огледалото. О, Господи: очите му бяха кървясали, изпълнени с ужас, измършавели, хлътнали бузи; Господи, помогни ми, *някой да ми помогне!*

Бавно, съвсем бавно, сънят му избледня. Поемаше дълбоко дъх, пийна още вода, изми се. Студената светлина, усилена от блестящите плочки, не бе благосклонна към него, но поне му даваше възможността да разбере къде се намира. Не беше в самолета, високо над Азия. Не беше на седем години. Колин Рейли, преподавател по право, се вираше в собственото си изображение, гледаше как полака-лека то се превръща в нещо познато.

Върна се в спалнята и дръпна завесите, за да погледне в хубавата, обляна в лунна светлина юлска нощ. Някъде наблизко избръмча и млъкна мотоциклет и *Ифли роуд* потъна в гробовна тишина.

Колин премина на пръсти по коридора към втората спалня. Отпървом не можеше да види нищо, сетне очите му свикнаха с полумрака и от него се появи свитата, с неясни очертания фигурка с познатата му топлина.

Колин се промъкна до леглото и погали челото на Роби с кутре, което леко трепереше. Кожата на момчето бе влажна, дишането му — едва доловимо; бе все едно, че гледаше в дълбокия басейн на съня, на чието дъно спеше спокойно и мирно синът му.

Скоро светът ще нахлуе в този покой и ще разтури онова, което той, Колин, скромно се надяваше да построи. Миналата седмица,

когато пра чаршафите, забеляза петно с неправилни очертания, побледо в средата, с по-тъмни краища; в първия миг не можа да повярва на очите си... а сетне се засмя високо. Роби бе четиринайсетгодишен, разбира се: може би дори бе позакъснял. На четиринайсет. *Вече.*

Въздишка се отрони от устните на Колин, той поклати глава, беше му забавно от безславния му опит да потърси ново начало чрез сина си. Търсене, присъщо на всеки родител, откак Адам е отхапал от ябълката.

Възнамеряваше да си легне отново, след като се увери, че синът му е добре, но ето че седеше на пода, без да съзнава как се бе озовал там, а кутрето му галеше челото на Роби. Момчето се закашля, изви гърба си, сетне крайниците му намериха естественото си място на леглото, без да напуска дълбокия сън, в който бе потънало.

Колин неочаквано изпадна под властта на неприятните спомени. Този едър, дългурест юноша някога беше бебе. И една вечер... бе ред на Колин да го къпе. Роби не спираше да плаче: лицето му червено, грозно; не отвърщаше на милувките, не щеше шишето си. Уморен до смърт, Колин опита всичко, което можа да измисли, за да утеши детето си. Нищо не помогна. И накрая разтреса грозната, червена кукла и закрещя: *Престани! Престани веднага, чуваш ли ме!* И куклата, изненадана, спря да плаче изведнъж...

Споменът се заби болезнено едновременно и в корема на Колин, и в съзнанието му. Захапа силно opakото на дланта си, искаше да си причини болка, кърваво изкупление, което всеки баща търси в завръщането си от онзи миг на насилие, причинено върху любимата му рожба. Онова, което всеки баща *би трябвало* да направи...

В онзи ден, когато бе разтресъл горката кукличка, се появи Лейла, разбра всичко от пръв поглед и започна да успокоява не Роби, а Колин — *той* се нуждаеше повече от утешение. Това бе, когато Роби имаше майка. В онези дни пък Колин още имаше съпруга, вместо невзрачните любовни връзки, с които да се държи на повърхността.

Изправи се до леглото на Роби, вдигна повече шум, отколкото му се щеше, но изведнъж почувства нужда да излезе, да остане сам, извън обсега на обърканите чувства, предизвикани от това пораснало момче, което вече цапаше чаршафите: синът му, обичният му син.

Дали да се обади вече по телефона? Не. Още е твърде рано.

Легна си и си припомни, че скоро щяха да полетят — предстоеше първият етап от дългата им одисея до Австралия. След няколко часа ще трябва да намери сили да изкачи стълбичката, да закопчее коланите и да зачака ужасът да започне. Можеше да го направи. Можеше да го направи заради Роби. Само заради него.

Около час след като Колин отново потъна в сън, един автобус на *Зелената линия* спря пред някакъв светофар в покрайнините на Стейнс. В автобуса имаше един пътник. Седеше до прохода между седалките, в средата, на левия ред. До него лежеше голяма брезентова торба, по която бяха изписани с шаблон думите *Детски спасителен сал*.

Автобусите на *Зелената* обслужваха линия между летищата *Гетуик* и *Хийтроу*. Тя действаше денонощно, но нощем броят на автобусите по нея намаляваше до един на кръгъл час. Тъй като бе наблюдавал тази линия от месец време, пътникът в автобуса Халиб Ханиф знаеше, че поне два от автобусите в един, в два, в три и четири след полунощ, щяха да бъдат гарантирано празни. Винаги бе така. Въпреки това линията се поддържаше; вероятно защото автобусът можеше да потрябва на другото летище, а и защото фирмата не искаше да я обвинят в неспазване на разписанието.

Пътят, по който се движеха автобусите, беше много интересен.

Вместо да обиколят поне три четвърти от периметъра на *Хийтроу*, на тях им позволяваха да пресичат охраняваната зона на летището, влизаха през товарните портали и напускаха зоната до Първи терминал. След като бъде построена проектираната магистрала М 25 всичко това ще се промени, но засега автобусът трябваше да пресича писти за рулиране, да се спусне в тунела под една от двете основни писти и накрая да си проправи път около паркираните на площадката пред Първи терминал самолети. В зависимост от шофьора това отнемаше между пет и пет и половина минути: времето между вдигащата се червено-бяла бариера в единия край, и спускащата се в другия край, когато автобусът вече навлизаше в зоната на свободен достъп на летището.

Никой не проверяваше тези автобуси, нито пътниците им. Едно помахване от страна на шофьора, бариерата се вдигаше и влизаха.

Просто и ясно.

И така, единственото необходимо нещо беше да се намери подходящият шофьор. Което не бе трудно, защото те не бяха кой знае колко добре платени. Когато Халиб си избра човека и го заведе в един от онези клубове на *Еджуер роуд*, където за хиляда лири човек може да вземе бутилка скоч и да заеме маса до самата сцена с няколко курви за развлечение, тогава, в онзи миг, всичко стана съвсем лесно. *Отегчително* лесно.

Халиб отдавна се бореше с отегчението. Вече бе на четирийсет и две години, но когато бе по-млад и живееше в Бейрут (и все още можеше да използва истинското си име, това бяха дните, преди Халиб Ханиф да *умре* за свое удобство), той понякога продаваше ливанските си лири за американски долари, сетне организираше някое малко произшествие — кола-бомба например — достатъчно да прогони чуждестранните кореспонденти от бара на хотел *Комодор* в гонене на тъй любимата им тема *Бум-бум*, както я наричаха; сетне, на следващия ден, когато ливанската лира рухваше надолу в резултат на *бум-бума*, той продаваше доларите отново за лири; правеше всичко това, защото нямаше какво друго да прави и бе отегчен до смърт.

Алчността, поне алчността на другите, след време се превръщаше в адска скука. В алчността няма нюанси.

Трябваше да преодолее и още един проблем: необходимо бе да е сигурен, че *неговият* шофьор ще кара празен автобус, защото Халиб трябваше да е единственият пътник. Опитът обаче сочеше, че когато шофьорът вече е захапал въдицата, той ще намери по един или друг начин да се справи с това неудобство. Както и се оказа.

— Проста работа — бе рекъл шофьорът. — Ще гледам да ме определят за курса в един часа. Ако се появи друг пътник, ще повредя елинсталацията и ще изгася вътрешното осветление. Полицията забранява да се кара без вътрешно осветление, нали разбираш? Но диспечерът въпреки това ще ме прати до *Хийтроу* за ремонт, за да мога да поема курса в четири и половина до *Гетуик*. Ще те взема на миля по-надолу по пътя. Просто като фасул, приятел.

Не се появиха други пътници обаче. От мястото си Халиб гледаше приведения над волана шофьор, който изчакваше светофарът да светне зелено. Търсеше в неясните очертания на тялото му признаци на гризяща го съвест, на неохота, страх. *Нищо*. Възможно бе,

разбира се, да изпее на полицията, но Халиб не намираше това за много вероятно.

Светна зелено. Изминаха още една миля и Халиб вече виждаше червено-бялата порта на охраняемата зона. Аха, ето вече се отваря, дори преди шофьорът да е помахал... Халиб гледаше през прозореца на автобуса с празни, уморени очи — подранил пътник или закъснял, зависи от гледната точка, но във всеки случай никой човек, тъй уморен, тъй очевидно потиснат, не би могъл да представлява някаква заплаха.

Далеч, на хоризонта, се простираше гирлянд от жълти светлини, но тук бе пълна тъмнина. Шофьорът зави, следвайки знак, сочещ пътя му към тунела под пистата. Халиб погледна назад. Вече бяха извън обсега на видимост на охранителния пункт. Един поглед напред показваше завиващия наляво към входа на тунела път.

Изправи се и тръгна напред, помъкнал брезентова торба.

Почти бяха стигнали до входа на тунела.

Халиб сложи ръка на рамото на шофьора и леко го стисна.

— Сега — рече тихо.

Шофьорът натисна някакъв бутон, вратата се отвори. Натисна спирачките; движеха се вече с не повече от десет мили в час; Халиб вдигна торбата и я изхвърли. Застанал на стъпенката, той мярна фигура, която се появи под яркото осветление, видя, че се наведе; но в следващия миг автобусът вече бе погълнат от спускащия се към тунела път, вече не можеше да види нищо и знаеше, че нещата и в буквален смисъл, и метафорично, са вече извън неговите ръце.

— Добре се справи — рече тихо, без да погледне шофьора. — Продължавай.

Бръкна във вътрешния си джоб и извади дебел плик, както и нещо друго. Остави плика на таблото, там, където обикновено пътниците оставяха парите за билетите си. Шофьорът хвърли кос поглед, в присвитите му очи проблесна алчно пламъче; и тогава автобусът изведнъж рязко кривна, защото бе видял и *другото* нещо, което Халиб държеше.

— Имаме договор — продължи да говори сякаш на предното стъкло Халиб съвсем тихо, думите му едва достигаха до шофьора. — А договорът предполага права. — Дулото на пистолета му *Макаров ПМ* описа фина дъга. — Но и определени задължения.

Шофьорът дишаше учестено. Кимна. Пред тях се появи втората червено-бяла порта. Когато стигнаха до нея, Халиб отново си седеше в средата на автобуса и зяпаше през прозореца с празен поглед.

Екипът по наземната поддръжка щеше да се смени скоро. Един от техниците, брат-мюсюлманин — съкратеното название за човек, който може да бъде убеден да повярва в една кауза и да е готов да умре за нея, ще вземе торбата с надпис *Детски спасителен сал* и ще я сложи в чантата си, преди да излезе на площадката. Но тя няма да остане дълго у него.

Халиб погледна часовника си, пресметна времето. В Лондон беше малко преди два, значи в Бахрейн е четири... Лейла сигурно вече ще е будна. Беше рано, но познаваше навиците на сестра си тъй добре, както своите. Никога не спеше добре преди задача. А днес тя щеше да завземе самолет, в който ще е единственият ѝ син, синът, когото не бе виждала повече от две години. И затова Лейла сигурно вече ще е будна.

20 юли, 01:45 часа

Лондон

Рафаел Шарет реди окуражителни думи в слушалката цяла вечност, отново и отново повтаряше онова, което знаеше, че слушателят му копнееше да чуе: *Всичко ще е наред, планът ще успее, така е. Наистина. Имай ми доверие!*

Трудно бе обаче да се намерят най-подходящите думи, защото не искаше другият човек в стаята да обърне прекалено внимание на разговора му. Изпита облекчение, когато най-сетне затвори слушалката и зае мястото си срещу Игал.

Бяха в простичко обзаведена хотелска стая, в която миришеше на старо ядене и на спрей за освежаване на мебели. Този хотел — евтин, чист и в тихия район на Блумсбъри — беше често посещаван от професори и учени, но не бе кой знае колко подходящ за работни срещи, а и във всеки случай Рафаел (или *Рафул*, както бе по-известен!) обичаше да се разпусне.

Отвори малка метална кутийка, лапна бяла таблетка и я остави да се разтвори под езика си.

— Киселини — рече и се потупа по стомаха. Думата му бе придружена от бързо повдигане на дясното рамо и едва забележимо намигване: типичните за *Рафул Шарет* маниери. Честно казано, не му бе необходимо да знае паролите за деня, за да се идентифицира; никой не изпълняваше *Рафул* така, както самият *Рафул*. Ето защо наричаха това — както старшите офицери в *Мосад* (а и палетата, които пък искаха да направят впечатление), — *да изпълниш Рафул*.

Мемунех^[2] бе бесен, никога не си виждал такава ярост.

И как се справи Бени?

О, просто изпълни един Рафул.

Таблетката бавно се разтваряше; беше отвратителна на вкус, но след като от години носеше язвата си, *Рафул* почти не ѝ обърна внимание. Това, че взе лекарство, трябваше да отвлече вниманието на *Игал* от телефонния разговор преди малко, пък и вкусът ѝ бе по-добър от острата болка, това го знаеше съвсем сигурно. Беше на петдесет и осем години в тази ясна лондонска лятна нощ и тъй както обичаше далеч по-малко неща, отколкото като бе двайсетгодишен, така и се безпокоеше дори за още по-малко. Коремът, по който се потупа, най-сетне бе започнал да изпъква под ризата му и не бе тъй корав, както някога; мустакът, който разсеяно поглади, бе по-скоро бял, отколкото прошарен; лицето му бе заприличало на географска карта със спуканите кръвоносни съдове и бръчките си; но това изобщо не го вълнуваше. Най-много само да изругае.

Обаче много го вълнуваше да не би мъжът, който седеше срещу него, наполовина по-млад, да разбере за язвата му. *Рафул Шарет* бе директор на Отдела за оперативно планиране на *Мосад* и имаше да свърши още нещо, преди да са го шитнали в пенсия. Затова се бе научил болката да не се изписва върху лицето му, хранеше се леко, тренираше всеки ден, а тъй като бе емоционален човек, направи усилие да се стегне, да потисне свиването на стомаха и болките в сърцето, които нямаха нищо общо с язвата му; тъй като отмъщението е блюдо, което е най-вкусно студено, а тъкмо това му предстоеше да направи, преди да са открили, че вече не става, че е болен и че трябва да го пенсионират: той трябваше да отмъсти.

— И така — подхвърли небрежно, — *Мащехата*. Бъди добро момче, *Игал*, и ми разкажи за нея.

По-младият мъж отвори картонена папка, но не погледна в нея.

— Лейла Ханиф, псевдоним Мащеха, най-скорошно фалшиво име Сюзана Дюклерк, последно известно местонахождение Бахрейн. Терористка с голям успех, притежаваща рядката комбинация от грижливо, методично планиране и дръзко изпълнение. Безстрашна, храбра. Тази жена ми харесва, Рафул.

— Аз я обичам, тази жена, Игал, тъй че продължавай.

— В момента е номер две в нашия списък Б, след Илич Рамирес Санчес; да бъде ликвидирана при откриване, без да се търси разрешение от висшестоящите. Аман докладва, че планира да отвлече самолет някъде над Персийския залив по молба на Иран, в опит да бъдат освободени граждани на тази страна, задържани в Ирак.

— Полет NQ 033. — Гласът на Рафул бе сънлив. — От Лондон до Манила, през Бахрейн и Куала Лумпур.

Мъжът на име Игал бутна папката към Рафул.

— Виждал съм я — отказа предложената папка Рафул. — Аз съм го започнал това досие.

— Добре, а ето нещо, което не си открил.

Игал посегна не към папката, а към вътрешния джоб на самото си. Рафул си позволи да разшири очите си, да инсценира изненада, но знаеше какво бе това, какво би трябвало да бъде, нямаше да подпише, дори и за да достави удоволствие на сина на Авшалом Газит (Господ да го благослови и да го пази!), седнал срещу него.

— Какво е това, Игал? А?

— Разписка за онова, което си поискал.

— И какво съм поискал?

Игал не му отговори с толкова много думи. Вместо това извади от джоба си някакъв предмет, сви го в шепа за миг, да го разгледа и най-накрая го бутна по масата към мъжа срещу себе си.

Запалката бе златна и носеше емблемата на известна марка. Докато Рафул я разглеждаше, Игал отговори:

— Внимавай. — А сетне добави бързешком, сякаш да прикрие нервността си. — Защо ти е потребно това нещо?

Рафул се усмихна, не отвърна.

— Понякога — рече Игал — на човек му щукват чудати идеи. Работещият зад бюро си казва: *О, навън е слънчево, я да се разходя малко.* Кое не е лошо само по себе си. Подпиши тук, моля те. Заради мен.

Но Шарет продължи да пренебрегва хартийката.

— Рафул...

Шарет стана. Отиде до нощното шкафче и отново вдигна телефона, отнесе го до импровизираната маса, молеше се наум кабелът да е достатъчно дълъг, за да не развали ефекта от пренасянето му.

— В Йерусалим — поде той, след като зае отново мястото си — е пет часът; не е чак толкова рано, наистина не е. Обади му се. Обади се на баща си. — Вдигна слушалката и я подаде на другия. — Обади се на Авшалом.

— Ох, Рафул... — Игал вдигна очи към тавана и въздъхна рязко.

— Обади му се.

— Знам как е било, когато сте били всички в *Шай* ли беше или в *Хагана*, не си спомням, да взривите *Цар Давид* и на следващия ден британците да ви обесят...

— Само едно позвъняване. Заради мен.

Говореха, без да се интересуват какво ще рече другият.

— Но в този свят, нали разбираш, това е, сериозно говоря, Рафул, сега сме в 1984-а, за Бога...

— И заради него. Заради баща си; не съсипвай кариерата си, Игал. Само едно малко обаждане.

— Сега вече съществуват правила, хайдушките времена свършиха, *свършиха* ти казвам.

— И след това ще ми кажеш, знам какво ще ми кажеш след това...

Бяха се изправили вече, думите изскачаха много тихи, но със съскане, със слюнки, не повече от няколко сантиметра деляха лицата им.

— *Мемунех Хофи* ти е вдигнал мерника, Рафул, взел те е на *мушка*...

— Ще ми кажеш, че след като в крайна сметка ще се наложи да преговаряме с Ясер Арафат, бихме могли да започнем още *сега*!

Юмрукът на Рафул се стовари върху масата, лицето му бе изкривено в гримаса, която, надяваше се, опонентът му ще възприеме като изблик на ярост, макар да бе причинена от болка. Последва тишина. Още миг-два двамината продължиха да се гледат втренчено. Бавно, бавно гневът се стопи от лицата им. Игал попита:

— Никой ли не знае, че си тук?

Рафул поклати глава.

— Което означава, че и никой няма да знае, че заминаваш?

— Логично заключение.

Игал кимна — досущ като пациент, комуто съобщават, че диагнозата му е рак.

— И ще бъде чудесно — рече, — ако никога повече не се завърнеш тук.

Рафул сведе поглед. Като каза това, младият мъж изискваше твърде висока цена, беше наясно, че Рафул няма друг изход, освен да я плати, а това подразни Рафул. Противно бе на схващанията му как трябва да се води един пазарлък.

— Виж — промърмори той. — Виж сега... Мащеха ще бъде елиминирана във въздуха, самолетът каца в Малайзия, аз слизам, изчезвам и се връщам в Тел Авив преди някой да е разбрал, че ме няма.

— Ами ако някой разбере?

Рафул леко намигна, повдигна дясно рамо; ала Игал не се засмя. Като изпълни Рафул Шарет искаше да му каже: *Е, тежко е, трябва да тръгвам, нямам много време, нямам и никакви други житейски планове, които да заслужават това име, нека ако щат, да ми орежат пенсията, щом са толкова дребнави.* Но Игал не възприе жеста му по този начин. Той го смяташе за безотговорен.

— Тръгвам — подкани го най-сетне Рафул. — Бъди спокоен, не се тревожи.

И се отпусни, добави наум, докато се изправяше, няма скоро да те пратят в Триполи да преговаряш с ООП.

Взе чантата си, огледа за последно стаята и се спря на прага.

Искаше му се да каже: *Ти си сред най-добрите от най-добрите, Игал. Образован. Внимателен. Толерантен и цивилизован, ти си по-добър евреин, по-добър израелски евреин, отколкото бих могъл да бъда аз. Вярваш безпрекословно в скъпите за нас неща, а вашето поколение ще направи много повече да удържи линията, която ние установихме. Поздравявам те, Игал, и те обичам.*

Но вместо това рече на прегърбения младеж:

— Каша ми лаасот?

Така стоят нещата, какво можем да направим?

Не пое по обичайния маршрут към Хийтроу. Отчасти това беше продиктувано от чувството за предпазливост, развивано с години, но

повече се дължеше на факта, че знаеше: това щеше да е последното му идване в Лондон и искаше да се отдаде на малко поклонничество.

Зави по *Чаринг крос роуд* и паркира срещу подобната на църква фасада на училището по изкуства *Сейнт Мартин*; наслаждава ѝ се безмълвно секунда-две. Нямаше коли, нито хора. След малко бръкна в джоба на самото си и извади кожен портфейл. От него на свой ред измъкна снимка.

Беше дал да я запечатат в прозрачно найлоново пликче, защото искаше този скромен документ да го преживее каквото и да стане. Разглежда малко снимката — ненужно занимание за човек, който познаваше всяка точица от нея наизуст — преди да вдигне отново очи към отсрещния колеж. В този утринен час не се тълпяха студенти, никой не седеше на стълбите, на които бе седяла Сара, когато бе заснета фотографията преди толкова години: десният крак сгънат, левият опънат, вдигнала ръце да разстели косата от двете страни на тясното си лице. Сара, единственото дете на Рафул.

Още си спомняше (може ли някога да забрави!) деня, в който се дипломира — *summa cum laude* — в еврейското училище. Рафул стоеше до майка ѝ, сълзи се стичаха по лицата и на двама им; сетне имаше вечеря, последвана от жестокия удар, който им бе нанесла при последните питиета в апартамента им в Бака: никаква държавна служба, нито един час в някой кибуц, никакви гаджета, никакъв живот в Израел... само в Лондон! Ще иде в Лондон да учи моден дизайн и ще прекара живота си да прави дрехи за богатите *гоим*.

Войната помежду им бе дълга: една от малкото войни, които Рафул изобщо бе губил.

Оглади няколко пъти снимката, преди да я прибере отново. Това бяха тленни спомени. Битката, докато жена му Естер стоеше нещастна отстрани; помирението; бавното му смирение с отстояваната от порасналата му дъщеря независимост: всички тези неща бяха довели, досущ като дългия, прав като струна път, свързващ Йерусалим със Западния бряг, до едно — *до смъртта*.

На Шарет му се бе налагало прекалено често да среща смъртта. В онези минали времена, да, наистина бе така, както каза Игал: взривяваха хора, британците ги търсеха да ги обесят... макар тогава да бе различно, защото взривяваха *други* хора, бесеха *други* хора. Ала сценарият се промени. От полезрението на Рафул започнаха да

изчезват завинаги роднини и приятели. Един приятел на име Йехуд Шафетс, о, да, той бе мъртъв, с пръсната глава, докато пътуваше към бейрутското летище. Естер — казаха, че починала от отравяне с барбитурати, защото лекарите не посмяха да напишат в графата причина за смъртта *Разбито сърце*. Лекарите имат склонността да не признават онези болести, които не могат да лекуват.

Смъртният акт на Сара бе даже по-лаконичен. *Масивна смъртоносна травма* — винаги го бе поразявал странният начин на описание на причината за смъртта на едно разкъсано на парчета от бомбата тяло.

20 юли, 02:00 часът

Оксфорд

— Воала!^[3] — рече Роби. — Лъо закуска кафе с мляко, за един.

Колин се престори, че се разбужда, потърка очи.

— Колко е часът?

— Дъо^[4] часът. Още рано.

Колин се изправи седнал. Синът му седна на леглото с поднос в ръце, широко ухилен.

— Лъо кафе дю нес, от бурканче, купено от най-хубавия супермарше и отворено лично, пар моа. Лъо яйца пържени. И лъо... Не знам как е бекон, тате.

Сложи подноса върху скута на Колин. Препечен хляб, сок, бекон с яйца, кафе.

— И за какво е всичко това? — попита, изпълнен с подозрение Колин. — Какво целиш?

— Сякаш бих помолил стареещия си родител за нещо! Кой, моа^[5] ли? — Роби постави длан на гърдите си с вид на засегнат.

Колин изсумтя.

— Портфейлът е на раклата — изръмжа той. И добави: — Благодаря, синко. Ти яде ли?

— Да. Не можах да спя. Разбудих се от разговора ти по телефона; кой позвъни?

Колин разбърка кафето си.

— Никой не е звънил. Сигурно си сънувал. Казваш, че не си могъл да спиш, но изглеждаше другояче, когато надникнах. Както и да

е, откъде се появи този неочакван *франсе*?

Роби поклати глава, все така дяволито усмихнат — усмивка на невинността, която разделяше лицето му на две.

— Просто съм възбуден, това е. Глупаво.

Изчерви се силно, беше притеснен и Колин, който много добре знаеше, че не биваше да хване ръката му, рече:

— И аз — също. Като че ме боцкат иглички по задника.

— И мен — Роби се наведе над леглото и си гребна с пръсти от бекона.

— Ей! — Колин го мушна с вилицата. — Това си е мое!

— Аз сега раста! — Тонът на Роби бе мазен. — И се нуждая да натрупам маса. А и не дебелея от това, както някои хора, които познавам.

— Уф! Разкарай се! — Колин сръбна кафе. — Ей, това наистина е вкусно. Благодаря.

Момчето отново се изчерви и сведе поглед.

— Как изглежда Куала Лумпур?

— О... шумен, малко мръсен град. Горещо и влажно. Но има някои много красиви здания, а и хората са симпатични. Ще ти хареса. Както и да е, аз би трябвало да попитам *теб*: цял месец не правиш нищо друго, освен да четеш пътеводители.

— Да, но предимно за Австралия. Нямам търпение за Мелбърн, тате.

Роби искаше да каже: за *Селестин*. За майката на майката на *моята* майка, която е заминала и повече не се е върнала. За корените ми, за миналото ми, за самия мен. След като Колин си формулира тези въпроси, се почуди какво ли щеше да каже на прабаба си момчето за Лейла, след като се срещнат. Сигурно си е приготвил нещо: нещо, с което да прогони гнева, който изпитваше към баща си, към майка си, към несправедливия свят, който позволяваше да се случват подобни неща.

Колин не знаеше как се бе справил Роби с напускането на Лейла. Не можа да намери начин да попита.

— Селестин много ще ти хареса — рече рязко. — Тя е красива, забавна, човек не може да не я обожава.

— Тогава ми се иска да не се мотаем из Куала Лумпур — Колин бе поканен да преподава в Сидни. От Оксфорд му дадоха академичен

отпуск без колебание. Но и колеги от Куала Лумпур, решени да се отплатят за гостоприемството му, го бяха поканили да погостува при тях. Когато пристигна самолетният билет и видя, че бе за бизнес класа, това му се стори като поличба. Колин размени билета за два в туристическата класа и реши да вземе сина си на най-страхотната ваканция в живота му.

А и двамата се нуждаеха от ваканция. Не бяха почивали от две години, след като Лейла изчезна завинаги от живота им.

— А сега вече ставам — рече Колин и острият му тон стресна Роби. — Би ли взел подноса? Благодаря.

Изглежда как синът му изнася подноса от спалнята. Ръцете и нозете на сина му бяха прекалено големи за останалата част от тялото му, имаше нужда да понаедрее малко; природата, след като му бе давала всичко от себе си с години, сега изглежда бе спряла да си поеме дъх и го остави дългурест и слабоват. На своите четиринайсет години обаче той не даваше признаци, че достига онзи период на навъсеност, който щеше да дойде: емоционалното му развитие изглежда вървеше в крак с физическото, на тласъци и нови стартове. Зрелостта идваше със своето си темпо; през последните две години Колин се бе научил да не изнасилва събитията.

Спусна крака от леглото и педантичното му съзнание му напомни, че не бе излъгал сина си за телефона. Наистина никой не бе звънил.

Роби седна до баща си и зачете по картата.

— Четвъртият изход. Остават още два. Сетне излизаш от магистрала *M4* и вече си в отбивката.

След като Колин не отвърна нищо, Роби се усети, че приказваше прекалено много. В един миг усети онова тежко, ядно чувство, досущ като началото на главоболие, но то премина. Днес беше прекалено хубав ден, за да си го разваля с нещо подобно.

Искаше да зададе въпросите, които бе формулирал наум, но те надигаха глави като бойни ракети. Ако ги изстреляше, някъде по средата на разстоянието между езика му и ушите на Колин бойните им глави щяха да се активират и щяха да притежават необуздаема разрушителна сила. А може би моментът бе подходящ, помисли си той.

Татко му изглеждаше спокоен, закуската наистина му хареса. И в сравнение с всички останали татковци, той бе *тъй* невероятен. Досуц като човешко същество, можете ли да си представите? Винаги на линия, е, поне повечето време, наистина. Бедата бе в това, че днес щяха да летят, а поради кой знае каква причина баща му не обичаше да лети.

Ако Роби искаше да попита за Лейла, трябваше да избере момента много, много внимателно.

— Тате?

— Какво? Нали каза още две отбивки или...

— Две. Тате, досега не успях да ти благодаря като хората за това пътуване.

Колин се усмихна.

— Няма нужда. А и освен това вече ми благодари.

— Искам да кажа, че можеше просто да ме *хвърлиш* на Мюриъл, нали разбираш?

Мюриъл бе майката на Колин — истинска досадница.

— Жестоко и незаслужено наказание, старче; забранено е от конституцията.

Роби се засмя.

— Майките понякога могат да са много жестоки. — Пауза. — Нали?

Мълчание.

— Тате, аз...

— Пети изход, страхотно, следващият е нашият. Все още разполагаме с маса време.

Колин се взираше в огледалото за обратно виждане с необичайна напрегнатост, сякаш следващият ги камион се бе превърнал в динозавър.

Роби се взря в книгата с карти, разтворена на коленете му, търсеше алтернативен маршрут и не го намираще. Искаше да говорят за майка му. За Лейла. Когато тя изчезна, отпървом я намрази; що за чудовище е онова, което ще изостави семейството си? Освен това и плака, много плака. Вече не я мразеше, но имаше неща, които трябва да *узнае*. Например: защо мама и татко са се развели? Нима вината за това, че родителите му не са се разбирали, е негова?

Винаги, когато си помислеше за майка си, изпитваше по-скоро тъга, отколкото гняв. Но тъкмо тъгата го обезсилваше, гризеше го и му бе писнало от нея.

— Тате...

Думата излезе приглушена; усети се доловимо потрепване в тона му. Колин тъкмо завиваше от магистралата, насочил се към отбивката. Робин не искаше да нарушава съсредоточеността му, наистина не искаше, но...

— Тате, става дума за мама. Бих искал да...

— Извинявай, Роби, един момент: към кой изход трябва да се насочим? — Тонът на Колин бе почти панически. — Накъде трябва да хванем сега?

— Аз...

— *Бързо!* Трябва да взема решение...

— Но аз не...

— Ами виж билетите, за Бога! О, по дяволите, пропуснахме го!

Продължи да кара, придържайки се към вътрешната лента, докато Роби се боричкаше с ключалките на куфарчето.

— О, хайде, хайде!

— Намерих го, трябва да... чакай... — Роби отвори кориците на картонената папчица, в която туристическата агенция им бе пратила билетите. — *Трети терминал!*

Колин неочаквано се разсмя. Не силно, само сякаш въздъхна. Леко извърна глава, колкото да види страдалческото изражение на Роби и да му намигне. Роби се разсмя също тъй неуверено.

— Дами и господа — рече високо Колин, — това е третата ни обиколка с въртележката на *Хийтроу*. И сега, следвайки всеобщата молба, нека направим още едно кръгче.

И го сториха. Почти не виждаха нищо от смях, а той затвори онази пропаст, която заплашваше да развали първия великолепен ден от ваканцията им. Но закъсняха. Толкова закъсняха, че като стигнаха до бюрото на контролата, Роби вече не разполагаше с място, защото го бяха взели за неявил се пътник.

20 юли, 04:50 часът

Бахрейн

Паспортът бе френски, името, изписано на първата му страница, бе *Сюзана Дюклерк* — и двете бяха фалшиви. Поставен бе точно в края на обикновената дървена масичка; ако се съди по това как го е оставила собственичката му, досами диска *Кибла*, който сочи посоката към Мека, то той принадлежи на методична, спретната жена с чисти помисли. До него лежи самолетен билет първа класа от Бахрейн до Куала Лумпур, пътнически чекове на стойност две хиляди долара и черна чантичка от *Етиен Айгнер*. На масичката нямаше нищо друго.

Тя седеше неподвижна, взряна в посоката, откъдето лъчите светлина на зората щяха да очертаят отражението ѝ в огледалото. Първо се появи линията на носа ѝ и на лявата скула. Челото. Брадичката. Бавно, бавно тя изплуваше от нощта — на арабски се нарича *лайла* и това е истинското ѝ име.

Гледаше без да трепне, стиснала с ръце облегалките на стола. След като през наполовина затворените завеси нахлу достатъчно светлина, тя се изправи да угаси двете крушки, осветяващи огледалото, след което отново зае предишното си положение. Притежаваше тази дарба да стои абсолютно неподвижна, така че ако в изложба на восьмични фигури налетите на нея, можете преспокойно да я вземете за някой експонат. Веднъж я бяха заключили в галерията *Уфици*, просто защото пазачите не я бяха забелязали да седи, потънала в съзерцание. Не принадлежеше съвсем на този свят, поне не през всичкото време.

Имаше великолепна фигура, тази жена на трийсет и шест години. Първото нещо, което се набиваше на очи, бе атлетичното ѝ тяло, чиито форми бяха оцелели и след брака и бременността. Грижливо подбираше дрехите си, предпочиташе ги под и около бюста да бъдат малко по-теснички, за да загатват, че притежава голям, добре поддържан бюст, докато всъщност той бе по-малък, отколкото би желала да бъде. Държеше главата си изправена, с вирната брадичка, така, както я бяха научили гледачките в детството ѝ, а когато погледнеше някого в очите — постоянният ѝ навик — блестящото бяло така силно контрастираше с махагона на ирисите ѝ, че погледнатият нерядко премигваше, имаше усещането, че е пронизан. Но като цяло изражението ѝ бе незабележително: не правеше впечатление, често дори на тези, чиято работа бе да я открият и заловят. Някога бе хубавица; в онези години и тя, като всички млади момичета, копнееше да я *забележат*. Сега обаче не желаше нищо друго, освен да бъде,

както пишеше на различни езици в многобройните ѝ паспорти — без особени белези, образът ѝ да се стопява в съзнанието на виделия я толкоз бързо, както портрет, изрисуван със симпатично мастило.

Стана и отиде до прозореца на апартамента си на горните етажи на бахрейнския хотел *Интерконтинентал*; сивата зора над Персийския залив не я посрещна любезно. Ливанка по рождение, кожата ѝ бе леко мургава, позволяваше ѝ да минава за европейка в Бейрут и за арабка в Париж, което от двете се окаже по-изгодно; но тази сутрин лицето ѝ бе лъснало от умората на дългото бдение. От високата си гледна точка едва виждаше морето — там, където водата се среща с пясъка. Зад пустотата на най-големия паркинг, който бе виждала някога, при това без нито една кола на него, се простираше търговският и финансов център, небостъргачите от стъкло оставаха незасегнати от гъстата утринна мъгла, обгърнала острова. Едно изострено парче земя, покрито с пясък, задушен от бетона, цялото обвито в мъгла; ако Бахрейн вече не съществуваше, то Господ сигурно не би изпитал нуждата да го създаде.

Остави тюлената завеса да се изплъзне от ръката ѝ, устните ѝ се свиха презрително, като си спомни шумните европейци, които бе видяла да се изсипват предишната вечер от бара. Е, имаше и правоверни, с червено-бели чалми, със саудитски акцент — толкоз котараци в търсене на отдушник за небогоугодните си жажда и похот. Измет... но *доходна* измет, *много* доходна даже, винаги готова да плати за смъртта и разрушенията, които Лейла въздаваше — поръчките на саудитците винаги носеха добри приходи.

Арабите в бара не бяха истински араби, досущ като онези псевдопринцеси, които често обсаждаха Хамра — търговският район на Бейрут от нейното детство — и се мъчеха безуспешно да подражават на европейската аристокрация.

Сребърната каничка за кафе бе студена. Позвъни на обслужването по стаите и направи поръчката си с минималния брой думи. Тъй като не бе говорила цял ден, гласът ѝ се стори чужд и на самата нея.

Тези хора не бяха *истински* араби. Те дори не бяха истински хора.

Някога бе съществувала една къща, където живееше и се обичаха истински хора.

Ярзе, с изглед към крайбрежната улица на Бейрут, с недоразвитите му небостъргачи, с червените керемиди на покривите и белите стени на къщите, оцелели сред бетона. Триетажна къща с Г-образна форма, наричана *Хариф*. На арабски — есен; намираше се недалеч от официалната резиденция на американския посланик; завиваш от пътя и минаваш през винаги отворените порти от ковано желязо, изкачваш се по стръмната алея, която се вие спираловидно досами дъбовата входна врата. Вътре — хладина и покой. Покритият с изящна мозайка под те мами навътре, минаваш покрай много врати, всичките отворени, *винаги* отворени, за да стигнеш до френските прозорци в дъното, които гледат към градината.

Лейла се връща от училище, прекосява тичешком цялата къща, неспособна да види нищо друго, докато не изскочи отново на ослепителното слънце. Но това е нейното *лично* слънце — дядо ѝ, седнал под дървото джакаранда в люлеещия се негов трон до мраморния басейн, задрямал е, не усеща как сенките от листата пробягват по лицето му; *Дядо!* — ще изписка тя, той ще се сепне тъй силно, сякаш по тялото му е минал електрически ток, ще остави книгата (винаги имаше книга) да падне от скута му, заедно с дебелия абаносов бастун със сребърна дръжка; ще се наведе да ги вземе, но Лейла винаги го изпреварва, избутва всичко настрана в стремежа си да се настани в скута на стареца, да обвие с ръце врата му и да зарови лице в сивата му брада, която ухае на латакия и на португалски парфюм.

Сетне ще дойде Азиза, скръстила ръце както винаги; слугинята Азиза, навярно някъде съществуваше документ, в някой регистър или министерство да речем, където професията ѝ е записана като *слугиня*, защото не можеш да определиш службата ѝ като *обичана*. Но може би не. Лейла се надява да не е така. Знаеше, че дядо сигурно бе проявил достатъчно такт, за да я впише като *леля*, защото такъв си беше той. Азиза ще го смъмри за молбата му за купа ягоди или парче от онзи чудесен млечен шоколад от *Нестле*, който само той знаеше откъде да купи; *Чух, че днес била ужасна в училище* — ще изроптае Азиза. — По английски има тройка, *mais c'est affreux!*^[6]

Тогава дядо ще склони патриаршеската си глава на една страна, само с пет градуса, *ей така*, и ще придобие изражение сякаш иска да

заплаче, Азиза ще вдигне високо ръце в знак на отчаяние, преди да се оттегли и да донесе онова, което дядо е поръчал.

И докато ядат заедно — тримата, разбира се, Азиза — също, може да се върне Халиб и в един момент Лейла ще намери сили да остави дядо и да се втурне към брат си, който ще я вдигне и ще я завърти. Сетне той ще седне в краката на дядо, ще положи глава на коляното му, а дядо ще им разкаже някоя от историите си. За младостта си, когато бил пират в Малака. Или когато бил търговец в Африка и чернокожите искали да го изядат, но той избягал с помощта на красива робиня. *Не толкова красива, колкото баба ви, но почти толкова, почти!* А понякога ще чуят звънчето на входната врата, значи идваше гост; *Стойте* — ще рече Азиза — *аз ще отворя!* Старата жена ще забърза непохватно, нетърпелива да узнае кой е дошъл. И ще отвори вратата. Да. Азиза я отваряше, защото това бе правилото.

Чу се звънец; не в къщата в Ярзе, с изглед към синьото Средиземно море и финикийския златен град, а тук, в Бахрейн, в тази утрин на влажна мъгла и на спомени.

Раздвоена между два свята, Лейла остана известно време неподвижна; сетне отиде до масичката и взе чантата си. Отвори я да провери дали пистолета ѝ P7 е на мястото си, след което бавно отиде до вратата.

Мразеше да отваря врати и да пуска хора в живота си. Дори и когато — едно надникване през шпионката бе достатъчно, за да се увери, — дори когато бе сервитьорът, донесъл горещо кафе: единственият наркотик, който си позволяваше да приема като противоотрова срещу отровеното ѝ минало.

20 юли, 04:30 часът

Летище Хийтроу

Служителката по проверката на билетите видя бащата и сина досущ като две стълбчета на една и съща диаграма: един до друг, единият по-висок от другия, но облечени еднакво (бяла риза, тъмни панталони), някак си абсолютно свързани един с друг.

— Съжалявам много — рече тя, — но понякога ни се случват тези дублажи. На билетите ви е записано да се явите навреме на летището, поне два часа преди полета.

Питаше се какво ли щяха да предприемат. Обучена бе да се справя с всякакви неприятности, изключая опит за убийство, предизвикано от зловни помисли, ласкаеше се, че знае как ще реагира всеки пътник, който поради алчността и безразличието на нейния работодател открие, че мястото му е дублирано. Затова се изненада, когато Колин Рейли рече:

— Попаднахме в задръстване, мис. Питам се дали не бихте направили нещо за нас...?

Защото той също поназнайваше доста за хората. Съзнаваше, че удовлетворението от писма до председателя на борда на директорите или дори от евентуално съдебно дело се криеше в далечното неясно бъдеще. Онова, което сега имаше значение, бе да получат и двамата места.

— Виждате ли — продължи той, — аз съм преподавател по право и съм поканен в Куала Лумпур от някои висши тамошни магистрати. Вижте...

Той извади писмо от приятелите си в К.Л., закри долната му част и не спря да бърби, докато погледът на служителката се стрелкаше между него и листа.

— Това е синът ми, четиринайсетгодишен е и никога досега не е летял; ще ни чакат на летището, нещо като делегация впрочем... (привлекателна усмивка, неодобрителен жест). Ще бъде доста неудобно, ако британският консул и деканът на Юридическия факултет се явят на летището в К.Л., а аз не се появя.

— Но *вие* имате място, мистър Рейли.

— Да, но не бих могъл да пътувам без сина си. Къщата е вече запечатана и той няма къде да отиде; искам да кажа какво би могъл да направи — да иде на хотел и да прекара следващите осем седмици там ли?

— Може да се появи свободно място към края на седмицата.

— Съжалявам. Но или и двамата, или никой.

Тя прехапа устни. Колин продължи да ѝ се усмихва по начин, който ѝ допадаше. Тя знаеше, че *той* знае, че тя изобщо не е виновна за случилото се.

— Почакайте да разменя някоя дума с шефа си — избърба тя и стана от столчето си.

Колин погледна сина си. *Колин* знаеше, че *Роби* знае, че сам е виновен за всичко.

— Не се безпокой — рече той и сложи ръка върху рамото на *Роби*. — Все ще измислят нещо.

Но какво? — изпищя някакъв глас в главата му. *Роби* отмести ръката му, отиде и се облегна на опустялото бюро, за да не може *Колин* да види лицето му.

— Мистър Рейли... — Служителката се върна и се наведе напред, за да го призове към поверителен разговор. — Ще ви бъда много благодарна, ако не споменавате за това — рече тя, — защото ще ви дадем място в бизнес класата.

Колин кимна сериозно, питаше се дали тя знаеше за тази ирония на съдбата: нали бе сменил своя билет в бизнес класата, за да може да пътува и *Роби*!

— Благодаря ви, мис. Помогнахте ни страшно много, бих ли могъл да узная името ви?

— Патси.

Но тя вече се бе разбързала много; за по-малко от минута обработи багажите им, след което плъзна по плота към тях две бордни карти с лицето надолу, като че бяха мръсни фотографии и искаше да се отърве от тях.

Вече в безмитния магазин *Колин* са засуети каква точно марка малцово уиски да вземе за *Фадилахови* — домакините им в Малайзия.

— Честно казано, не разбирам какво ти става, тате, с тези твои големи решения. Първо въртележката, сега пък уискито.

— Да, ужасно. Решението да те взема с мен бе далеч по-лесно, макар то да не бе чак толкова важно.

— О, ти си... — *Роби* вдигна юмрук и го стовари върху ръката на *Колин*. Сетне усети тона му и реши бързо да се възползва. — Ти и мама бяхте ли решили да ме имате или беше просто... нали разбираш?

— Мисля да се спра на *Гленливет*. Дали е било просто едно бързо чукане в тъмна нощ?

— *Татко!*

— Уф, извинявай, забравих. — Почти бяха стигнали изхода и *Колин* затърси бордната си карта. — Никога не ми е паднал сгоден случай да ти разкажа за птичките и за пчеличките, нали?

И тогава се случи онова. Двама араби се пробиха път покрай тях, бутнаха Колин така, че залитна. Кракът му се подхлъзна по полирания под и той неловко падна. Бутилката се изплъзна от ръцете му и макар да бе в картонена кутия, по звука се разбра, че се бе строшила.

— Извинете — пренебрежително рече единият от арабите през рамо. — Бързаме за самолета.

— Да не би аз да не бързам? — изръмжа ядно Колин, докато се изправяше. — Господи, заслужавате да ви линчуват.

Арабите хвърлиха няколко едри банкноти на касиера и не му обърнаха никакво внимание; поне докато Колин не вдигна прогизналата вече кутия със строшената бутилка и рече:

— За здравето на генерал Ариел Шарон.

Арабинът, който го бе бутнал се обърна и Колин видя смъртта, изписана в очите му; другарят му обаче го хвана за ръката и му избъбра нещо на ухо, първият тогава се обърна и погледна Колин тъй, сякаш го пращаше в самия ад.

Колин отиде и взе нова бутилка.

— Това изобщо не бе типична за теб реакция. Малко... малко я преигра, нали?

— Малко. — Колин въздъхна дълбоко. — Точно тъй се запознах с майка ти — рече той. — Шегувайки се с арабите.

Роби изведнъж видя как долината се материализира пред очите му, пое дълбоко дъх, разпери криле и литна.

— Разкажи ми!

Юли 1969 година

Оксфорд

— Предрешен въпрос — отбеляза мрачно Марк Стамфорд. — Ще продължиш да вземеш бакалавърска степен, нали?

— Не съм решил още.

Годината, шейсет и девета, делничен юлски следобед, слънчев с пухести облачета. Двама млади мъже вървяха покрай реката до Оксфорд, към Марстън. Наоколо не се виждаше никой. Да се върви покрай брега тук беше трудно, бе обрасъл с високи тръстики и човек можеше да попадне на тресавище там, където земята му се струва най-твърда. Колин Рейли обаче знаеше пътя. Самотник по природа, той

често бе търсил уединение в тази тиха част на речния бряг. Марк бе най-близо до онова, което можеше да се нарече негов приятел в Оксфорд, но дори и да бе така, за Колин бе необичайно да покани някого на самотните си разходки. Днес обаче той търсеше съвет.

— Не знам дали да продължа за бакалавърска степен — продължи Колин. — Обърках последния изпит, нали разбираш? Разбрал съм погрешно цял въпрос.

— О, хайде, хайде! Имаш *отличен!* Както очаквах всички.

Колин сви раздражен рамене. Не бе домъкнал Марк тук да обсъждат онова, което всички знаеха.

— Както и да е — рече той, — отървах кожата, но проклет да съм, ако зная какво да предприема оттук нататък. — Откъсна една дълга тръстика и я метна настрана, сякаш му бе попречила и следваше някаква неизвестна библейска заповед да се разправи тъй с нея. — Ти как мислиш, какво трябва да направя?

— А, не ще и дума, че трябва да получиш по-високата степен. Дори и да получиш адвокатските си права по-късно, тя ще ти даде по-стабилно положение. Но ти няма да го направиш, нали, ти ще *преподаваш*.

— Господи! Онези, които могат, го правят, а онези, които не могат, преподават...

— Цяла нощ сме пили отлежал портвайн, без мисъл за утрото. Хайде да не избързваме *прекалено* с отхвърлянето на тази възможност, а?

— Да, но само си го представи — избухна Колин. — Да прекараш следващите четирийсет години в ровене и каканижене от учебниците.

— А какво мислят родителите ти? О, баща ти беше умрял, нали така ми каза веднъж?

Колин кимна. Почти не бе разговарял за родителите си, откак бе пристигнал в Оксфорд.

— Познаваш ли Андрю Смит? — попита той.

— Следва история, нали?

— Точно той. Бяхме съседи две години. И веднъж годишно споменавахме, че щял да ходи през уикенда на гости на роднини в Уинчестър; един ден разбрах, че имал предвид родителите си. Кое то долу-горе е същото и в моя случай.

— Майка ти е труден човек, така ли?

Колин само изсумтя.

— Поне не може да ми попречи да живея сам живота си — отвърна след малко, продължаваха да си пробиват път сред тръстиките. — Имам малко пари, благодарение на завещанието на баща ми и тъй нататък. Но не много. — Хвърли кос поглед на спътника си.

— И не се задава никаква богата съпруга.

Марк се засмя. Той самият наскоро се бе сгодил за момичето, в което се бе влюбил по време на първата си седмица в Магдален; баща ѝ притежаваше казина, керамична фабрика и маса други неща. Скоро, помисли си Колин, щеше да притежава и Марк Стамфорд.

— Ти си безценен — додаде все още засмян Марк. — И ще намериш живота за далеч по-лесен, ако спреш да се мотаеш и си намериш подходящия човек.

— Ще послушам съвета ти. Наблизо има едно място, където можем да прием чай.

Когато Колин зави наляво и навлезе в ливадата, Марк го последва без да се замисли, доверяваше се на приятеля си, макар и тревата да бе висока до кръста. Отвъд горичката, която обрамчваше полето, се простираше обширен район — ако се съди по вида му, наполовина частна собственост, наполовина общинска: две препълнени кофи за смет подсказваха, че оксфордският градски съвет нямаше много-много думата какво става тук, единственият тесен изход към магистралата бе блокиран от два варела и два пръта, оформящи буквата X.

— Проблемът е в това, че нито едно момиче не е достатъчно добро за теб — подметна Марк, докато навлизаха в горичката.

— *Едно* може би става — уточни Колин.

Спря толкова рязко, че Марк се бутна в него, обърна се и сложи ръка на гърдите му.

— Не мърдай.

В първия момент Марк не разбра какво бе видял Колин. Стояха на около пет метра от просеката, никой не можеше да ги види. Едно момиче навлезе в полезрението му. Обърна глава и видя бял форд, паркиран на пътчето, очевидно момичето бе вдигнало бариерата да мине, след което я бе възстановило; не се виждаше никакъв друг вход.

— За Бога... — думите изскочиха сами от устата на Марк. — Познаваш ли я?

Колин леко придърпа Марк обратно в горичката.

— Не — прошепна, — но бих искал да се запозная.

Обектът на вниманието им не показва никакви признаци, че ги е забелязала. Беше облечена в чифт прилепнали бели панталони и тъмносиня, спусната свободна над тях блуза. Крачеше напред-назад с мушнати дълбоко в джобовете ръце и платът се бе изпънал на дупето ѝ така, че наподобява на Колин на праскова. Когато се обърна, той зърна лицето ѝ, вече познато му от множество предишни тайни наблюдения: кожата ѝ бе светла, но би познал, че не е англичанка, дори и да не бе успял да научи името ѝ чрез една нейна състудентка в *Сейнт Ан*. Момичето с прасковеното дупе се наричаше Ханиф. Лейла Ханиф.

На арабски Лейла означаваше тъма, а Ханиф — правоверен. Поне така твърдеше познатата му, твърдеше, че е получила информацията от устата на самата кобилка. Колин можеше да повярва на това. Това момиче, което бе зърнал и през дървената решетка от съседния щанд на книжарницата в Блакуел или да се вози с плоскодънна лодка в противоположна на неговата посока (винаги в противоположната), бе започнало да смущава съня му.

Беше красива, но не само защото, както бе очевидно, се грижеше за външния си вид. Носеше чупливата си черна коса, черна с онази лъскавина, която притежава една току-що проявена фотография, дълга до раменете, стегната с диадема, а понякога вдигаше слънчевите очила с бели рамки нагоре, за да попречат на дългите кичури да паднат пред очите ѝ; съвсем различна бе от типичните момичета от началните курсове с невчесаните им опашчици, които се спускаха до кръста. Разполагаше освен това и със солиден гардероб, не уважаваше *униформата* от избелели дънки и торбести пуловери, вместо това обичаше стилни панталони, каквито носеше и сега, и блузи по поръчка: дори и блузата, която носеше в онзи летен следобед, носеше емблемата на *Мери Куант*.

Скулите на Лейла Ханиф бяха високи и съвсем леко хлътнали, за да се постигне онзи секси контраст с възпълните ѝ устни. Колин не знаеше какви бяха очите ѝ; никога не бе успявал да бъде толкова близо, че да установи цвета им. Знаеше само, че когато се засмееше — а тя притежаваше удивително секси смях — че очите ѝ се присвиваха,

почти се затваряха напълно, а в ъгълчетата им се образуваха леки бръчици. Една щастлива жена.

— Тя е ливанка — прошепна Колин.

— Източно от Суец, а? Какъв късмет, че се натъкнахме на нея. Но между другото, защо се крием в гората?

След като Колин не отговори, Марк го погледна навреме, за да види, че приятелят му се бе изчервил силно.

— Аха, значи не е въпрос на късмет.

— Тя идва тук понякога — изръмжа нацупено Колин. — Това е паркингът на чайната.

— Чудесна възможност: наоколо няма никой, просто изтопуркваш до нея и...

— Някои могат да го направят — просъска Колин. — Нищо не би им струвало. — Скръцна със зъби и въздъхна. — Освен това, тя идва тук с приятели.

— Ти си я наблюдавал, нали така?

Колин се опита да хвърли на Марк предизвикателен поглед, но се провали.

— Чакай, чакай, *чакай*. Но чичо Марк ще се притече на помощ. Само гледай.

И преди Колин да успее да му попречи, той закрачи напред, стигна почти до края на горичката, когато изведнъж спря на място.

— Ох, мамицата му!

До Х-образната бариера безшумно бе пристигнала още една кола — черен мерцедес-бенц — и от него слезе някой да разчисти пътя й. Беше арабин, на вид над трийсетте, с четвъртита глава и гъста, чуплива, черна коса; нещо в начина, по който му стоеше костюмът, подсказваше, че не се чувства удобно в него. Махна дърветата и даде с ръка знак на шофьора да мине, след което се зае да възстанови бариерата. Когато се изправи, дясната му ръка се плъзна към кръста и в един миг двамината младежи, които го наблюдаваха иззад дърветата, забелязаха нещо, което не искаха да изрекат гласно, за да не изпаднат в неловко положение: арабинът мушна в колана си пистолет.

Без да сваля очи от разкрилата се пред тях гледка, Колин сложи ръка на гърдите на Марк и го избута в прикритието на сянката, която дърветата хвърляха. По начина, по който Марк се подчини на жеста му, Колин отсъди, че и той се бе изплашил.

Шофьорът на мерцедеса слезе, оправя самото на костюма си, който изглеждаше съвсем същия като на спътника му — и като кройка, и като материя. Той обаче беше по-строен екземпляр; може би и по-богат, защото злато проблесна по катарамите на черните му обувки, на няколко от пръстите му, дори и в усмивката, с която посрещна Лейла Ханиф; целуна я по двете бузи, задържа я на една ръка разстояние, имаше вида на отсъствал безкрайно дълго разточителен баща.

Вторият арабин не поздрави момичето. Наложил си тъмни очила и започнал да оглежда селския парк. Колин и Марк се оттеглили още няколко стъпки назад, макар да знаеха, че не можеха да ги забележат от просеката. Вторият продължил да оправя реверите на самото си, мърдайки при това с рамене. Нервен, чувствайки се неудобно, въоръжен: това нееднозначно впечатление атакува Колин почти физически, сърцето му се разтуптя.

Шофьорът и момичето говореха тихо. Отначало мъжът продължил да държи Лейла, сякаш бе близък неин приятел. Но сетне се опита да я привлече към себе си, а тя се възпротиви; не силно, не и отчаяно, но напрежението си пролича по изправените ѝ рамене. Изведнъж ръцете ѝ отскочиха нагоре и той повече не я държеше. Мъжът отстъпи назад, огледа я без златната усмивка да слезе от лицето му. Изрече няколко думи; ако се съдеше по изражението на лицето му, това бяха думи на голяма нежност и обич.

Зашлеви я по бузата. Веднъж.

Тя залитна, възстанови равновесието си; в първия момент само държеше ръка върху ударената си буза, сякаш зашеметена и неспособна да повярва на очите си. Сетне вдигна ръка да отвърне. Но мъжът бе по-бърз, стъпи в страни и хвана и двете ѝ ръце. Изкрещя ѝ още няколко думи, докато държеше лицето ѝ близо до своето. Сетне хвана двете ѝ китки с една ръка и Колин разбра, че го направи, защото възнамеряваше да я удари отново.

— А аз си мислех, че ще стигна до бой с шефа на изпитната комисия — рече високо той.

Когато вцепененият Марк Стамфорд го погледна удивен, той хвана приятеля си за ръка и го задържа напред, почти крещейки.

— Та ти казвах, че не можах да видя как... *Лейла!* За Бога — Лейла Ханиф!

Сега вече всички гледаха към него, всеки се бореше със своя страх: Лейла — от очаквания удар; двамата араби — разбрали, че са ги заловили на местопрестъплението, но още не осъзнали слабостта на противостоящите им сили; Марк, който знаеше дълбоко в себе си онова, което и Колин знаеше: че предметът, който вторият мъж бе мушнал в колана си бе наистина пистолет. Но Колин владееше инициативата. От него зависеше как да бъде разиграна сцената.

— Лейла, тъкмо стана дума за теб тази сутрин.

Колин като насън позна гласа на изреклия тези думи — беше Марк; разбра, че приятелят му се бе освестил по-бързо от противостоящата им страна и духът му се повдигна.

— Здравейте, момчета. — Усмивката на Лейла, ведра и естествена, би могла да събере повече кораби с войска, отколкото Елена в Троянската война. — Отдавна не сме се виждали. Мислех си да не сте заминали вече или нещо такова.

Контраалтът ѝ предизвика силен спазъм в стомаха на Колин, но не можеше да му обърне внимание сега, след като ходът им и избраният момент щяха да продиктуват изхода от тази сцена. Той бе едновременно режисьорът, звездата и сценаристът, той командваше снимките и ако сбърка...

— Не, не — рече уверено той. — Аз оставам и през ваканцията. Марк заминава следващата седмица. Твои приятели ли са? Здравсти... Аз съм Колин Рейли.

Обърна се към арабина, който бе ударил Лейла, и му подаде ръка. Мъжът се вторачи в нея, сетне хвърли поглед на спътника си. След пауза, която им се видя безкрайна, онзи рече нещо като:

— Ха...

— А това е приятелят ми Марк Стамфорд. Той е бил във вашата част на света. Нали, Марк?

Ръката на арабина едва докосна ръката на Колин, след което той я отдръпна, сякаш ужилен.

— О, да, разбира се — кимна Марк. — Табриз. Знаете го, нали? Всъщност е в Персия.

— Лейла, би ли ни направила една голяма услуга? — Колин я погледна в очите, усмихна се, даваше указания на другата звезда в шоуто по единствения начин, който му идваше на ума. — Марк и аз имаме записан час за среща с ректора, а ужасно закъсняваме и...

— Разбира се, ще ви откарам до града. — Хвърли яростен поглед на двамата араби, чиито смъртнобледи лица бяха досущ като нейното. — Ключовете са в контакта. Колин, защо не караш ти?

— Марк...

Колин кимна с глава към бариерата, която препречваше пътя им към главното шосе и Марк забърза да я махне. Колин хвана Лейла за ръката — учудващо мускулеста за женска — и я отведе до колата. Не знаеше какво правят двамината араби зад гърба му.

Вървяха безкрайно дълго, най-дългата разходка, която бе предприемал. Недей се нахвърля да отваряш вратата, рече си той, не изглеждай слаб. Ала въпреки това пръстите му стиснаха дръжката толкова силно, че би могъл да се пореже.

Двигателят запали от първия път; Колин въздъхна тихичко. Лейла седеше на предната седалка до него. Видя Марк да стои до дърветата, изходът бе чист. Колин включи на скорост.

И веднага разбра, че нямаше да успеят.

Мерцедесът бе паркиран току до изхода, може би четвърт от дължината на мерцедеса блокираше изхода. Колин се взря през предното стъкло и видя Марк да вдига и двете си ръце в знак на безпомощност. На лицето му бе изписана напрегнатост... *О, Господи, и на моето — също, успокой се!*

Мозъкът му не работеше. Беше пръв сред завършилите право, а не би могъл дори да изрече името си, дори от това да зависеше животът му. Лейла го гледаше. Очакваше да намери решение. Решение нямаше.

Ръцете му стиснаха здраво волана. Тресяха се. Удари отчаян волана, а сетне много бавно свали прозорчето.

— Извинете — събра цялата си воля да се обърне към арабина със златото. Сам се учуди колко уверено прозвуча думата му с аристократичния си акцент в топлия юлски ден. — Бихте ли ми направили услугата да преместите малко колата си? Един метър стига.

И веднага вдигна прозорчето. *Не чакай отговор!* Очаквай да ти се подчинят безпрекословно. Изключи от скорост и се помоли.

В първия момент нито един от двамата араби не помръдна. Сетне шофьорът, оня със златото, изрече няколко думи със стиснати устни. Другият искаше да възрази, но първият го спря с рязък, отсечен жест. Двата влязоха в мерцедеса. Шофьорът запали двигателя.

Мерцедесът не помръдваше — стоеше неподвижен и застрашителен. Секундите течаха една подир друга. *Защо, по дяволите, не тръгват?* Отговорът на въпроса дойде ведно с чувството, че му се повдига. *Арабите възнамеряваха да блъснат колата на Лейла.*

Изстена едва чуто. Чу Лейла да преглъща с мъка; в следващия момент сложи ръка върху неговата и я стисна, а Колин, обзет от най-противоречиви чувства, едва не припадна. Гледаше вторачен ръката ѝ. Чу изведнъж изхрущяването на дребния чакъл, камъчетата полетяха към форда на Лейла и в следващия миг паркингът бе вече пуст.

Колин се отпусна на седалката си.

— Слава Богу — повтаряше той отново и отново, — слава Богу, слава Богу...

Видя как Марк залитайки се надига от земята и се изтърсва. *Защо го правеше...?* В първия миг не поиска да повярва, но сетне истината просветна в съзнанието му: шофьорът на мерцедеса бе поел право към Марк, без да се интересува дали ще успее да се отдръпне навреме.

Колин се обърна към Лейла.

— Би ли ми казала какво означава всичко това?

Марк дойде при тях, отпусна се на задната седалка. Лицето му имаше цвета на мухлясал сладкиш.

— Те... те твърдяха, че са приятели на баща ми. — Гласът ѝ бе удивително спокоен. Отдавна бе отдръпнала ръката си от неговата; интимността на този миг можеше и изобщо да не бе съществувала. — Вярно е, че съм виждала преди време единия у дома ни, в Бейрут.

Колин я изчака да продължи. Но след като не го направи, ѝ подсказа:

— Ние стояхме там, сред дърветата, гледахме ви. Той те удари. Видяхме.

— Те...

Тя замлъкна, вторачена в арматурното табло на колата, и той усети, че се стараеше да измисли някаква история, която да го удовлетвори. Това усещане го разгневи.

— Искаха да тръгна с тях — завърши най-сетне тя.

— Защо?

— Не поискаха да кажат. И аз, разбира се, отказах. Тогава онзи ме удари.

— Разбирам.

Очевидно нямаше да има други обяснения, затова Колин включи на скорост и подкара.

През първата част от пътуването обратно до Оксфорд той се съсредоточи върху шофирането, като същевременно се опитваше да овладее раздразнението си, което знаеше, че бе безсмислено. Ако Лейла бе решила да не се довери, не можеше да се противопостави на решението ѝ, дори и да бе спасил живота ѝ. О, какви детинщини, *какви детинщини*, изруга се той. Спасил ѝ бил живота, глупости на търкалета!

След време обаче гневът избледня, за да отстъпи място на далеч по-интересен букет от чувства.

Постепенно осъзна, че се намираше в присъствието на човек, с когото искаше да се сближи от месеци. Веднага след като можеше да си позволи да отклони поглед от пътя, започна да попоглежда към нея. Белите ѝ панталони бяха така опънати на бедрата, че страшно му се искаше да я погали. Кожата ѝ, доколкото можеше да я види, бе обляна в пот; помисли си колко ли щеше да е приятно да я изближе — бавно, наслаждавайки се на всяко движение. Но онова, което го заплени най-много, бе мирисът ѝ.

Тя излъчваше някакъв аромат, но същевременно и определена телесна миризма, която задушаваше аромата на изкуствения парфюм: а в комбинация с него се получаваше някакво великолепно ухание. Опита се да намери думи да го опише, но не успя. Имаше тръпчивостта на цитруси, мирис и на някакви билки, мускус... Колин не знаеше как ухае мускусът, но усещаше, че *би трябвало* да е мускус; разбираше го по начина, по който дълбоко вдишваше, за да попие Лейла чрез мириса ѝ. И по начина, по който дънките изведнъж започнаха да му стягат в слабините.

Тя също го гледаше; не направо, дори не и често, но достатъчно, за да разбере той, че бе заинтригувана. Би трябвало Колин да се чувства щастлив. Но не бе. Никога не бе знаел какво да направи в подобни ситуации, а и без това не бяха му се случвали често. Нима тя чакаше той да предприеме първата стъпка? Но как, след като Марк седеше мълчалив на задната седалка?

Кажу нещо.

Какво?

Каквото и да е.

— Къде да те оставя? — заекна той. — Исках да кажа... о, Господи, каква глупост, след като карам твоята кола.

Тя се засмя, смях без всякакви задръжки, и той потрепери.

— Бих искала да ида в *Рандолф*.

— Хотелът ли?

— Да. Брат ми пристига днес и трябва да узнае какво се случи този следобед.

— Ще съобщиш и в полицията, нали?

— Брат ми ще реши всичко.

Изпита разочарование от нея. Да позволява на един мъж да взема решения вместо нея..., е... е..., добре, де — стига *ти* да си този мъж.

Разговорът секна. Той погледна часовника си. При тази скорост пътят до *Рандолф* нямаше да отнеме повече от петнайсет минути. И след това — *довиждане*.

Усещаше се необичайно. Крайниците му бяха някак олекнали. Зрението — удивително ясно, можеше да чуе всяко незначително изшумоляване на дрехите ѝ, като променяше положението си. Сега вече бе наложила строгото си изражение; изражение, което предполагаше самообладание, трудолюбие, съответната доза самочувствие. У него със заплашителна сила започна да се оформя мнението, че това момиче бе *онова*. Момичето, което бе чакал цял живот. *Онова момиче*.

Най-много го изненада яснотата на възприятията. Нямаше никакви неясноти. Никакво *но* не зацапваше повърхността на *онова*, което най-неочаквано бе определил като възторжената си любов към Лейла Ханиф.

По-късно щеше да разказва на хората: *След като светофарът светна зелено и завих от Корнмаркет, се влюбих за първи път.*

След като светофарът светна зелено и той излезе от *Корнмаркет*, избухна в гръмък смях; но когато Лейла го попита какво му бе смешно, той поклати глава и отговори:

— Нищо.

Смееше се, защото се бе влюбил в една миризма.

Марк Стамфорд ги изостави на хотелския паркинг, смотоледи, че се нуждаел от едно яко питие. Но тогава Марк не разполагаше с изцелителната сила на любовта. Колин и Лейла стояха безмълвни до колата. Той усети, че се усмихва; но то се дължеше на това, че тя се бе усмихнала първа.

Протегна му ръка и я раздруса.

— Не съм ти благодарила както трябва — рече му.

Но сериозният ѝ тон контрастираше на ръкостискането ѝ; друсаше ръката му нагоре-надолу, сякаш бяха дечица по време на някоя пиеска. Взря се в очите ѝ. Бяха кафяви, тъмнокафяви, но блестящи, сякаш току-що лакирани, а преждевременно появилите се бръчици около тях се впираха дълбоко в лицето ѝ.

— Би трябвало да благодариш и на Марк — измънка той, като си спомни, че Марк вече го нямаше.

— Не — отвърна тя. — *Не би* трябвало. — И преди Колин да попита защо, Лейла продължи: — Ела да те запозная с брат си. Ще ти хареса.

Отведоха ги до един апартамент. Вратата се отвори и се показа висок мъж в тъмнокафяво сако и светли панталони. Държеше телефонната слушалка до ухото си, а с другата ръка носеше и апарата. Като ги чу да влизат, той се обърна. Погледът му първо се спря на Лейла и лицето му се озари; но сетне видя, че не бе сама и злобното изражение, с което изгледа Колин, бе достатъчно да предизвика у младия мъж тръпки.

— Брат ми Халиб.

Халиб излая няколко заключителни думи на арабски, съедини двете части на апарата и го пусна от високо на близката масичка.

— Халиб, искам да бъдете приятели с Колин Рейли. Той ми помогна днес следобед. Искам да кажа *наистина* ми помогна.

В първия момент изражението на Халиб не се смекчи. Сетне изведнъж лицето му засия, пристъпи към Колин, прегърна го и го целуна по двете бузи.

— Мой скъпи, скъпи приятелю, не намирам думи да се изразя. Ако си помогнал на сестра ми, значи си помогнал на мен, а когато си помогнал на мен, си помогнал на семейство Ханиф, което ти е много задължено. Седни и ми разкажи всичко.

Нямаше много за казване. Колин се притесни. Халиб говореше английски с лек акцент, с тон, който при цялата му мекота и почти поетична напевност го безпокоеше. Може би беше прекалено мек, прекалено съскащ; гласът на увила се около дърво змия.

— Разхождах се с един приятел, когато...

Халиб се тръшна на дивана до Лейла, кръстоса крака и заговори бързо на арабски. Колин замълча, зяпнал в очакване. Но изглежда неговото участие в това парти бе приключило, защото брат и сестра бяха погълнати от оживен разговор, който той не можеше да следи.

Колин огледа всекидневната на апартамента. Както личеше, Халиб бе заможен. Дрехите му, кожената му пътна чанта, която се виждаше през откритата врата на спалнята, и чантата за костюми от същата кожа, просната на леглото... всички тези неща дискретно говореха за богатство. Но предметът, който привлече най-силно вниманието му, бе дипломатическото куфарче на Халиб Ханиф.

То лежеше на масичка до прозореца: от червено-кафява телешка кожа, с позлатени ъгли. От дръжката му висеше златист етикет на *Америкън експрес*. Колин едва ли не го подушваше. Един ден и той ще притежава такова куфарче, си обеща. Какво ли имаше вътре? Книга, милиони долари в ценни книги, наркотици...?

Защо Халиб го караше да си помисли за незаконни сделки? Смешно! Куфарчето си бе абсолютно нормален атрибут за един преуспяващ бизнесмен.

— Скъпи Колин!

Той се сепна, почувства се гузен, осъзна, че Халиб сигурно бе проследил погледа му.

— Скъпи Колин, сега, след като Лейла ми разказа всичко, мога да кажа най-искрено, че сме ти повече от задължени.

Стана от дивана и отиде да стисне ръката на Колин. Раздруска я няколко пъти, преди да се върне на мястото си. Нещо в този странно официален ритуал трогна Колин. Заизпитва далеч по-добри чувства към Халиб.

— Не мога да ти предложа цялостно обяснение на случилото се, защото сам не знам всичко. Но имаш правото да участваш в... нашите *предположения*.

Натърти на последната дума с чувство за хумор и Колин усети как се размеква още повече. Халиб имаше същите дълбоки очи на

сестра си, над тях бяха надвиснали месести вежди; когато бяха широко отворени, като в момента, а устните му бяха разтеглени в усмивка, можеше дори да се говори за известна физическа привлекателност. Между двамата имаше определена прилика, но неговата кожа бе много по-тъмна, отколкото на Лейла.

— Семейството ни е доста омешано, Колин. В жилите ни тече европейска и арабска кръв. Установили сме се в Бейрут преди три поколения. Нашият дядо беше банкиер, като баща ни, като мен. Лейла учи тук, в Оксфорд, но когато се завърне у дома, ще се включи в семейния бизнес. Положението в страната ни е сложно. Ползваме се с репутация в бизнеса и политиката. Смятаме, че мъжете, които си видял, може би са искали да отвлекат Лейла.

— Да я *отвлекат* ли?

— И да поискат откуп. Нещо, което не е необичайно за Ливан.

— Ще съобщите ли в полицията?

— Не. — Халиб се наведе напред. — Виж сега, Колин, разбирам, че това ще ти се стори странно. Но усложненията могат да са ужасяващи. — Видя, че Колин се готви да възрази и вдигна ръка. — Моля те. Да, знам, че тук е Англия. Но нали разбираш, че един ден Лейла ще се върне в Бейрут, ще се омъжи за обичния си годеник Юсуф и, повярвай ми, животът за нея ще бъде много по-лесен, ако просто забравим за случилото се днес. Да го сметем под килима, а? Ще ми обещаеш ли, че няма да отидеш в полицията? Ще обещаеш ли?

Устата му бе пълна с ослепително бели зъби. Усмивка на едно тигърско лице? Колин не бе много сигурен. Единственото, което знаеше, бе, че Лейла имала годеник на име Юсуф, че е сгодена и че се е забавлявала с него. Е, защо не? Всяка кралица се нуждае от шут. Възненавидя я, не, не я мразеше. Ненавиждаше *себе си*.

Погледна Лейла. Тя му се усмихна, кимна леко, свила устни. И тя също искаше нещата да не стигат до полицията. Добре тогава.

— Хм... След като няма пострадали, предпола...

— Добре, хубаво, чудесно, страхотно.

Халиб се надигна; Колин инстинктивно го последва. И в следващия миг темпераментният Халиб вече го отвеждаше към вратата. Лейла му се притече на помощ, хвана го за ръката, стисна я силно.

— Не му обръщай внимание — прошепна тя. — След като човек го опознае, той е възхитителен.

Той я погледна, опитваше се да вложи презрение в погледа си, но все не успяваше. Просто излизай оттук, рече си отегчен. Давай накратко. *Върви!* Изминал бе почти половината коридор, когато нещо му подсказа да подхвърли през рамо:

— Лейла, аз живея в *Хай* — стая 62, първия етаж.

Благодариха му още веднъж и вратата вече се затваряше; зърна за последно Халиб, вдигнал ръка за довиждане; бяха го освободили.

Точно така, мислеше си той, докато скиташе край *Търл*. Аз съм един слуга. Извърших добро дело, господарят ми благодари и ето ме пак под звездите, където ми е мястото.

Върна се в стаята си в *Хай*, с изгледа ѝ към градината отзад, излъчваща с пълна сила романтичния си летен чар, и си пусна дългосвиреща плоча. Пучини, *Мадам Бъттерфлай*. След малко — беше глупаво от негова страна, но не можа да се сдържи, — усети бузите си мокри. Изруга и избърса сълзите. Започна да реди всички мръсни думи в най-усукани клетви, опитваше се да състави заклинание, проклетие връз тази жена, която го бе превърнала в такъв слабак. В такова *лайно*.

Няколко минути след началото на второ действие на вратата леко се почука. Колин не обърна внимание. Но сетне гостът отново почука и заговори. Женски глас:

— Колин?

Само една дума, това е. Но каква дума! Какъв глас!

С разтуптяно сърце Колин отиде да вдигне игличката на грамофона. Ръката му така трепереше, че издраска плочата — при това бе любимата му, но не даваше и пет пари. Изключи грамофона. Пое дълбоко дъх. Извика:

— Влез, Лейла.

20 юли 1984 година, 05:00 часът

Лондон

Халиб не допусна никакви рискове с резервацията. Изпратил бе телекс до хотел *Пента* още през май, посочил бе стаята, която иска, и бе платил с разплащателна карта от *Дайнърс клуб*. От обезшумения прозорец се разкриваше панорамна гледка към Трети терминал на

летище *Хийтроу*. Дори на слабата утринна светлина с помощта на бинокъла можеше да различи изписаната върху опашката емблема на паркирания на място *Джулиет-едно-четири* самолет *Локхийд — Трайстар*.

Свали бинокъла колкото да погледне часовника си. Оставаше по-малко от час. Щяха да зареждат гориво, храна и напитки, да проверяват индивидуалните багажи по списъка на издадените бордни карти. Чистачите вече трябва да са приключили, оставяйки на екипа стюарди грижата да се подготви за работа по време на полета. Вторият пилот сигурно вече обхожда самолета да огледа за видими течове на масло, преди да провери дали гумите са достатъчно напompани с азот, за да поемат тежестта на напълно натоварения самолет при евентуално аварийно кацане. Подранилите пътници вече ще се събират в чакалнята. Безмитният алкохол и цигари ще са готови за складиране в самолета. Командирът ще се е запознал с метеосводката, ще е изчислил височини и скорости, ще е сверил списъка с радиочестотите, ще е проверил за последните известия до въздухоплавателите. И може би, може би някой умник от екипажа ще се сети да провери спасителните салове, в случай, че се наложи приводняване.

Халиб масажира леко основата на носа си с палец и показалец. Погледна отново часовника си и вдигна пак бинокъла. Трийсет и шест минути до излитане.

Шкафовете за личен багаж над седалките бяха отворени, когато старшият стюард Алекс Пъркинс започна рутинната проверка на пътническата кабина. Започна отзад, оглеждаше внимателно всяка кухня, преди да затвори вратичката. Една от отговорностите му бе да проверява евентуалните места за криене на оръжия и експлозиви; и макар никога да не бе намирал нищо съмнително, той си вършеше работата сериозно. Негов приятел бе загинал през 1982-ра, когато Абу Ибрахим и организацията *Петнайсети юли* взривиха самолет на *Пан Ам* при кацането му в Хонолулу.

Придвижваше се напред, от туристическата класа, към бизнес класата, докато най-сетне стигна до първа класа. Прекоси предното кухненско помещение и тръгна през прохода откъм левия борд. В последния шкаф, най-отзад бе познатата сива брезентова торба с

надпис *Детски спасителен сал*. Протегна се и го избута до преградата, за да предотврати евентуално шумното (и затова плашещо) му плъзгане назад при излитането. Торбата му се видя тежичка за спасителен сал. Тъкмо се канеше да я вдигне и да я провери, когато звънна най-близкият телефон от вътрешната връзка. От пилотската кабина. Алекс вдигна слушалката.

— Пъркинс.

— Три кафета, ако имаш възможност.

Алекс нямаше нищо против капитан Торникрофт, мрачен, дребен мъж, който винаги изглеждаше така, сякаш всеки момент ще избухне, макар да не го бе правил никога, поне доколкото Алекс знаеше. Но при цялата си коректност (*ако имаш възможност*) той излъчваше такава властност, за каквата мечтае всеки командир, малцина я заслужават, а я притежават съвсем ограничен кръг пилоти.

— Три кафета — рече Алекс. — Идват.

Последното му действие преди да се придвижи напред бе да затвори вратичката на шкафчето над седалките.

Колин и Роби седяха в единия ъгъл на чакалнята. След като баща му разказа историята как се запознал с Лейла, Роби дълго време гледа мълчаливо през витрината. В единия край се виждаше очакващият ги самолет; зад него — широко затревено поле и бетон, далечна сграда, бледо, ранно утринно небе. Някъде зад всичко това майка му бродеше по света. Не знаеше къде е и защо бе заминала, липсваше му прегръдката ѝ, когато лицето му се изкривяваше от болка, за да задуши сълзите, липсваха му приказките, които му четеше преди да му пожелае лека нощ; копнееше за нея така, както болният копнее за изгубеното си здраве, което е имал като даденост, преди да го повали болестта.

През последните две години бе уверен, че вината за неочакваното заминаване на майка му бе негова. *Би трябвало да бъде.* Сигурно бе казал или направил нещо. *Но какво?* Не бе останала да му каже. Не бе му дала втора възможност.

— И на *теб* ти липсва — рече неочаквано. — Нали?

Обърна се към баща си, искаше му се да получи честен отговор. В първия момент лицето на Колин бе като изваяно от мрамор, очите му

— също. Отвори уста и понечи да отговори, но преди да успее, се намеси друг глас.

— Никой не седи тук.

Не бе въпрос, а констатация; и наистина, ако някой седеше до Колин, думите сигурно щяха да прозвучат като заповед. Колин вдигна глава и видя мъж на средна възраст, средно висок, с очила, да го гледа сърдито, с предизвикателно презрение.

— Доколкото знам, не — отвърна кратко той.

— Бъдете така добър да ми пазите чантата.

Колин се канеше да откаже да поеме отговорността за нечий багаж, но мъжът се обърна и се отдалечи без да го погледне, оставяйки куфара си на съседната седалка; Колин можеше само да прочете етикета му — никакво първо име или поне инициали, а само едно надраскано с червени главни букви: *ВАН ТОНДЕР*.

— Какъв простак!

— Роби!

— Ами... да ти говори по такъв начин.

— Внимавай какъв език използваш, синко. Такива думи няма да се харесат в К.Л., а пък Селестин направо ще те убие.

Роби се начумери. Промърмори нещо, но тихо, да не го чуе баща му, но Колин знаеше, че бе нещо от сорта *Всички приказват така*. И като разумен баща, той не му обърна внимание.

— Странен акцент — рече Роби, излизайки от мрачното си настроение тъй бързо и тъй непредвидимо, както и бе изпаднал в него.

— Южен ефрикан — ухили се Колин. — Не и чак толкоз странен, след като може да се намери някой и друг английски ученик, който да му скрие топката по отношение грубия език.

— О, я върви... да се *поразходиш*.

И двамата се засмяха.

— Внимавай — рече Колин, — връща се.

Ван Тондер зае отново мястото си, носеше брой на *Херълд трибюн*. Седна, без да промълви и дума на благодарност към Колин, че му пази багажа, и отвори вестника. След няколко секунди засумтя и запръхтя. Сгъна вестника в скута си, бръкна в джоба си, извади инхалатор и го пхна първо в едната, а после и в другата ноздра. Двамата Рейли го гледаха с виновно изражение на лицата. В следващия миг кръглите очички на мъжа ги изгледаха яростно.

— Да? С какво мога да ви бъда полезен?

— Извинете — промърмори Колин.

— Може би сте от онези, които намират чуждото страдание за забавно. Ако е така, съжалявам ви много. След като прекарах десет дни тук, съжалявам и за патетичната ви малка държавица, и за всички вас.

Прибра инхалатора в джоба си, взе вестника и скоро потъна в страниците за международни новини и само от време на време издаваше носови звуци, колкото да смуги тишината.

Колин сви рамене. Извади монета от джоба си.

— Да видим кой от двамата ще пътува в бизнес класата до Бахрейн.

— Добре.

— Ти избирай — ези или тура?

— Ези.

Колин завъртя.

— Тура.

— Мамка му!

— Не е чак толкова зле. Между Бахрейн и Куала Лумпур ще летим повечето време през нощта, тъй че ще спиш по-добре отпред.

— Сигурно.

Пътниците започнаха да се качват в самолета. Получи се обичайното струпване на входа; двамата завиха вдясно от вратата, минаха през кухничката и малкия първокласен салон към бизнес салона, където се разделиха.

Мястото на Колин бе до илюминатор на десния борд на самолета. Още с настаняването си бе обзет от детинско вълнение. Между седалките имаше солидно разстояние, а до него имаше още само една седалка, докато в по-задния салон седалките бяха по три в редица. Някой му предложи гореща кърпа. Друг му предлагаше поднос, върху който имаше високи чаши с портокалов сок, бира и нещо пенливо с бледожълт цвят; да не би...

— Шампанско, сър? Или ще предпочетете...

— Шампанското ще е направо чудесно.

Всъщност всичко беше чудесно — стереослушалките, достатъчното разстояние между седалките, торбичката с мъжка козметика от *Крабтрий & Евелин* — всичко, до момента, когато започна репирнята.

— Трябва да мина. *Извинете!*

Невъзможно бе да се сбърка шумният и заядлив глас на Ван Тондер. Устните на Колин потрепнаха, но не позволи на южноафриканеца да отвлече вниманието му от списанието, което бе разтворил. Чак когато чу отговора, подскочи и *Тайм* изпадна от ръцете му.

— Виж какво, приятел — рече другият глас. — Всички трябва да минем. И бихте ли...

Вторият мъж очевидно усети погледа на Колин, защото изведнъж спря да говори и се огледа. Южноафриканецът се възползва от момента, мина покрай опонента с едно свити рамене и се отпусна на седалката до Колин.

— Какво търсите тук?

Тонът на Колин се получи тих и донякъде кух. Болеше го гърлото. Напрежението, подсилено и от шампанското, бе стегнало като с турникет челото му.

— Това е *мое* място — отвърна сърдито Ван Тондер.

— Не, приятелю, не е. — Другият мъж, същият който се бе сдърпал с Ван Тондер, се бе надвесил над него. — Мястото е *мое*. Първо ме избута, а сега ми зае и мястото. Хайде, премести се, моля.

— Какво търсите тук? — намеси се отново Колин с монотонния си глас.

— Летя за Малайзия — отвърна силно Ван Тондер. — Да не би това да е престъпление или какво?

— Това място — рече мъжът, застанал в прохода между седалките — е *мое*. Ето бордната ми карта. Погледни.

Последва дълго мълчание, Ван Тондер сравняваше своята бордна карта с картата, която му бе пъхната под носа. Най-сетне изръмжа, стана, без да има и най-малкото намерение да се извини.

Шарет се настани на мястото до Колин и сви рамене, но без изобщо да опитва да *изиграе Рафул*. Беше раздражен от спречкването си с Ван Тондер.

— Е — рече Колин, — бая време мина. Ню Йорк, доколкото си спомням?

— Доколкото и аз си спомням — усмихна се Рафул. — Благодаря, че ми пази мястото. Изглеждаш добре.

Колин изсумтя.

— Съжалявам, ако съм те събудил тази сутрин — рече той след кратка пауза, почти шепнешком. — Имах чувството, че...

— Знам.

Устните на Рафул се разтеглиха в усмивка, вдигна и двата си показалеца пред свитите си устни. И двамата потънаха в мълчание.

Колин отново вдигна списанието. Рафул се отпусна в креслото и се опита да проясни мислите си, ала в съзнанието му заплуваха обезпокоителни видения и не можеше да се съсредоточи. Спомни си, че Колин на два пъти попита Ван Тондер какво търси там.

Същият въпрос му бе зададен преди години с подобен, предизвикателен тон и нежеланият спомен застърга мозъка му, досущ както солените фъстъци, поднесени от стюардите, щяха да раздразнят язвата му.

1974 година

Йерусалим

Седемдесет и трета беше лоша година за *Мосад Битачон Леуми* — Израелската служба за държавна сигурност, по-добре известна само като *Мосад*: първо бе инцидентът в норвежкия град Лилехамер, където убиха не онзи арабин, когото трябваше, после дойде серията от разузнавателни доклади на най-високо равнище — надути, превзети — че новото съсредоточаване на сирийски войски било рутинна операция. За нещастие обаче, се оказа далеч не рутинна, а се оказа първата фаза на войната *Йом Кипур*.

След като мъглата се поразсея, дойде времето важните клечки да седнат и да решат какво да предприемат, кого да нарочат. Елиаху Зейра, шеф на *Аман*, израелското военно разузнаване, разбира се трябваше да си върви; *Мемунех* Замир бе също жертвен агнец. За нов шеф на разузнаването бе определен генерал-майор Ицхак Хофи, командвал Северния фронт по време на войната през седемдесет и трета, национален герой. И тъй започна въртележката, подобна на играта *музикални столове*. Рафул Шарет, следващ в килватер половин дузина по-големи играчи, се придвижи бързо от отдел *Политически действия и свързки до управление Събиране и анализ на информация*, като междувременно бе повишен в звание *алуф мишне*, сиреч полковник. Когато през лятото на седемдесет и четвърта музиката най-

сетне спря — а след различните провали през седемдесет и трета тя свири достатъчно дълго — той се озова на поста директор на Управлението по оперативно планиране, тъкмо него желаше да заеме от мига, в който пет години преди това бяха взривили дъщеря му в Лондон.

Авшалом Газит, бащата на младия Игал, бе съзрял мотивите му. Той бе единственият, който би могъл да го направи.

— Защо си тук? — бе попитал той в онзи знаменит ден на седемдесет и четвърта... — *Какво търсиш тук?*

— Тук се премести службата през шейсет и седма — бе отвърнал неискрено Рафул. — *Онази* година в Йерусалим; тръгваш по магистралата от Тел Авив, завиваш наляво при...

Авшалом се отпусна на стола срещу него и потропа леко по бюрото, настояваше за тишина. Рафул се подчини; това само по себе си бе доказателство за авторитета на събеседника му.

— Можеше да останеш в Тел Авив.

Вярно бе. Министерството на отбраната остана в Хакирия, избягвайки всеобщото преместване в Йерусалим, а *Аман* бе под юрисдикцията на Министерството на отбраната. След като Авшалом стана вторият човек в *Аман*, той покани Рафул в екипа си, с предложение за повишение в *алуф* след няколко години; но макар на Рафул да му се нравеше перспективата да стане генерал-майор, той отказа.

— *Тръбваше* да останеш в Тел Авив — добави Авшалом.

Това не бе тъй ясно, бе по-скоро спорно. На *Аман* му липсваше оперативна *ръка* извън Израел. А Рафул имаше нужда от известни средства — добра, неутрална дума — *средства*, извън онези, с които разполага военното разузнаване. Средства, като отвлечане, мъчения, всякакви видове неочаквана и нежелана смърт; това щяха да бъдат инструментите на занаята му. И затова в крайна сметка той бе доволен, че не бе останал в Тел Авив.

— Значи си тук. *Все още*. — Дългата, многозначителна пауза на Авшалом бе последвана от въпрос, пронизан от ирония. — Чудя се защо ли?

Рафул знаеше, че най-старият му приятел не се бе лишил от половината си съботен ден, за да дойде в Йерусалим само да си бърбрат празни приказки. Авшалом бе от онези редки мъже, сякаш родени за

библейски патриарси, само да не носеше бялата си брада толкова къса и чисто подстригана. Брадичката му бе издадена напред и понеже винаги ходеше с изправена глава, тя стърчеше едва ли не предизвикателно. Очите му бяха големи и сини, по-добри детектори на лъжата от онези микровълнови монитори на дишането. Ала това уморено, изпъстрено с бръчки лице не бе способно да скрие нищо: неприятна особеност за професионален шпионин и това бе може би една от причините защо Авшалом Газит никога не се домогваше до по-висок пост от този да бъде нечий заместник.

— Исках да бъда там, където е действието — отвърна Рафул. — Най-сериозният дивеч в града се премести тук; и ти го знаеш, и аз го знам.

Авшалом кимна бавно, целият му торс се раздвижи, а не само главата.

— И все пак — настоя той, — мисля, че това е само половината истина.

Като помръднеше леко встрани, Рафул можеше да зърне от прозореца си Западната стена. Тя блещукаше с онзи много особен блясък на изнурителната жегата, която можеше да бъде породена единствено от съботните следобеди през септември. Усещаше се изморен, може би малко болнав, но нямаше при кого да се завърне у дома, а тук, в главната квартира на *Мосад*, можеше поне да изпита подобие на комфорт, в присъствието на стенографки, свързочници и дежурни офицери. Беше потънал в своя храм на истината, слушаше как старият му приятел размишлява за полуистините и в един миг на Рафул му се прииска да умре, защото не можеше да измисли нищо, за което да си заслужава да живее.

Сетне Авшалом вдигна дипломатическото си куфарче, сложи го на писалището и го отвори по такъв начин, че Рафул да не може да види съдържанието му.

— Мисля — измърмори под носа си Авшалом иззад вдигнатия капак на куфарчето, — че ми казваш само половината от истината, а това може би е другата ѝ част.

Подаде му тъмножълт плик, запечатан на три места с червен восък, свързани бяха с канап. Последваха няколко секунди тишина, изпразнени мигове, в които старият град и всичко в него сякаш престана да съществува. Сетне бавно, много бавно, сякаш да не

прогони искрицата надежда, която пламна у него, Рафул се наведе да вземе плика.

Върху него някой бе изписал една-единствена дума: тази дума означаваше на иврит *Кръвният отмъстител*: онзи, който по древния еврейски обичай има правото да отмъсти за убийството на някой от рода, преди да се оттегли в изгнание в определения за това град, където ще се чувства в безопасност. Рафул прочете думата и потрепери.

— Какво е това? — попита тихо, макар вече да знаеше.

— Онова, за което ме помоли. Съжалявам, че се забавих толкова. Но координирането на секретните материали е работа, подходяща само за дявола.

През седмицата, последвала погребението на Сара, Рафул помоли Авшалом да стори онова, което Рафул не бе в състояние да направи: помоли го, *умоляваше* го е по-точната дума, да използва приятелските си връзки с политиците, да преодолее междуведомствените бариери и да се опита да открие убийците на Сара Шарет.

Молбата не бе безпочвена. *Мосад*, разбира се, разполагаше със собствени досиета по тероризма, но имаше и други разузнавателни сведения, които офицерите от *Мосад* не можеха дори да се надяват да зърнат: сведения, съхранявани от *Аман*, от *Решуд*, от *Шин Бет* и *Шабак* — до една мрачни и загадъчни организации. Авшалом Газит — бич за британските окупационни войски, герой от войната — можеше да види всичко; и ако те се опитваха да му кажат, че дадени сведения не съществуват, то той бе в състояние да разбере, че лъжат.

— Покажи ми стаята, Рафул. *Светилището*.

Ръцете на Шарет се разтрепериха. Вместо да разкъса печатите от червен восък и канапа, той остави плика с надпис *Гоел* на писалището.

— Светилището ли?

Авшалом обаче стана, надвеси се над Рафул, докато той не се почувства като в сянка. Изправи се. Мушна плика под мишница. С пръстите на дясната си ръка проследи верижката, която водеше от колана до джоба на панталоните и извади ключовете. Излязоха от обширния кабинет и поеха по северния коридор. В края му имаше врата с номер. Мушна ключа в бравата, пантите изскърцаха. Очевидно

помещението не се ползваше често, защото подметките на двамината оставиха следи в праха по пода.

Рафул наблюдаваше лицето му, търсеше да види реакцията му. Каквато и да е: укор, презрение, мъка, съжаление. Но нищо не промени каменното изражение на Авшалом. Огледа се бавно, като добър офицер от разузнаването (каквото си и беше), поглъщаше с поглед белосаните стени, писалището, масата, високия колкото човешки бой сейф.

Мястото едва стигаше да ги побере в помещението с размерите на килер с единствено прозорче. Авшалом приближи масата, може би забелязал колко внимателно бяха подредени плюшеното мече, комплектът гребени и четки за коса, ученическият бележник и зрелостното свидетелство. *И снимката.*

Може би пет минути нито един от двамата мъже не проговори. На пръв поглед — съвсем кратко време; когато искаме да определим един къс интервал, казваме *О, само пет минути*, ала триста секунди могат да бъдат и много, много дълъг период.

— Някой хора смятат... — Авшалом взе фотографията на Сара, бе заснета при завършването ѝ, и се вгледа в нея. Обърна се към Рафул, сякаш и нему бе необходимо да открие реакция, *каквато и да е реакция*. — Някои хора смятат, че държиш тук жена, Рафул. — Опитът му за шега бе ужасен провал. — Някои казват, че имали нужда от още работни помещения, че директорът нямал право да ги държи заключени и само той да притежава ключа.

— А други твърдят, че оттук осъществявам нощните си радиовръзки с Багдад и Дамаск.

— Да, но ние *проверихме*. Не го правиш.

Рафул бе шокиран от новината, че наистина го бяха проверявали. Шокиран и засегнат. Каква непрофесионална реакция. Ала в същото време да държиш тази стая в самия мозъчен център на *Мосад* бе по само себе си непрофесионално и навярно недомлъвките относно нея го бяха подминали.

— Защо не държиш всичко това у дома, Рафул?

Защото бе опитал и се бе оказало прекалено болезнено да държи личните ѝ неща, докато се храни, докато спи или се опитва да спи, а не можеше да намери сили да ги изхвърли. Може би Авшалом се досети

поне за част от отговора по измъченото изражение на Рафул, защото рече:

— Не можеш да го преживяваш до безкрай. Трябва да дойде времето, когато...

— Никога.

— Времето да изоставиш това, Рафул. Не да простиш, но...

— Тя бе разкъсана на парчета, Авшалом. — Рафул преглътна. Усети бузите си мокри и се възненавидя за слабостта си, но суровостта на другия мъж, неговата *студенина* някак си го съвзе. — Нищо не бе останало. Нищо, което да можеш да идентифицираш. — Гласът му се изви почти до вой, сетне замлъкна. Опита отново: — Тя бе на двайсет и две години, беше хубава... — Взе снимката от Авшалом, вгледа се в нея, клатеше глава насам-натам, като че по този начин можеше да спре сълзите, които вече се стичаха необезпокоявани по бузите му. — А те разкъсаха лицето, стомаха, краката ѝ с метални шрапнели... — Вдигна очи към Авшалом, досущ като дете, което иска да го оставят на мира. — Те я *разкъсаха*. Беше отишла на празненство по случай годиша на приятелка, а онези я взривиха. Не бе живяла почти никак. За нея това бе началото. Авшалом, Авшалом... *какво би сторил, ако го бяха направили с твоя Игал?*

Авшалом Газит се извърна и известно време не каза нищо. Най-сетне изпусна дълбока въздишка и рече:

— Отвори плика. Отвори го.

Шарет седна до малкото, ученическо писалище. Наложил се няколко пъти да избърсва очите си. Най-накрая разтроши червените печати.

Пликът съдържаше около петдесет гъсто изписани на машина листи. Прегледа ги и разбра, че докладът се състоеше от две части. В плика имаше и няколко черно-бели фотографии, но той ги бутна встрани, инстинктивно усетил, че така си оставя най-хубавото за десерт.

Зачете се. Първата и по-дългата част съдържаше подробности за мерките, взети да се установи самоличността на терористите, свързани с убийството на дъщеря му; познаваше част от материалите, някои бяха нови за него; някои го караха да изпадне в ярост, защото осъзна, че някои са знаели, при това от доста време, но изобщо не бяха усетили нуждата му да научи и той.

По някое време, когато следобедните сенки омекнаха и се сляха една с друга в краткия здрач, Авшалом Газит си тръгна. Рафул не забеляза.

Той се зае с фотографиите чак когато свърши с четенето на първата част от доклада. Всяка имаше в долния си край цветно етикетче. Най-много време гледа снимката анфас на една жена и когато светлината се стопи, чертите на Лейла Ханиф се бяха запечатали в съзнанието му тъй силно, както и чертите на собствената му дъщеря.

Преди да започне втората част на доклада, Рафул стана и запали единствената крушка в стаята, която висеше от тавана на дълга няколко инча жица.

Някой — в доклада не се казваше кой, но Рафул бе сигурен, че бе Авшалом Газит — бе предложил да се прати екип на *Божия гняв* да убие Лейла Ханиф. Причината да реши, че предложението би трябвало да е излязло от Газит, бе, че обикновено директорът Шарет бе информиран за дейността на *Божия гняв*, а не знаеше нищо за този случай и само Газит би могъл да го лиши от тази информация. Защо би го направил? Дали това не бе начин да неутрализира отровата, която прояждаше душата на Шарет, както киселината прояждаше стените на стомаха му? Газит предполагаше, че Рафул ще настоява да придружи екипа от *Божия гняв*; и правилно предполагаше. Рафул би умрял от срам, ако някой друг успееше да убие Лейла Ханиф.

Предложението на Газит бе отхвърлено по непонятни *оперативни* причини. Странно, помисли си Рафул, но сега в съзнанието му старият приятел изведнъж се бе превърнал в Газит. Вече не бе Авшалом, а само *Газит*.

Но той, Рафул, ще ги накара да преразгледат решението. Ще го направи.

Имаше още снимки. Съпругът ѝ — Колин. И синът, Роби. Рафул седя под бледожълтата светлина достатъчно дълго, за да запечата в паметта си чертите на останалите двама от семейство Рейли — сега всички те бяха легитимни мишени за него и за страховитите сили под командването му.

Какво правиш тук? — бе попитал Газит. Рафул най-сетне знаеше.

20 юли 1984 година, 06:00 часът

Летище Хийтроу

— Репитри на датчиците на турбините и реверса?

— Проверени.

Капитан Саймън Торникрофт драсна чайка срещу редчето в списъка за предполетна проверка.

— Репитри на часовник, двигатели и навигационна апаратура?

— Проверени.

Торникрофт вдигна слушалката на вътрешния телефон и набра Алън Пъркинс.

— Всичко е готово — рече. — При вас как е?

— Всички се качиха, капитане. Готови сме за демонстрацията на мерките за безопасност.

Командирът кимна към втория пилот.

— Поискайте разрешение.

Вторият пилот включи радиостанцията.

— Кула Лондон, *Новембър Квебек нула три три*, на стоянка *Джулиет четиринайсет* — за запуск и рулиране.

Съскането в говорителя се промени. Последва:

— *Новембър Квебек 033*, запуск и рулиране разрешени.

Преминете на честота едно-две-едно, точка девет за разрешение за излитане.

Отпървом Халиб не бе сигурен дали опашното кормило на самолета наистина помръдна или бе плод на въображението му. Притисна окулярите на бинокъла толкова силно към очите си, че го засмъдя. Няколко секунди по-късно вече не се съмняваше: *NQ 033* се бе насочил към пистата за рулиране.

Взе телефона, постави го на масичката до прозореца и започна да набира номера, без да сваля бинокъла, за да гледа числата, нямаше нужда.

По време на рулирането трябваше да бъдат извършени още трийсет предполетни проверки на самолета. Накрая самолетът вече бе в края на пистата и чакаше да поеме в небето. Толкова рано сутринта

движението бе слабо; пътниците и екипажът не чакаха дълго да чуят *Екипажът в салоните да заеме местата си за излитане.*

В пилотската кабина Торникрофт вдигна вежда към втория пилот; той кимна.

— Е, господа, да вървим към Бахрейн. Три, две, едно, *сега!*

Премести ръчките на газта напред.

— Двайсет мили в час... петдесет... осемдесет... приближаваме скорост на излитане.

Торникрофт вече усещаше самолета олекнал в ръцете си; чувстваше боязливото му желание да се издигне.

— Сто мили.

— Мощност — проверена.

— Скорост V-1^[7].

Торникрофт дръпна с длани щурвала към себе си, жив порив на вятъра приветства връщането на самолета там, където му бе мястото, и той леко компенсира; в следващия миг машината вече се бе издигнала.

Когато свързаха Халиб с апартамента на Сюзана Дюклерк, той изчака първо да чуе гласа на сестра си, преди да отговори.

— Искрах само да ви кажа — рече той почти безцеремонно, — че товарът ви отпътува безопасно.

NQ 033 все още се виждаше като точица в бинокъла му. Докато чакаше отговора ѝ, ръката му изобщо не трепна; държеше самолета в полезрението си.

— Благодаря ви.

Остави слушалката леко намръщен, дори не бе сигурен дали наистина бе доловил тези прошепнати думи. Халиб се гордееше с владееенето на английския в нюансите му: стори му се, че гласът на Лейла прозвуча не толкова далечен, колкото разсеян.

Светлината вече се бе променила. Беше по-силна, макар и не така нежна, както преди. Лейла седеше пред огледалото, а тази нова, враждебна светлина ѝ идваше отляво. Изглеждаше необичайно бледа. Очите, които я гледаха от огледалото, никак не бяха неподвижни, дори и когато се взираше в тях. Не можеше да овладее премигването на

собствените си очи и този провал — незначителен сам по себе си, — я безпокоеше.

Нямаше представа колко часа бяха минали от последното обаждане на Халиб със съобщението, че *NQ 033* бе излетял. Днес не бе хапнала нищо, но не изпитваше глад. На два пъти ѝ носиха каничка с кафе, това го знаеше, тъй като пристигането на сервитьора изискваше действие от нейна страна, а тя винаги запаметяваше *действията*.

Дясното ѝ ходило се бе схванало. Размърда палци, леко потрепна, когато те отново оживяха. Скоро трябваше да тръгва. Скоро ще погледне часовника си, но още не. Вътрешното ѝ аз ще ѝ даде да разбере до минутката кога да погледне часовника, знаейки предварително какво ще ѝ покаже той. Беше програмирана още от дете да съотнася времето към точно определен момент и оттогава насетне се въртеше все около него, като жироскоп, без изобщо да сгреша. Толкова много години, месеци, дни, часове от *тогава*.

Лейла гледаше в огледалото, но не се виждаше. Виждаше мъж без лице, просто един черен овал над раменете, където би трябвало да бъде лицето. Това бе нейният стар приятел. Почти любовник. Не можеше да живее без този мъж. Той придаваше на съществуването ѝ онзи смисъл, който бе успяла да запази *оттогава* насам.

Великолепната стара къща, наричана *Хариф*, разположена в хълмовете над Бейрут. По някаква причина кой знае защо от онзи ден си спомняше синьото море и белите вълни; от тамошната гледна точка не можеше да се види плажът, Средиземно море се виждаше в далечината, отвъд пристанището, там слънцето почти го обезцветяваше. Но синьото море и вълните с бели гребени бяха част от спомена. Част от *тогава*.

Дядо ѝ разказваше приказката за Бабар, царят на слоновете. Вече деветгодишна, тя бе твърде голяма за Бабар, но толкова много го обичаше! А още повече — неговата царица, Целеста, защото името ѝ напомняше за баба Селестин; Лейла имаше чувството, че никога, никога няма да порасне достатъчно за тези приказки. Дядо държеше книгата в скута си; и сега тя можеше да я види, след толкова години, о, толкова ясно я виждаше. До него, на плетената масичка имаше купа ягоди, смесени с малини, още мокри, след като Азиза ги бе измила. Лейла бе особено игрива онзи ден; след контролното по математика бе станала първа в класа и искаше всички да узнаят това.

Дядо ѝ се престори, че това било невъзможно (само ако бе ѝ повярвал, а не я бе дразнил...). Тя донякъде се досещаше, че се шегува; но сетне, след като насмешката му стигна твърде далеч (само да не бе стигал толкова далеч, дядо, *само ако...*), самоувереността ѝ се изпари, отначало се възмути, после се нацупи, накрая изтича в къщата, сподирена от смях, с намерението да вземе тетрадката си от стаята си. Доказателството ѝ. (О, дядо, защо ти е доказателство от мен, от твоята обожавана малка Лейла!).

Стигна едва до коридора, когато извън звънецът на входната врата — веднъж, дважд. Не агресивно, не предизвестяваше трагедия, не — само две позвънявания. Гости! *Аз ще отворя* — извика тя, радостна, че идват гости, радостна да бъде от полза, да помогне. Забравила бе правилото на дома: *само* Азиза можеше да отваря входната врата. Като си спомняше после, чуха се гласове на протест и тук следваше първата от мистериозните празноти: *знаеше*, че гласовете я предупреждаваха да не отваря вратата, но думите бяха изтрити от паметта ѝ, никога не можа да ги възстанови точно.

Отвори вратата и го видя там — нейният любовник, нейната жажда. Беше облечен с кремава риза, разкопчана на шията, триъгълникът, който се разкриваше на гърдите му, бе огненочервен от загара: носеше евтини сини вълнени панталони и високи черни обувки. Да. Нима можеш да забравиш първия си път? Да забравиш някоя подробност?

Носеше и сако. Странно за такъв топъл ден. Тъмносиньо сако, което не си отиваше с панталоните, а единият от джобовете му бе издут от нещо тежко. А, не: *бъди точна*. Десният джоб на сакото му бе издут и обезформен.

Само лицето му ѝ се губеше: празен, черен овал.

Той клекна и рече: *Здравей момиченце*. Говореше френски, език, който тя обожаваше, макар и акцентът му да бе грубоват. Работник. *Дядо ти у дома ли е?*

О, да. Влезте — посочи с ръка тя. — *Ето там, в градината е*.

След като упъти госта, Лейла се понесе, обгърната от магичен облак на гордост, веселие и суета относно собствената си важност, нагоре по стълбите към стаята си, където щеше да намери червената тетрадка за работа в клас, с изписан в черно етикет — с празно място за името, училище и класа ѝ. Тъкмо я вадеше от чантата си, когато чу

двата трясъка в градината — много близо един след друг. Не изпита нищо. Е, може би изненада. Тъй като стаята ѝ бе в задната част на къщата, само с три крачки стигна до прозореца, който гледаше към градината. Главата на дядо ѝ бе паднала в купата с ягодите — това си помисли първо; цялата червена, покрита с ален ягодов сок, колко смешно! И тя се засмя. Това също го помнеше добре, защото после не се засмя цяла година.

Тогава започнаха писъците. Азиза, със закрито от ръцете ѝ лице. Халиб, изтичал отнякъде, се спря рязко, вкаменен. Нямаше и следа от нейния възлюблен, от онзи, когото жаждаше — мъжът в синьо с издутия джоб; непостоянен и жесток, той я бе изоставил.

Сърцето ѝ биеше до спукване. Нещо не бе както трябва. И тя разбра какво точно не бе наред.

Промъкна се долу. Беше се появил и баща ѝ, Фейсал. Бе се надвесил над дядо, който продължаваше да лежи, наполовина смъкнал се от стола. Лейла видя купата с ягодите на масата до него. *Недокосната*. Сърчицето ѝ биеше до спукване. Усещаше главата си натежала, сякаш ще се пръсне от масата на таящата се в нея тайна.

Фейсал вдигна глава и погледна над дядо към Халиб. Рече:

— Кой го пусна?

Не бе чувала досега гласа му такъв: ужасен до немай-къде, сякаш от някакво немислимо богохулство, което не може да бъде простено.

Халиб не отвърна нищо. Прегърна Лейла през раменете. Тя трепереше. Притегли я към себе си, даде ѝ да почувства солидарността му, бяха едно неделимо цяло; макар и само за миг той ѝ обеща тази си солидарност за цял живот. Сетне я поведе към къщата, към стаята ѝ. Седнаха заедно на леглото, държаха се за ръце, а той продължаваше да я притиска към себе си. След малко започна да я люлее напред-назад, а тя все така трепереше, като дете в последния пристъп на смъртоносна треска; бавно-бавно светлината на Ливан се стопи...

Светлината навън отново се промени. В Бахрейн пладнето донесе задушавача, влажна жега и потънал в омара хоризонт. Морето бе прозрачно; традиционните лодки доу плаваха сякаш върху нищото. Диаманти проблясваха по стъклата на сградите от другата страна на паркинга. Лейла най-сетне погледна часовника си. Дванайсет и петнайсет. Време да събере багажа си и да върви.

Колата, бял мерцедес 500 SEL, беше пред входа, когато тя напусна хотела. Изчака докато не поеха покрай Корниш, тогава бръкна в чантата си и подаде пистолета си на шофьора. Мислите ѝ изобщо не бяха заети с пътуването до ал-Мухабарак и летището; плуваше, както винаги, в утробната течност на паметта — неин затворник и рожба.

Не бе виждала Роби от две години. Колин — също.

Белосаните къщи се плъзгаха вляво. Домове за бежанци, за хора като Колин Рейли, който всеки петък ще се напива в бара на *Интерконтинентал* или *Рамада*, или *Делмон*. Къщи с видеокасетофони в една страна с едва два киносалона, в които се прожектират само филми на арабски. Къщи с празни спални, чисти и проветрени, готови за децата, когато се върнат в началото на ваканцията.

Сега ще е четиринайсетгодишен. Вече мъж в собствените си очи, но за нея — все още момченцето ѝ. Всичко бе за него. Не съществуваеше никаква мисъл за друго, освен за Роби, както и за Халиб, но за него — само от време на време. Обичаше Халиб, защото ѝ бе брат и неведнъж я бе спасявал от рухване; Роби обаче бе излязъл от самата нея, от утробата ѝ и ѝ *принадлежеше*.

Кроеше планове да го вземе още от инцидента в Ню Йорк, но Халиб я сдържаше. Той не искаше да разреши отвличане в Англия, защото смяташе, че Роби там е добре охраняван. Каза ѝ, че трябва да изчакат възможността да бъде подмамен извън страната. И тя зачака. Преди шест месеца Халиб сключи договор с Иран за освобождаването на някакви пленници, държани в Ирак. Политическо отвличане — ето какво бяха пожелали иранците, — и Халиб се съгласи да го осъществи. Лейла щеше да го направи. Тя нямаше скрупули по този въпрос. Беше добра в занаята и обичаше да работи за брат си, защото му вярваше, че няма да я изостави после, когато задачата бъде изпълнена. Множество *работодатели* използваша терористи, а след това се отърваваха от тях; но не и скъпият Халиб. Не и обичният ѝ брат, който разреши да бъде отвличен самолетът, с който щеше да пътува синът ѝ, и така да си го върне.

С какво ли ще е облечен Роби, запита се тя. Как ли се е променил? Дали ще я познае? Да. Ще я познае, когато дойде мигът. И тя скоро ще узнае какво му се е случило през тези две празни, пропиленни години. Ще го прегърне и ще разговарят, ще споделят

тайните си. *Обичам те* — ще рече тя. — *Обичам те повече от всичко на света, повече от собствения си живот. Повече от душата си — прости ми, Аллах!* — *повече от надеждата ми за рая. Синко, сине мой...*

Не се замисли какво ще отвърне той. Вместо това мислите ѝ се втурнаха към новия екипаж, в чиито ръце на професионалисти възнамеряваше да остави собствения си живот и живота на сина си. Ще се помоли за летците.

Колата спря плавно пред пътническия терминал и тълпа носачи се втурна към нея. Лейла стъпи на тротоара, твърдо решена да следва волята на Аллах, Милостивия и Състрадателния, който няма да я лиши от сина ѝ след това лишено от смисъл време, което бе прекарала без него. Екипажът ще е чудесен. Ще бъде перфектен: *елитен*.

Докато следваше куфара си към залата, тя си повтори наум басмалата: *Аллах, ал рахман, ал рахим*.

Върни ми сина.

20 юли, по обяд

Във въздуха

Роби огледа подноса на съседа си с интерес.

— Добре изглежда. Във всеки случай е по-добро от моето.

— Защото съм диабетик. Но мисля, че е все същата гадост, като твоето.

Роби заемаше мястото до илюминатора, а до него седеше бледо, луничаво момче на неговата възраст на име Тим Кампбъл. Бащата на Тим работел в банка в Куала Лумпур и Тим пътувал за там да прекара ваканцията с родителите си.

— Това означава ли, че трябва да си слагаш инжекции?

— Да.

— А какво ще стане, ако забравиш?

— Ще изпадна в кома и ще умра. Но не ми напомняй: трябваше да се заредя преди тръгване, а забравих. Господи, това нещо е отвратително! Какво е?

— Мисля, че е броколи. — Роби взе с два пръста от зеленото вещество в края на огнеупорния поднос на Тим и рече: — В името на силата на огъня, изгори, изпепели се, разпадни се!

Момчетата гледаха зеленото нещо.

— Тези огнени заклинания никога не се изпълняват — отбеляза мрачно Роби. — Бих пийнал бира. А ти?

Тим поклати глава.

— Не, не бива.

— Жалко. Ей, мис... Защо никога не поглеждат към теб, когато ти потрябват?

— Защото са заети да бърбят с богати *важни клечки*, затова. — Тим повдигна очилата на носа си. — Два пъти годишно пътувам по тази линия. Трябва да умираш от глад, за да ти сервираат. Между другото, това момиче не изглежда никак зле.

— Направо е зашеметяваща. *Мис А-у-у-у!*

Ван Тондер получи място до прозореца в дъното на бизнес класата, откъм десния борд. Когато капитан Торникрофт мина през завесата, отделяща първокласния салон от бизнес класата, южноафриканецът се бе развихрил напълно и торможеше една от стюардесите. Като видя Торникрофт, се сепна, изгледа го свирепо и се обърна пак към момичето.

— Ти си късметлия момиче — изръмжа ѝ сразяващо той. — А сега ще си получи манджата. *Благодаря.*

— Какъв е проблемът? — Торникрофт зададе въпроса си на момичето, а не на пътника.

— На този господин, мистър Ван Тондер, в Лондон му сгрещили мястото и...

— *И*, капитане, когато кацнем, ще направя официално оплакване относно мерките за безопасност, които предприема авиокомпанията. Знаете ли какво открих под седалката си? — Той замълча, за да постигне максималния ефект, след което извади наполовина изпушена цигара. — Ето *това!* И при това запалена, трябва да ви кажа! *Запалена!*

Лицето на Торникрофт не издаде нищо, но той изруга наум. Пътниците — ето кое бе истинският му проблем. Съседът на Ван Тондер бе заровил глава във вестника си, а в кабината цареше гробовна тишина. Оплакванията за нелюбезно обслужване бяха едно нещо. Но за *безопасността* — съвсем друго.

— Извинете, но вие грешите.

Торникрофт отклони погледа си и видя, че пътникът, който седеше до прозорчето точно пред Ван Тондер се бе обърнал; очевидно думите бяха негови, защото продължи:

— Ходих до задния салон, за да видя сина си и като се връщах, този господин тъкмо вдигаше цигарата. Беше както я виждате — не гореше.

— Как смееете да се намесвате? — запени се Ван Тондер и почти се надигна от мястото си. — Нима искате да ме обвините в лъжа?

— Казах, че *грешите*. — Колин вдигна очи към командира на самолета. — Казвам се Колин Рейли. Бях свидетел на инцидента и с най-голямо удоволствие ще ви дам адреса си, ако този инцидент има продължение. Бих искал да добавя, капитане, че вашият екипаж се справя безупречно с този напълно непоносим човек и заслужава дори да бъде награден с медали. Господ ми е свидетел — ние, останалите — също.

Торникрофт се усмихна и кимна.

— Добре — рече той и се обърна към южноафриканеца. — Съжалявам за тази угарка, която сте открили, но нямаме пълен контрол върху служителите на компанията по почистването. Ако продължавате да държите на твърдението си, че цигарата е горяла, направете оплакване. Но ще последва разследване, а както излиза, моята компания разполага със свидетел в своя полза.

— Нямате никакво право...

— Съгласно международното право, мистър Ван Тондер, имам правото да ви окова в белезници докато трае полетът и ако продължавате да предизвиквате останалите пътници, ще постъпя точно така.

В последвалата тишина Колин за пръв път долови шума на двигателите и се зачуди как бе пропуснал да го усети преди.

Торникрофт му намигна и кимна в знак на благодарност, преди да се запъти обратно към кабината. Намесата му изглежда най-сетне озапти Ван Тондер, поне за момента, защото когато Колин стана да отиде до тоалетната, видя, че южноафриканецът спеше дълбоко, с изкривено от смръщване лице. Очилата му се бяха свлекли от носа и лежах в скута му. Хъркаше: противен за спътниците си, дори и заспал; но като го погледна, Колин го бодна ирационално съчувствие.

Нещо бе превърнало Ван Тондер в такъв какъвто бе; едва ли той сам го бе избрал.

Остатъкът от полета до Бахрейн премина без особени случки. Следобедното слънце осветяваше хълмистия червено-кафяв пейзаж, който се простираше докдето стига погледът ти. Шумът на двигателите се промени, изпукването в ушите на Колин му подсказа, че промяната на налягането се дължи на снижаването на самолета. Видя в далечината горящите над пясъците факли на нефтодобивните кули; арабите наистина имаха толкова пари, че да си ги горят. Гледаше очарован, докато тези пръснати из пустинята факли не го накараха отново да се замисли за сина си. Роби бе вече четиринайсетгодишен. Скоро щяха да се появят момичетата. В любовта, както изобщо в живота, на Роби ще му се наложи да намира пътя си сред пустинните факли и да избягва някак си всички онези Лейли Ханиф, които съществуват на този свят.

Отпървом тази мисъл му се видя забавна, след малко стана обезпокоителна и той се запъти към задния салон, за да види какво прави предметът на мислите му.

— Заповядайте. — Стюардесата подаде на Роби пластмасова чаша и миниатюрна бутилка *Джони Уокър*. — *Наистина* ли сте на осемнайсет години?

— Честна мускетарска и скаутска.

Тим Кампбъл едва сподави смеха си и Роби го ръгна в ребрата.

— Простете приятеля ми, не е свикнал с живота на хайлайфа. Майтап, бе, Уили!

Момичето се засмя. *Би могъл* и да е на осемнайсет...

— До края ли летите?

— Да, ако и вие сте до края.

Пак последва сподавен смях от Тим Кампбъл, но погледът на Роби не потрепна.

— До Манила, глупчо!

Осемнайсетгодишен, що не каза двајсет и осем!

— До К.Л. — рече Роби. — А после до Австралия. Татко ще преподава там. Ще се срещна с прабаба си. По всичко личи, че ще е много древна. На седемдесет и отгоре. — Започна да брое на пръсти.

— Така, Селестин, прабаба ми, следва синът ѝ Фейсал, той е на петдесет и шест, сетне — Роби се изчерви, заекна, — сетне е мама, тя е на трийсет и шест, сетне идвам аз. Не помня точно на колко години са всички, но знам, че ако ги съберем, ще се получи сбор от сто осемдесет и две.

— Майка ти и баща ти с теб ли пътуват?

По бузите на Роби избиха две червени петна, които пулсираха ведно с ударите на сърцето му.

— Не — рече той, сякаш на седалката пред себе си. — Татко е в бизнес класата, а мама... те са разведени.

— И моите също — рече стюардесата след кратка пауза. — Отначало е много гадно, нали?

Роби кимна.

— Откога са разделени?

— От две години.

— Също като моите.

Той я погледна и сега в изражението му нямаше и нотка на нахалство.

— Как се чувстваше? — попита той съвсем тихо и на момичето изобщо не му мина през ума, че този негов тон съдържаше далеч повече сексуалност от предишното му поведение.

Направи гримаса.

— Не чак толкова зле всъщност. Поне се разширихме в къщата. А ти?

Роби сведе поглед. Как да отговори разумно на този въпрос? Да ѝ каже за онзи ден, когато нарязал с нож възглавничките на дивана? Не. За сълзите? Това ще ѝ е известно. За яда тогава: да ѝ каже ли каква ярост изпита от това, че майка му бе изчезнала, без да рече и думица...?

— Нормално — рече твърдо той. — Човек свиква доста бързо. Наистина.

Опита се да измисли някоя остроумна забележка, която да угаси огъня на обърканите чувства, който пламтеше в душата му. Вдигна успокоен очи към нея, искаше му се да разбере, че я харесва, ала първо съзря баща си, застанал на няколко метра зад нея в прохода, с неразгадаемо изражение.

— Охо — промърмори той. И додаде: — Командирът на този самолет да не се казва Спок^[8]?

— Не.

Роби въздъхна дълбоко.

— Тогава съм я загазил здравата.

Вторият пилот включи на честота 119,5 — на Бахрейн-подход — и поиска метеосводката.

— Вятър 286, скорост тринайсет мили в час, шест километра, прашна мъгла, температура 30, влажност 26. — Пауза. — Командир, имайте предвид, че апаратурата ни за прогонване на птици е извън строя и имаме проблеми с чайките. Водете усилено наблюдение при подхождането и имайте готовност да се откажете от кацането.

— Роджър^[9], Бахрейн.

— Честотата на Бахрейн-кула е едно, едно, осем, точка пет. Приятен ден.

— Птици — измърмори Торникрофт. — И какво ѝ е станало на апаратурата? Мислех си, че по тези краища използват за целта соколи.

— В известията се споменава, че е засегната от гръмотевична буря. — Бордовият механик бе разлистил книгата си. — Някой глупак е забравил да я изключи.

Торникрофт изсумтя.

— Някой от вас да е претърпявал удар от птица?

И на двамата им се бе случвало, но без сериозни последици.

— Преживяването може да се окаже ужасно. Спомняте ли си онзи вайкаунт^[10], който се удари в лебед? Мисля, че бе в Мериленд. Лебедът се заклеци в елероните, самолетът пикира рязко и не можаха да го оправят. Всички загинаха.

— Ти май самият си попадал в тежка ситуация, а?

— Така е. В Лутън, през седемдесет и девета. Една чайка разби предното стъкло, точно когато вторият даде знак за излитане. Едвам я спряхме машината. Джон, когато правиш съобщението за кацане, най-добре предупреди пътниците, че може да има турбуленция и друсане. — Торникрофт поклати глава. — Птици — повтори с кисел глас той.

Далеч преди Колин да достигне до седалката на Робин, бе осъзнал, че няма причини да се тревожи, но въпреки това бе

обезпокоен до смърт.

На прохода стоеше стюардеса; нещо в стойката ѝ му подсказваше, че стои там от доста време и че това ѝ е приятно. Озадачи се. Сетне, докато приближаваше и ъгълът на полезрението му се разширяваше, просто за миг зърна момчето през нейните очи. В тази секунда, преди да се включи в действие бащинският механизъм на самозащита, онова, което зърна, бе висок, здрав юноша, прекрачил отдавна пубертета, на вид далеч по-голям от четиринайсетте си години, с безупречно работещи механизми. *Синът ти скоро ще си замине* — стори му се, че нашепва нечий глас. — *Ще намери възгледите ти за остарели, теб — за отегчителен, и ще открие далеч по-приятни неща за правене. Ще открие нея, например...*

В последния миг, преди да усетят присъствието му, забеляза пластмасовата чашка на подноса и се досети, че портокаловият сок нямаше такъв цвят. Роби бе убедил момичето да му донесе скоч.

Тъй като в този момент завиждаше на сина си и страдаше от това, което бе осъзнал — че губи — Колин сигурно щеше да каже нещо съвсем неподходящо. Затова съобщението за предстоящото кацане дойде по вътрешната уредба тъкмо навреме — само секунди след като Роби съзря баща си и се изчерви. Колин вдигна ръка, усмихна се и се оттегли, преди на лицето му да се е изписала странната смесица от болка и гордост.

Зае мястото си тъкмо навреме — преди подхождането към пистата на бахрейнското летище. Погледна навън, зърна необятната белота, прорязана от черните ленти на пътищата, носени от вятъра пясъчни вълни отчасти закриваха пистата. В следващия миг самолетът вече се носеше над летището; в един бездиханен миг му се стори, че се реят в безтегловност; после задните колелета докоснаха земята и вече бяха кацнали.

Лейла Ханиф не отиде в чакалнята *Дилмун*, макар първокласният ѝ билет да ѝ даваше това право. Вместо това се изкачи по стъпалата към кафенето на мецанина, откъдето можеше да наблюдава отвисоко тълпата купувачи в безмитните магазини. Облегна се на перилата и се вторачи в изход номер пет.

Мислеше си, че бе привикнала на напрежението. Но когато трайстарът изрулира и спря с потрерперване, сърцето ѝ потрерпери ведно с него, душата ѝ се изпълни с трепетно вълнение. Той бе там, на броени метри от нея.

Роби. *Синът ѝ.*

Облечена бе в поразителен тъмночервен ансамбъл: дълга пола, сако, закопчано догоре, копринена кърпа в същия нюанс, закриваше голяма част от лицето ѝ и ѝ придаваше вида на *целомъдрено* облечена според законите на исляма жена. Така не само се предпазваше от досадната похот на мъжете, но и бе надеждно предрешена; затова когато пътниците започнаха да преминават през пети изход, тя не се отдръпна.

Роби бе сред последните. Взе зеления транзитен пропуск, усмихна се на момичето, което му го подаде, и ако не бе тази усмивка, Лейла сигурно нямаше да го познае, толкова се бе променил. Краката ѝ изведнъж се разтрепериха. Дори поемането на всяка глътка въздух се превърна за нея в непосилна битка. Гърлото ѝ бе почти напълно пресъхнало, езикът ѝ сякаш се бе удебелил двойно.

Толкова е пораснал — това бе първата ѝ съзнателна мисъл. Вече почти мъж; а тя не бе успяла да сложи своя отпечатък върху този мъж, какъв ужас! Какъв покрусяващ...

Изглежда Колин не бе напуснал самолета. Доверяваше се на Роби да го остави сам. Устните на Лейла се разтеглиха в едва забележима усмивка. Само ако знаеше...

Усети се, че несъзнателно бе поела надолу по стълбите да се смеси с тълпата и застина на място. За пръв път през този ден изпита чувство на несигурност. *Какво си мислеше, че прави?* После обаче продължи, реши, че бе разумно да го направи, така по-малко щеше да привлече внимание, отколкото ако се бе върнала назад. Особено пък след като Фуад я бе забелязал.

Млад арабин в хубав сив костюм, червена връзка и кърпичка се бе облегал на плота на гишето за транзитни пътници, опитвайки се едновременно да привлече вниманието на заетия служител и да наблюдава тълпата. Изражението му изобщо не се промени, но Лейла знаеше, че Фуад я бе забелязал на стълбището, а навярно бе усетил и колебанието ѝ. Не биваше да го тревожи. Фуад бе любимецът на Халиб, ала Лейла досега не го бе виждала в екстремна ситуация.

Селим сигурно бе някъде наоколо. Селим бе най-невидимото човешко същество, което Лейла някога бе виждала, ако *виждала* е точната дума за тъй незабележим човек. Никой никога не беше успявал да даде що-годе прилично описание на Селим. Някога той бе убил един посланик по начин, който предизвика възхищението дори на самата Лейла.

В онзи ден той стоеше малко по-назад от тълпата, държеше на раменете си дете, сякаш го бе вдигнал, за да вижда то по-добре. Полицаите го взеха за баща на детето и му помогнаха да мине по-напред. А когато кавалкадата от коли бе само на няколко метра разстояние, Селим пусна детето, извади револвера си и заби четири куршума в сърцето на жертвата. Всички бяха прекалено заети да успокояват пищящото момченце, за да си спомнят лицето на мъжа, който го бе изоставил. Никой, дори и полицаите, които бяха сторили път на любвеобвилния баща, не можаха да си спомнят нищо за Селим — нито тогава, нито по-късно.

Другите трима терористи под командата на Лейла бяха вече на борда на самолета, бяха се качили в Лондон. Имаха заповед да не слизат по време на престоя.

Лейла стигна до последното стъпало на витото стълбище. Нарочно пое в обратната посока на онази, в която бе тръгнал Роби — едно простичко действие, което изисква повече усилие на волята, отколкото бе очаквала. Лейла се насочи към дамската тоалетна. Бе време да глътне първия от амфетамините, които щяха да я поддържат във форма колкото време е необходимо. А освен това щеше да има малко възможности да отиде до тоалетната след излитането.

Рафул знаеше, че нямаше да е разумно да слиза на летище в страна в близост до Персийския залив, затова изчака чистачите да свършат работата си, преди да се разтъпче. Пое бавно към туристическата класа, усмихваше се и кимаше на някои пътници, разменяше по някоя дума с тях, сякаш бяха просто непознати, с които трябва да лети заедно. Не всички от тях обаче бяха непознати.

Рафул със задоволство забеляза, че Дани Нейман бе успял да вземе място 24Н, в средата на туристическия салон. Бяха решили предварително, че това бе най-удобното място, най-чисто за *стрелба*

— макар никой от израелския екип да не бе въоръжен в традиционния смисъл на думата. Място 24Н бе от стратегическа важност и доколкото това зависеше от Рафул, трябваше да го заеме именно Дани, негов любимец след инцидента в Ню Йорк.

Погледна часовника си. Петдесет минути от кацането. Зареждането с гориво би трябвало да е завършило, скоро пътниците отново ще се качват. Трябва да заеме мястото си; Лейла Ханиф нямаше да го забележи в бизнес класата. Ала вместо това Рафул се справи с изкушението по най-изпитания с времето начин: като му се отдаде. Отиде към носа на самолета и зае позиция зад преградата, където можеше да вижда вратата, без да пречи на качването.

— Не слиза ли?

Колин Рейли дойде и застана до него с ръце в джобовете. *По дяволите!*

— Не, само поогледах спътниците ни — отвърна добродушно Рафул. — Къде отиват и защо, ей такива работи.

Обърна се, за да се облегне на преградата, така Колин застана с гръб към вратата.

— Чудя се къде отиваш *ти* и защо? — рече Колин.

Рафул обаче не отговори, защото в края на ръкава, водещ от терминала до самолета, там, където имаше чупка, се появи фигура. Някоя, която очакваше, но не можеше да бъде съвсем сигурен, макар да бе обсипал пътя ѝ с примамки: фигурата на една жена. В първия миг бе толкова погълнат от новодошлата, че не забеляза Роби, който влизаше през вратата на самолета преди нея.

Колин се полуобърна, когато момчето го докосна по ръката, и в този миг Рафул се напрегна; как бе *възможно* да не забележи Лейла?

— Новият ти спътник — рече Колин. — Това е синът ми Роби.

Рафул кимна, но погледът му си оставаше фиксиран върху жената, която бавно крачеше в ръкава. Отдръпна се леко, не искаше тя да го види. Имаше възможност, макар и незначителна, Лейла да разпознае Рафул Шарет, въпреки че преди го бе виждала само веднъж и то съвсем за кратко.

Чуваше като в просъница как Колин обяснява на сина си, че са познати с Шарет отпреди, не е ли това изумително съвпадение... идиот! Отдръпни момчето преди да я е видяло...

Заговори празни приказки на Роби, искаше да отвлече вниманието му от Лейла, ала когато тя бе на не повече от пет-шест метра от вратата, той усети как в салона нахлу горещ пустинен въздух, но от друго място и погледна над рамото на Роби. Да! Някой се бе изкачил по външната стълба от пистата и бе влязъл от вратата до пилотската кабина: работник в сив комбинезон, със значка на служител в летището на Бахрейн. Кимна на войника на пост, който очевидно го позна, защото се усмихна. Новодошлият тръгна по пътеката в ръкава към терминала. Към Лейла Ханиф...

Рафул съвсем забрави Роби. Лицето му се бе превърнало в маска на съсредоточаването. Други пътници отчасти му пречеха да вижда добре, но той знаеше какво предстоеше да се случи. Видя как летищният служител бръкна в комбинезона си, видя как Лейла отвори чантата си, вече с издърпан цип, готова да поеме онова, което мъжът пусна в нея; забеляза също колко сръчно тя издърпа ципа.

По-рано същия ден, преди да пристигне на летището, тя е дала пистолета си на някой с право на достъп до пистата; така можеше да мине безпрепятствено през контролните пунктове. Сега оръжието й отново бе у нея.

— Къде се запознахте? — чу да го пита Роби, знаеше какво означава за него този въпрос. — Къде *по-точно* в Ню Йорк?

— О, това ли било? — Рафул направи върховно усилие, знаеше колко много зависи всичко от отговора му. — Къде беше, Колин?... Вижте, мисля, че искат да си заемем местата, вече е късно...

Трябваше да я ликвидира *там*. В цивилизована държава, в Бахрейн: изцяло под британско влияние, не и изцяло индиферентна към определени аспекти на израелската позиция... Трябваше да го направи. Рафул изведнъж осъзна, бе убеден в страховитата неизбежност, че трябваше да го направи. Сега му предстоеше да рискува живота на над двеста невинни пътници в едно отмъщение, което си бе почти изцяло лично. Може и да бе *гоел*, кръвният отмъстител за дъщеря си, но не бе животно, не можеше да се сравнява с жената, която бе търсил толкова дълго. Усети как кожата на челото му се изпъва, усети и потта, която се стичаше по врата му.

Бързият поглед през рамо му показва, за голямо негово облекчение, че Колин и Роби бяха заели местата си; бяха вече далеч назад в търбуха на трайстара. Отдръпна се още назад в потъналия в

сенки район около тоалетните, достатъчно, за да е сигурен, че тя няма да го види, докато изискано прекрачва борда, представя бордната си карта, сякаш е покана за кралски прием с усмивка, която се вижда само по леките бръчици около очите ѝ. Изискано облечена, с изпълнена с достойнство стойка, която принизява всички останали. Но след час тази жена щеше да е мъртва, досущ като кохортата трупове, които бе оставила подир царствения си шлейф. Мъртва като дъщеря му Сара; мъртва, както бяха мъртви Естер, жена му и Йехуд, приятелят му. Рафул избърса потта от челото си, изпита дивашко успокоение от спомена.

Един стюард затваряше вратата, заключваше я за излитането. По пътя си към бизнес салона Рафул не можа да устои на изкушението да хвърли последен поглед на жената, която седеше в първа класа, на втория ред.

Беше извадила от пътната си чанта брой на *Гълф нюз* и изглеждаше погълната от новините. Какво си мислеше, попита се той, като разчиташе на това отвличане? Нима последните подробности са скрити зад тази твоя спокойна маска? Или си толкова спокойна, въпреки предстоящия ужас, та можеш да си четеш така безстрастно малките обяви?

Лейла запази спокойното си изражение, но усети вътре в себе си неспокойствие. След като взе обратно пистолета си от шофьора, преобразен за случая като товарач на багаж на летището, тя вдигна очи да види Роби, но вместо това съзря единствено гърба на Колин. Той определено не я бе забелязал, а това единствено имаше значение, но бе ядосана от факта, че само като го зърна, се почувства обезпокоена. Лейла гледаше обявите за филипински прислужници, без изобщо да ги вижда.

Трябва да се *съсредоточи*. Беше се заклела на Халиб, че ще осъществи отвличането на самолета, без да мисли първо за спасяването на сина си. Дотук за нея отвличането бе просто и ясно; но за Халиб, който бе намерил тази възможност, то трябваше да бъде единствено политически мотивирано. Първо трябва да върне иранските пленници и чак тогава ще бъде свободна да продължи с истинската цел на занятието. И така — *отвличането*.

Бившият ѝ съпруг изглеждаше много по-малко измъчен, отколкото го помнеше.

Мисли за отвличането!

Колин бе остарял с няколко години и отново ѝ напомняше за мъжа, с когото се бе запознала в Оксфорд преди доста време. Вестникът бавно се свлече в скута ѝ. Колин бе престанал окончателно да съществува за нея. *Окончателно!*

1969 година

Оксфорд

Халиб изчака Колин да стигне до асансьора, чак тогава затвори вратата на апартамента си и се нахвърли върху Лейла.

— Каква глупачка си! — изръмжа той. — Да го въвлечеш, да го доведеш тук... как можеш да си толкова глупава?

— Нима трябваше да си умра съвсем кротко? — Тя се втурна към най-близкия диван, тръшна се на него и сърдито погледна брат си. — Как можеш *ти* да си толкова глупав да пращаш момчетата подире ми? А?

— Татко ги изпрати. И имай малко уважение, момчетата са също от семейството.

— И затова ли ме пляскаха? Моите собствени *братовчеди*, велики Боже, ти и татко да не сте полудели? Посред бял ден, в обществен парк? Уважение...!

— Татко сметна, че ако някой, когото обичаш, не се вслушва в гласа на разума, трябва да предприемеш стъпки.

— Не и в Англия, тук — не. А и между другото, така ли ще си общуваме вече — чрез посредници?

— Аз не знаех. Татко ме извика в Париж, нямах и представа, че е помолил Рафик да те посвие. Ако знаех, разбира се щях да го спра. — Той седна до Лейла и я прегърна през раменете. — Сериозно, ангелче, щом не отговаряш на татковите писма...

— Ядосан ли е? — Допреди малко непокорен, сега тонът на Лейла бе като на изплашена ученичка.

Халиб кимна и стисна рамото ѝ.

— Не се безпокой, той те обича, всички ние те обичаме. Виж сега, ще трябва да възстановя мира у дома. Рафик ругаеше на възбог по телефона, ужасен е от Фейсал, ти и твоите приятели сте объркали всичко. Кажи ми какво те безпокои.

— Ами...

Лейла сви рамене нарочно театрално и предизвика усмивката на Халиб. Той притежаваше тази много специална, хубава усмивка, която преобразуваше лицето му в концентрични кръгове; виждала бе тази усмивка и тези типично арабски черти върху съвсем малко лица и я намираще за неотразима. Ако Халиб не ѝ бе брат, би бил най-добрият съпруг...

— Татко започна да се заяжда — продължи тя, избягвайки погледа му. — В писмата си непрекъснато повтаря, че искал да му обещае да се върне у дома и да остана там.

— Е, и? Нали си взе изпитите, какво те задържа повече?

— Мога да остана. И да защита докторат.

— А какво ще рече за това Юсуф? Годеникът ти изгаря от желание да стане твой съпруг. А и как би могла да защитиш докторат, след като си получила втора степен?

— Не тук. В Бристъл. Или в Единбург.

Той се взря с неразбиращ поглед в нея.

— Че какво му е лошото на *Сейнт Джоузеф*? Или на Американския университет в Бейрут?

— Те са там, в Бейрут. Колко мило, нали?

— О, хайде, хайде, кукло. — Той се засмя и отново я прегърна.
— По думите ти там е същински ад.

— Ами, така е — избухна тя. — Татко иска да влезе в бизнеса. И не ме наричай кукла!

— Банковият е чудесен бизнес.

— О, хайде, Халиб! Знаеш не по-зле от мен какъв е бизнесът ни. Рафик го изрече: ние сме мюсюлмани шиити, ние сме едно от трийсетте семейства, които контролират цялата реколта хашиш, в Бейрут се борим за самото си оцеляване, а сме и затънали до гуша с ООП. Ние сме *заим* — водачи! Мафия!

Той я пусна, отдръпна се — от една страна, за да я погледне по-добре, а от друга, сякаш да не се зарази от някаква болест. Но Лейла, обсебена от онова, което отдавна искаше да изрече, не можеше да се спре дотук.

— Обичам Европа, Англия. Тук нямам нужда от бодигард или от бронирана кола. Искам да живея нормален живот, Халиб! Животът на една обикновена жена, с добър съпруг и едно-две деца.

— Рейли например?

— Разбира се, че не. Той просто се случи там... — Нещо заседна в гърлото ѝ и тя се изчерви; приливът на кръв бе не толкова горещ, колкото болезнен. — Ще оставиш ли Колин на мира и ще чуеш ли онова, което ти казвам?

— Но това е мечта, Лейла.

— Не, *не е*.

— Непостижима мечта. Онова, което казваш, е, че искаш да заживееш един неутрален живот. А там, откъдето идваме, няма неутрални. Има маронити, мюсюлмани, филистимци^[11] и израилтяни.

Той вложи отвратен оттенък в последната дума, придавайки ѝ някакво нежелано, зловещо съскане: *Из-ра-и-и-ил-тяни*.

— Не можете да ме накарате да се бия против волята ми.

Халиб стана, отиде до раклата, взе пакет черни руски цигари, запали една, нарочно издуха дима към нея, сякаш ѝ пращаше проклятие.

— Мога да те накарам да направиш всичко, Лейла. Единственото, което е нужно, е да ти напомня за един определен ден, когато ти допусна в дома ни *из-ра-и-и-ил-тянски* агент.

Тя се вторачи в него, неспособна да възприеме факта, че би могъл да използва такова нечестно оръжие срещу нея. Сетне, като видя, че се готвеше да продължи, вдигна ръце да запуши уши, като клатеше силно глава наляво-надясно.

— Един агент на *Мосад*. Сега вече генерал. Той дойде с пистолет и застреля добрия стар дядо Ибрахим, уби го, бам-бам, само защото едно момиченце с мозък, колкото на една стоножка...

— Престани!

— ... бе решило, че ще е забавно *то* да отвори вратата на когото и да е.

— Толкова си несправедлив! Аз бях просто едно дете. Никой не ми е казал. Ако искахте да бъда по-предпазлива, би трябвало...

Тя вече крещеше през сълзи, думите излизаха изопачени, а и Халиб така и така не я слушаше.

— *Кой го пусна?* — това искаше да узнае Фейсал. Но аз те отведох и се борих за теб, Лейла, борих се цял ден и цяла нощ, докато татко най-сетне се отказа да те обеси за твоите хубави... малки... *палци*.

Той размаха черната си цигара към сестра си, сякаш се гласеше да изтупа пепелта в скута ѝ.

— Ти... ти го пусна. *Из-ра-и-и-ил-тянина. Убиеца.* Ти.

Лейла се килна на дивана и зариде. Риданията ѝ бяха беззвучни, не издаваше и звук.

— Ние приехме свещена клетва — да отмъстим. И всяка година, в деня на смъртта на *шейх Ибрахим*, ние подновяваме клетвата.

— Не и Селестин. — Лейла се изправи, оправи косата си с пръсти, чувството за вина отстъпваше място на гнева. — Баба никога не прие клетвата. Каза, че клетвата противоречи на духа на Свещения Коран.

— Тя бе слаба. Но *ти* се закле.

— Бях *само* на десет години. Едно дете, само едно дете.

— Но клетвата си е клетва, нали? Не, Лейла, — той замълча, огледа се, сякаш търсеше вдъхновение. — Виж сега...

Отиде до куфарчето от телешка кожа, на което Колин Рейли се бе възхитил половин час по-рано, и го отнесе при нея.

— Това, разбира се, не е истинско — отвори капака. — Но ето как ще изглежда един ден.

Тя се взря в плетеницата от жици, сиво, подобно на маджун вещество, обвито в тиксо, в превключвателя, в цялата тази съвременна машина за смърт и изведнъж се почувства сломена. Искаше да избяга, да намери някаква дупка в земята, да пропълзи в нея и да не излезе никога.

— Не говориш сериозно. — Думите изскочиха от устата ѝ с такъв равен, безизразен тон, че тя ги намери за неадекватни и повтори: — Не говориш сериозно.

— Ако татко иска да се върнеш у дома — рече Халиб, — най-добре е да го направиш. Това е.

— Няма да...

— Ние сме във война, Лейла.

— Не ние, а *клиентите* ни са във война!

— Все едно и също е. Тяхната кауза е и наша кауза. Засега.

Тя се взря в брат си, усетила нещо ново в поведението му.

— На теб ти харесва — рече бавно тя, — нали?

Той кимна.

— Да, добре е човек да има важна, интересна работа. Няма нужда да ти проповядвам относно филистимската катастрофа.

— *Палестинска*. Английската дума е не филистимянска, а палестинска.

— Е, и? Ти губиш корените си, съзнаваш ли го? Враговете ни откраднаха една страна от благородните, почтени селяни и я превърнаха в крепост срещу цяла Арабия, срещу целия свят. Те убиха най-хладнокръвно дядо ни, защото той финансираше филистимската съпротива.

— Те *твърдяха*, че го е правил. Това е лъжа.

Халиб се разсмя.

— Разбира се, че не бе лъжа.

Тя ахна.

— Как смееш да твърдиш подобно нещо?

— Защото е *вярно*! Ибрахим вярваше, при това страстно, че Палестина е ислямска, *от реката до морето*. Затова кредитираше ООП с милиони лири.

Лицето на Лейла бе побеляло изцяло, с изключение на двете нездравословни петна върху бузите ѝ. Дишаше тежко. Халиб забеляза в какво състояние се намираше и омекна.

— Кукло, ангелче, чуй ме, аз те обичам! *Брат ми и аз сме срещу братовчед ни, братовчед ми и аз сме против непознатия*. Ето, това е.

— Не и всичко. — Тя се изправи. — Ако ще цитираш, цитирай и първата част: *Аз съм против брат си*. Ето как започва всичко. *Аз съм против брат си; брат ми и аз сме против...*

— Разбирам. — Тонът на Халиб стана остър. — И ти го казваш на *собствения* си брат.

— Ако обвиняваш дядо, че е сътрудничел на тези... на тези палестински *касани*, то тогава не си мой брат. Не знам какъв си станал, но не си ми брат.

— Той ги подкрепяше, само защото бе *наивен*! Не можеш ли да видиш по-далеч от носа си: *той* не съзнаваше, че всеки негов цент отиваше за мерцедеси и катюши.

— Никога не е правил това. Никога, никога, *никога*!

Халиб сви юмруци, също като нея; свързани и разделени от кръвта и наследството на омразата, те стигнаха до ръба да изрекат неппростими думи. В последвалата тишина Лейла осъзна словата, които

бе изрекла без да се замисли: *Ти не си мой брат*. Избълва ги, защото бе готова да му рече всичко, за да се бори с него. Но сега осъзна, че този мъж, когото бе обичала до забравя през целия си живот, наистина бе един фалшив кумир.

Ако бе помислила още секунда повече, щеше да се сблъска с реалността. Затова направи единственото възможно нещо в дадената ситуация. *Избяга*.

По-късно нямаше изобщо да помни как стигна до улица *Бомонт*. Осъзна се едва на ъгъла на *Хай* и *Корнмаркет*, чу камбаната на часовника да отброява пет часа. Огледа се, видя успокояващо здравата на вид стена на някаква банка и отиде да се облегне на нея. След малко краката ѝ отказаха да я слушат; свлече се по стената и седна на тротоара, преминаващите покрай нея хора я гледаха — кой със съчувствие, кой строго.

Мина време. Часовникът пак удари. Лейла вдигна глава. Не можеше да седи тук, на тротоара пред Наш Уест^[12] до безкрай. Изправи се, усети, болезнено почувства погледите на хората върху себе си. Тръгна бавно по *Хай*. Нямаше към кого да се обърне, нямаше къде да иде. Значи това бе самотата. Външният мрак. *Адът*.

Уличните номера се блъскаха и търсеха вниманието ѝ. След като вървя дълго, останаха само две от най-скорошен спомен: шейсет и две. Към тях трябваше да се добави и числото едно. Номер 62 на *Хай*, първият етаж. Жилището на Колин.

Може би щеше да е възможно да поговори с Колин за това как животът ѝ току-що бе свършил.

Дълго стоя на тротоара на кръстовище с улица *Лонгуол*, взряна в отсрещните фасади. Къщата с тясна тераса не бе нищо особено. Прозорците ѝ очевидно не бяха мити цяла вечност. Нима наистина искаше да влезе в нея?

В родината ѝ старите жени имаха обичая да клатят мъдро глави и да мърморят: *Нямай вяра на мъж и жена, останали насаме по-дълго, отколкото е необходимо да изтече водата от една кана*.

Е, добре. Изкачи стъпалата. Почука на нечия врата. Нямаше никой. Опита пак и вратата се отвори, Колин стоеше на прага, тъй висок и открит. Лицето му изглеждаше честно. Не скриваше нищо.

Влезе. Прие чая. Слуша музиката, която носеше утеха.

Лежеше на коленете му на дивана, а той галеше косите ѝ, синкавата светлина на оксфордската вечер се превърна в тишина и покой.

20 юли 1984 година, 15:30 часът

Бахрейн

По време на едночасовия престой за зареждане с гориво Саймън Торникрофт предаде управлението на *NQ 033* на своя приемник — Роджър Морган. Новият командир поръча осемдесет тона гориво за полета до Куала Лумпур, така стартовото тегло на самолета щеше да е общо двеста и петнайсет тона; солидна маса за достигане на скоростта на излитане при тази жега в Залива. Нагласи елероните на десет градуса и реши да използва цялата дължина на пистата трийсет. Изминаха две трети от пистата, преди да достигнат критичната скорост V-1, след която вече излитането не можеше да бъде преустановено. Вторият пилот Ейдриън Рос докладва скорост V-R и Морган притегли щурвала към себе си, огромно ято чайки се вдигна сякаш отникъде, направи кръг и се понесе право към самолета под ъгъл 20 градуса.

Морган изруга. Вторият пилот и бордовият инженер затаиха дъх. Тъмните тела се блъскаха в прозорчетата, екипажът се наведе, сви се пред лицето на възможната катастрофа, която не бе в състояние да предотврати. И точно когато си мислеха, че са се отървали, левият двигател, номер едно, закашля и зави по-високо.

— Скорост?

— Сто и деветдесет, вдига се... Господи!

Първи двигател изведнъж изгуби мощност и самолетът се наклони рязко. Морган завъртя щурвала, изправи го, отчаяно се стремеше само към едно: да увеличи скоростта дотам, че загубата на левия двигател да не причини разбиването им.

— Питър, какво имаме?

Бордовият инженер Питър Хъдсън сведе поглед към циферблатите пред себе си.

— Мощността на първи се вдига, надминава седемдесет процента; втори и трети са на сто процента.

— Обади се на кулата и докладвай; ще се изкачваме, докато решим какво ще правим; поискай разрешение да кръжим в изчакване.

Докато вторият пилот Ейдриън Рос изпълняваше нареждането, Морган остави трайстара да му говори чрез щурвала. Знаеше какви зловещи последици можеше да предизвика ударът на птица. Едно-единствено животно, засмукано от някой от големите реактивни двигатели, можеше да строши неизвестно колко лопатки на турбовентилатора, преди да бъде накълцано в кървава маса от пера, месо и кости. Не всички поражения се проявяваха веднага. Съществуваше реалната възможност да се изкачат до определената за полета височина, преди критичен брой лопатки да поддадат и да причинят спирането на двигателя. Тогава ще бъде принуден или да продължи с две трети от мощността, или да потърси аварийно кацане. Но ако се върне в Бахрейн, само за да се установи, че повредите са минимални и самолетът може да лети, това ще струва на компанията хиляди лири изразходвано гориво, време и доверието на пътниците. Работата се свеждаше до комерсиално решение, единствено подвластно на командира.

— Какви са данните? — попита.

— Трите двигателя работят със сто процента от мощността си.

— Продължаваме. Съобщи на Бахрейн и поискай потвърждение на първоначалния план на полета.

Отзад, в пътническия салон, имаше няколко побелели лица, когато самолетът рязко се наклони, докато бе още на неколкостотин метра над пистата, но след като нищо друго не се случи, инцидентът скоро бе забравен. Лейла разкопча колана, веднага щом изгасна надписът *Пушенето забранено*. Сетне изгасна и надписът за пристягане на коланите, тя вече бе на крака и се запъти към тоалетната на първа класа на левия борд. Заклучи се, сложи чантата си на чинията и извади пистолета, който ѝ бе пхнал шофьорът: **Хеклер & Кох Р7**, бе го избрала заради удобната ръкохватка и лекия спусък.

Безшумно дръпна резето, пулсът ѝ бе нормален. Чувстваше се лека, бърза. Единствената физиологична промяна усещаше в ръцете си: бяха леко изтръпнали, като че току-що ги бе потопила в ледена вода.

Излезе от тоалетната, скрила пистолета в дланта си, зави надясно към кухненското помещение, след което веднага наляво. И вече бе до вратата към пилотската кабина. Две стюардеси трескаво товареха подноси и не ѝ обърнаха внимание. Вдигна телефонната слушалка над

седалката за обслужващия персонал и набра 31, вътрешния номер на кабината.

Отговори вторият пилот:

— Да?

— Кафето идва.

Обърна копчето на таблото към Съоб., сиреч на режим на предаване на съобщения в салоните, и произнесе една-единствена дума: *Медина*. Можеше да я чуе целият самолет.

Остави слушалката и се обърна рязко — двете стюардеси я гледаха слисани. Едната понечи да каже нещо, но видя пистолета и замълча. В същия момент вратата на пилотската кабина се отвори, отключена отвътре от бордовия инженер.

Рафул и екипът му бяха забелязали десетина отделни промени, които подсказваха за предстоящо завземане на *NQ 033*, но не можеха да узнаят предварително кой точно метод ще избере Мащеха. Действията им можеха да бъдат в най-ограничени граници. Проблемът бе в живата сила. Тъй като Рафул Шарет знаеше, че началниците му никога нямаше да разрешат убийството на Лейла Ханиф на борда на пътнически самолет, можеше да си позволи само ограничен брой проявили лоялността си помощници. А такъв малък екип трябваше постоянно да е с един ход напред в играта.

Веднага щом изгасна надписът за коланите, Рафул се придвижи напред, мина през завесата, която отделяше бизнес класата от първа. Придържаше се към десния борд. Мястото на Мащеха бе празно; сигурно бе отишла до тоалетната, навярно за да вземе оръжие. Зае такава позиция, че да може да покрива района на кухничката и пилотската кабина. Държеше запалката, която Игал му бе дал, но за момента я стискаше в джоба си. Едната от стюардесите го погледна неспокойно.

— Мога ли да ви услужа с нещо, сър?

— Не, благодаря. Чакам за тоалетната.

Тя хвърли поглед към надписите. Думите *Тоалетната е заета* си оставаха неосветени.

— Не би трябвало да е заето — рече тя; но Шарет изпълни Рафул, негодникът му с негодник, и момичето не можа да се сдържи и се

усмихна.

Рафул чу отварянето на вратата на тоалетната и тръгна да прекоси кухничката. Но преди да стигне до нея Лейла вече бе произнесла паролата за начало на акцията: *Медина*. И сега се обръщаше с пистолет в ръка. Рафул бе чакал дълго този миг. Усмиваше се заради Естер и Сара, а и за Йехуд Шафетс също; но най-вече се усмиваше заради Сара.

По това време самолетът бе вече навлязъл дълбоко над Залива, достигнал бе височина хиляда и двеста метра и се издигаше под ъгъл двайсет градуса със скорост двеста и осемдесет мили в час, която също се увеличаваше. Роджър Морган прибра елероните на внимателно изчислени стъпки, всеки път повдигаше леко носа, за да компенсира. Включи стабилизатора на новото положение, усети познатата, окуражителна лекота в управлението и си рече, че първи двигател ще издържи. Пет минути след излитането наземната кула в Бахрейн го предаде на Дубай-контрол, на оманския рог на полуострова.

— *Новембър Квебек нула три три*, имате добро за пет хиляди метра. Изчакайте нареждането му да оставите курс нула деветдесет и две за десен завой към вектор един-един-осем градуса.

— Тук *Новембър Квебек нула три три*, чакам разпореждането ви.

Вътрешният телефон звънна, вторият пилот Рос вдигна слушалката.

— Да?

— Кафето идва.

Бордовият инженер се пресегна да отключи вратата на кабината. Веднага щом го направи, нещо избухна в лявото ухо на Роджър Морган. Погледът му веднага бе прикован от червената лампичка, която мигаше на пулта му.

— Изпищял компресор! Масивна загуба на компресия.

Самолетът рязко зави наляво и се понесе надолу като в някаква въздушна яма.

— Първи двигател извън строя!

Рос стисна по-здраво щурвала, опитвайки се да овладее машината, докато Морган отсечено докладва на Дубай, че е останал

без един двигател. Самолетът навлезе в стръмно спускане, завивайки остро около края на лявото си крило.

Бордовият инженер се бе залепил за уредите си, опитваше се да открие какво се бе случило и почти не усети бъркотията извън кабината: викове, строжена стъклария, вик. Паника, помисли си той; *по дяволите!*

Пръстите на Морган машинално намериха бутоните за стартиране в основата на главния пулт. Чу как компресорите вкараха сгъстения въздух в замлъкналия двигател и усети мигновено облекчение. Рос вече бе овладял завоя, лявото крило се изправяше, след като намали мощността на десния двигател и стабилизира самолета на новия му курс.

Левият двигател изви, млъкна, сетне запали.

— Десет процента мощност, увеличава се — докладва Хъдсън.
— Петнайсет процента, повишава се устойчиво.

Сетне един глас каза:

— Аз завладях самолета, командир. Не докосвайте радиото. Пригответе се да поемете нов курс.

Гласът бе женски. Докато се обръщаше, Морган осъзна, объркан, че гласът не бе съвсем английски, но не и съвсем чуждестранен, но бе твърд, свикнал да командва и да му се подчиняват. Видя пистолета, опрян във врата на бордовия инженер, видя и лицето над пистолета и веднага разбра, че бе изправен пред проблем, извън възможностите на психолозите и техните учебнически решения.

Лявата му ръка се плъзна под дръжката на седалката, където имаше черен бутон, потънал в дръжката без да се подава. Натисна го бързо, знаеше, че и най-малкото закъснение можеше да бъде фатално. Бутонът активираше автоматичен транспондер. Оттук нататък той ще изпраща съобщението 77 до земята и изображението на *NQ 033* ще премигва на екраните на радарите. Светът ще узнае, че този самолет е отвлечен.

— Аз владя самолета — повтори тя. Гледаше лявата му ръка и на лицето ѝ се появи лека усмивка; Морган осъзна, че тя знаеше за транспондера. И бе *поиска* той да го задейства.

На прага на кабината се появи някакъв мъж. Държеше в ръка нещо, което на пръв поглед приличаше на такаламит за гресиране; всъщност бе американски картечен пистолет *M3A1*. Погледът на

Морган се отклони от жената към оръжието. Винаги се бе надявал тайничко това да не му се случи никога, никога на самолет под неговата команда.

Обърна се към Ейдриън Рос.

— Поддържай сегашния курс, височина и скорост. Инженер, продължавай да докладваш данните за работата на двигателите.

— Разбрано.

Двамата членове на екипажа заговориха едновременно с равни, лишени от емоция гласове, така както се изисква в наръчниците *Поведение в отвлечени самолети*, като нарочно игнорираха присъствието на терористите зад гърба си.

Лейла Ханиф пристъпи напред в пилотската кабина. Оттам, през прозорчетата можеше да види безпрепятствено Залива под самолета, като същевременно покриваше и командира, и втория пилот.

— Изгубили сте единия си двигател — рече спокойно тя. — Какво стана?

Морган ѝ каза, без да я щади като неспециалистка. Тя обаче изглежда разбираше от техническия жаргон, защото след като свърши, го запита за статичната мощност на двигателя тип *RB211*. Морган не знаеше и се наложи бордовият инженер Хъдсън да отговори.

Лейла изслуша внимателно обясненията му и попита:

— Реверсът му няма да е засегнат, нали?

— Двигателят си е двигател. Ако работи напред, ще работи и назад.

— Много добре. Дайте ми топографските си карти за голяма и за малка височина. *Ти!* — вторият пилот. — Движи се бавно, така, че да виждам ръцете ти. Ако сте замислили някакви номера, на онзи там — и тя кимна към Селим, който охраняваше входа — му е наредено да стреля в прозорчетата. Всички ще ни изсмуче, самолетът ще се разбие. Имате избор: или да убиете двеста пътници, или да ми се подчините. Тази заповед остава в сила, докато не кацнем.

Говореше внимателно, без вълнение или видим страх. Тримата от екипажа се спогледаха, търсеха кураж един от друг, но не го намериха. Рос вдигна ръце и бавно се надигна. Мина покрай Лейла, отиде толкова близо до Селим, че можеше да усети острата му миризма, поразредена с някакъв сладникав одеколон, и взе картите от шкафа.

— Кои точно?

— Тактическа пилотска карта *TPC J-7D*. Южен Йемен.

Капитан Морган разбра, че самолетът бе в ръцете на експерт и всяка мисъл за възвръщането му се изпари от главата му.

— Точката, която ви интересува, е *XU3110*.

Тя хвърли картата на Морган, който бързо я сгъна така, че можеше да се виждат само най-долните ѝ части.

— Искате да кацна тук?

— Да.

Опита се да разбере какъв бе теренът. Точката, която му бе дала, се намираше северно от Ал-Гайда в залива Ал-Камар. На картата пишеше: *Равна скала, на морското равнище*.

— Какво има там? — попита остро той.

— Няма нищо.

— Каква е повърхността?

— Вулканична скала; равна, но има пръснат дребен чакъл. Сега ще видим дали си истински пилот или си просто едно допълнение към компютрите.

— А двигателите? — запита тихо Морган, опитвайки се по такъв начин да ѝ внуши известен разум, макар и да знаеше, че бе безнадеждно. — Знаете ли какво ще стане, ако в двигателите попадне нещо по-едро от речно камъче?

— Лопатките на турбините ще се изкривят и ще се строшат; двигателите ще откажат. Това не е проблем. *Пистата* ви е дълга повече от три мили, а и няма да напуснете Йемен на собствен ход. Свържете се с Дубай-контрол и им съобщете новия курс, който ще ви дам. Ще слушам, командир Морган. Не молете за нищо; просто им съобщете изискванията си.

Лицето на Морган бе тебеширено бяло. Пот се стичаше по челото му, очите го засмъдяха.

— Чуйте ме — рече той. — Моля ви да ме чуете.

Лейла махна ядно към Селим. Той мина напред, вдигна автомата на равнището на прозорчетата и изщрака със затвора му.

— Спрете! — Морган стисна щурвала, отчаяно се опитваше да измисли начин да ги спре, да спаси пътниците и екипажа си. — Аз... аз ще го направя. Само... само се успокойте.

— Аз съм съвсем спокойна, командир Морган. Радиото. Веднага.

Зад тях пътническият салон бе почти напълно тих. *Почти:* някакво бебе плачеше безспир, а от време на време едно девойче в дъното на туристическия салон изхленчваше, преди да захапне отново ръката си. Никой друг не издаваше и звук.

Наблюдаваха новата власт.

Като всички хора, сто и осемдесет и четирите пътници на борда на *NQ 033* несъзнателно бяха разбрали, че животът им сега бе в ръцете на други. На държавни чиновници, полицаи, съдии, политици, на онези, които ръководят големите индустриални конгломерати: те бяха силите, които в едно и също време заговорничеха, за да ги лишат от свобода на действие, и ги убеждаваха, че никога не са били по-свободни. Свободна воля, свободен избор: това бяха големи илюзии, но те обичаха илюзиите. Сега обаче пътниците бяха изправени пред съвсем различна реалност.

След като чува думата *Медина* по вътрешната радиоуредба, петима мъже станаха едновременно от местата си. Четирима други ги последваха толкова бързо, че изглеждаха като да са по-скоро от един и същи екип, отколкото противници. Въпреки численото неравенство, шансовете бяха на страната на израелците, защото знаеха какво могат да очакват, докато противниците им не знаеха. Ако левият двигател не се бе повредил, победата на израелците не би била под съмнение. Но когато самолетът се наклони и пропадна с неколкостотин метра, шансовете се разплескаха върху пода на машината, заедно с деветимата мъже, в чийто ръце бе съдбата на пътниците. Арабите бяха с частица от секундата по-бързи и това бе всичко.

Пътниците от първа класа бяха изпратени в туристическия салон, заедно с екипа на стюардите. Един въоръжен терорист охраняваше бизнес класата, двама други стояха до тоалетните в дъното на самолета, откъдето можеха да държат под прицел целия туристически салон. Фуад се зае с четиримата израелци, които се бяха издали като се изправиха да предотвратят отвличането. Не откри оръжие, а колекция от странни вещи: аерозолни флакони, които изглежда не работеха, ножчета за писма със странно оцветени лезвия, запалки, които не искаха да се отворят. Прибра всичко това, преди да накара израелците да легнат на пода, с ръце на врата, докато Селим не се върна и не му помогна да ги завърже здраво.

Всички, освен Дани Нейман, на място 24Н. Дани не се надигна с другарите си: беше се подчинил на заповедта и остана на мястото си; първоначалното намерение на Рафул бе да го държи в резерв. Сега той гледаше с каменно изражение напред и се чудеше дали фалшивият му кувейтски паспорт щеше да издържи проверката, припомняше наум арабския си, молеше се с цялата си страст Рафул да бе още жив.

Роби също желаше Шарет да оживее. Терористите бяха надвили израелеца и го бяха захвърлили на празното място до момчето, където той лежеше като безформен чувал брашно, а и лицето му имаше същия цвят. По бузите му се стичаше кръв и цветът ѝ подсилваше бледността му. Роби искаше да говори с някого, необходимо му бе утешението на баща му, но разполагаше единствено с този изпаднал в безсъзнание непознат, който бе отпуснал обляната си с кръв глава на гърдите си в драматичната поза на строшена кукла.

Чантата на Роби лежеше на пода, между краката му. Изчака охранителят на салона им да погледне настрана, бръкна в нея и извади химикалка и бележник.

Драга Селестин — написа той. — Няма да успеем да дойдем. Може би някой ще успее да намери това.

Преглътна. Не му идваше наум какво да напише. Единственото, което знаеше сега, бе, че трябваше да остави някакво свидетелство за случващото се, да сложи чертата под сметката на краткия си живот. Химикалката му пробяга по хартията. *Знам, че ще умра...*

Не само той се чувстваше така: и други пътници молеха напълно непознати на съседните седалки да предадат на обичните им последните им слова, ако успеят да оцелеят. С изтичането на минутите към вечността хората в самолета откриха за себе си неща, които не бяха и подозирали. Научиха как екстремалният страх излива толкова адреналин в преумореното тяло, че предизвиква нетърпима болка в гърба. Пикочните им мехури се подува до размери, за които не подозираха, че можеха да издържат. Студът ги връхлетя като невидима снежна пелена, краката им изстинаха толкова, че почти не ги чувстваха. Отдавна забравени молитви си проправяха път в станалите неочаквано податливи техни мозъци. Господ се разкри на мнозина и чу обещания за по-добро поведение, стига да получат нова възможност. Ала след като първоначалният шок отслабна, повечето пътници се

съсредоточиха върху това как да спечелят благоразположението на онези, от които зависеха.

Когато *NQ 033* полетя над Южен Йемен, светлината вече бе започнала да се топи. Морган се учуди, че не ги прехванаха никакви изстребители.

— Какво да правя, ако ме атакуват? — попита той.

— Няма да те атакуват.

Повярва й. Усецаше мириса на пот и на оръжейна смазка, но тези миризми не идеха от жената. Тя миришеше така, както изглеждаше: като излязла от *Хиляда и една нощ*. Беше планирала всичко до последната подробност и щом не се боеше от въздушно нападение, то нямаше причини да се страхува и той.

Имаше маса други неща, за които да се безпокои.

— Там ли?

Морган гледаше надолу и гласът му бе приглушен. Рос подсвирна тихичко през зъби.

— Там — потвърди жената. — Можете, ако искате, да се свържете с моите хора на земята. Честотата е осемдесет и девет, точка, две. Ще ви дадат подробности за вятъра и видимостта.

От мястото си на левия борд Морган виждаше тъмносиньото небе, което лежеше неподвижно, осветено от късното следобедното слънце. Зад него имаше бряг, покрит с бял пясък, обграден от високи скали на запад. Държеше компасен курс север; далеч напред червеният Джабал ал-Фатк се простираше по курса му като зачервено небце. Земята под него бе равна, без всякакви особености. Според картите му, там имаше малко летище, с мека, землена писта, ала в бледоморавия спускащ се здрач не можеше да види никакъв ориентир, а и радиостанцията му мълчеше. След като събщи новите обстоятелства и курса си на Дубай-контрол, никой не се бе опитвал да се свърже с него.

Липсата на военно присъствие едновременно го и окуражаваше, и го безпокоеше. Знаеше за много случаи, когато изстребители бяха летели бавно пред отвлечени пътнически самолети, принуждавайки ги да губят скорост и съответно — височина. Понякога пилотът на

изтребителя сбъркваше и причиняваше разбиването на пътническата машина. Но защо никой досега не се бе заинтересувал от съдбата им?

Сякаш прочела мислите му, Лейла рече:

— Южен Йемен е комунистическа държава, една от най-бедните в света. Сега навлизаме в най-източната ѝ провинция, Шеста област — Ал-Махра. Пътища почти няма, пръснатите из нея племена не знаят арабски, самото правителство не смее да твърди, че владее положението в района; такова място няма почти никъде в света, тъкмо затова съм го и избрала.

— Има ли на земята противопожарни средства?

— Никакви.

Морган стисна по-здраво щурвала.

— Ще трябва да прелетя на височина около триста метра — рече накрая той. — И ще трябва да изхвърля горивото. До възможния минимум.

— Както искаш. Знаеш, че без гориво климатичната инсталация на самолета скоро ще спре. Времето тук е горещо и влажно; не мога да кажа кога ще приключат страданията ви.

— А аз не мога да рискувам да кацна с всичкото гориво на борда.

— Изборът е твой. Ако източиш горивото до минимума, пак ще ти останат десет или единайсет тона. Обади се на земята, моля.

Досега не бе използвала думата *моля*. Морган си го записа като една малка победа. Не го възприе изобщо като нейната първа стъпка по пътя към пълното му подчиняване.

Рос се свърза на честотата, която му бе дала, записа данните за видимостта, скоростта на вятъра и посоката му. Мъжът на земята говореше ясен английски, макар да бе съвсем ясно, че не бе матерният му език.

— На каква височина над морското равнище се намирате? — попита Рос.

Отвърнаха му, че са на самото морско равнище и вторият пилот машинално нагласи висотомера, без изобщо да се замисли, че на онзи отсреща сигурно не му бе за първи път. Морган обаче разбра това и отново усети вече познатите тръпки по врата си. Когато гласът в говорителя подаде курса на последния подход, впечатлението му се засили. Тези хора бяха перфектни в техническо отношение.

Направи кръг обратно на часовниковата стрелка, защото така самолетът се накланяше наляво и той имаше по-добра гледна точка към земята; в това време постепенно намаляваше височината. Повърхността изглеждаше гладка като ледена пързалка. От хиляда метра височина не можеше да види камъчетата, но в съзнанието си бе възприел казаното от жената и знаеше, че там, долу, има разхвърлян дребен чакъл.

Не искаше да разчита само на паметта си, затова поиска да му дадат бордовия дневник. Самолетът му далеч не бе нов, но бе летял само тринайсет часа след последния си преглед *Б*, при който би трябвало да бъдат проверени всички системи — те или минават теста или се подменят. Не бе същото като едномесечния цялостен преглед и ремонт, но бе най-внимателната проверка, която можеше да мине един самолет. На теория машината би трябвало да е в такова състояние, както и при получаването на допуска си за летене. И, Боже мой, помисли си Морган, дано да бъде така!

Остави дневника и погледна надолу. Някой бе запалил огън. Не! Повече от един... четири колони гъст черен дим се издигаха към небето, сякаш леко се носеха отляво надясно, към морето. Четирите точки очертаваха границите на удължен правоъгълник. Пистата.

Морган погледна към Рос.

— Какво мислиш?

Рос сви устни и избарабани по страничната част на щурвала. Морган разбра. Вторият пилот сякаш му казваше: *Ако е гладко и е посред бял ден, можеш да кацнеш с този самолет навсякъде.* Което си бе и вярно.

Морган погледна към Лейла.

— Ще поема на изток, към морето, ще летя ниско. Ако отговорът е *Да*, ще завия и ще предприема подход за кацане. Ако е *Не*...

— Ще бъде *Да*.

— А ако преценя, че не мога да кацна, тогава какво?

Лейла отвърна със свиване на рамене.

— Тогава ще поемем по различни пътища, ние — към рая, вие — към ада.

Морган се взря в лъскавата чернота на очите ѝ, видя огънчето, което светеше в тях и се помисли: *Тя говори напълно сериозно.* Снижи трайстара до триста метра височина и предаде управлението на Рос,

докато той самият се взираше в лявото прозорче. В един миг пушекът закри гледката; преминаха през дима и в следващия момент вече се издигаха на безопасна височина.

Рос го погледна въпросително. Морган усети, че гърбът му бе мокър, но не му обърна внимание, опита се да проясни мислите си.

— Добре — рече най-сетне, — кацаме.

Лейла не се отпусна ни на йота. Всъщност съсредоточеността ѝ изглежда бе в съзвучие с тази на Морган, докато той нареждаше положение на елероните, височини, курсове. През цялото време двамата пилоти усещаха, че тя ги слуша, че следи обсъжданията им по-внимателно, отколкото някой проверяващ инспектор от компанията, готова да усети и най-малкия знак на измама.

— Аз ще поема управлението при кацането — обяви Морган. — Никой друг не носи и най-малката отговорност. Ясно ли е?

Рос отвърна утвърдително.

— Питър?

Моментно колебание; сетне бордният инженер кимна.

— Добре. Поемам щурвала. Намаляване на скоростта... три, две, едно, *сега*.

Самолетът потрепери и видимо намали скорост. Завиваха към пистата, срещу вятъра, все още далеч над Арабско море, а слънцето светеше в очите на Морган. Наклони носа на самолета, поддържаше скоростта непроменена и започна серията от последователни проверки преди кацане, сякаш им предстоеше да кацнат през деня на *Хийтроу*: наличност на гориво, висотомери, елерони.

Настроението на Рос се повдигна. Ръцете му вече не стискаха щурвала така, сякаш той бе единственото, което го делеше от бездната. Това бе неговият свят, единственият, който познаваше добре, за който бе обучен, а след като можеше да се оттегли в него, да действа секунда подир секунда, вече не се боеше от никого и от нищо.

Пресметнаха схемата на положение на ръчките за газта, в случай че се наложи да изоставят кацането, макар и двамата да знаеха, че щяха да имат само една възможност. Виждаха през прозорчетата четирите буйни огъня да се носят към тях, неумолими, досущ като на екраните на тренажора, само че в този случай всичко бе реално и ако не успеяха да подхождат точно, по интеркома нямаше да прозвучи приятелски глас: *Уф! Защо не опитате отново, Родж?*

— Скорост: 230 мили в час.

— Елерони — осемнайсет.

Елероните се задвижиха и самолетът отново потрепери и започна да се снижава. Огньовете сега се виеха нагоре като огромни кули и блокираха видимостта.

— Двеста и два̀сет мили.

— Намали.

Сякаш някъде избуча.

— Намали още.

Скоростта падаше рязко. Морган насочи самолета във финалния му подход, върна малко ръчките за газта, за да не му липсва скорост за завоя.

— Сто и деветдесет мили.

— Елерони — два̀сет.

— Сто и осемдесет... елерони докрай, четирийсет и две.

На височина сто и седемдесет метра пистата бе на миля и половина разстояние от тях. Точно навреме Рос се сети да включи сигнала за затягане на коланите и направи бързо съобщение по вътрешната уредба. Сега пътниците бяха по-шумни. Мнозина плачеха или се молеха на глас.

— Дева Марийо — викаше някакъв мъж, — Дева Марийо, Дева Марийо...

Терористите се пристегнаха с коланите на обърнатите с гръб към носа седалки за екипажа, насочили оръжие към салоните.

Рафул Шарет лежеше отпуснат на мястото си. Лейла го бе цапардосала в мига, когато бе отказал двигателят. Кръвта бе изпъстрила лицето му, парче кожа бе откъснато от черепа му, виждаше се бялата кост. С всяко потрепване на самолета потрепваше и тялото му, досущ като отпуснатата, безпомощна кукла. Изстена, облиза устни, отвори очи. Къде се намираше...?

Роби сгъна писмото си и го мушна под капака на джоба на предната седалка. Обхвана коленете си и се опита да не мисли за онова, което знаеше, че ще се случи в следващия момент. *Tate* — рече тих гласец в главата му, — *обичам те*. И в следващия миг, без да знае защо: *Съжالياвам, че не бях по-добър син... толкова съжالياвам, тате... мамо*. При думата мамо по бузата му се търкулна сълза, той я

изтри, но не можеше да заглуши гласеца, дори и когато той изведнъж избухна: *Защо, защо, защо трябваше да заминеш?*

В пилотската кабина Лейла се настани на седалката, предназначена за наблюдаващ инспектор, и закопча колана.

— Сто и трийсет метра — докладва Рос. — Още трийсет... сто метра, *височина за вземане на решение!*

Морган му отговори тъй спокойно, сякаш обявяваше цвета си в партия бридж.

— Продължаваме. Допир до пистата със скорост сто и петдесет мили...

— Прекалено е висока! — Рос едва не извика.

— Необходима ми е, за да слуша машината на тази повърхност. *А сега млъкни и лети!*

Един от терористите покриваше бизнес салона. Погледът на Рафул се фокусира болезнено върху него, седеше изправен на седалката за екипажа. Поглеждаше ту наляво, ту надясно. Дясната ръка на Рафул се плъзна в джоба му, напипа твърд предмет...

Междувременно Морган мина между първите два огъня, беше твърде високо, викът на Рос го бе разконцентрирал, *по дяволите*, носът надолу, ляво кормило, само едно докосване, *съвсем леко*.

Дръпна ръчките на газта.

Самолетът потрепери; Рафул Шарет забеляза как бдителните очи на терориста се присвиха от предчувствието. Сега или никога... Той се наведе напред, приближи главата си колкото бе възможно до предната седалка и се закашля силно.

— Ей, ти! Облегни се назад, иначе ще стрелям!

Рафул чу изщракването на закопчалката на колана, но смъртоносната запалка, пълна с цианидов газ вече не бе в джоба му, лежеше дълбоко в еластичната торбичка, пришита към гърба на предната седалка. Отпусна се назад, изтощен, но триумфиращ. Терористът седна на мястото си, без да изпуска Рафул от погледа си. В това време самолетът вече се тресеше като животно в предсмъртни гърчове.

— Трийсет метра над земята — докладва Рос. — Двайсет... петнайсет... десет...

Дясната ръка на Морган се отпусна върху ръчките на газта. През ума му пробяга и веднага изчезна видение: жена му седи на шезлонг на

моравата пред къщата им в Уейбридж.

— Седем метра... *нет...*

Морган върна докрай ръчките на газта. Повдигна носа на машината, насочи я към вятъра... бутна щурвала напред, сетне го върна малко назад...

Главните колесници изстъргаха повърхността. Морган бутна щурвала напред за не повече от половин секунда, отново го върна, после пак напред. Усети как колесниците поемат тежестта на самолета.

И в следващия миг сякаш настана Страшният съд.

Все едно бе краят на света: стотици картечници откриха огън едновременно, обстрелвайки корема на машината. *Чакъл!* Прекрати! Не, твърде късно, твърде късно, овладей машината, просто я *принуди* да кацне без да се разпадне!

Дръпна ръчките на газта на реверс. Повърхността изобщо не бе гладка, бе цялата нащърбена, покрита с камъчета. Чуваше писъците в салоните зад себе си, но те нямаха никакво значение за него, бе натиснал ръчките на газта с все сила, а самолетът се тресеше, сякаш всеки миг ще се разпадне, скоро щяха да цъфнат занитените шевове, в двигателите ще попаднат камъчета, ще последва експлозия. *Господи, не мисли за това...*

Спойлерите се вдигнаха, угасиха подемната сила на крилете. Наведе носа на машината някак си, един Господ само знае как, Морган не знаеше. Движеше се със сто и трийсет мили в час. Не виждаше нищо пред себе си — само една белота. Самолетът така се друсаше и тресеше, че на Морган му се струваше, че мозъкът му ще изскочи от черепа. Натисна спирачките. Нищо. Отново. Този път усети известна реакция с ходилата си, но барабаненето продължаваше — най-противният преграден артилерийски огън на света; усещаше барабанныя огън с ходила, с крака, с тяло, с врата си... гръмна гума! Самолетът се наклони на една страна, лявото крило се килна. Опита с кормилата, натисна обаче прекалено силно, после някак си успя да извади машината от смъртоносния край.

Сто мили в час. Деветдесет. Сякаш се намираха в ковачница или по-скоро в някаква работилница, където инженерите демонстрираха всеки възможен звук, издаван от оръдие: леки потропвания, избухващи снаряди, бам, бам! БАМ! Осемдесет мили в час.

Още малко натиск върху кормилото, трябва да задържиш това крило *по-високо!*

Дяснобордовият двигател изви и изгасна изведнъж, Морган натисна рязко педала на кормилата с левия си крак. Отново спирачка.

Едва ли не чуваше мислите си.

Четирийсет мили в час. Натисна кормилото на носовия колесник и то отговори.

— Елерони — прибрани.

Рос гледаше как бяла като тебешир ръка се протяга към бутоните и чак тогава осъзна, че бе неговата собствена.

Бавно, бавно, нечовешкият, непоносимият шум стихна. Самолетът се наклони наляво, зави и спря в мъртвешка тишина.

На Морган двигателите повече не му трябваха. Изгаси ги. И след като го направи, си позволи да си го помисли за първи път: *бяха кацнали. Бяха живи.*

Дочу странен шум. Дълго време не можа да го идентифицира. Сетне му светна. Ръкопляскания. Салонът гърмеше от ръкопляскания, примесени със сълзи и смях.

Рос му казваше нещо неадекватно, беше стиснал ръката му с две ръце и я друсаше така, сякаш искаше да я откъсне. Друга ръка се отпусна върху рамото на Морган, той се обърна и слисан видя, че зад него стоеше жената. Лицето ѝ бе мокро от сълзи.

— Да — каза тя, поклати глава и стисна рамото му. — Да, ти си истински пилот.

Селим свали слушалката от скобата ѝ в помещението за стюардесите до първокласната кабина — там, където Лейла бе започнала отвличането.

— Дами и господа — рече той, — кацнахме в Южен Йемен, където ще бъдете задържани като заложници за освобождаването на неколцина герои от войната, сега пленници. Нямаме никакво желание да ви навредим и няма да го направим, освен ако не се случат две неща. Първо, ако условията ни бъдат отхвърлени; и второ, ако се опитате да избягате. Ако едно от тези две неща *се случи*, нещата ще се променят. — Замълча, за да засили впечатлението от думите си. — Нещата *определено* ще се променят.

Досуц като останалите пътници, Колин слушаше така, сякаш животът му зависеше от това да улови всяка дума. След като Селим завърши съобщението си, в салона настана тишина. Еуфорията от сполучливото кацане изчезна. Колин чу как някой зад гърба му повърна. Ако се изключи този шум, тишината, възцарила се в салона след изпукването на интеркома, бе пълна.

— Господи, Боже мой — чу той тих глас до себе си, обърна се бързо, осъзнал, че до него седеше човек в далеч по-голяма нужда. Седеше до момче, приблизително на възрастта на сина му. Лицето му бе като варосано, поръсено с грозни, безформени, алени петна. Положило бе ръце в скута си и ги извиваше напред-назад. Тресяха се. От време на време подскачаше от спазмите.

Между двамата имаше свободна седалка. Колин вдигна дръжката ѝ и се премести до момчето. Положи ръка върху неговата.

— Всичко ще се оправи — рече твърдо. — Дръж се.

— Не мога... не мога.

Колин стисна ръката му по-силно.

— Можеш.

— Диабетик съм — прошепна момчето. — А ми бе останала само една инжекция.

Колин погледна онова, което Тим държеше в ръка, забеляза, че бе малка прозрачна торбичка, видя, че ампулата в нея се бе строшила.

— Счупи се — рече Тим. — По време на кацането.

— Ей, ти!

Нещо твърдо ръгна Колин в рамото. Не бе удар, не бе агресивно; само яко потупване. Обърна се и видя, че един от терористите бе застанал на прохода срещу седалката му. Дулото на картечния пистолет бе на няколко инча от лицето на Колин.

— Повече не се мести.

Колин се взря в очите на мъжа. Бяха умни. Ако се съди по бръчиците около тях, бяха в състояние да се засмеят. Носеше скъп сив костюм в райе, косата му бе грижливо вчесана, не приличаше ни най-малко на убиец. Би могъл да е посланик на една от страните край Залива. Ако не броим оръжието.

Колин преглътна.

— Добре, няма.

Наруга се мислено, че бе капитулирал толкова лесно и тъй рано, ала дори това, че успя да каже нещо, бе малка победа.

Мъжът бавно закрачи по прохода. Колин затвори очи. Искаше да помисли без да се разсейва.

Не биваше изобщо да предприема този полет с Роби. *Никога!* Селестин го бе предупредила, но той въпреки това подложи сина си на безогледен риск. Не мисли за това, рече си, безсмислено е. Мисли за бъдещето.

В най-близко време някой щеше да спаси пътниците. Трябва да е готов за тогава. Трябва да се подготви. Защото ще се измъкне от всичко това цял и невредим. Роби също.

Единственото, което стоеше между тях и оцеляването, бе собствената му съвест.

Можеше да се наложи да убие, за да оцелее. Или за да спаси сина си. Повечето пътници нямаше да мислят по такъв начин. Щяха да сметнат, че могат да направят всичко необходимо, за да избягат, но когато времето дойде, няма да са в състояние да отхвърлят онези основни хуманни ценности, които родителите им са им внушили.

Колин вече бе запечатал един от терористите в паметта си. Когато моментът дойде, не бива да има никакви грешки. Убиваш или те убиват. Беше в състояние да направи онова, което бе необходимо, за да спаси Роби. Убеден бе в това.

Беше го правил и преди.

20 юли, 16:00 часът

Графство Съсекс, Англия

Селестин Ханиф лежеше по гръб с вдигнати под четирийсет и пет градуса крака и се питаше кому принадлежеше идеята да превърне *Грейвтай Манър* в хотел.

— ... Деветдесет и седем, деветдесет и осем, деветдесет и девет...

Ако зависеше от нея, би боядисала тавана в друг цвят. Но леглото с четирите колони на балдахина си бе много изискано.

— ... Сто и дванайсет, сто и тринайсет...

Човек трябва да е експерт по таваните, ако е на седемдесет и шест години и е решен да поддържа добра форма. Ако си на двайсет и

шест и привлекателна, също ще познаваш добре таваните (и леглата с четири колони в четирите им края); но това бе друга работа.

— ... Сто четирийсет и пет, сто четирийсет и шест...

Бузите ѝ бяха издути и зачервени, всичко я болеше, артритът, който не искаше да признае, че има, ѝ отмъщаваше жестоко. И сърцето не бе съвсем наред. Въпреки всичко очакваше измършавялото ѝ, старо тяло да бъде послушно и то се оплакваше, но се подчиняваше.

Селестин спусна краката си върху килима със сила. Трябваше да ги свали както подобава на една дама, но извика само едно *Merde*^[13].

Беше долетяла от Ню Йорк преди няколко часа, малко по-рано, отколкото бе запланувала, но въпреки това твърде късно, за да изненада Роби и Колин, преди да са напуснали Оксфорд. Няма значение; ще ги срещне в Мелбърн, както се бяха разбрали предварително. Летенето не я безпокоеше: седем часа от Източния бряг, предстояха ѝ още двайсет и пет часа, но всичко това влизаше в играта. Сега се наслаждаваше на почивката между двата полета в любимия си хотел в старинната сграда, а и лекарят ѝ бе препоръчал една добра, изтощителна тренировка.

Чу почукването на външната врата и се изправи. Това ѝ отне известно време, във всеки случай — повече, отколкото като беше на двайсетина години, свикнала с предизвикващите неудобство почуквания на вратите след съвкупление, но сега нещата не бяха тъй спешни, а последиците от това, че нямаше да се втурне към най-близкия гардероб — далеч по-поносими. Докато излизаше от банята, зърна отражението си в огледалото и не се разочарова: косата ѝ бе може би малко поразбъркана, а сбръчканата кожа на гушата, е..., но розовото трико продължаваше да има интересен ефект за Селестин, защото бедрата ѝ още се издигаха стройни до *la derrier*^[14]; о, как би искала да е по-висока...

— Влез, скъпа.

Отдръпна се на една страна в жест и стойка от кралски двор от осемнайсети век, докато Марджори остави подноса на масата до прозореца, който гледаше към великолепната градина. Селестин много обичаше Марджори, една от нейните ужким внучки. Имаше почетни семейства в цял свят, но в Англия ѝ беше само Марджори. Поради някаква незнйна причина с тази страна бе така — един хотел, един ресторант, един приятел, една внучка.

Марджори бе заместник-управителка на хотела и знаеше какво харесва Селестин. Обичаше мед, препечен пшеничен хляб, джинджифилова торта, сервирана с *Ърл Грей* в четири следобед. Очакваше да види върху подноса да има от всичко по две порции, защото настояваше Марджори да остане, да хапне хубаво и да пийне чай, но преди всичко — да побъбрят. Хотелът можеше да пожертва Марджори за целта. Хотелите често вършеха необичайни услуги за Селестин, след което се налагаше с часове да се обясняват със счетоводителите защо изобщо бяха ги направили. Тя бе посветила целия си живот на това да спечелва другите; би могла да постигне известен успех от някоя странична работица, като например да управлява някой клон на *Дженеръл мотърс* или някоя от по-малките съветски републики, но предпочиташе вместо това да се забавлява.

— Наливай — изкомандва тя. — Пресъхнала съм като *котето* на кенгурка след менопауза.

Марджори разля чая.

— О, *моля те*, не започвай пак — рече тя, потискайки кикота си.

— Но този израз е в разговорника! — възрази Селестин. — Щом е допустим за Държавната туристическа организация — почука по бюфета, — значи е допустим и за мен. Обожавам австралийския английски. Той е толкова... — замълча, търсеше най-подходящата дума — *друговерски*.

Селестин изчезна в спалнята, за да се върне след секунда с парфюма си. Стъкленницата бе кристална, с дълга тръбичка и гумена топка накрая. Тръбичката и топката бяха обвити в коприна, а в добавка топката имаше и златен пискюл. Стъкленницата съдържаше парфюма на Елизабет Арден *Синя трева*. Никой от интимния ѝ кръг приятели не би повярвал. Всички биха се надпреварвали да я накарат да признае, че свежият полъх, който предшестваше появяването ѝ, е предизвикан от *Калеш* или *Шанел 5*; но за Селестин това бяха миризми със смехотворно надути цени. *Синя трева* притежаваше характер — един любовник, комуто бе останала вярна с годините.

— Чакай да те пръсна — предложи приятелски тя, преди да доближи Марджори, сякаш тя бе някаква нещастна муха и ѝ предстоеше да я умъртви с мухозол.

— Обичам този парфюм — промълви Марджори. — Като твой подпис е. Пръскаш със *Синя трева* и завесите, нали?

— Разбира се — отвърна Селестин и ѝ намигна. — Това е моят способ да разбере колко често ги перете. И да ми напомня, че това е *моята* стая. Както и да е, какво става в твоя свят? Онзи възхитителен австрийски готвач, с когото излизаше...?

— Отиде на гости на майка си в Инсбрук и оттогава никой не е чувал за него.

— Какъв глупак. Но пък майките... е, добре, добре.

Марджори сви рамене.

— Животът си продължава. Увеличиха ми заплатата, правителството вдигна данъците, това е. Би могло да се каже — спокойно е. Всички говорят само за онова отвличане на самолета.

Селестин намаза препечена филийка с масло и я поля солидно с мед.

— Отвличане ли?

— Току-що съобщиха по телевизията — за отвличането в Бахрейн. Някакви араби днес чопнали един трайстар и го накарали да кацне в Южен Йемен.

Селестин бързо остави чинията си.

— Бахрейн... закъде е летял този самолет.

— За Малайзия. К.Л.

Спомена името на авиокомпанията и Селестин подскочи.

— Боже мой, кой е номерът на полета? *NQ 033*, да не е *NQ 033*!

— Мога да проверя. Но чакайте, мисис Ханиф, изглежда ви прилоша, мога ли да ви...

— Кажи ми само едно нещо. — Гласът на Селестин изведнъж подрезгавя. — Има ли жертви?

— Не знаят още, но самолетът кацнал благополучно.

Селестин се отпусна на стола си.

— Кога е станало това?

— Само преди час. Ще включа радиото, всеки момент трябва да дадат новини.

— Да, включи го, моля те.

Дишаше учестено, неравно. Харесваше Колин, но Роби направо обожаваше; ако нещо се случи с правнука ѝ...

Докато чакаше да започнат новините, Селестин запали ментолова цигара. Позволяваше си по пет на ден в точно определени часове, а тази не се вписваше в графика ѝ, но някакъв инстинкт ѝ

подсказа, че от този момент нататък щеше да пуши много повече и затова не се обезпокои.

— Предупредих го — рече неочаквано тя. — Казах му да не шуми.

— Моля?

— Зет ми, мъжът на внучката — Колин, казах му, че се вдига много шум за пътуването му до Австралия. Заминаването на един преподавател в друга страна не е никаква новина. А аз прочетох на два пъти, че ще пътува. Предупредих го. Аз...

Сигналът за точно време тури край на обвиненията ѝ. Водещата новина по Би Би Си бе за отвличането. Съобщиха подробности за полета, споменаха в общи линии от каква националност били пътниците. Похвалиха пилота за забележителното му постижение. Никой не знаел кои са терористите, но съобщиха, че поискали да бъде изпратен с вертолет екип на иранската телевизия, който да отрази събитието, както и исканията си да бъдат освободени някакви ирански военнопленници: всичко това се смяташе за нишка, водеща към идентифицирането на нападателите. Новините от страната: министър-председателят каза днес в Камарата на общините...

Селестин изключи радиото и се обърна към Марджори.

— Трябва да позвъня по телефона — рече тя със стегнат, делови тон. — Ти остани тук, мила, може всеки момент да ми трябва помощта ти.

Вдигна слушалката и набра някакъв много дълъг номер, знаеше го явно наизуст. Отсреща веднага вдигнаха слушалката.

— Фейсал. Майка ти. — Говореше на арабски.

Пауза. Самата пауза вече ѝ изясни много неща.

— Колко се радвам да чуя гласа ти, майко.

— Отвличането.

Втора пауза — още по-информативна от първата.

— Значи си чула.

— Кой е отговорен за него?

— О..., знае ли човек в тези времена, майко?

— Кой?

— *Хизбула*. — Тонът му стана сърдит. — Но кой, по дяволите, го интересува това!

Хизбула, партията на Бога, действаща от името на Иран... Абу Нидал? Не, не е той.

— Колко ти платиха, скъпи? — попита Селестин. — Добра ли е... сделката, имам предвид?

Единственият отговор бе уморена въздишка.

— Тя е — рече троснато Селестин. — *Лейла*.

Доста време се чуваше единствено някакъв кух резонанс, също като шума на морето, слушан от дълбините на пещера. Последваха няколко изщраквания и сигнал, че линията бе прекъсната.

Селестин тръшна слушалката, вдигна рамене толкова високо, че едва не докоснаха ушите ѝ и отново ги отпусна.

— Трябва да замина — рече тя. — Зет ми и синът му са летели с онзи самолет. Марджори, бъди добра, намери ми билет до Ларнака. Няма значение на коя авиокомпания, стига да излита днес.

— Ще го уредя. И... мисис Ханиф, ужасно съжалявам.

— Аз също, скъпа, аз също.

Съжалявам, че съм се родила: думите отекнаха в мислите ѝ, докато Марджори затваряше вратата на апартамента. Съжалявам, че съм родила тези изчадия. Не, не мисли повече за това. Събери багажа си. Направи го бързо, веднага.

Докато сгъваше дрехите си, Селестин обмисляше случилото се. Всичко зависеше от Колин, този добър човек. Роби не би разбрал, но Колин ще разбере. Той бе уязвим. Беше беззащитен.

Телефонът извъня.

— *Бритиш еърлейн* до Ларнака — рече Марджори. — Осем и петдесет, пристига в три и десет сутринта, местно време. Това е най-доброто, което можах да направя.

— Най-доброто е. Марджори, само още едно нещо: позвъни на *Кантас* и отмени утрешната ми резервация за Австралия.

Докато затваряше и последния куфар, Селестин си помисли, че би дала всичко, което притежава, включително и живота си — с радост, без да се замисли, — само за да узнае в замяна, че Колин още държи пистолета, който му бе дала.

Юни 1974 година
Бейрут

Беше само преди десет години — през юни седемдесет и четвърта, когато даде на Колин пистолета.

След обяда времето захладня, злюбният порив на вятъра откъм морето заплашваше да докара дъжд. Селестин крачеше напред-назад из градината на *Хариф* — домът ѝ в Ярзе, пушеше непрестанно ментолови цигари, по онова време не се самоограничаваше, и се питаше дали мъжът ще доведе правнука ѝ.

Вилата с колонадата бе великолепен пример за архитектурния стил, към който принадлежеше: стара левантийска къща с резбовани еркерни прозорци, с тънки каменни колони, украсяващи балконите ѝ. След като овдовя и бе заточена тук от сина си, който не искаше да губи част от деня си в изслушване на благотворните ѝ съвети, къщата изглеждаше понякога празна. Не самотна — Селестин не знаеше какво е това да бъдеш самотен, — но вилата сякаш плачеше за празненства, както в добрите стари времена: сутрин — на ски на връх Санин, след това — рибена чорба в *Лукул* на авеню *Франсез*, с блестящото море, което се вижда от големите витрини на ресторанта, обрамчени с палмови листа, сетне — плуване в *Хаман Норманди*, докато не стане време да се преобличат за *Казино Ливан* или да послушат Фаруз в някой нощен бар край Хамра... това бе Бейрут. *Истинската мечта*, както обичаше да го нарича: *le vrai reve*. Тогава къщата бе жива, жужеше като добре смазана и обичана машина — може би като ролс-ройс — по двайсет и четири часа в денонощие. А сега западаше. Нуждаеше се от пронизителни, млади, увлечени в играта гласове, за да възкръсне отново.

Селестин спря да пипне един малък портокал, почти бе узрял, но реши да не го къса. Толкова бе немирна тази къща някога. Млади момичета идваха за уикенда и си заминаваха, изгубили съществена част от детството си. Прелюбодения разцъфваха по алеите край лехите с тъмночервените цветове на пачия крак, променяйки завинаги живота; млади хора откриваха изненадващи истини за сексуалните си предпочитания; влюбваха се. Потупа портокала, сетне изведнъж го хласна с юмрук, усмихната, но съвсем не радостна. Да, онези дни бяха отминали.

Една от особеностите на тази къща бе акустиката ѝ. Понякога неочаквано се дочуваше бръмчене на кола — съвсем наблизно, може би до каменната кариера, сетне бързо стихваше. Тъкмо това стана и сега.

Селестин вдигна глава. Характерното бръмчене на ситроена: Азиза скоро щеше да се прибере.

Селестин влезе в къщата, спря се на път през кабинета, за да угаси цигарата си в як бронзов пепелник, вече пълен с половината й дажба за деня. Отвори входната врата навреме, за да види небесносиния ситроен *Диан* да спира рязко на алеята, сякаш Азиза бе забравила да натисне амбреажа. Зад нея спря зелен фиат. В първия момент Селестин не усети нищо, освен мириса на бензин и потракването на метал. Сетне отатъшната задна врата на фиата се отвори. Странно, но не се появи никой. Вратата се затвори. Секунди по-късно иззад задницата на колата се появи малка фигурка. Като видя Селестин, фигурката спря. Сетне, очевидно окуражена, тръгна отново. Селестин чу отварянето и затварянето и на други врати, усети и присъствието на двама възрастни, но не им обърна внимание. Много бавно, тя клекна.

Момченце, облечено с бели къси панталонки с черен колан със златна тока и с избеляла червена тениска.

Пясъчножълтата му коса, изсветляла още от слънцето, но имаше и по-тъмни кичури, бе подстригана късо отгоре и оставена по-дълга отзад, с кичури, които се спускаха над яката му; абсурдно, но първата й мисъл, като видя правнука си, бе, че от тази подстрижка му бе топло — колко неразумно от страна на *Лейла*...

— Здравей — поздрави тихо. — Здравей, Роби.

Той пристъпи неуверено към нея, страховита гримаса мръщеше лицето му, вдигна стиснато юмруче към челото си. Изтри с кокалчета капките пот, разкривайки пълничка ръка, чиито мускули още не бяха се оформили, зачервената му бяла кожа бе обсипана с лунички. Лицето му бе закръглено като ръката и то сякаш се нуждаеше от известно подпълване; слънцето очевидно му създаваше проблеми, защото очите му бяха силно присвити срещу светлината. Какви алени устни има, рече си удивена тя. Какви чудесни малки ръчици.

— Здрасти.

Отпусна юмручета, но не и смръщеното си лице. Сетне, сякаш информацията, обработена чрез невидими антени, се бе оказала задоволителна, той протегна ръка да се ръкува. Дланта му бе топла, малко влажна, бе толкова малка, *толкова малка*, та той бе само на

четири години; ала спонтанният му жест някак си вдъхна у Селестин такова силно доверие, сякаш бе спасителна глътка кислород.

— Ти ли си прабаба ми? — попита момчето с приятно напевен тон, нисък, далеч по-нисък, отколкото бе очаквала.

— Да.

— Наистина ли?

Тя положи длани върху миниатюрните раменца.

— Защо си толкова изненадан, приятелче?

— Майката... на бащата... на майка ми?

— Да.

Устните му оформиха едно голямо О, разкриха малки, снежнобели остри зъби. Без да се опитва да се освободи от нежната ѝ прегръдка, той се отдръпна назад, сякаш за да може да вижда по-добре.

— Сигурно си много, много стара — рече бавно, съобщавайки резултата от известно вътрешно колебание.

— Много. Аз съм истински динозавър.

Дълго се гледаха мълчаливи и неподвижни, усмивките вече бяха пригответени зад кулисите, но още не им бе времето да се появят. Сетне тя го грабна в прегръдката си със смях, към който се присъединиха и други гласове.

— Ти си Колин Рейли — рече тя на мъжа, който мина пред колата и застана на няколко стъпки.

— Да. Радвам се да се запозная с вас, след като чух толкова много неща.

Селестин се разсмя.

— *Обзалагам се*, че е така.

Понрави ѝ се тъй разрошен — косата му още стърчеше, издухана от течението на отвореното прозорче на колата, кичури се спускаха по зачервеното му от слънцето лице и омекотяваха чертите. Тя усети, че понякога бе куражлия, а понякога криеше страховете си зад крехка черупка, но да, често бе просто корав. Но нима бе — помисли си тя и стисна крачетата на Роби без да ще, — нима бе груб с момчето? Лейла можеше да се погрижи за себе си, ала Роби... Селестин щеше да е безмилостна към всички, които си изкарваха яда на момчето.

По време на тази кратка среща тя бе успяла да метне някак си Роби на рамо. Той бе обвил с ръце врата ѝ, отметнал глава така, сякаш не можеше да повярва на видяното, като я гледаше. Влажните,

черешови устни обаче се усмихваха, отпусна се в нея, напълно доверявайки ѝ се. Това бе една от онези магически връзки, които се формират за секунди, а за да узреят, са необходими два живота. И двамата, по свой си, съвсем различен начин изглежда разбираха това.

— Искаш ли да идеш при татко си? — попита го тя.

Но той поклати глава, усмихна се предизвикателно на баща си, преди да зарови глава в косата ѝ зад ухото, откъдето можеше да надникне, за да се увери, че Колин, макар и не съвсем желан, все пак бе тук.

— Каква чудесна къща — възкликна Колин, когато тя ги въведе вътре.

— Добра е — съгласи се Селестин. — Но се нуждае от *оживяване*. Радвам се, че дойдохте.

— Заинтригувах се.

— Може би си се поизплашил?

Преведе ги през къщата към градината и намери удобно място за себе си и Роби на покрития с възглавници диван-люлка до облицования с мрамор басейн. Колин стоеше с ръце в джобовете и ги гледаше. Усмивката му се напрегна, като чу думите ѝ.

— Азиза... не я очаквах.

— Къде ви намери? В Массер ли?

— Да.

Селестин цопна Роби върху една сплескана възглавница и го попита:

— Харесаха ли ти кедрите?

— Кебри ли? — Той присви очи. — Да нямаш предвид онези големи стари дървета?

— Да.

Той поклати глава и сви устни.

— Много са стари. На повече от хиляда години са, досущ като мен. И като всички стари неща, могат да са и досадни. Отегчи ли се?

— Да. Искях да идем на плажа. Но мама бе заета.

При тези му думи Селестин и Колин се спогледаха развеселени. Тя се надяваше, че няма да има нищо против, задето бе пратила Азиза да ги проследи, защото без тази стратегема никога не би пробила отбраната на Фейсал и не би докарала правнука си тук. Дали Колин се

досещаше, питаше се тя, колко силно копнееше да види и Лейла? Защо не бе дошла, защо бе *заета*?

А, да, разбира се: Лейла и Колин сигурно са се скарали. И с отговора на по-раншния ѝ въпрос се породи ново съмнение: дали те двамата щяха да мелят заедно? Като погледна Колин, Селестин откри, че ѝ бе невъзможно да отгатне.

— Изненада ли се, когато Азиза се представи? — попита тя.

— О, да.

— Но ѝ се довери... След около седмица, прекарана с Фейсал, съм много учудена.

— Тя бе по-различна.

— Седни, моля те.

Колин се отпусна на люлеещ се стол, разположен под ъгъл спрямо дивана люлка, и така Селестин можеше да го вижда единствено в профил.

— Различна в какъв смисъл? — попита.

— Писмото ти. А и Азиза, тя... тя гледа човек в очите, като говори.

— А Фейсал не го прави. Нито Халиб. Не се изненадвай, знам какво става в онази къща. Както и да е, благодаря ти, че ѝ се довери.

— Тя е много настояща.

— Тя знаеше какво искам, нали разбираш? А да ми достави онова, което искам, означава много за нея. Каза ли, че е моя икономка? Тя е най-старата ми приятелка: приятелка, която по стечение на обстоятелства върти и къщата.

Той се обърна и я погледна.

— Щяхме да дойдем, дори Азиза да се бе оказала дракон.

— Защото си искал да се увериш дали съм толкова ужасна, колкото ме описват ли?

Той се засмя и тя почувства, че го харесва още повече.

— Е, по-ужасна съм — рече.

— Сам виждам.

Сега бе неин ред да се разсмее. Роби я пощипна по ръката.

— Искаш ли да видиш някоя рисунка?

— Твоя ли?

Той кимна важно.

— Много бих се зарадвала.

— Но първо трябва да я нарисувам.

Азиза се въртеше около вратата. Селестин я повика.

— На Роби му трябва хартия и цветни моливи. Мислиш ли, че имаме някъде?

Азиза изобщо не спомена за пълния асортимент от бои, играчки, игри, пъзели и книжки, които двете трупаха от деня, когато дочуха за идването на семейство Рейли. Даже се направи на замислена.

— Така ми се *струва* — рече след дълга пауза, по време на която Роби я гледаше отчаян. — Да идем да видим.

Селестин побутна леко момчето и то изтича до Азиза; тя го взе за ръка и го въведе вътре. Малко по-късно тя се появи отново, понесла две чаши и изпотена зелена бутилка.

— Много се зарадва — рече Азиза. — Оставих го на пода в лейлината стая, там има много свободно пространство.

— Добре. Благодаря ти, Иза. Познаваш ли това вино, Колин? Нарича се *Ксара*.

Той взе чашата си и я вдигна в тост за Селестин и Азиза, преди да отпие.

— Да, знам го. Чудесно вино, трябва да си вземем малко, като си тръгнем.

— Тръгва ли ти се вече?

Колебанието му бе някак си впечатляващо.

— Добре се грижат за нас — отвърна дипломатично. — Добре ни *пазят*.

— Колин, надявам се, че разбираш Бейрут. Тук е като на едно огромно празненство. Прави каквото щещ, харчи колкото можеш, говори какъвто език пожелаеш, тук говорим всички езици. Единствената цена, която плащаме, е да сме през цялото време в състояние на война.

— Доста висока цена.

— О, в момента няма много убиване. Почти сме се обединили срещу вънкашните, нали разбираш? — Селестин направи великолепна гримаса. — Палестинците.

— Доколкото разбирам, не ги обичате?

— *Съжбяваме* ги. И как да не го правим? Но аз не ги желая тук. Не си плащат телефоните, тока — знаеше ли го?

Колин сръбна от виното си, не отвърна нищо.

— Ако останат, ще предизвикат истинска война. С Израел. Тогава с нас е свършено. — Изчака реакцията му. — Не си ли съгласен?

Той очевидно търсеше най-подходящите думи. Намери ги, но не бяха онези, които тя бе очаквала.

— Всъщност не съм съгласен с никого: нито с палестинците, нито с евреите.

— *Израелците.*

Той я зяпна.

— Каза *евреите*, а имаше предвид израелците. Продължи.

— Съжалявам. — Тя обаче видя, че не бе започнал да схваща. — Както и да е... попрочел съм това-онова за политиката. Доста е сложно.

— Не, просто е. Но зависи на коя страна си — тогава положението се променя коренно.

— Това не те ли тревожи? Имам предвид противопоставянето.

Тя сви рамене.

— Ние, нашето семейство, сме номинално мюсюлмани-шиити. Казвам *номинално*, защото в картите ни за самоличност пише, че сме шиити, значи сме такива. И да, да предваря въпроса ти — разбира се, че негодуваме срещу начина, по който маронитите ни управляват. *Противопоставянето*, както го нарече. Но има начини човек да се справи.

— Като?

— Като например да си получаваме нашите два процента от всяка сделка, която християните сключат. И да се поддържа жив левантийският дух. — Селестин угаси цигарата си и сключи ръце в скута си. — Колин, ние имаме своите приятели, хора, с които смятаме, че можем да вършим работа и те са все същите: християни, евреи, маронити, друзи — какво значение има? Политиците твърдят, че имало значение. — Последва още едно от капризните ѝ повдигания на раменете. — Хулигани, убийци, хора, които не могат да си намерят работа, освен ако не ги принудят... Не е ли същото и в Англия? Вие нима се вслушвате в политиците? Добре, стига толкова: не съм те поканила тук, за да те отегчавам по въпроса за политическите възгледи на жена ти.

Той не усети веднага бодването в последните ѝ думи. Когато му светна, лицето му придоби още по-червен цвят.

— Мислиш, че повтарям папагалски думите на Лейла ли?

Ала преди тя успее да му отговори, Роби изтича от къщата, влачеше подире си лист хартия и викаше:

— Татко... Селестин...

— Какво има, сладурче? — попита тя. — Ела и покажи на кралицата на Ярзе какво си направил.

Роби се изкатери на дивана люлка и изглади хартията с длани.

— Страхотно...

Възкликанието се изтръгна от Селестин, не можа толкова бързо да намери по-умерена дума. С едри краски се бе опитал да пресъздаде весела дама в кафтан, приличен на онзи, с който бе облечена този ден. Бузите ѝ кой знае защо бяха станали сини, питаше се дали изобщо някога ръцете ѝ биха придобили този бледоморав цвят, но удивителното нещо в портрета бе начинът, по който се сливаха линиите, за да оформят добре различимо лице — въпреки типичния детски почерк, това определено бе *тя*.

— Мога ли да задържа картината? — попита тихо. — *Моля*.

Той се изгърби напред, с лакти върху коленете, подпрял брадичка с длани.

Тя сгъна листа на четири, мушна го между една от възглавниците и страницата на дивана. По-късно рисунката щеше да се озове в чантата ѝ, щеше да обикаля света с нея, докато, години по-късно, не се разпадна, скъса се на сгъвките, след безбройните пъти, когато Селестин я разгръщаше, почувствала необходимостта да се убеди, че онези сини бузи и морави ръце и тъй нататък бяха поне за един човек на този свят истински.

Азиза донесе чай и сладки за детето. Докато то дъвчеше, Селестин продължи да го наблюдава, от време на време се вглеждаше проникателно в баща му.

— Над носа прилича на теб, надолу — на Лейла.

— Всички така казват. Аз самият не го забелязвам.

— Тогава на кого ти прилича? На някой от рода ти?

Колин поклати глава. Не му се щеше да отговори. Най-сетне, тъй тихо, че Роби да не го чуе, отвърна:

— Мисля, че виждам у него нещо от Халиб.

Селестин прехапа долната си устна.

— Ох!

— Виж сега, не споделям политическите възгледи на жена си.

По-скоро...

— Тя изговаря думите, но изворът им е другаде.

— У Халиб.

— И у баща им, Колин. Знам това. — Вдигна ръка от скута си и я размаха срещу него. — Внимавай.

— Мислиш ли, че са опасни?

— *Сигурна съм.* Не забравяй, Бейрут *гъмжи* от опасности! Фейсал се движи по най-горещия ръб, а Халиб го боготвори. Как се отнасят с теб?

— Нормално.

Колин не я погледна. Очите му следваха Роби, момчето пое да изследва някакви цветни лехи, повлякъл подире си Азиза. Селестин забеляза мъката в очите му и стомахът ѝ се сви.

— Безпокоиш се за момчето, нали?

— Не точно се безпокоя, колкото...

— Колкото какво?

— Ами... Яростта на Фейсал. Когато изгуби самообладание... в един миг се усмихва, а в следващия... виж, не би трябвало изобщо да ти говоря такива неща. — Успя да се усмихне. — Извинявай.

— Защото съм негова майка ли? Забрави. Заплашвал ли те е?

— Не.

Той се изправи, обърна се гърбом към нея, потърси детето. Селестин се бе взряла в ръцете си, сега склучени в скута ѝ, отчаяно си мислеше как да излезе от ситуацията. Чу повишени гласове, погледна и видя Колин до китката смокинови дървета, хванал Роби за ръката под неодобрителния поглед на Азиза.

— Не *искам* да си ходим у дома — изплака Роби.

Селестин се надигна и приближи безшумно до тях — така, както само тя умееше.

— Мама е у дома — рече Колин. Тонът му бе нисък, но строг; тя забеляза, че бе съсредоточил цялото си внимание върху момчето, решен на всяка цена да избегне най-британското от всички заболявания: притеснението.

— *Не искам* при мама, искам при Селестин.

Не прибързвай, рече си тя; това не ти влиза в работата.

— Не можем да останем тук до безкрай, Роби. — За пръв път в тона на Колин се прокрадна сприхавост. — Бъди разумен.

— Моля те, тате... — Роби разтърка очи. — Не ме карай да се връщам. Мама може да дойде тук.

— Не може.

— Може, може, може!

Роби изпадна в пристъп на ридания. Селестин сви юмруци до бедрата си, изскърца със зъби, но остана безмълвна. Колин се наведе до момчето, стисна раменете му.

— Няма нищо, скъпи. Не плачи. Ето, татко има кърпа.

Избърса очите на Роби, след което го прегърна силно. Селестин усети как част от напрежението напуска тялото ѝ. В крайна сметка той се оказа добър баща.

— Няма да ме оставяш с онзи ужасен мъж повече. Обещай!

— Какъв *ужасен мъж*? — Селестин нямаше намерение да се намесва, но след като думите изскочиха сами, тя не съжали за тях. — Роби, кой се е държал ужасно с теб? — Взе момчето в прегръдките си. — Кажи ми.

— Халиб.

След като изразходва толкова емоционална енергия, той изпадна в сънливо състояние; когато потърка отново очите си, този път не бе да изтрие сълзите, а да ги държи отворени. Облегна се на рамото ѝ и прошепна:

— Не го обичам.

— Защо, миличък?

— Щеше да ме удари, ако мама не бе там. Или татко.

— Чакай, чакай, съкровище. Никой няма да те удари.

Тя се извъртя леко, за да види Колин, даде му с поглед знак да я изчака в къщата. Когато след малко се присъедини към него, тя го хвана под ръка и го поведе, едва ли не го повлече към кабинета си. Отиде до писалището, което някога бе принадлежало на съпруга ѝ, заглавничка се с едно от чекмеджетата, ключалката му най-сетне изцпрака и се разкри скрита вдлъбнатина.

— Ето — рече тя, безцеремонно настоятелна. — Вземи го. Хайде, вземи го.

Колин я бе зяпнал изумен. Сякаш на забавен каданс ръката му се вдигна, сетне се отпусна.

— Това е пистолет — рече, а тя усети колко глупаво се чувстваше той, след като изрече нещо толкова очевидно.

— Да. Зареден е. Предпазителят е спуснат.

Той поклати глава.

— Това не е по моята част.

Тя хвана ръката му и пъкна пистолета в нея.

— Ако не заради теб, то заради Роби. Не им казвай къде сте били днес, гледай момчето да не изпусне нещо. Обещай ми, обеща ми. *И вземи пистолета.*

— Не мога. — Опита се да го върне силом на Селестин, но тя се възпротиви с по-голяма сила, отколкото бе очаквал от нея. — Искам да кажа... ако го намерят, полицията...

— Не бъди глупак, всеки в Бейрут има пистолет, *всеки!* Не разбираш ли къде се намиращ сега?

Вратата се отвори, за да разкрие на преден план Роби, с неспокойно щуращата се зад него Азиза.

— Тате, какво правите вие със Селестин?

Колин бе гърбом към вратата и момчето не можеше да види пистолета. Селестин се възползва от ситуацията да набута ръката му с оръжието в джоба на сакото.

— Обяснявах му най-краткия път до града — рече лукаво тя. — Ако човек не го знае, трудно ще се ориентира.

— Аха — кимна момчето и влезе в стаята. — Наистина ли трябва да си вървим?

Гласът му бе жалостив.

— Да, скъпи. Но ще дойдете и друг път.

Вдигна го на ръце. Вече си бяха изградили навик: той се настаняваше на извивката на рамото ѝ, сякаш го бе правил от години, а не от минути. Селестин го отнесе до фиата, настани го на задната седалка, където би бил в по-голяма безопасност в случай на катастрофа — самата мисъл за това я караше да потрепери от ярост и вълнение, — след което се обърна към Колин.

— Взemi се в ръце, осъзнай се — едва ли не му се сопна тя. — Пази се, пази живота си.

— Добре. Ще го направя. *Ние* ще го направим.

— Предай обичта ми на Лейла. Не забравяй какво ти казах.

Колин седна на мястото си, запали двигателя.

— Благодаря ти — рече неловко. — Искам да кажа — за всичко.

— Разбирам какво имаш предвид. Върни се някой ден. Върнете се двамата.

Докато се обръщаше да влезе в къщата, някакво страховито предчувствие подсказа на Селестин, че Колин щеше да се нуждае от оръжието. При това — скоро.

[1] Мейдей — сигнал за бедствие, предаван на радиотелефония. — Б.пр. ↑

[2] Мемунех — така израелците наричат шефа на *Мосад*, външното разузнаване, което в общи линии отговаря на британското МІ6 или на американското ЦРУ. Мемунех е и шеф на цялата разузнавателна йерархия, в която влизат и други организации. Той е отговорен пред министър-председателя и може да бъде освобождаван от Кнесета. — Б.авт. ↑

[3] Viola (фр.) — Ето, заповядайте. — Б.пр. ↑

[4] Два (фр.). — Б.пр. ↑

[5] Moi (фр.) — аз. — Б.пр. ↑

[6] Mais c'est affreux! (фр.). — Но това е ужасно! — Б.пр. ↑

[7] Скорост V-1 — в авиацията това е скоростта, при която пилотът трябва да вземе решение дали да продължи и да излети или да прекрати засилването. — Б.пр. ↑

[8] Алюзия със знаменития доктор Спок и неговата книга за отглеждането на децата. — Б.пр. ↑

[9] Роджър — на езика на радиообмена — *разбрано*. — Б.пр. ↑

[10] Вайкаунт — тип английски самолет. — Б.пр. ↑

[11] Филистимци — презрително за палестинците прозвище. — Б.пр. ↑

[12] *Наш Уест* — От Нашънъл Уестминстър банк, една от големите банки в Англия. — Б.пр. ↑

[13] Merde (фр.) — По дяволите. — Б.пр. ↑

[14] Derrier (фр.) — задник. — Б.пр. ↑

ДЕН ВТОРИ

**21 юли 1984 година, призори
Ал-Махра, Южен Йемен**

Лейла нареди да отворят две от вратите. Седеше сама в първокласния салон и се наслаждаваше на хладния порив, който нахлуваше в самолета. На пътниците зад нея бе разрешено да използват тоалетните, след като бяха прекарали нощта, пристегнати с коланите на местата си; те също щяха да се зарадват на проветряването. Морган я бе информирал за климатичната инсталация — нямаше да издържи дълго. Съгласи се с него: по-добре да я изключват нощем, за да се пести гориво за горещините през деня. Не че нощите бяха кой знае колко хладни. В три часа след полунощ температурата извън самолета бе около трийсет градуса.

Морган си го биваше. Беше започнал, макар и колебливо, да разговаря с нея. Тя знаеше, че такива бяха и инструкциите за действия при отвлечане на самолета, но не даваше и пет пари; той бе интересна личност. Споменал бе за *душите*, за които отговаря, и след като го попита, разбра, че всички хора на борда, екипаж плюс пътници, ги смяташе за *души*. Бе добър пилот и достоен мъж, защото разбираше, че хората имат *души*. Нямаше да й достави никакво удоволствие да го убият, макар да беше, *трябваше* да бъде, на първо място в списъка ѝ на смъртници. Фуад можеше да го направи, когато е необходимо.

Спомни си първия път, когато бе отнела живот. Преди това никога не бе и помисляла подобно нещо. Беше като секса: като момиче мисълта да я мачка някакъв мъж бе направо отвратителна. Сетне, полака-лека, ти хрумва идеята, че един ден можеш да заобичаш някой мъж достатъчно силно, за да се омъжиш за него и да му *позволиш* да те докосне. А още по-късно любовта става в уравнението по-решаваща величина от брака, затова би могла да се сдобиеш с любовник и без да се омъжваш за него. А най-накрая лягаш с някого и след това вече идва наклонената плоскост. Същото е и с убийството: грехът става разбираем, сетне поносим, най-накрая — обичаен. И почти не му

обръщаш внимание. А ако го направиш, то се обръщаш към младостта си, към онази личност, изразила някога отвращението си към онова, което сега е всекидневна практика, и се размиваш, засрамена, че някога си била толкова наивна.

След като знаеш, че убийството е средство за постигане на целта, на една кауза, за която си готов да умреш, просто свикваш с него.

Хората зад нея бяха потънали в очакване. Пътници, екипаж, дори и участниците в екипа по отвличането: всички очакваха. Чувстваше нетърпението им като смъртоносна вълна, която е надвиснала над раменете ѝ, готова да се разпука и да се разбие връз нея. Там отзад имаше заредени оръжия, гранати с издърпани шнуrowe, експлозиви, свързани с люкове и врати. Тези неща ѝ се виждаха по-безопасни от непостоянството на човешкия характер, което засега контролираше оръжията. Тя можеше да накара пистолета да изпълни волята ѝ, но не всички бяха като нея.

Нейните хора контролираха пътниците, а нейната работа бе да властва над екипа си. Не можеше да го направи със странични средства. Онова, което ѝ бе необходимо, беше скрито в самата нея, а корените му бяха проникнали дълбоко в миналото.

Седеше на място 3В, до прохода, където поривът отвън бе най-осезаем. Слънцето вече се бе издигнало над хоризонта. В салона бе светло. Гледаше паспорта в ръцете си, често-често преобръщаше синята книжка, от време на време я отваряше да прегледа някоя и друга страница, след което я отпускаше отново в скута си.

Роби бе пътувал малко след 1982-ра, след Ню Йорк: годината и мястото, където Лейла бе видяла детето си за последен път. Беше го държала в обятията си, целунала го бе над ухото, *ето, там...*, колко ли пъти бе изживявала отново и отново тези мигове? Още можеше да си спомни уханието на ябълка от косите му, приведения му гръбнак под натиска на ръцете ѝ, гладката му кожа, която се отрива о нейната: видения-заложници на паметта, непокътнати, безупречни.

Лейла скочи и се обърна, погледът ѝ се закова върху завесата, която отделяше първокласния салон от бизнес класата. Той седеше току зад нея. На място 13К. Ако дръпне завесата, щеше първо да види неговото лице. Тя пристъпи неволно крачка напред, хвана се импулсивно за облегалката на най-близката седалка, досущ като жена,

която се опитва да се спаси да не я отнесе кървавата вълна. *Той беше там!*

Ноктите ѝ се забиха в плата, пръстите ѝ побеляха. Не, сега не му бе времето. Можеше да мине през завесата и да провали всичко, а можеше и да изчака. Затова ще седне. Ще се възползва от почивката, от която тъй се нуждаеше.

Отново се зае да изучава паспорта на Роби. Пътувал бе до Русия. От училище, знаеше за това и тогава бе поискала да си го върне, но Халиб отказа, защото не можел да предприеме нищо в Русия. Гърция, Югославия, в една и съща година... пътуване с кола? Халиб не ѝ бе споменал нищо за това. Може би не е знаел. Толкова щеше да ѝ е лесно да си върне Роби в Гърция...

Роби би могъл да пътува и много повече, но по онова време не бе лесно да научат за това. Не и като сега. Това пътуване до Малайзия и Австралия по някакъв мистериозен начин бе огласено във вестниците. Защо? Преподавателите по право ходят непрекъснато зад граница, без за това да се съобщава в пресата.

В тази операция имаше *нещо*, която я караше да бъде неспокойна. Някакъв мъж се бе опитал да ѝ попречи да влезе в пилотската кабина: може би някакъв бодигард от авиокомпанията. Но у него имаше нещо много познато, нещо, което още не можеше да определи. Навярно го бе виждала и преди, а не можеше да си спомни къде. Ще предаде подробности от паспорта му на Халиб. Халиб ще разбере.

Погледна часовника си, доволна, че мислите ѝ бяха поели в нова посока, че Халиб се бе настанил трайно в тях. Ако не бе той, какво ли щеше да я сполети? Смърт, лудост?

Би могла да бъде и щастлива, ако го нямаше. Не, не мисли така...

Аллах, нека брат ѝ бъде жив и здрав в този ден... Имаше неща, които двамата трябваше да свършат. През нощта той ѝ се обади дважди по радиото; първия път, за да ѝ съобщи, че, както и се очакваше, иракчаните не признаваха съществуването на никакви шест военнопленници, а втория път — само да разбере как се справя и да ѝ каже, че я обича.

Втория път тя се държа рязко, защото всяка секунда радиообмен увеличаваше възможностите на подслушвателните служби да разкрият шифъра им. Ала прости на брат си. Той знаеше, че онова, което

вършеше, беше рисковано, но бе и напълно наясно със съотношението на силите — до петото число след десетичната точка. А освен това такъв бе начинът му да ѝ съобщи, че двамата следваха курса си без да се съобразяват с всякакви съотношения.

Лейла се изправи, стиснала паспорта на Роби в ръцете си, и отиде до вратата. Взря се в далечината над покритата с чакъл равнина към хълмовете на хоризонта, които в момента се превръщаха от черни в морави с бързото издигане на слънцето; запита се кой първи ще наруши онези правила, които бе наложила на външния свят и как щеше да го направи.

Наредила бе да долети един вертолет. И един телевизионен екип, който да дойде от иранската фрегата, намираща се в близост до остров Сокотра. Никакви други самолети, никакви кораби в морето. Но властите, всичките онези *гросмайстори*, които винаги работеха срещу терористите, невидими и без да носят отговорност, щяха да потърсят начин да не ѝ се подчинят. Ще изглежда естествено разумно — продиктувано от хуманитарна гледна точка, безопасно. Несанкционирана стъпка, на която светът ще съчувства. Ако покажеше състрадание, ако простеше грешката им, това щеше да е проява на слабост и гросмайсторите щяха само да се усмихнат, преди да продължат отново. Но ако наложеше наказание, тогава терористите щяха да изгубят съчувствие към собствената си кауза.

Е, добре. Това нямаше никакво значение и в двата случая, защото те грешаха относно *каузата*; мислеха си, че е предприела всичко това в името на половин дузина побъркани иранци, докато тя на практика не даваше и пет пари дали са живи или мъртви.

Трябваше да направи онова, което ѝ бе казал Халиб. Първо, да приключи с отвличането, да осигури освобождаването на пленниците. А сетне — Роби. *Сетне* — Роби.

Лейла застана на вратата, гледаше, слушаше. Думите от Свещения Коран нахлуха в мислите ѝ. Бяха от сурата, известна като *Имран: Аллах е най-великият заговорник*.

Тя знаеше какво щяха да предприемат гросмайсторите.

21 юли, по обяд
Бейрут, Ливан

Селестин видя Бейрут за последен път през осемдесет и втора година — от илюминатора на Боинг 747 на *Мидъл Ийст* еърлайнз на път за Кайро; тогава бе стигнала вече до предела.

Оправяше се със сирийците, което никак не бе зле, защото след осемдесета те бяха разположили танковете си по пътя към къщата ѝ в Ярзе и се държаха като собственици. Но със сирийците човек поне можеше да се чувства сигурен. Знаеше се, че ако улична престрелка избухне в източната част на християнския анклав и заплашва да се приближи опасно, можеш да пратиш Азиза до командния пункт с чифт печени пилета и кутия кафе с надпис от магазина *Хародс*^[1] и майорът командир щеше да се погрижи за нещата. Основавайки се на това, тя си живееше малко или много удобно, докато градът бавно се разрушаваше чрез кръвопролитията, дело на отделните фракции.

Към края на есента на осемдесет и втора обаче палестинците, живеещи в Ливан, се превърнаха в трън в петата на израелците; тогава всички вече знаеха, че Израел ще нахлуе в южната част на страната, при това скоро. Липсваше единствено последната провокация — капката, която да прелее. Селестин уреди Азиза да се премести при сестра си в северната част на Ливан и събра багажа си; малко след като избяга в Кайро, Шломо Аргов, бивш посланик на Израел във Великобритания, бе прострелян смъртоносно от терористи на една лондонска улица. Тогава вече Тел Авив си намери оправдание. За броени дни елитната Голанска бригада вече се бе установила на лагер под президентския дворец в Баабда, откъдето артилерията можеше да държи града под обстрел. Ливан вече не бе независима държава, а окупирана територия.

Селестин заживя наистина по номадски; неспокойна, тя отказваше да се установи някъде за дълго. Седмица подир седмица наблюдаваше сгромолясването на родината си чрез изпращаните по въздушна поща броеве на *L'Orient Le Jour*, които хроникираха такива разнообразни събития, като убийството на Башир Джемайел^[2], състоянието на снежната покривка на Монтеверде, клането на палестинските бежанци в лагерите им и галапредставлението в дискотеката *Джет сет* в Източен Бейрут.

Селестин четеше всичко, слушаше всички радиостанции наоколо ѝ, понякога се срещаше с приятели от по-добрите времена: пиеха кафе на *Вия Венето*^[3], обядваха в мадридския *Риц*; изгнаниците общо взето

живееха предишния си живот, само от време на време се процеждаше някоя ужасна лична история, колкото да хвърли светлина върху масовата съсипия на Ливан — досущ както капе спукана тръба.

Вярата ѝ, че нещата в крайна сметка ще се оправят, надживя израелското нападение над Сидон, разрушаването на американското посолство и взривяването на главната квартира на американските морски пехотинци на крайбрежния булевард; издържа досами битката за Шуф, след което окончателно се срути.

В началото на осемдесет и четвърта, хората на президента Амин Джемайел се сблъскаха с шиитите от Западен Бейрут в опит да им попречат да помогнат на другите, които владееха стратегическите височини в планината Шуф. Към края на февруари обаче, далеч не разгромени, другите и шиитската милиция *Амал* всъщност бяха изтласкали Джемайел от Западен Бейрут. Много от тези шиити принадлежаха на новосформираната, екстремистка и проиранска организация, известна като *Хизбула*, или *Партията на Бога*. По онова време те вече бяха приключили с изтарашването на баровете и предишните вертепи, а от модната улица *Хамра* с нейните скъпи магазини, където Селестин обичаше да прекарва времето си, бе останало съвсем малко. След това външните хора — палестинци, сирийци, дори и израелци, — бяха изтласкани настрана, а ливанците се заеха с истинската си, скрита дотогава цел: да се избиват един друг.

Селестин, макар и номинално шиитка, тогава разбра, че с родината ѝ е свършено, и част от съзнанието ѝ просто блокира. Прие например, че вижда за последен път дома си в Ярзе. Но ето, че сега бе осемдесет и четвърта, а тя отново бе тук, пред портите му.

Или по-скоро — пред портата. Лявото крило на вратата от ковано желязо лежеше килнато, скъсано от пантите си, но все пак забележимо, въпреки буренака, който го покриваше. Другото крило бе наред, ако изключим покрилата го ръжда. Селестин изправи рамене и мина през отворената порта.

Радостна бе, че се върна отново в къщата, където бе по-малко вероятно да се изложи на любопитни погледи. Беше обяд и силната светлина не ѝ спести нищо. Запазила бе ключовете си, но нямаше нужда от тях; прозорците бяха до един строшени, вратите — изкъртени. Огромни сиви петна изпъстряха голяма част от задната стена, където водата се бе стичала от пробита цистерна на покрива.

Диванът люлка бе килнат на една страна, тук-там пружините му се подаваха над гъстата трева. Всичко говореше за разруха, за западналост. Сърцето на Селестин щеше да се пръсне от мъка. Пусна куфара си, втурна се слепешката към всекидневната и излезе отново, защото ѝ се догади от миризмата. Някой бе използвал помещението като тоалетна.

Чу шум зад гърба си, обърна се и видя на прага на кухнята мършаво куче. То стоеше там, дишаше тежко, но не пристъпваше към нея. Селестин се боеше от кучета. А това изглеждаше прегладняло. До него приближи и друго. Двата звяра я гледаха умолително. Тя пристъпи към тях и те отстъпиха, подвигли опашки.

Селестин събра целия си кураж.

— Хайде, махайте се! — кресна тя. Вдигна заплашително ръка и кучетата се измъкнаха крадешком от задната врата към градината. Чу ги, че завиха, но повече не се появиха.

Въпреки кучетата, кухнята изглеждаше по-чиста от всекидневната. Намери някакъв стол, отпусна се на него и изрида. Вместо да се почувства по-добре, от това само се зачервиха очите ѝ, засмъдяха като ходилата ѝ. Днес бе извървяла дълъг път. Ако не бе онази селянка, която се връщаше от пазар, сигурно щеше да върви през целия път от Джуние, където три часа по-рано бе слязла от кипърския ферибот. Както изглежда, фермерската съпруга се смили над на вид старата селянка, която се трепеше под тежестта на опърпания си куфар, и я взе с пикапа си.

Селестин бе положила големи усилия да изглежда незабележимо. Никакви розови трика; това не бе страна, в която можеш да носиш подобни неща и да ти се размине. Предишната вечер на летище *Хийтроу* тя се облегна на стената на телефонната кабина, с виснала от долната ѝ устна цигара, ровеше из чантата си за дребни монети, докато най-сетне уреди всичко за пристигането си: тайна квартира в Ларнака, пари в брой, транспорт, документи и разбира се — стари дрехи. Селестин познаваше Ливан, знаеше изискванията му.

Докато пътуваше в кабината на фермерската жена, преминаха през две бариери. Селестин тогава изпита истински страх. Макар в личната ѝ карта да пишеше (както си и беше), че е мюсюлманка-шиитка (най-добре в момента в Ливан бе да си шиит), не повярва на

късмета си, когато младите мъже със зелени униформи и черно-бели кърпи *кефия* едва-едва я погледнаха.

Те не се интересуват от хора като нас, рече ѝ фермерската жена, сякаш прочела мислите ѝ. Търсят мъже, мъже, като самите тях — които могат да се бият. Една жена може да премине навсякъде, стига главата ѝ да е покрита и очите — сведени.

На Селестин ѝ бе неприятно да напусне безопасната кабина, да се лиши от макар и повърхностния човешки контакт. Жените — помисли си с огорчение тя, — биха могли да спасят Бейрут, ако не бяха осъдени да прекарат времето си в обсъждане на цената на рибата...

Излезе като ужилена от унеса си, като разбра, че в стаята над нея имаше някой.

Вдигна глава, сякаш очакваше таванът да стане прозрачен. Изскърца дъска на пода, някой бе стъпил върху нея. Селестин стана бавно, все още вперила поглед в тавана. Нямахше къде да се скрие. Който и да бе там, горе, навярно я бе видял да идва; тогава вече бе толкова изтощена, че не се интересуваше дали ще я видят. Колко ли бяха? Един, двамина...?

Кухнята бе мрачна и тясна. Нишите и ъглите ѝ бяха изпъстрени със сенки, контрастиращи на светлината отвън. Долови нов шум, този път по-далечен, но не по-малко зловещ: някой бе на стълбите. Стълбището се намираще в предната част на къщата, а кухнята — в задната, разполагаше с известно време.

Селестин отиде на пръсти до бюфета до мивката. Там държаха ножовете. Вдигна ръка, хвана дръжката и дръпна. Чекмеджето се бе изметнало и шумът от отварянето на бюфета бе ужасяващ. Селестин изстена отчаяна.

Тъй като не намери сили да се извърне от вратата към коридора, не виждаше какво прави. Ръката ѝ се плъзна по средната лавица, следвайки спомена, че ще намери на нея нещо остро. Но вместо това пръстите ѝ срещнаха нещо лепкаво, нещо, което се *движеше*. Дръпна рязко ръка с нов стон, тръпки пробягаха по тялото ѝ, опитваше се да избърше ръка о роклята с панически пошляпвания.

Селестин се обърна, облегна се на мивката, хвана се за ръба ѝ, за да намери опора. Някой вървеше по коридора към задната част на къщата; все още не бе наясно колцина бяха там. През прозореца се процеждаха хилави снопове светлина, можеше да вижда едва до прага

на вратата, не и по-далеч. Сърцето ѝ се разтуптя, сякаш бе готово да изскочи от гърдите ѝ. Беше прочела за толкова много зверства... Например можеха да я завържат, да я облеят с бензин и да оставят на пода запалена свещ — така, че да може да я вижда...

Улови се, че разговаря с Бога, когото бе пренебрегвала толкова години. Аллах, молеше се тя, нека стане бързо, с един куршум.

Изглежда молитвата ѝ получи отговор, защото отблясъкът от процепа на вратата изведнъж изригна в експлозия от светлина, която я заслепи; знаеше, че куршумът ще долети от светлината, по-бърз от нея, човек никога не чува изстрела, който го убива.

— Сайда!

Пръстите на Селестин стиснаха силно ръба на мивката. Сега, след като чу този глас, тя усети как силата сякаш се изсмуква от тях, как коленете ѝ омекват. В следващия миг вече седеше на земята, тилът я болеше, напомняйки, че го бе ударила върху мивката, докато падаше.

— Азиза — прошепна тя, — Иза...

Азиза изтича напред, хвърли фенерчето, с чиято светлина така бе ужасила господарката си, и коленичи до Селестин.

— Сайда, сайда — продължи да шепне тя. — Наистина ли си ти? Може ли да си ти?

Селестин протегна ръка и я потупа по дланта.

— Аз съм — рече с почти обичайния си делови тон, — тук няма призраци, Иза.

Азиза ѝ помогна да се настани отново на стола, преди да вземе отново голямото фенерче. Като видя изражението на Селестин, рече с яростен тон:

— Този фенер е достатъчно тежък да строшиш нечия глава!

Азиза намери друг стол и го придърпа към Селестин. В един миг двете жени останаха безмълвни, потвърждавайки чрез сплетените си ръце, че всичко това бе истина, а не сън. Сетне заговориха едновременно.

— Толкова време мина...

— Още не мога да повярвам...

— Не си се променила, все същата си си...

— Глупости! Толкова съм стара, че би трябвало да ме натъпчат със слама и да ме турят в музея.

Селестин стисна за последно ръката на Азиза.

— Добре, добре, чакай сега да се вразумим. Първо — аз. Пътувах. Живях кротко — получаваше ли писмата ми?

— Почти всички. Тъй като ги номерираше, знам кога не съм получила някое от тях. Благодаря ти, сайда.

— Стига с това сайда, моля те. Бях си Селестин и такава ще си остана. Върнах се, заради самолета, който Лейла и Халиб са отвлекли. Чу ли?

— Чух.

— Ще говорим за това после, първо искам да науча твоите новини. И искам да запуша.

— Не, първо ще хапнеш, ще пийнеш. След това ще си разказваме историите.

— Но...

— Не ми пробутвай разни *но*, Селестин. Ще те оставя за малко. Ще се оправяш ли?

— Аз... мисля, че да.

Сякаш прочела мислите ѝ, Азиза рече:

— Никой не е идвал тук, откак си заминаха *марибатуните*...

— Мари... Но те нали са сунити-насъристи! Да не искаш да кажеш, че това е дело на мюсюлмани! Това, което са направили с *нашата* къща!

Смехът на Азиза прозвуча кухо.

— Има много за казване — рече сухо тя. — Не се безпокой. Скоро ще се върна.

След като Азиза замина, Селестин вече не се страхуваше. В Кипър бе оставила при приятели по-голямата част от багажа си и сега бе само с ръчна чанта и един куфар — подбрани заради опърпаността им. Отвори куфара и намери спрея с парфюма си, нещо, което никога не оставяше. След няколко пръсвания по лицето и шията си се почувства достатъчно добре да обиколи стаите на първия етаж, като напръска всяка със *Синя трева*. Сякаш отново се почувства пълноценен човек. Въпреки това обаче изпита голямо облекчение, като видя Азиза да се връща, подтичвайки с кошница в ръка.

— Не е кой знае какво — рече задъхана, докато оставяше кошницата на масата.

— Някой видя ли те? — попита смутена Селестин.

— Нали ти казах, че тук вече не идва никой. Най-близката населена къща е на половин километър разстояние. — Разтвори капачите на кошницата. — Там работя.

— Работиш наблизо? — Селестин бе изумена. — Но нали те пратих у дома ти, в Триполи.

— Има малко *табулех*. Малко вино и минерална вода. Яхния, макар и студена.

— Азиза!

— Любимата ти — *Юсуф ефенди*. — Гордо бутна напред две мандарини, та господарката ѝ да ги види.

— Азиза, седни. И ми кажи, за Бога, какво става?

Старата слугиня седна срещу Селестин, отпусна ръка върху облегалката на стола.

— Искам първо да те видя, че ядеш.

Беше сипала пълна чиния с истинска *табулех* — чудесната ливанска салата. Селестин си взе с пръсти стрък мента, помириса го. Острата миризма отвори синусите ѝ, стимулира апетита ѝ. Бавно го сложи в уста и задъвка. Хиляди летни ноци се явиха в паметта ѝ: масата, сложена под дървото, Ибрахим, мъртвият ѝ съпруг, седнал начело в единия ѝ край, с пъхната в яката кърпа, децата и внуците, смях, детски сълзи...

Нахвърли се лакомо върху храната, докато Азиза говореше.

— За мен нямаше какво да правя в Триполи. Разбира се разполагах с парите, които ми пращаше всеки месец, но няхах какво да върша. Сестра ми и мъжът ѝ се отнесоха добре към мен, но разбрах, че съм нежелана.

— Сестра ти Ясмин?

— Да. В това време тя и Кемал имаха вече шест деца. Четири момчета и две момичета. Най-големият, Наджиб, бе на петнайсет години и се бе забъркал в политиката — искаше да се бие за палестинците. Кемал обаче се кълнеше, че момчето просто не искало да работи, затова прекарвало повечето от време си в лагерите за заложенници. Атмосферата в къщата бе много тягостна.

— Много съжалявам.

Азиза вдигна рамене.

— И те са сунити, разбира се. Както и повечето палестинци. Както и аз.

Селестин, бидейки шиитка, кимна и продължи да яде салатата си. По-надолу, под пътя, сунити и шиити, всички вярващи в един Бог, всички деца на неговия Пророк, се бяха хванали за гушите. Но винаги е било така. Истинските жители на Бейрут доскоро не даваха и пет пари с каква сутрешна молитва се събужда съседът им и в каква църква ходи, ако изобщо ходи.

— В Триполи по онова време имаше хиляди палестинци. Сирийците ги защитаваха. Сунитите — също, за известно време. Аз останах повече от година. Дойде зимата. Сетне сирийците промениха мнението си, решиха в крайна сметка да изгонят филистимците от Триполи. Баасистите се присъединиха към тях. Не знам, не ги разбирам тези неща.

— Да, баасистите. И, разбира се, сунитите също мразеха палестинците, нали?

— Някои — да, не всички. Наджиб не ги мразеше. Момчето боготвореше ПЛО. Една нощ изчезна. Както се оказа по-късно, отишъл в бежанския лагер в Бадауи. Чакахме, чакахме, но Наджиб повече не се върна у дома. Една нощ, втора нощ. На третия ден Кемал и Ясмин слязоха в града да се опитат да го намерят. Оставиха две от децата при мен, а останалите взеха. Накарах една съседка да наглежда децата и отидох в Ислямската болница. Там имаха маса трупове, в найлонови чували. Дебели, сиви пластмасови чували. Бяха пуснали в двора електрически генератор, та да може човек да види и опознае труповете. Не исках да гледам. Влязох в болницата. Но след като никой там не знаеше нищо за семейството ми, тогава, нали разбираш, трябваше да се върна на двора.

Гласът ѝ потрепери и секна. Селестин наля вино в единствената чаша, която Азиза бе донесла, и я бутна към нея без да рече нищо.

— Всички до един бяха там. Бащата, майката, четири деца. Лежах един до друг в торбите, във всяка торба — едно и също. — Тонът на Азиза вече се бе превърнал в монотонен. — Всички бяха застреляни. Всички, освен Наджиб: на него му бяха отрязали главата. — Тя замълча. — Никой не ме предупреди. Като отворих торбата, и главата му се изтърколи.

Азиза преглътна тежко. Селестин — също.

— Сетне един мъж видя какво правя. Дойде при мен. Попита: *Ваши ли са?* Рече го тъй, нали разбираш, като че бяха кучета. — Гласът

й стана свиреп. — След като отвърнах утвърдително, той въздъхна: *Аз видях всичко. Бях там, когато убиха момчето. Не може да произнесе правилно думата домат.* Погледнах го. Не разбирах нищо. Той продължи: *Някакви типове бяха блокирали пътя. Баасисти. Проверяха всички, които приближаваха филистимския лагер. Трябваше да им кажеш домат по арабски.*

— *Бандуран* — отрони едва доловимо Селестин.

— Така го произнасяме ние — съгласи се Азиза. — Но филистимците му викат по-различно. Те не казват *бандуран*, а *бандура*. А Наджиб, след като бе прекарал толкова време с тях, го произнесе така. Сигурно се е объркал от страх. — Тя замълча, а сетне додаде: — Беше само петнайсетгодишен. — Изплака. — Но въпреки това му отрязали главата.

Селестин гледаше безпомощно, докато Азиза зарови из джобовете си и извади снимка. Когато я бутна към Селестин, тя очакваше да бъде семейна фотография. Ала на черно-бялата снимка бе хубаво младо момиче, усмихващо се свенливо към камерата, скулите му се бяха повдигнали от блестящата усмивка, а очите бяха присвити почти докрай поради силното слънце.

— Намерих я в ризата на Наджиб — прошепна Азиза. — До сърцето му.

Обля се в сълзи. Селестин седеше там на догарящата светлина от свещта и си мислеше: *Роби сега е на четиринайсет. Дали ще доживее до петнайсетата си годишнина? Дали ще носи снимка на някое момиче до сърцето си, когато умира?*

— Какво се е случило с другите? — попита тихо тя.

Азиза преглътна сълзите си, изчака миг да се успокои.

— Кемал, Ямин и останалите ли? Те пътували с автобус към болницата. Сирийците открили по него автоматична стрелба. Това е.

— Знаели ли са какво се е случило с Наджиб?

Азиза поклати глава.

— Слава на Аллаха, Милостивия и Състрадателния.

Двете жени потънаха за дълго в мълчание.

— Ти защо дойде днес в къщата? — попита Селестин най-накрая.

— О... — Азиза избърса очите си — първо дясното, а сетне и лявото. — Идвам тук понякога след работа. Да си спомня...

— По-добрите времена.

Тя кимна.

— Каза, че работиш недалеч оттук.

— Да. След... след онази нощ доведох двете си племенници, оцелелите, в Бейрут. Парите, които ми пращаше, свършиха добра работа, благодаря ти.

— Макар и да не пристигаха винаги.

— О, след като се върнах на юг, пристигаха редовно.

Сигурно удивлението на Селестин се бе изписало на лицето ѝ, защото Азиза се усмихна.

— Нали помниш Шафик Хаким? — попита тя.

— Има си хас! Банкерът ми, какъв мошеник...

— Работя за него. Нали разбираш, парите, които пращаше, минаваха през неговата банка. Първия ден, когато се върнах в града, отидох да му съобщя, че съм се върнала от Триполи, и той ме прие. Попита, разбира се, за теб. И така тръгнаха нещата.

— Спомням си, че жена му, докато бе жива, непрекъснато се мъчеше да те придума да отидеш да работиш у тях. Плаща ли ти добре?

— Достатъчно. И винаги ми предаваше твоите преводи, независимо от обстоятелствата. Той има дванайсет лични карти, дванайсет Виждала съм ги подредени на раклата му, всяка с обявена различна религия, някои от тях и на друго име, можеш ли да повярваш?

Селестин си помисли за собствените си три паспорта, единият от които ѝ бе помогнал да влезе същия този ден в Ливан, и се усмихна.

— Продължавай — рече.

— Старият Шафик си е все същият. Жени, вино и хашиш.

— *И пари*. Банкерът Хаким винаги е имал пари.

— Е, не е закъсал.

— И все още ли е добър приятел на сина ми?

Азиза изсумтя и се засмя.

— О, те са най-близки дружки. — Лицето ѝ помрачил. — Тъкмо поради това научих за самолета. Разговаряха за него.

Селестин енергично се наведе напред.

— И какво казаха?

— Съжалявам, но не знам. Само дочух Хаким да казва няколко думи по телефона. *Фейсал, закълни ми се, че в Йерусалим няма да узнаят*, каза. После стана дума нещо за Йемен и за самолета, та така разбрах какво се е случило, когато няколко часа по-късно съобщиха по новините.

— Значи този разговор е бил преди новините?

— Да. Хаким знаеше какво ще стане, *преди* то да се случи.

— И си сигурна, че спомена Йерусалим?

— Сигурна съм. Струва ми се, че спомена как израелците щели да гледат видеозаписите и от тях да разберат...

— *Видеозаписи* ли? Чакай малко, какви записи?

— Има един вертолет, който циркулира между самолета и ирански кораб. Очаква се утре заран да се получи първият филм.

Селестин бе изтощена до такава степен, че ѝ се искаше да говорят, ала не ѝ идваше на ума какво да каже.

— Иза — въздъхна най-сетне тя, — има ли тук някъде място, където мога да поспя? Нещо, което да не е осквернено?

— Ще ти намеря, не се безпокой.

— Трябва да поспя тогава. А по-късно — да говоря с Хаким. Да видим колко ли мисли скъпият Хаким, че ми дължи...

— По-малко, отколкото *ти* си мислиш — рече мрачно Азиза.

Селестин се надигна, протегна се.

— Какво искаш да кажеш? — каза, прозявайки се.

— Фейсал се ожени за една от племенниците на Хаким, година след като първата му жена умря. Шафик вече е роднина.

— *Какво?* — Селестин замръзна наполовина на протягането си, обърна се с ужасено лице към Азиза. — Каж ми, че се шегуваш!

Вместо това обаче Азиза сви устни, сякаш не знаеше как да продължи. И додаде:

— Сигурна съм, че той е замесен в това отвличане — рече тихо тя. — А след като той е вътре, ти си аут. Затова бъди внимателна, Селестин.

21 юли, пладне
Бахрейн

— Дай ми подробностите, Селман; фактите. — Андрю Нън влезе под душа и повиши глас да надвика шума на водата. — И ми отвори една бира, моля те.

Селман Шехаби зарови в хладилника, извади една бира хайнекен за англичанина и ябълков сок за себе си. Бяха отседнали в същия хотел, който бе ощастливила преди броени часове и Лейла Ханиф. Шехаби пристигна пръв, но това едва ли бе изненадващо, след като пътуването му се състоеше само в това да прескочи Залива от Багдад. Андрю Нън го измъкнаха от Джакарта, качиха го на частен самолет и след десетчасов полет с едно спиране за дозареждане го изтърсиха на международното летище в Бахрейн. Беше уморен, мръсен от пътуването, не бе в най-доброто си настроение.

Нън се изкъпа и спря водата.

— Защо съм тук? — извика той през вратата, докато се бършеше. — Защо ме доведохте тук?

Това бяха думите на човек, попаднал в ръцете на тайната полиция — той така се и чувстваше.

— На кого другиго да се обадим?

Мекият мелодичен тон на Шехаби, висок, почти женски, изразяваше истинската му природа. Той бе високо ценен от ужасния режим, на когото служеше, за многогодишния си опит в надхитрянето на чужденци, особено западници; следвал бе в Сорбоната, говореше четири европейски езика, бе успял дори да завърши курс за щабни офицери в Сандхърст^[4]. Заемаше висок пост в Арабската социалистическа партия БААС^[5], имаше чин майор от Републиканската гвардия, втори в командването на Седми басренски полк, дислоциран във Фао, на река Шат-ал-Араб. Поне такава бе легендата му, но Нън нямаше време да се занимава с нея. Шехаби се бе сродил чрез брака си с външния министър и разполагаше с неоспорима власт. Именно като такъв и фигурираше в *малкото черно тефтерче* на Нън с определено искрено уважение от негова страна.

Нън се върна във всекидневната, препасан само с хавлиена кърпа. Взе чашата с бира, ухили се на Шехаби, седна във фотьойла с протегнати напред крака и промърмори сякаш на себе си:

— Какво ли е този път?

Но майор Шехаби не се усмихна. Нън от десет години се бе опитвал да накара тези гумени на вид устни да се разтеглят в миг на

забава. Беше си обещал за награда един нов *Бърбъри*, ако успее да накара Шехаби да се усмихне, но ако скоро не се случеше нещо, щеше да му се наложи да изхвърли сегашния си шлифер и да ходи мокър под дъжда.

Това, което го дразнеше, бе, че майорът се усмихваше на други хора, някои от тях — европейци. Това бе уничително. Нън не можеше да се сети къде бърка.

— Наздраве — рече и вдигна чашата си. — Надявам се няма да те притесня, ако си сложа някоя и друга дреха, стари приятелю.

Докато отиваше, криволичейки около мебелите, към съседната спалня, спирайки да порови из куфара си или застанал до огледалото да приглади два посребрени кичура коса върху темето си, той се чудеше какво ли си мислеше иракчанинът за него. Панталоните на Селман Шехаби бяха възтесни на корема и с няколко инча по-къси от нормалното; как ли възприемаше той *Андрю Джон Бул Нън*?

Нън седна пред огледалото, започна да обува чорапите си, като същевременно пресмяташе наум със съжаление, че събеседникът му знаеше дяволски много за него.

— Един самолет е отвлечен — обади се той през вратата. — Има основания да се смята, че: а) това е дело на Лейла Ханиф, срещу пълно възнаграждение, дванайсетмесечна гаранция плюс разпространението на брошура с ограничен тираж; б) Ханиф или който и да е там, знаят всичко необходимо за авиацията; и в) правителството на Южен Йемен е хванато в крачка. Как се справям?

— Безупречно. Продължавай.

— Безупречно... как ли не! — Нън скръцна със зъби, вгледа се отблизо в предмета, който държеше. — Защо вече никой не кърпи чорапи? — измърмори. Сетне добави по-весело: — И какво общо има това с мен!

— Ти си най-добрият оценител на загуби в света. Мога да се подпиша под това.

— Е, благодаря ти, Селман, хубаво е човек да знае, че фенклубът му си е непокътнат.

Няколко години Нън ръководи свой синдикат в Лойда; и се справяше доста добре. Сетне се заприказва с онзи свой приятел в Аскот и от дума на дума в следващия момент се озова в бизнес, който винаги го бе омайвал. Всъщност, стана нещо като частно ченге. Тъй

като по онова време познаваше кажи-речи всички, а и имаше известен късмет, той регистрира няколко ефектни удара през първите си осемнайсет месеца в новата си роля. И оттогава насам сякаш постоянно се возеше на увеселително влакче с главоломните му изкачвания и спускания. През последната финансова година клиентите му платиха повече от осем милиона долара; година по-рано обаче — само мижавите двеста седемдесет и пет хиляди. Всичко това сигурно отдавна фигурираше в досиетата на Шехаби, много преди Нън да спаси гаранцията на иракското правителство след експлозия на една от нефтодобивните му платформи. Застрахователните синдикати бяха пледирали *военен риск*, докато той доказа, че е било нещастен случай; е, всъщност не доказа нищо, просто използва старите си познания, подшушна няколко добре подбрани думи на най-необходимите уши, след като бе добре с всички араби, особено с онези, които държаха качествено малцово уиски в касите на посолствата си.

Шехаби знаеше всичко за тези иски по простата причина, че бе преговарял с Нън в ролята на принципал. Навярно знаеше, че Нън разполагаше с имение в Глостър от времето на кралица Ана, имаше къща в града, която гледаше към *Риджънтс парк*, два състезателни коня, порше 944 и бентли турбо, французойка за жена, на която много-много не държеше и чиято недискретност великодушно толерираше по време на вече редките си завръщания в Англия. Беше време, когато обичаше двете къщи и влагаше цялата си свободна енергия в тях, но след като синът му Майкъл порасна и се измести, къщите изгубиха за него предишното си очарование. На майор Шехаби му плащаха да знае и такива неща за него.

Мислите за дома за момент разсеяха Нън. Ан-Мари, жена му, щеше да празнува рождения си ден през следващата седмица, а дотогава той щеше отново да е на сигурно място в Джакарта или *Джак*, както предпочиташе да я нарича. Трябва да се обади на онази галерия на улица *Дувър* и да поръча малката рисунка от Хокни, която тя толкова харесваше...

Подаръците обаче можеха да почакаат, горещата тема сега бе до каква степен точно е информиран Шехаби. Знаеше ли например — дали *наистина знаеше*, — колко остър мозък се криеше зад мудната, флегматична фасада на англичанина? Това бе въпросът, който занимаваше Нън, докато стягаше червените си тиранти върху

приятната стара риза от *Търнбул & Асър*; после избра тъмна, ръчно плетена връзка от купа, който се бе проточил от куфара му като кълбо спящи змии. Защото ако знаеше всичко това, то щеше да избухне бая неприятен скандал и то по доста зрелищен начин...

— Слабото място в твоята теория за оценителя на загубите — рече той, докато обличаше двуредното си сако — е, че никой досега не е потърсил услугите ми.

— Ще ги потърсят. Авиокомпанията ще го стори.

И аз така мисля, стари приятелю, рече Нън на отражението си в огледалото; нали получих телекс от тях малко преди да напусна Джак. А ти не си. И въпреки това знаеш; не блъфираш, а *наистина* си знаел.

Най-добре е да играе на чисто.

— Честно казано, преди да тръгна, получих нещо от сорта на неофициално запитване.

— Сигурен съм, че е било така, Андрю, стари приятелю.

Шехаби изтърси последните две думи от изречението си с маниер, от който не стана ясно дали опитваше да вложи ирония, далеч не естествена за него, или нарочно се опитваше да ухапе. Нън, който с тревога отбеляза намалялото количество от одеколона му *Грей фланъл*, се отказа да размишлява кое от двете бе.

— Но истинската причина да дойда — рече, — е защото...

Защото знаеш, че съм си имал толкова работа със семейство Ханиф, колкото малцина външни хора са имали — рече тихият му вътрешен глас, на когото бе свикнал да се доверява от години; ала Шехаби никога не би си признал това, а дискретността задължаваше Андрю да довърши така:

— Защото *ти* ме покани.

Влезе във всекидневната, разпери ръце и направи чупка в кръста.

— *Сауд* Селман Шехаби, аз съм на вашите услуги.

— Тогава да вървим.

Докато слизаха надолу, двамата изобщо не разговаряха. Шехаби въобще не можеше да бъде характеризирани като приказлив по природа, докато Нън бе склонен да проклина съдбата си мълчаливо. През последните шест години той уреждаше многонационална сделка, която трябваше да приключи като една от най-големите измами в историята на морското застраховане. Един танкер изчезва; дали е потънал или е потопен? Брат на министър-председател бе собственик на компанията,

притежателка на танкера; друго правителство (не на споменатия министър-председател) притежава товара; а трето правителство, този път действайки чрез агенти, които изобщо не са агенти, а самото правителство, но под прикритие, е получател на стоката. Въвлечени са генерали; на изток от Суец това е обичайна практика. Нън изпитваше тази интересна ситуация толкова време, че сега му бе неприятно, дето го откъснаха от нея. Притежаваше документация по сделката в различните си офиси, дискети, които вървяха с преносимия му компютър *Тошиба* навсякъде, където отиваше, информация, складирана в главата му, която би объркала и най-изкусния шахматист на света. Сделката го бе обсебила поради една солидна причина: след като мастилото от подписите на всички изсъхне върху документите, съставени от него (вече в своя деветдесет и осми вариант), той и съдружниците му трябваше да бъдат възнаградени с десет милиона швейцарски франка. Платени в Цюрих. *В брой.*

— Не мога да ти опиша — рече той, когато излязоха на слънце, ослепителната му светлина малко замазана от праха — колко се радвам, че съм отново тук, Селман.

Колкото и да е странно, това ласкателно изявление съдържаше и малка доза истина. Един известен с добрите си връзки иракски посредник бе отишъл на дъното на океана до северния бряг на Борнео, заедно с гореспоменатия танкер и това бе причинило немалко неприятности с Багдад. По причина, твърде сложна, за да бъде обяснена инак, освен в голяма публикация в списание, Нън прие, че няма да е лошо да понатисне своите иракски връзки, ако искаше да види десетте си милиона франка, а не муцуната на някой следовател. Иракчаните му трябваха. Затова когато Шехаби му позвъни и поиска спешно да отиде в Бахрейн, молбата му носеше повече тежест, отколкото тази на авиокомпанията, чиято скъпа собственост се обезценяваше с всяка минута някъде в йеменската пустош.

— Ние се радваме дори повече, Андрю. Ела. — Шехаби му сочеше огромен, черен кадилак. Пиколото на хотела вече бе отворил задните врати; Нън можеше да усети климатика на колата от десет крачки.

— Не, благодаря, ще повървя — рече приветливо. — Ще дойдеш ли с мен?

Шехаби сви рамене.

— Прав си, с тази еднопосочна система на движение...

Нън знаеше, че необичайната организация на автомобилното движение в Бахрейн можеше лесно да превърне петминутно пътуване в половинчасово обикаляне — за това време една врана може да обиколи целия остров. Не обичаше Бахрейн. *Как изглежда?* — питаха го понякога хората в клуба или на игрището за голф. А той отговаряше: *Като презерватив в опаковката си: обградена от ръбчета падина; бременна, ако позволите каламбура, с възбуда, но ужасно рядко задоволяваща възбудата.*

Всъщност, трябваше само да пресекат огромния паркинг, който се виждаше от апартамента на Лейла Ханиф, да вземат надясно, за да стигнат до портите на двуетажна, с кафеникава релефна мазилка сграда. До входа ѝ бяха окачени две големи метални табели: *Асоциация Лойдс* пишеше на първата, *Агенция Лойдс* — на втората.

— Колко разумно от твоя страна — рече тихо Нън, докато Шехаби влизаше в сградата. — Не бих искал посолството да се набърква в тая работа.

Влязоха в просторна стая на партера, прозорците ѝ бяха отворени към двора, който отделяше сградата от улицата. В дъното, точно под вентилатора на тавана, бюрата и шкафовете за документи бяха разместени настрани, за да се отдели място за заседателната маса. Като ги видяха да идват, неколцина мъже се надигнаха от местата си. Шехаби ги запредставя. Няма представител на бахрейнското правителство, отбеляза наум Андрю, докато заемаше мястото си; това добра новина ли е или лоша...? Но ако оставим това настрани, то той видя около масата повечето от лицата, които бе очаквал да намери тук: резидентът на МІБ, военният аташе, представителят на авиокомпанията. Нямаше араби. *Къде са арабите?*

— Авиокомпанията е получила телекс — рече военният: майор от шотландските гвардейци на име Трюин. На Нън физиономията му се понрави, хареса му начинът, по който с лекота пое ръководството на заседанието. — В замяна на пътниците и екипажа трябва да бъдат освободени шестима ирански военнопленници. Мистър Шехаби?

— Моето правителство няма сведения за съществуването на споменатите в телекса имена. Моята страна воюва дълго с Иран и взе много пленници, но не държим *точно* тези иранци.

Задънена улица, помисли си Нън. По дяволите! Разбира се майор Трюин просто следваше обичайната процедура, за да разбере позицията на иракчаните.

— Мога ли да видя телекса? — попита Андрю.

Трюин извади лист хартия от куфарчето си и му го подаде през масата.

— Изпратен е до главния офис на компанията в Лондон — потвърди той в отговор на тихо зададения въпрос на Нън.

— *От?*

— А, ето тук е особеният момент. От иранска фрегата тип *Воспър*, пети модел, в района на остров Сокотра. Знаете го, нали?

Нън поклати глава. Трюин стана и отиде до картата на региона, окачена на стената.

— Ето — посочи той. — Този голям остров, който можете да забележите югоизточно от Ал-Мукалла.

— На кого принадлежи Сокотра?

— На Южен Йемен.

— Тогава защо не сме вече в Южен Йемен? — попита Нън. — Както сочи опитът ми, господа, екипът, който води преговори около дадено отвличане, прилича най-много на гнездо на оси. Събира се, излита и кръжи в очакване ситуацията да изкристализира; сетне се спуска към най-близката крепост и влиза в нея. Самолетът е в Южен Йемен; исканията идват от борда на кораб, намиращ се досами територията на Южен Йемен; тогава защо и ние не сме там!

Преди Трюин да успее да отговори, друг мъж, седнал в дъното на масата, се прокашля многозначително. Получи се странен звук: нещо средно между изръмжаване и будистки напев.

— А, да — Трюин никак не се зарадва на намесата му. — Доктор Милнър е нашият тукашен арабист, може би човекът, който най-добре ще...

— Хм, били ли сте в Южен Йемен, мистър Нън?

— Не.

— Това е най-бедната арабска страна. Няма петрол, няма нищо, буквално нищо. Само два процента от земята е обработваема. Политическата ситуация е ужасяваща. Една партия, комунистическа система. Националният фронт за освобождение приветства съветското

нахлуване в Афганистан. Не се поддава на разумни доводи. Знам го много добре, прекарах там шест години.

— Разбирам. — Нън се опита да запази успокояващ тон. — Какво по ваше мнение биха предприели те в тази ситуация, доктор Милнър?

— Ами, те подкрепяха ООП и даваха убежище на арабски терористи от всякакъв вид. В миналото на практика възнаграждаха терористите, отвлекли самолети, затова бих предположил, че ще се отнесат със симпатия и към сегашните.

Нън се взря в мъртвешки бледото лице на Милнър, опитваше се да открие причината за сприхавостта му. Шестте години, прекарани в Йемен, си бяха казали своето; беше очевидно, че никак не искаше да го пратят отново там.

— Те вече направиха ли изявление?

— Официално — не. Неофициално посланикът ни в Аден съобщи на колегата си тук, че йеменците ще си заровят главите в пясъка като щрауси и ще се правят, че не се е случило нищо. Между другото, те не разполагат с необходимите сили да освободят самолета.

— Биха могли поне да го обградят. Да предложат храна...

— Ако допуснем, че се отнесат със съчувствие, което, както казах, е малко вероятно, биха могли да го обградят, но какво от това? Там няма нищо, ако изключим някой и друг селянин и бедуински племена, които са извън всякакъв контрол. А що се отнася до храната, те имат достатъчно грижи да изхранят собственото си население година подир година. Само да се добере човек до самолета, ще изисква повече ресурси, отколкото те могат да изровят.

— Хм. Какъв е теренът там?

— Безводен. Понякога вали; най-вече между юли и септември, тъй че има известна възможност това да стане. Наричат го *хариф* — сезонът на мусоните.

— Температури?

— По време на харифа ли? Минимални температури нощем двайсет и седем градуса, максималните през деня могат да достигнат четирийсет. Постоянна голяма влажност. Топлите ветрове издухват фин пясък от крайбрежието към вътрешността. Това е една от най-негостоприемните местности на този Божи свят.

— Колко време ще потрѣбва, за да се вземат визи?

— Може да отиде цяла вечност. Дори и за акредитирани дипломати, като мен.

Нън направи гримаса.

— Не ни нарисувахте най-привлекателната картина, доктор Милнър.

— Така е — подчерта Милнър. — Йеменците обичат да казват (превеждам съвсем грубо): *Когато старият пес почне да сече бисквити, тогава в Йемен може да се промени нещо.* Извинете изящния ми слог — добави той със скучна ирония.

— Какво бихте казали да пренесем магазинчето си в Оман, че е на един хвърлей разстояние?

— Не бих ви посъветвал, мистър Нън.

— Защо?

— Защото Южен Йемен подкрепяше партизанските действия срещу правителството на Оман през шейсетте години. То бе ликвидирано, но сега няма да намерите и един оманец, който да иска да помогне на йеменците, нито пък да действа против тях.

Нън изведнъж осъзна истинския смисъл в думите на доктор Милнър: *Не разваляй работата — сякаш искаше да каже той, — не ми клати лодката...*

— Какви са условията на борда на самолета? — попита. — Знае ли някой?

Отговори му Трюин.

— Малко преди излитането си от Бахрейн са натоварили храна и вода, но няма да им стигне задълго, разбира се. Всеки пътнически самолет носи на борда си аварийни запаси за всеки случай, плюс допълнителни количества за екипажа, но дали ще бъдат използвани зависи от желанието на терористите да им дадат достъп до тях. Ако са решени да форсират събитията, могат да забранят на екипажа да ги използва.

— Има ли естествени водоизточници в района?

— Дерета — рече Трюин, преди доктор Милнър да успее да се намеси. — Но по това време на годината са сухи, освен ако имат късмет и не завали.

— Климатичната инсталация?

— Зависи колко гориво е изхвърлил пилотът преди да кацне. Не му позволяват да ни съобщи, разбира се; но той едва ли е разчитал да

излети отново, а и сигурно се е опасявал от пожар, затова предполагам, че е изхвърлил повечето от горивото си.

— Значи няма климатик, поне няма да действа дълго... Разбирам.

Нън замълча, остави на другите да обмислят нещата, които останаха недоизказани. Тоалетните, запушени от хартии и екскременти. Глад. Жажда. Караници, избухващи между пътниците. Топлинни удари. Отегчение, умора, стресове от всякакъв вид. Деца реват безспир за храна и за вода, за млякото, което никога няма да пристигне.

— Установен ли е някакъв контакт със самолета? — попита Нън.

— Получи се искане да бъде изпратен вертолет с телевизионен екип, който да заснеме събитието. Още няма никакви заплахи и крайни срокове.

Нън се наведе напред и скръсти ръце на масата; следващите му тихи думи бяха адресирани до всички:

— Има ли на борда пътници с израелски паспорти?

— Проверяваме.

— Аз... разбирам.

Значи освен всички останали неизвестни, за които трябваше да мисли, бе и възможността на борда да се е намирал боен израелски екип, който да опита спасителна операция без да я съгласува с останалите заинтересовани страни; това щеше да увеличи опасността с коефициент поне сто милиона. Не знам какво търся тук, рече си той, нямам и най-бегла представа в какво се замесвам. Ще си изиграя ролята и ще си отлетя обратно към Джакарта, все така в безметежно неведение какво точно искат от мен, освен страничката с буква Х в бележника ми с адреси и телефони.

— Замесена ли е Лейла Ханиф — попита на глас той — или е работа на бойните им групи?

— Бих предположил, че тя стои зад отвличането — отвърна Трюин.

Нън бе склонен да се съгласи. Разполагаше с обемисто досие за Ханиф, както и за всички останали важни терористи. Тя бе на косъм от убийството на израелския посланик в Щатите; това бе първата ѝ крачка към славата, но оттогава последваха и доста други неща. Беше истински генерал в занаята си.

— Доколкото разбирам, отвличането е наемническа работа. За Иран?

— Така мислим и ние. Присъствието на иранската фрегата е доста красноречиво, не мислиш ли?

— Ще узнаем повече, когато разгадаем шифъра им — рече човекът от МІБ.

Нън рязко извърна глава.

— Какъв шифър?

Човекът от МІБ направи гримаса.

— Не са ти казали много, така ли? От самолета разговарят по радиото с фрегатата, кодирано. Няма голям радиообмен. Част от разговорите са на прав текст — например искането за вертолета — *само един* 'коптер, подчертаха го ясно — това бе излъчено на прав текст.

— Какво бихте искали да направя? — попита Нън.

— Питаме се дали имаш някаква идея? — рече Трюин и в досега учтивия му тон се прокрадна остра нотка.

Значи така, стигаме до същността, помисли си Нън; те знаят, че съм си имал работа със семейство Ханиф и искат да използват информацията ми, но не виждат как. Сега разбирам. Всичко, което ми е ясно, е, че не мога да си позволя да седя и да не правя нищо. Сега в северното полукълбо правителствата заседават с представители на военните в опит да намерят военно решение. Стари дългове се изкарват наяве, уреждат се стари сметки, всички работят на тъмно и всички теглят в различни посоки. Затова не стой просто така, *направи* нещо.

Защо не проведеш някой и друг телефонен разговор?

С Фейсал Ханиф би могъл да се свърже лесно; с Халиб, официално смятан за мъртъв, щеше да е малко по-трудно. Как се казваше онази странна, чудесна, стара женица, майката на Фейсал, на която бе налетял в Ница — Сали, Сели..., нещо от сорта...

И така, няколко телефонни разговора — да, преди да се е появило нещо друго. Терористите искаха освобождаването на шестима ирански пленници, които, според Шехаби, не съществували. Нън трябваше да разбере дали тези пленници не са някакви кукли на сенките: оживели само зад непрозрачния екран, специално подготвени за публиката, но не съществуващи никъде другаде.

Изведнъж закопня да си е в Джакарта, където знаеше всички пътеки. Никога нямаше да се оправи в тукашната бъркотия, тъй както не можеше да се оправи и в еднопосочното движение на Бахрейн.

— Извинете ме — рече и се изправи, — но както личи по всичко, имаме да обсъдим някои неща със Селман.

21 юли, вечерта

Ал-Махра, Южен Йемен

Ръцете на Тим Кампбъл се тресяха. Главата му бучеше. Паническият страх му вредеше повече, отколкото химическият дисбаланс, предизвикан от недостига на инсулин. Всички на борда на самолета бяха жадни, но острата жажда бе един от симптомите на изострящия се диабет и Тим страдаше ужасно. Не можеше да помоли за по-голяма дажба. Вече бяха избухнали враждебни крамоли между различни групи пътници. А тъй като Тим бе единственият диабетик сред тях, не принадлежеше към никаква група, нямаше подкрепа.

Беше отпуснал докрай седалката назад. Двата му крака се бяха схванали, чувстваше болка в основата на гръбнака от продължителната неподвижност. Понякога му се струваше, че ако не му позволят да стане и да се протегне, ще умре. Но освен когато ги пускаха до тоалетните, придружени от въоръжените бандити, всички пътници трябваше да си останат закопчани с коланите на местата, досущ като вързани кокошки.

Когато ги водеха до тоалетната, пред нея заставаха втори терорист с гранати в ръце. Държеше ги така, че докато влизаш във вонящата кабинка, да можеш да видиш, че предпазителите им са издърпани и само ако ги отпусне...

Тим усещаше глад. Последно ги бяха водили до тоалетната по обяд, когато жегата бе най-силна, вонята — също; когато излизаха от тоалетната, пазачът им посочваше да си вземат по един поднос от купчината в кухненското помещение. На един от стюардите бе наредено да притопли храната. Повечето пътници, смазани от вонята, отказваха да си вземат. Тим си наложи да вземе подноса, защото знаеше, че без храна шансовете му да оцелее намаляваха наполовина. Остави обаче повечето от храната недокосната.

Главният салон миришеше смазващо на пот, а там, където седеше Тим, се носеше и друга миризма, която сякаш се пропиваше в стомаха му с всяко вдишване. Някой бе повърнал в торбичка. Тим го чу, беше вляво зад него; чу шума от повръщането, сетне леко потупване, сякаш някой се опитваше да успокои човека, комуто бе прилошало.

Това бе преди доста време. В два и половина. В единайсет сутринта командирът на самолета включи климатичната инсталация. Затвори вратите и огромна вълна на облекчение заля пътниците, когато една обща мисъл завладя умовете им — *Отлитаме!* — само за да бъде отхвърлена миг по-късно: вторият пилот Рос обясни ситуацията по интеркома. Сега светлината намаляваше, климатикът бе изключен и вонята от повърнатото тровеше въздуха.

Понякога някой ще кихне или ще се закашля. Понякога Тим ще долови хленч или шепот. Но онова, което наистина го изумяваше, което най-много го плашеше, бе тишината. Това щеше да си спомни по-късно, докато изпадеше за пореден път в кома: тази огромна, злокобна и безкрайна, *гробовна* тишина.

Мъжът на място 20С на неговия ред до прохода се наричаше Колин. Бяха разменили преди време по няколко думи. Тим завиждаше на Колин, защото можеше да спи. Изведнъж дишането на Колин се учести. Тим се извърна и видя дори през приспуснатите му клепки, че бе обелил очи. Клепките му мигаха бързо и това означаваше, че сънува. Устата му бе отворена, слюнка се стичаше от нея, а той стенеше нещо неразбираемо. Не бе хубав сънят му...

Колин погледна ръката си, гушнала се като доволно птиче в по-голямата и загоряла ръка. Беше хубаво да пътува с татко. Обичаше татко си много, много, много. Татко беше мил. Знаеше, че татко му не искаше да лети направо до Хонконг, когато започна ваканцията. Но Колин бе долетял сам-самичък до Сингапур, където татко го чакаше. Името на татко му бе Малкълм и той бе директор на нещо голямо и важно, наричано търговска банка.

Прекараха заедно една седмица в Сингапур. Хотелът им се наричаше *Рафълс* и изглеждаше адски величествен. През първата част на деня Малкълм оставяше Колин на грижите на Мери, мила дама-

англичанка, която работеше в хотела, а той отиваше да прегледа нещо, което наричаше *телеграми*. Мери беше супер; водеше го да плува и бе винаги засмяна. Сетне, след като татко се върнеше, обядваха заедно, а следобед ходеха да разглеждат забележителностите. Сингапур бе адски зноен, но спираха често за сладолед и напитки, тъй че жегата нямаше значение, поне не голямо. Колин много обичаше да пътуват из джунглата или да посещават наколните жилища. Наричаха ги *кампонги*.

И ето че сега бяха на път за Хонконг, където щеше да ги чака мама. Когато мисълта нахлу в съзнанието му, той усети как потреперва — същото, като да докоснеш болно куче. Не че не обичаше мама, напротив, разбира се, че я обичаше. Но тя невинаги намираще достатъчно време за Колин. Понякога, когато ще поиска да я заговори, тя ще му се сопне. А друг път пък ще се оплаче: *Ти изобщо не разговаряш със собствената си майка!* А той никога не знаеше кое от двете щеше да последва.

Взираше се в голямата кафява ръка на баща си, който дремеше на мястото си до него, и изпитваше ужасен страх, че може би някой ден татко няма да го има и ще остане само мама. Заля го огромна, необяснима вълна на обич и той се облегна на баща си, положи глава на рамото на задрямалия мъж, опитвайки се да намери думи, за да обясни чувството си на *радост*, че татко е до него. Почти успя, почти намери думите, които търсеше. Точно тогава удариха първите куршуми. Те пробиха дупки в корпуса на самолета DC-4 широка почти половин метър. *Бум! Бум!* — продължаваха те. — *Бум! Бум!*

Отпървом нямаше представа какво става. Всички крещяха. Баща му се стресна и се събуди. Колин чу глас откъм носа на самолета, който крещеше: *Мейдей! Мейдей! Губя височина, единият двигател гори!* Роуз, миловидната стюардеса, плачеше. Той се наведе напред, сякаш се засилваше на люлка, и видя, че самолетът пикираше, досущ като някой бомбардировач от картинките на онези комикси със заглавие *Орелът*. Забеляза още и още големи черни дупки: бяха навсякъде, в тавана над тях, до седалката му...

Шумът от пикирането им премина от рев към вой, към писък, който заглуши всички останали звуци. С ъгълчето на окото си видя пламъците, обхванали крилото. Самолетът вече падаше почти

вертикално, гмуркаше се към морето. Колин разбра, че ще се запали. Извика.

Ще умре. Определено ще умре. Нищо не можеше да възпрепятства това. В един миг му хрумна, че трябва да се помоли Богу; ала в същия момент заговори баща му:

— Когато паднем, ще последва страхотен шум. — Гласът му бе спокоен; само лекото потреперване издаваше някаква емоция. — Дръж се за мен, Колин, и не се пускай.

Сякаш отново бяха в зоологическата градина. Всичко ще е наред. Сетне обаче нещо тъмно и тежко се надигна и преди Колин да успее да отвори уста и да извика, това нещо го задуши.

— Мейдей! Мейдей! — чу той отново гласа да надвиква шума от потъването им. — Потъваме! Потъваме! *Потъваме!*

Когато тъмната и тежка сянка се стовари върху него и го залепи на седалката му, Колин пое за последно дъх и изпищя с все сила. Опита се да отвори очи, но те го засмъдяха. Течност, някаква течност го бе обляла...

Самолетът се плъзга по повърхността на морето може би в разстояние от половин миля. Чу се оглушителен трясък, когато дясното крило се откъсна при удара; сетне носът се заби в огромна вълна и това бе краят. Илюминаторът до Колин се строши и водата нахлу, изми ужасната течност, с която бе облян, изтласка и ужасната тъмна сянка. Колин се усети олекнал на мястото си. До него и над него бе светло. Опита се да стигне светлината. Нещо остро задържаше краката му. Ритна. Глезенът му бе заклещен. Зарита отново и този път успя да освободи крака си. Сетне се надигна към ужасяващата светлина и за пръв път усети, че бе студено, че му бе адски студено още от мига, в който започнаха да се спускат.

Главата му излезе на повърхността на водата. Морето бе развълнувано; вятърът, примесен с болезнено топли и солени пръски, блъскаше в лицето му. Зацапа с ръце.

— Помощ! — изкрещя.

Думата излезе като жалостив вой, погълнат от вятъра и вълните, сам едва го чу. Но измяука жалостно отново:

— Помощ!

Сетне някакви ръце го хванаха за яката, вдигнаха го от морето и го хвърлиха на нещо твърдо; над него небето приличаше на филмов

екран, след като лентата се е скъсала, обърна глава настрани и видя бяла черпалка за изгребване на водата, въже, нечии крака...

— Събудете се! *Моля ви*, събудете се.

Колин Рейли се разбуди. Отвори очи и видя Тим да го гледа развълнуван.

— Моля ви, събудете се — умоляваше го момчето. — *Те* вече ви чува!

Колин се взря в бледата ръка върху своята, изненадан да открие тъкмо тази гледка по време на преминаването му от *преди* в *сега*. Изтри брадата си от слюнката, разтърси глава, за да се изчисти бъркотията в нея.

Мъчителното изражение на Тим задълбочи ужаса му. Колин го забеляза и рязко извърна глава. Един от терористите стоеше на прохода през няколко реда седалки от тях, с почти вдигнат автомат. Лицето му бе лишено от емоции, дори и от любопитство. Но Колин знаеше, че бе извикал този мъж от дълбините на кошмара си, че бе отговорен за новия, още по-дебел слой тишина, която владееше над тази част от самолета. Всички наоколо бяха затаили дъх.

— Извинявайте — рече той, по-високо, отколкото бе необходимо. — Сънувах лош сън. Сега съм буден, всичко е наред.

Мъжът го гледаше втренчено. Колин се опита да се изправи.

— Кошмар — рече той.

Никаква реакция от автоматчика. Колин усещаше как напрежението около него се сгъстява. Почувства необичайна тежест в корема си, тя сякаш го прилепяше към седалката. Когато Тим преглътна, Колин го чу. Всички го чува.

Терористът гледа още миг Колин. Сетне бавно, много бавно той отпусна автомата, докато дулото му отново не сочеше към пода. Обърна се. Отиде към опашката на самолета. Атмосферата около Колин отново се поразведри, хората поеха дъх. Именно непредвидимостта на смъртта ги побъркваше: не можеха да разберат как ще реагират терористите в следващата секунда. Но инцидентът вече бе забравен. Всеки пътник можеше да си го проиграе в съзнанието, досущ като видеокасата, взета от най-близката видеотека, доволен от оцеляването на героя: самият той.

— Извинявай — рече Колин на Тим. — Този сън... понякога ме връхлетява.

— И преди ли си го сънувал?

— Често.

Тим се нуждаеше от някакво разсейване, каквото и да е.

— Разкажи ми за него.

При други обстоятелства Колин би намерил начин да откаже. Но сега му се стори, че ще е грубо да го направи.

— Някога пътувах със самолет, който бе свален. От Китайските военновъздушни сили. В близост до остров Хайнан, в Южнокитайско море.

— Да не искаш да кажеш... наистина ли... наистина ли бе свален! — очите на Тим бяха широко отворени, ужасени.

Колин изсумтя.

— Наистина.

— Но си жив.

— Да. Пилотът бе един проклетник-герой. Мъж на име Филип Блоун. Не можа да спаси всички, но мен ме спаси. Паднахме в морето. Аз излязох. Някои от екипажа бяха оцелели, успяха да стъкмят надуваем сал. Прибраха ме. Спаси ни хидроплан. Разбира се тогава не схващах много неща, бях само седемгодишен. Сега разбирам, че всички възрастни са си мислели, че китайците ще се върнат и ще ни довършат. Но не го направиха. Изглежда са ни взели за хора на Чан Каиши или за някой от генералите му. Нещо подобно. Баща ми почина при катастрофата.

— Съжалявам.

— Да. — Колин неочаквано се засмя тихо. — Този мъж Блоун... пилотът... изпрати швейцарския си часовник обратно на производителите с оплакването, че спрял, а трябвало да бъде водонепропусклив... и знаеш ли какво? Пратиха му нов. Наистина. Направиха го, мамка му стара!

Избърса крадешком сълзите от лицето си, но знаеше, че Тим сигурно ги бе видял. А той наистина не знаеше за кого или защо плаче.

— На борда на самолета имаше и други деца — успя да рече най-накрая. — И всички загинаха. Всички, освен мен.

Тим мълча известно време. Сетне рече:

— Защо смяташ, че само ти си се спасил?

— Моля?

— Мнозина са загинали при онази катастрофа, но ти си оцелял. Защо мислиш, че е станало, няма Господ е имал някакви по-специални планове за теб?

Колин се усмихна пресилено.

— Не знам. Но има една определена причина да се спася; нали разбираш...

Не можа обаче да довърши изречението си. Шум. Извън самолета. Двигатели, форсирани двигатели.

— Това е... това е самолет — рече шепнешком Колин.

— Не — гласът на Тим потрепери. — Вертолети. Повече от един при това.

Лейла стоеше до предната врата и наблюдаваше кацането на вертолета на около петдесет метра вляво от самолета. Не можеше да види нищо зад стъклата на балоноподобния купол, но знаеше какви бяха мъжете в него. Те не я интересуваха, интересувахе я вторият вертолет, който вместо да кацне, зависна на безопасна височина.

Виждаше го ясно, застанала малко навътре от входния люк; той висеше така, че тя да го види. Някой бе изрисувал грубо на борда му червено-бяло-зелено-черния палестински флаг. Палестинците, разбира се, не разполагаха с 'коптери.

Те — гросмайсторите от онзи свят, навярно не разчитаха тя сериозно да приеме това като знак на братска солидарност от страна на палестинците. Бяха се отегчили от очакване нещо да се случи — това бе истината, затова бяха измислили този гросмайсторски ход, приличен на това да бръкнеш с пръчка в дупката и да видиш какво е това дете съска вътре в нея.

Тя знаеше, че екипажът на втория, *неканения* вертолет трескаво прави снимки от всякакъв характер — черно-бели с висока разделителна способност, цветни, с телеобектив, широкоъгълни, инфрачервени. Сигурно вземаха данни за външната температура, за атмосферното налягане и осветлението. Навярно снемаха карта на терена, пресмятаха къде ще са най-удобните точки за прицелване, търсеха прикритие за ударния отряд. Би трябвало да използват всмукващи помпи да съберат проби от въздуха, а ако имаха акъл в

главата си, сигурно щяха да са покрили долната част на вертолета с леко лепило, за да полепне по него прах, вдигнат от грунда от витлата на машината; проби, които да се изследват в Джеда или в Бахрейн — там, откъдето сигурно бе дошъл вторият вертолет.

Чудеше се откъде ли бе дошъл. Правителството на Южен Йемен се отнасяше добронамерено към терористите. И саудитците, и оманците оспорваха границата недалеч оттук; от тяхна страна щеше да е пълна глупост да навлязат в йеменското въздушно пространство без покана, която Аден никога нямаше да им отпрати. Може би израелците имаха вече наблизко, в Арабско море, вдигнат по тревога кораб. Дано да бе така. Да играеш срещу израелците бе най-добрата игра в този район.

Питаше се дали вторият вертолет би могъл да е израелски и в този момент ѝ хрумна мисълта дали мъжът, който я бе нападнал в последния миг, преди да завземе самолета, бе израелец. Нямаше доказателства, поне засега. Но скоро фотографията на нападателя ѝ, заснета от Селим с фотоапарат, откраднат от някакъв пътник, щеше да отлети към Халиб, заедно с паспорта на мъжа; и не след дълго тя щеше да има доказателствата. Очакваше го с нетърпение. Знаеше, че някъде се бе срещала с израелеца и преди. Безпокоеше я това, че не помнеше къде.

Видя как вторият вертолет направи бавно кръг и излезе от полезрението ѝ. Съобщението ѝ към откъдния свят бе ясно и категорично: трябваше да долети един вертолет, *само един*.

Лейла вдигна слушалката на вътрешната връзка. Отговори Селим.

— Първият — рече тя. — *Сега*.

Селим остави слушалката и тръгна из самолета; премина през туристическата класа в бизнес класата, използвайки дясната пътека. Мястото вдясно, току до завесата, бе заето от Ян Ван Тондер. Селим внимателно дръпна завесата, застопори я, така че пътниците от туристическия салон да могат да виждат какво ще стане.

Южноафриканецът вдигна очи от списанието, което прелистваше, забеляза Селим до себе си и се усмихна. После отново се зае с четенето си.

— Ти — рече тихо Селим, — ставай.

Ван Тондер сигурно бе разбрал, че се отнасяше за него. Всички останали в салона го разбраха. Когато Селим влезе, Роби Рейли тъкмо оправяше грубата превръзка от носна кърпа върху челото на Шарет. Сега се спря и се обърна да погледне.

— Казах да ставаш.

Селим бе строен, елегантен; блейзерът му *Дънхил* и сивите фланелени панталони от *Хюго Бос* изглеждаха все още добре след една нощ и почти цял ден и биха предизвикали уважението на който и да е хотелски пиколо. Те обаче нямаха видим ефект върху Ван Тондер, който продължаваше да прелиства списанието в скута си, сякаш бе сам в салона. Чак когато Селим го ръгна с дулото на съвсем неелегантния си картечен пистолет МЗА1, той реагира, но не и по начина, който Роби бе очаквал.

— Абе, хора — рече Ван Тондер и изгледа презрително и изкосо Селим, — вие нямате акъл колкото една кокошка. — След като Селим не отвърна нищо, той продължи: — Не чувате ли този шум отвън? Знаете ли какъв е?

Той спокойно затвори списанието и го мушна в еластичния джоб на гърба на предната седалка, след което се облегна назад, положил ръце върху дръжките на креслото като мирови съдия, на когото светът му е крив.

Селим пак не каза нищо.

— Този шум е началото на края — за теб и за другарите ти отзад. Вертолети. Противникът е налице, приятелю. Сега става онова, което наричаме издебване. Те чакат. В крайна сметка — не днес може би, не и утре — вие ще се уморите. Ще свалите гарда. И тогава те ще дойдат.

Този път той се усмихна на Селим.

— По-лесно ще е да се предадете сега. Всички знаем за сделките, на които се съгласяват хора като вас. Сигурен съм, че ще намерите убежище някъде. В Тунис да речем, в Алжир.

Селим отвърна на усмивката му.

За Роби, който седеше на предната седалка и бе извърнал глава назад, изражението на Селим бе точно такова, каквото си бе представял, че трябва да е изражението на един ангел: то изразяваше добро настроение, търпение, състрадание. Преди всичко — съчувствие. Лицето на Селим бе лице на светец. Докато го гледаше,

Роби имаше чувството, че е в присъствието на човек, достигнал повратна точка в съдбата си, но не можеше да отгатне защо.

— Ти си южноафриканец — рече Селим и макар това да не бе въпрос, Ван Тондер го прие като такъв.

— Да, такъв съм и се гордея с това.

Селим бръкна в джоба на самото си и извади паспорт.

— Този е твой — рече тихо.

И отново, макар да не бе задал въпрос, Ван Тондер му отговори:

— Да.

— Вземи го.

За пръв път в разговора високомерието на южноафриканеца се поразклати леко. Той продължи да стиска дръжките на креслото и да гледа пред себе си, но не се владееше чак толкова добре, за да предотврати бързото потрепване на главата си — знак, че бе чул.

— Вземи го.

Лявата ръка на Ван Тондер като че сама се вдигна от облегалката. Нерешително увисна във въздуха; сетне пръстите му се свиха около паспорта и Роби с удивление забеляза, че бяха съвсем побелели.

— Свободен си.

При думите на Селим главата на Ван Тондер бавно се извърна, сякаш цвете, завъртяло се в усилие да улови слънцето. От гърлото му излезе странен звук: нещо средно между стон и неразбираемо клокочене.

Роби затвори очи и се обърна напред. *Беше дяволски несправедливо!* Искаше му се да заплаче, но гневът бе по-силен. Ако някой трябваше да бъде освободен, то това бе той, Роби — той бе още *дете*, бе невинен... но този... тъкмо този *идиот* да бъде освободен първи...

Премигна да прогони сълзите и се взря през илюминатора навън — към пепелявосивата пустиня. *Тъй дяволски несправедливо!* И все пак... все пак... Поне пускаха някого да си отиде. Това бе все някаква победа, нали така? Никой не бе убит, никой не бе ранен, дори и татковият приятел Рафул, съседът му, чиято глава се оправяше бързо. А и щом пускат един, навярно скоро ще пуснат и останалите? Това е *обнадеждаващ* знак, по дяволите! Някакво *развитие*. Затова бъди мъж и приеми нещата. Татко би искал да постъпиш така; направи го, за да се гордее с теб...

Ван Тондер залитна, докато се надигаше, краката му бяха отслабнали от дългото бездействие. Хвана се за облегалката на креслото на Рафул, дишаше тежко. Когато Селим му подаде дясната си ръка, за да го подкрепи, той я прие, едва не се отпусна изцяло на нея в неочаквания си изблик на благодарност.

— Куфарът ми... — Тонът му вече не бе така категоричен, по-скоро вряскаше. — Моля, помогнете ми, не мога...

Селим, все още с превъзходната си усмивка на лице, свали със свободната си ръка куфара от шкафа над седалките.

— Благодаря, благодаря ви.

Като долови патетичните нотки в гласа му, Роби усети как го обзема презрение към този мъж, макар да се опита да му се противопостави; да, Ван Тондер в тези последни минути бе преминал на страната на врага, но какво значение имаше това — а и кой можеше да бъде сигурен, че сам няма да постъпи по същия начин? Вдигна глава, докато двамата минаваха покрай него към носа на самолета и видя стичащите се по бузите на Ван Тондер сълзи. Неочаквано, без да знае защо, момчето извика:

— Всичко хубаво!

Ван Тондер му се усмихна неопределено, сякаш още бе в шок. Промърмори нещо, може би бе *благодаря*, но Роби не можа да чуе добре.

Селим и Ван Тондер стигнаха завесата, която отделяше салона на първа класа и минаха през нея. Този път Селим не закопча завесата. Първокласният салон бе празен. Посочи на Ван Тондер изходната врата откъм левия борд, там аварийната *пързалка* бе спусната към пустинята; самият Селим застана малко встрани от вратата.

— Трябва да вземеш това — рече той; Ван Тондер се обърна и видя, че Селим му подава голям жълт плик със знаците на въздушна поща по краищата; такива използваша авиокомпаниите за манифестите на полетите.

— Какво е това?

— Послание до света.

След кратко колебание Ван Тондер взе плика. Напипа в дъното му издуптина, разбра, че освен книжа, пликът съдържащо нещо малко и твърдо: може би ролка с фотолента. Пликът бе запечатан и завързан с канап. Започна да отвива канапа, но Селим го изкомандва да спре и той

се подчини. Дори и Ван Тондер разбра, че тук, на крачка от свободата, нямаше смисъл да започва нов скандал. Пъхна плика в куфара си и се обърна отново към вратата. Докато правеше това, зърна нещо вдясно — стори му се, че видя някаква фигура в сянката зад вратата на пилотската кабина. *Жена...* Сетне за последен път погледна Селим и глуповато, с налудничавост, за която щеше да съжалява до края на живота си, рече тихо:

— Довиждане.

Командирът Морган и вторият пилот Рос бяха заели места в бизнес класата, на левия борд, но не им бе разрешено да седят един до друг. Рос заемаше място

10А, а Морган — 11А, точно зад него. Можеха да виждат добре от местата си кацналия вертолет, а от време на време — и втората машина, която кръжеше над тях.

От кацналия вертолет излязоха трима мъже и монтираха видеокамера на триножник. Единият от тях гледаше през визьора ѝ, докато друг проверяваше осветлението. Морган отсъди по поведението им, че нещо предстоеше да се случи и тези мъже знаеха какво да очакват.

Когато самолетът се заклати, съвсем леко, отначало нито той, нито Рос можаха да се сетят какво става. Чак когато Ван Тондер се появи на земята и пое към вертолета, те разбраха истината.

И двамата я осъзнаха тъй едновременно, че възкликанията им — *О, Господи, не!* и *Мили Боже!*, — прозвучаха в един глас. Рос почти стана от мястото си, но Морган му нареди да седне, тъй като един от екипа терористи вече вървеше по прохода към тях.

Морган го изчака да заеме мястото си; сетне се обърна към него с толкова спокоен тон, колкото можеше да постигне:

— Моля предложете на шефа си да ми позволи да направя съобщение, за да успокоя пътниците.

— Не е необходимо никакво съобщение.

Мъжът вдигна глава, за да погледне през прозорчето. Морган видя как очите му се разшириха и потрепна.

Откосът от автомата на Селим изтрещя в ушите на Морган — приличаше на запалване на двутактов двигател; стихна за секунди, но

ушите му пищяха. Намери сили да погледне през илюминатора. Ван Тондер лежеше проснат на чакъла, куфарът му бе отлетял на няколко метра от тялото. От гърдите му изтичаше дълъг и мокър поток, едва забележим върху сивата повърхност на пустинята.

Морган наблюдаваше как техникът, който преди това проверяваше осветлението, се придвижи напред, за да вдигне куфара на Ван Тондер. Взе от него някакъв жълт плик, който се стори на Морган познат: беше от същия тип, каквито самият той използваше за фактурите и манифестите си. Мъжът отвори плика. Извади някакви книжа, нещо, което би могло да бъде паспорт, както и някакъв дребен предмет — последните две неща прибра в джоба си. След като прегледа за няколко секунди книгата, той приближи към оператора, вдигна ръка, сетне спря и приближи към обектива лист хартия.

Появи се трудност обаче, тъй като кръвта на Ван Тондер бе изпръскала лещите. Затова трябваше да изчакат, докато операторът изтича до вертолета за кърпа. Когато най-сетне свърши с почистването на обектива, той вдигна глава нагоре, където кръжеше вторият вертолет и размаха кърпата с такъв пресилен жест, сякаш някоя дама от викторианската епоха се сбогуваше със своя обожател. Пилотът сигурно го бе разбрал, защото се издигна рязко, потърси прикритието на ниските облаци и пое курс на югоизток.

Шумът от автоматичния откос тъй се бе размил, докато стигне до задната част на пътническия салон, че повечето от пътниците в туристическата класа изобщо нямаха представа какво можеше да означава. Но някои от седящите в лявата част извикаха ужасени, други се надвесиха да видят и в момента, в който терористите влязоха в салона, той жужеше от слухове и полуистини.

Те убиха един мъж — това бе същността на неочакваната реалност, която ги озари със скоростта на интуицията. Някаква психологическа бариера се бе сгромолясала и пътниците и терористите се гледаха едни други над руините ѝ. Първият, който трябваше да умре... *умря*.

Някои се изправиха, може би за да атакуват пазачите си или да опитат безуспешно да избягат; каквито и да бяха намеренията им, терористите брутално ги натикаха по местата им. Други — не само жени, но и мъже, ридаеха. Във въздуха витаеше истерия — остра, като миризмата от цигарен дим на сутринта след пиянско парти. Ала когато

един мъж се изправи, размаха ръце и се разкрещя, не терористите го сграбчиха, а съседите му. Когато Селим се появи, те вече го бяха вързали с ръкавите на сакото му. Предадоха го като ловни кучета, които дават плячката си на ловците в очакване да ги похвалят, а той го прие в същия дух, с усмивка — отчасти презрителна, но отчасти — животинска и изпълнена с гордост.

— Успокой се — каза той на изпадналия в истерия мъж на пода. — Не можеш нищо да направиш. Просто приеми нещата. — Повиши тон, обръщайки се към всички в салона: — Мислите си, че хората навън се опитват да ви помогнат. Може би е така. Но когато си играят игрички с нас, не ни оставят никаква друга възможност, освен да отмъстим чрез единствените възможни жертви: вие, невинните.

Селим тръгна към бизнес класата, оставил зад гърба си примирено, изплашено стадо от хора, чиито разбирания за лоялност се бяха променили в опасна посока.

Роби се взря в преминаващия през салона Селим; още не бе доловил неуловимата промяна, която бе настъпила у самия него, също както и у останалите. Просто усещаше по някакъв първичен начин, че никой извън този самолет не би могъл да разбере какъв ад преживяват хората в него. Тези хора в съзнанието му бяха като едно цяло — пътници и терористи, приятели и врагове. Ние и те.

— Роби?

Момчето извърна глава. Шарет се бе събудил и го гледаше. В един момент Роби се почуди откъде знаеше името му; сетне се сети, че Колин ги бе запознал по време на престоя в Бахрейн.

— Роби, коя дата е?

— Двадесет и първи юли.

— А часът?

Странно, помисли си Роби, не съм поглеждал часовника си от маса време.

— Шест без двайсет.

— Скоро ще мръкне...

— Добре ли си?

Шарет кимна.

— Спомням си... помня, че ми превърза главата.

— Беше отдавна. Снощи. След като ти направиха снимка.

— Каква снимка?

— Един от тях дойде с фотоапарат и засне лицето ти.

— Ох, не мога да си спомня.

Известно време след това Рафул гледаше момчето без да говори. Изглеждаше като мъж, чиято гордост едновременно го и задължаваше, и му пречеше да направи някоя голяма отстъпка.

— Пораснал си — рече накрая.

Роби сви рамене и се изчерви.

— Нали чу... чу какво стана навън?

— Да.

Гласът на Роби бе едва доловим. Може и да е пораснал, помисли си Рафул, но в душата си е още само едно ужасено момче.

— Не се плаши — рече той. — Ти си в безопасност. Никой няма да те нарани. Може да изгладнееш... това да. Но няма да те наранят, не.

Устните на Роби потрепериха. На Шарет му заприлича на какаду, хипнотизирано от змия. Птицата е абсолютно неподвижна, ако изключим поклащането на главата ѝ като махало: понякога настрани, понякога надолу-нагоре, сякаш бе навита с невидима за зрителите пружина. Роби изглеждаше точно така.

— Откъде знаеш, че съм в безопасност?

— Ти си дете. Хора като тези търсят публичност, при това добра публичност. Няма нужда от убити жени и деца.

Селим избра точно този момент да се появи иззад завесата. Отиде до предната част на салона, вдигна слушалката на вътрешния телефон и изрече тихо няколко думи в нея. Секунди по-късно той отново изчезна зад завесата, която ги отделяше от първокласния салон. Сякаш бе поискал разрешение да се придвижи към носа на самолета.

Рафул забеляза това, трябваше да го запомни за в бъдеще. Чувстваше се доста добре след дългия, макар и на пресекулки сън. Започна да си води бележки наум. Всичко го интересуваше — от разстоянието между седалката му и завесите отпред и отзад, до изражението на лицата на пътниците най-близо до него. Никаква, дори и най-дребната подробност не убягна от погледа му.

Един от екипа терористи охраняваше салона от удобна позиция до предното кухненско помещение. Беше с разкопчана на яката риза, кожата му бе мазна, не беше се мил и бръснал от доста, доста време. На Рафул тази гледка му хареса веднага.

— Виждаш ли онзи там? — прошепна на Роби и му направи знак с глава в необходимата посока.

Роби кимна.

— Той е изтощен. Което означава — да, означава, че е опасен, но означава също, че това не може да продължава безкрайно. Най-сетне ще трябва да дремне малко.

— Но той не е сам — рече тихо Роби, без да успее да прикрие отчаянието си. — Няма всички да спят по едно и също време.

— Но ще бъдат уморени по едно и също време, в това можеш да бъдеш сигурен. — Рафул му кимна окуражително. — А тогава... тогава ще видим...

Язвата го болеше. Трудно му бе да се преструва на весел, но бе необходимо. Разбра, че Лейла бе избрала да се сниши и действията ѝ — по-скоро *липсата им*, — трябваше да бъдат свързани с юношата, който седеше до него. Всичко, което щеше да се случи на борда на самолета, в крайна сметка щеше да рефлектира върху сина ѝ. *Тогава защо не предприемаше никакъв ход?*

Защото очакваше развитие на нещата извън самолета. Само това можеше да бъде обяснението.

Какво развитие?

— Роби... — Рафул сложи ръка пред устата си и заговори тихо. — Терористите казаха ли какво искат?

— Нещо за пленници. Иранци, пленени в Ирак. Няма да ни освободят, докато не освободят тях.

Истинско отвличане! Не просто опит да си върне сина, а истински, политически мотивиран терористичен акт... На Рафул му трябваше време, за да осмисли произтичащите от това изводи, а засега единственото, с което разполагаше, бе именно време. Иначе казано, Лейла няма да отиде никъде; ще да остане тук, докато вървят преговорите за освобождаването на пленниците. А в Близкия изток преговорите могат да се точат до безкрай.

Какво ще стори Роби, когато картите бъдат свалени и Лейла се разкрие? Как би могъл той, Рафул, да заздравя лоялността на момчето към страната на светлината?

Рафул просто трябваше да му се довери. Нямахме друга алтернатива.

Внимателно, много внимателно, за да не привлече вниманието на терористите до предното кухненско помещение, Рафул протегна ръка към еластичната мрежа на гърба на предната седалка. Там бе скрил запалката преди да кацнат, но засега тя не го интересуваше. Искаше да вземе хартиената салфетка, която бе втъкната там; до нея, наполовина скрита от вестник, видя картонена чаша с емблемата на авиокомпанията. Нечии ядки...

Взе и салфетката, и чашата, сърчно ги пусна в скута си, а сетне ги плъзна покрай седалката си.

Пазачът им продължаваше да наблюдава кабината. Ако бе забелязал серията дискретни движения на Рафул, то не даде знак, че го е направил. Рафул нарочно извърна глава, сякаш да погледне през илюминатора към падащия здрач, и цели пет минути не предприе нищо.

Въоръженият арабин се оттласна от стената и бавно закрачи в салона. Рафул отгатна намерението му — да стигне до туристическата класа, сетне да се върне по деснобордовия проход между седалките, — и се напрегна. Нямаше много време... когато терористът изчезна от периферното му зрение, бръкна в джоба си да потърси писалка.

Нямаше. Бяха му взели всичко, освен запалката, която не бяха открили. Някъде в дълбините на съзнанието му се таеше чудовище; бяха взели всичко, *включително и паспорта му*, не мисли за това, ще се възправиш срещу чудовището друг път, засега се съсредоточи върху онова, което трябва да бъде направено. *Намери нещо, с което да пишеш.*

— Роби — прошепна той, — имаш ли химикалка, молив, каквото и да е?

Момчето нервно погледна през рамо към завесата, зад която терористът тъкмо се скриваше, след което бръкна в чантата между краката си.

— Ето...

Рафул сграбчи химикалката, извади скритата преди малко салфетка, подложи си картонената чаша и написа десетина думи. Сетне хвърли хартията на Роби.

— Ако се върнеш там... — кимна с глава към туристическата класа, — опитай се да я предадеш на мъжа на място 24Н. Ще направя

още едно копие за себе си, в случай че решат да ме върнат там. Но внимавай: никакви рискове.

Роби погледна хартията, не понечи да я вземе.

— Кой си ти? — рече шепнешком. — Защо ми се доверяваш?

Рафул отвърна:

— Защото няма никой друг, млади приятелю.

Но преди да успее да изрече първата дума, друг глас заглуши неговия.

— Ей, ти. Твърде много говориш на момчето.

Рафул стисна юмрук и скри салфетката в него. Вдигна глава, изви я вляво, опита се да си придаде най-невинно изражение, проигра в главата си събитията от последните няколко секунди. Как той и Роби гледаха терориста — толкова тихо стъпваше, — който дойде от туристическия салон. Какво *точно* си казаха? Дали ръцете им бяха близо една до друга? Дали се докосваха? Ами главите им...?

Очите на арабина бяха като концентрични кръгове в бяло и червено — външните по-тънки, вътрешните матовочерни. Онова, което бе взел, за да се поддържа във форма, вече проявяваше вторичния си ефект.

— Ти — рече той. — Ставай.

Рафул се поколеба. Можеше да се подчини или да се бие. Ако се бие, ще последва смърт и разрушения. Но ако се подчини...

— Добре — рече той. — Добре, добре.

Вдигна ръце, свил вече и двата си юмука, и ги разтърси леко, сякаш да рече *Ето, виж, regardez*^[6], никакви номера... Бе вперил поглед в очите на арабина, хипнотизираше го, за да не забележи той как бавно сваля ръце, сякаш да се подпре при ставането си, да не забележи как отваря десния си юмрук, как Роби бързо премества лявата си ръка, за да покрие хартийката.

— Добре — рече спокойно Рафул. Вече се бе изправил, с отворени ръце, вдигнати на височината на раменете, не представляваше заплаха никому. — О'кей, о'кей, о'кей. Къде искаш да седна?

Арабинът отклони дулото на картечния си пистолет наляво. Рафул излезе на прохода, все още без да откъсва очи от терориста, отстъпи заднешком, докато не застана до празното място в средата на блок три.

— Тук ли?

Терористът кимна. Рафул седна. Докато се закопчаваше, непрекъснато си повтаряше въпроса на Роби: *Кой си ти? Защо ми се доверяваш?*

Сега се намираше точно зад първокласния салон. На сантиметри от Мащеха. От целта си.

Лейла не си спомни последната им среща в Ню Йорк, това бе очевидно. И едва ли бе удивително, като се замисли човек: тогава тя само зърна лицето му. Но сега паспортът му бе у нея. Добър фалшификат, дело на изкусен майстор. Но не и *достатъчно* добър. На Халиб нямаше да му потрябва много време, за да установи това.

Защо ми се доверяваш, Рафул? Добър въпрос, Роби. Но трябваше да ме попиташ: Защо именно на мен от всички хора на света?

Юни 1974 година

Бейрут

През лятото на 1974 година за един яхуд като Шарет да влезе в Ливан бе най-лесно да се насочи на север през Кирият Шемона, на картата се намира вдясно, сетне, след като пресече границата, да се насочи на запад към брега под Сидон. В Метула, мястото на пресичане на границата яхудът си бе още такъв — евреин; но когато наближи Хабуш, западно от Шамис, този образ вече се бе поразмил. Колата му, покрита с прах, чукната тук и там, с поръждясали брони — беше с германски номера и подсказваше на малцината селяни, които срещна, за арабин-египтянин. Когато спираше да обядва или да пренощува, разпалено разказваше историята си на бутилка-две червено вино от Мусар и холандска пура: как изживял по-голямата част от живота си в Египет и в Чикаго, как преуспял и сега се връщал у дома да види как са нещата тук и да реши дали да доведе и семейството си. Беше чаровен и щедър; фактът, че слушателите му едва ли разбираха повече от една дума на двайсет изречени, едва ли имаше значение. Те запомняха Шарет именно с онези черти, които не бяха негови.

Досуц като всички останали, които са виждали тази страна, и той се влюби в нея. Години по-късно израелската армия вкара танковете *Меркава*, за да изравни заоблените, гънещи се хълмове на Ливан и крепостите от пясъчник, бомбардирайки ги съобразно

плановете, начертани на полевите карти. Той сваляше старите си очила и се взираше в близката далечина. Спомняше си тогава за грубия хляб *маркук*, за хълмовете, покрити с лен, пачи гнезда и макове, богородички и циклами; клисури, поръбени със зелен дъб, полета, засети с ечемик, спомняше си пържени с билката бабина душица яйца. Спомняше си за ябълковия мармалад. Беше станал рано и бе шофирал два часа с едно вряло, горчиво кафе в стомаха си. В обяната в топла светлина утрин бе минал през селца с белосани къщи, покрити с оранжеви керемиди, морето се простирало кротко вляво, спокойно и тъмносиньо като воденичарски яз. Караше бавно, стиснал със зъби остатъка от снощната пура, напяваше си тихичко, защото му бе хубаво. Вдясно от себе си виждаше връх Санин, заснежената му кула го мамеше, както бе мамила всички стари евреи. Премина през горички от дървета, натежали от банани, портокали, лимони, фурми, премина с колата по множество каменни мостове, които пренасяха пътя над безброй ледени потоци; вдишваше аромата на детелина и на диви рози, толкова силен, че потискаше острата миризма на пропития със слюнка тютюн.

Когато в движението автомобилите започнаха да превишават по брой магарешките каручки и ножовете в стомаха му бяха започнали злобната си всекидневна работа, той отби от крайбрежния път и се заизкачва към вътрешността, докато не стигна първото село; там намери едно малко кафене, което тъкмо отваряше с прозявка и с поскъръцване на пантите жалюзите си.

Седна до паянтовата масичка под акомпанимента на сутрешните камбани, които напяваха високо зад гърба му; тук хапна закуска, която щеше да запомни за цял живот: хляб и кафе, купа с грозде, фурми, кайсии и череша. И ябълков мармалад.

Съпругата на собственика бе мургава, циганка на вид, която се опита да заговори Рафул първо на френски, сетне на гръцки и най-накрая, с неохота — на английски. Стоеше с ръце на хълбоците и се взираше в морето от терасата, а от устата ѝ се лееше безспирен поток от думи; най-забележителното у нея, поне така му се стори, бе, че не изрече и дума на оплакване от някого.

Сигурно ѝ се понрави начинът, по който се смееше на шегите ѝ, а може и да бе открила у него сходен дух на оптимизъм, а в крайна сметка пък може би това бе един добър ден за него. Кой знае каква бе

причината, но тя изведнъж се скри в кафенето и се появи отново, понесла глинена делва, затворена с тензук, привързан с канап. В другата си ръка държеше черен хляб. Остави хляба върху чинията с люспи от грозде и костилки от череша и в следващия миг вече вадеше с лъжица от делвата нещо белезникаво, жълто-зелено, и го размаза на хляба. Бе гъсто, но не толкова гъсто, че да не потече от хляба върху чинията, съдържаше мънички парченца ябълка, някои бяха запазили още коричките си. Още преди да опита, нещо му подсказа, че този момент няма да се повтори никога и никога няма да бъде забравен.

Още при първата хапка всичко сякаш се смеси в едно великолепиe: слънцето, умерено и благо, красивата циганка с ръце на хълбоците, която продължаваше да говори като най-умния професор на света, топлият хляб, сладката тръпчивост на мармалада: всички тези неща се свързаха в душата на Рафул в един спомен. *Ливан*.

Когато най-сетне се надигна и бръкна да потърси пари, той си помисли, че от много, много дълго време не бе изпитвал такова щастие. Мигът обаче вече бе отминал и бързо се превръщаше в избелял спомен. Влезе в колата, запали двигателя. И тъй както бързо бе разцъфнал, тъй бързо и отмина този миг.

Като всички преуспели ливанци, върнали се на поклонение в Бейрут, той отседна в известния с двете си големи кули хотел *Финикия* с огромен ескалатор и панорамен изглед към морето. Регистрира се, освежи се и в единайсет и половина вече бе готов.

Намери кафенето *Куин* в квартал *Рас*, точно срещу американския университет. Докато чакаше кафето си, чете вестници, слуша с половин ухо разговорите на съседните маси: разговори за нощни барове на булевард *Хамра*, за водни ски на плажа под *Гълъбовите скали*, за политика, политика, политика, секс, пари, политика. И понякога за нещо, което наричаха *Йорданизация*.

— Какво означава *Йорданизация*? — попита най-невинно той, когато свързката му дойде, точен до секундата.

— Онова, което хората тук желаят — въоръжен конфликт с ООП от типа на онзи, който *Хюсеин* завърза. Не, благодаря, няма да взема нищо. Ще вървим ли?

Рафул не бе срещал този мъж преди, но репутацията му — леле-мале! — *Йехуд Шафетс* оглавяваше един от двата екипа на *Божия гняв*, които *Мосад* успешно бе внедрил в Ливан. Той бе ръководил

пряко много ефикасната и получила голяма гласност операция по неутрализирането на трима палестински лидери миналата пролет. Беше на трийсет и две години, почти изцяло плешив, с оскъдна брадичка: изобщо не приличаше на типичния корав агент. С разтворената на гърдите си риза и панталоните от дебел плат, пристегнати с толкова стар колан, че кожата му бе изгубила цвета си, той по-скоро приличаше на бейрутски автобусен шофьор в почивния му ден. И точно така би трябвало да изглежда, рече си одобрително Рафул.

— Ще стане ли това? — рече замислено той, докато чакаха такси.
— Ливанците ще успеят ли да прогонят палестинците?

Шафетс сви рамене.

— Ако имат време. И ако получат известна помощ. Йорданизацията тук се ползва с голяма популярност.

Той отведе Рафул в скромна триетажна жилищна кооперация от петдесетте години на булевард *Емил Еде*, недалеч от хотел *Комодор*. Докато се разплащаше с таксиметровия шофьор, Рафул стоеше на улицата и гледаше фасадата, като мислено я сравняваше с апартамента на Йехуд от снимката, която бе видял преди да тръгне от Тел Авив. Всеки прозорец бе с отделни, някога лакирани чамови жалузи. Прозорците на Йехуд бяха наполовина отворени и Рафул отново одобри това. Един потаен човек трябва да пази тайните си, но ще се набие на очи; докато този, който няма какво да крие, ще мине незабелязан.

Нямаше асансьор. Йехуд поведе по стълбите нагоре. Когато стигнаха най-горната площадка, той вече бе извадил ключа си — само *един* ключ, *една* ключалка, тук живее човек, който няма какво да крие, нали така? — а по начина, по който го въведе безшумно в апартамента, Рафул отсъди, че това бе рутинно действие, на пръв поглед незабележимо, но всъщност отработено до блясък.

— Безопасно ли е да идвам тук? — попита тихо той, докато Йехуд обикаляше и търсеше белези на нечие влизане в апартамента.

— Да. Имам доста посетители. Околните го приемат, харесва им нещата да текат по обичайния си начин.

Даде знак на Рафул да седне до ниската масичка в средата на всекидневната, обзаведена оскъдно в неопределен стил. На масата имаше голямо радио, настроено на арабска станция, излъчваща

музика. Сетне обиколи стаята и нагласи всичко, според привичките си: прозорците на три четвърти затворени, но с отворени жалузи, вратите — плътно затворени, електрическият вентилатор — включен. След като остана доволен, отиде до металното писалище до прозореца и го отключи. Извади от него карта на Голям Бейрут и малка платнена торбичка, в която потракваше нещо, и ги отнесе до масичката.

Седна близо до Рафул на дивана, разстели картата така, че и двамата да могат да я виждат, сетне отвори торбичката. В нея имаше бронзови шахматни фигури.

— Шест — рече лаконично. — Изключая мен. — Постави два офицера един до друг върху картата. — Ето — посочи той фигурите, — на колелото край кувейтското посолство... гледат към Шатила от запад. Там има жилищен блок на ливанската армия. Можем да го използваме, няма проблеми.

Йехуд извади от торбичката два царя и ги постави на друго кръстовище.

— Булевард *Ямал*... лагерът в Шатила остава вляво. — Почука по картата. — Това е много важно, Рафул. На запад е Хасан, на юг — Халде и летището. Магистрала, права като конец, идеална, ако трябва да хващаш самолет. Деветдесет на сто от хората, които пътуват към летището, избират този път.

— А другите десет процента?

— А, за другите ще се погрижим ето тук. — Още два офицера, малко по на юг. — Този път покрай лагера *Бурж ал-Бараджина*... и този под него също. — Два топа се присъединиха към останалите фигури на картата, станаха всичко шест. — Но това е дълъг и бавен път, а Фейсал Ханиф обича преките пътища, защото има повече врагове, отколкото цялата държава Израел. Казвам ти, всичко ще се случи на ей това голямо кръстовище.

Рафул изучава известно време картата.

— Какъв е теренът?

— Близо до летището — пясъчни дюни, шубраци, някой и друг бор. И палестинските бежански лагери, разбира се. Виждаш ли си ги?

Рафул поклати глава.

— Истинска бъркотия. Изпълнени с врява бараки, алеи, ръждясали огради; сам си нарисувай картината. Ако на моите момчета им се наложи да бягат, ще отидат тъкмо там.

— Сериозно ли говориш?

— Нито едно куче не може да подуши нещо в онази воня.

Рафул помълча известно време. Сетне рече:

— На кръстовището *Ямал*... там ли ще я атакувате?

— Залагам половината си пенсия на това.

Тъкмо тази дума — *половината*, убеди Рафул.

— Добре — рече. — Тъкмо там искам да бъда.

Йехуд смете шахматните фигури от картата и я сгъна. Нещо в начина, по който го направи, подсказа на Рафул, че мълчанието му не бива да бъде възприето като съгласие; имаше нещо недоизказано.

— Казаха ми, че си искал да бъдеш само наблюдател — рече Йехуд.

— Би трябвало да ти кажат, че съм си *заслужил* този статус.

— Така е. — Йехуд стана, закрачи неспокойно напред-назад, ту без да поглежда Рафул, ту се взираше яростно в него. — Без твоите разузнавателни данни никога нямаше да я открием.

Без намесата на Авшалом, помисли си Рафул, никой не би я открил. Бог да те благослови, Аве! (Сега, след като забраната за тази операция бе отменена, Газит отново бе станал за Рафул *Аве*.)

— Чуй ме, Рафул. — Йехуд дойде и застана съвсем близо. — Тук аз съм господарят на дома. Никой не ми нарежда какво да правя, как да го направя. В моя екип няма място за... *наблюдатели*.

Рафул го погледна в очите.

— Разбирам — рече тихо. — Тогаз ще е най-добре да ми намериш оръжие, нали?

Ако трябваше да бъде напълно честен пред себе си, то тогава би трябвало да изпита известни опасения. Не защото имаше задни мисли за Лейла Ханиф, а защото уважаваше твърде много Йехуд Шафетс и не искаше да го подложи на опасност. Два дни по-късно, обаче, докато седеше на предната седалка на електриковосин мерцедес, паркиран на подхода към булевард *Ямал*, съмненията му се бяха разсеяли. Може би това имаше нещо общо с деветмилиметровия узи, който лежеше в скута му, тъй като топлата му дървена ръкохватка му действаше успокояващо. Йехуд му бе предложил да избира между варианти с пълнител от трийсет и два и четиридесет патрона и той бе избрал втория без изобщо да се замисли.

Двата *офицера* се намираха в жилищния блок на ливанската армия с изглед към Шатила от запад. Южно от булевард *Ямал* други два *офицера* наблюдаваха от пътчето, водещо към лагера *Бурж ал-Баражина*, докато под тях чифт *топове* седяха нащрек до последното кръстовище преди летището. Бяха покрили всичко, бяха предвидили всяка възможност, всяко квадратче на шахматната дъска.

Шафетс и Шарет бяха *царете*.

Радиото изпиука. Йехуд вдигна слушалката.

— Да?

Последва детско бръцоловене. Кодирано съобщение.

— Тръгват — рече лаконично Йехуд. — Две коли. Черни беемвета. Семейството е в първата.

— Кога ще стигнат тук?

Йехуд погледна часовника си. Дванайсет и четирийсет и четири.

— След половин час, може би по-малко. Движението по обяд се засилва.

Рафул се зазяпа през предното стъкло. Бяха паркирали на отбивка до подхода към магистралата до летището. Пред тях се простираше магистралата, двете ѝ ленти бяха разделени с тясна бетонна преграда и храсти, които блестяха на обедната жега. Ако мръднеш леко глава наляво, можеше да види боровите гори, посадени на червеникава пясъчлива почва, тук-там се белееха вили, разнообразяваха бледомораво зелените склонове на Шуф. Вдясно, Хай ал-Селум, едно безразборно скупчване на съборетини, закриваше гледката към морето. Всичко бе покрито, никакъв проблем.

Радиото отново изпиука. Още едно кодирано съобщение. Йехуд рече:

— Идват към нас. — Избърса носа си с опакото на ръката, без да погледне към Рафул, без да му рече *Аз нали ти казвах!*

Рафул се усмихна на себе си и нагласи узито на автоматична стрелба.

Колите, с които бяха днес, бяха доставени като част от голяма, тъмна далавера с *Катаиб* — фалангистите. Всяка от двойките разполагаше с резервен автомобил, паркиран на петдесетина метра от основния, тъй че където и да станеше нападението, да разполагат подръка с кола за измъкване. До безкрай бяха обмисляли евентуалните промени; ако *офицерите* ударят и успеят, *царете* ще се придвижат

така, че да се срещнат с *топовете* тук... всичко, бяха премислили всяка подробност, всичко бе покрито, вляво, вдясно, в средата, напред.

Фалшиви паспорти — в ред. Нови регистрационни номера на колите — в ред. Нови дрехи — в ред. Пътищата до границата с Израел — проверени час по-рано. Резервен вариант: пътят към Дамаск — чист, проверен.

Дванайсет и петдесет и три. Ръкохватката на узито бе мокра, леко лепнеше. Разтърка я с ръка; сетне, недоволен още, я изтри със салфетка. Всичко беше наред, само дето не можеше да държи оръжието си, *изчисти го отново*.

Дванайсет и петдесет и пет. Рафул усети първото бодване на съмнението във врата си. Колите не идваха.

— Търпение.

Значи Йехуд бе прочел мислите му? Или рече *търпение*, за да успокои собствените си нерви, да се увери сам, че ще дойдат, че идват, че нищо не бяха пропуснали?

Бяха пропуснали нещо. Нещо толкова очевидно, че Рафул едва ли не го очакваше всеки миг да изскочи от жабката и да го халоса по муцуната.

Над главите им изрева насочил се за кацане на писта едно-осем джъмбо-джет. На фона на този шум изпиукването на радиото можеше да мине и незабелязано, но Йехуд го чу. Изпукване, кодираните реплики на иврит — спешни, нерадостни. Йехуд изруга.

— *Какво има?* — изкрещя Рафул. А сетне добави по-спокойно: — *Кажете ми.*

— Изпуснали са конвоя.

— Как?

— Какво значение има? — изплю Йехуд. Юмруците му забарабаниха по волана. Сетне отново хвана слушалката и този път Рафул нямаше нужда да му се декодират съобщенията, значението им бе ясно: събудете се, внимавайте, този път няма да има предупреждение за приближаването им, не ги оставяйте да минат покрай вас.

Всичко бе покрито. Всичко, съвсем всичко, освен някое шибано...

— Какво ще правим, тук ли ще стоим или...

— Чакай. — Тонът на Йехуд бе отново спокоен. — Ще слушаме и ще гледаме.

Един и пет точно.

— Те *трябва* да стигнат до летището. — Йехуд говореше задъхано. — Самолетът им излита в три и трийсет и пет, знаем, че са напуснали апартамента си, че са на път.

Да, помисли си Рафул; но едно нещо не спомена, Йехуд: не знаем къде се намират.

Отново преглътна. Дъхът в устата му бе като от сушена риба. През предния прозорец можеше да види само редица проскубани храсти, които разделяха двете платна на магистралата, белите къщи по хълма, коли, безкраен поток от автомобили по пътя, свързващ града с летището, само случаен слънчев отблясък от брони и стъкла променяше за миг еднообразния поток.

Изведнъж, без каквато и да е причина, той си спомни ябълковия мармалад. Видя себе си, седнал до паянтовата масичка, пред него се простираше гледката на обляния в слънце залив, усети как вкусът на мармалада се наслажда върху мириса на сушена риба, с който бе обложен езикът му, всичко бе толкова красиво, така добре подредено, *покрито*, че му се прииска да повърне.

Радиото:

— Бип, бип, бип.

Йехуд грабна слушалката. Друг глас, премерен, студен; този път никакви кодирания:

— Идват откъм *Барж ал-Баражина*, северния път.

Още преди да завърши, Йехуд вече фучеше по магистралата на юг, преследвайки един боинг 707, който са снижаваше срещу вятъра. Рафул свали прозорчето на вратата си и стисна дръжката, готов да изскочи веднага. Бяха минали броени секунди. Йехуд изпревари един автобус отдясно, изрева клаксон. Деветдесет мили в час, намаляват дистанцията, всичко отново е покрито, приближават, приближават...

Рафул има време да забележи, че сърцето му работеше като електромотор, че съзнанието му властваше над тялото, че устата му бе пълна със слюнка и вече нямаше онзи дъх на сушена риба. Йехуд профуча пред един камион, принуди го да свие вдясно, мармаладът, онзи магичен мармалад отново се процеди върху небцето му и той се засмя на глас.

И сега точно пред себе си виждаха как започват събитията. Две черни беемвета пътуваха в лявата лента, близко едно до друго, бързо, между тях и преследвачите им имаше няколко коли. Видяха се светофари, светеха зелено. Вляво, отвъд преградата между двете ленти, се виждаха бордеи с ръждясали ламаринени покриви. Отвори се дупка; Йехуд се промъкна, натиснал силно клаксона, гумите изсвистяха и оставиха черна следа по пътя; светофарът още светеше зелено.

Йехуд приближи мерцедеса до задното беемве и натисна спирачките. Рафул вече можеше да види ръка, обгърнала задната седалка на колата пред тях. Някакъв мъж се обърна да види кой ги следва; втори мъж, също на задната седалка, обърна се в профил, забеляза...

За щастие Йехуд осъзна това в същия миг, изфорсира колата и вкара мерцедеса между двете беемвета. Докато опитваше да запази равновесието си, Рафул мярна някакво движение в колата пред тях: бледо лице, лице на момченце, но тогава бе твърде зает със своя узи, за да помисли за това, *във всяка война има трагични жертви*: наведе се през прозорчето с лице към беемвето на бодигардовете, *огън!*... Три откоса, *прикрий се*, още пет откоса... Йехуд изруга, опитваше се да вземе с една ръка своя узи от пода...

Куршумите пръснаха задното им стъкло. Рафул залегна, докато Йехуд някак си успя да удържи колата със седемдесет мили в час, нямаше поражения, всичко е покрито, давай... извън прозорчето, но залегнал ниско, натисни, *огън!*... този път бе възнаграден да види как задното беемве се отклони рязко наляво, сетне надясно, наляво, надясно, докато най-накрая не излезе от лентата, изкатери преградата, обърна се настрани и продължи да се плъзга по пътя, за да се тресне в неправилно паркиран десеттонен камион и да замре завинаги.

Сега оставаше само едно беемве и всичко наистина бе *покрито*. Най-сетне.

Почти бяха стигнали до кръстовището, където ги очакваха двата израелски *офицера*. Светофарът светеше червено, но беемвето пред тях продължи да се движи с натиснат непрекъснато клаксон, със светнати фарове, Рафул провери пълнителя си, увери се, че предпазителят е вдигнат, почти бе стигнал до целта си, триумфалният му марш бе на път да започне, когато бежовият ягуар излезе от

страничния път, както бе планирано, всичко бе както е планирано, *всичко е покрито*, и този ягуар блъсна беемвето, изхвърли го напреки на пътя, багажникът му се отвори, разхвърчаха се куфари, колата едвам спря пред бронята на някакъв автобус, който идваше в насрещното платно.

Викове. Письци. Хора тичаха насам-натам, досущ като безброй пилета с откъснати глави, някаква жена пищеше силно.

— Огън, огън, Господи, *огън!*

Четирима мъже, силни, могъщи, се бяха съсредоточили върху катастрофиралото беемве. Четири автомата узи, никой обаче не ги видя, чак по-късно щяха да си спомнят; в момента, разбира се, всички виждаха един квартет от спасители. Далечната предна врата на беемвето се отвори, показа се ръка, това бе точно в мига, когато първият от четиримата стигна до колата и изстреля откос в главата на шофьора. Просто за да е сигурен, че тази отпусната ръка не бе някакъв номер; как се възхити Рафул на тези мъже!

Отвътре се чу изпукване, сякаш някой гръмна с детско пищовче: бодигардът на предната седалка, храбър боец до самия край, още един автоматичен откос, тишина.

Хора, други хора, невинни, десетина, може би двацет, бяха приближили до най-близкия куфар от разпилелите се след катастрофата. Не знаеха какво става, виждаха само катастрофиралата кола. Чак тогава забелязаха автоматите. Чак тогава се осъзнаха и се стопиха, досущ както снегът се стопява при първия порив на пролетта. Това бе Ливан, това бе Бейрут, това бе палестинският лагер *Бурж ал-Баражина*. Това бе *война*.

Дълбока, злокобна тишина бе обвила обляното в слънце място на катастрофата; Рафул отново бе влязъл в своя филм. Отново в ролята на звезда. Виждаше се сякаш отстрани как върви към потрошеното беемве, Йехуд е на няколко крачки пред него. Държат узитата вдигнати, малко встрани от себе си, с пръсти на спусъците. Всичко е покрито, както никога досега. След няколко секунди ще последва отмъщението. Око за око, зъб за зъб! Ия, Сара и Естер, наистина, Господи, *на всичко му идва времето, винаги има време за всяко намерение под слънцето*.

На филма му липсваше звук и бе на забавен каданс, кадър по кадър. В края на кадъра Рафул вижда как от десеттонния камион, в който се бе забило другото беемве се изсипват хора. Малки, зелени

човечета; не, хора в зелени дрехи. Всичките — в еднакви зелени дрехи. Всички носят нещо, още са твърде далеч, за да го безпокоят, но...

Йехуд е пет крачки напред, вдига узито си в хоризонтално положение. Двамата израелски *офицери* вече са се запътили към ягуара, стигат до него, а сега (звуковата картина във филма на Рафул бе съставена само от изпуквания), се опитват да запалят двигателя. Успяват; няма нужда от резервния автомобил. А ето сега Рафул си казва, че са готови да избягат в мига, когато Божата цел бъде постигната.

Йехуд отваря задната врата на беемвето. Йехуд се навежда, за да има чист прицел. Йехуд се завърта назад, узито изхвърчава от ръцете му, нещо сиво и червено се разхвърчава на всички посоки. Рафул гледа глупаво панталона си, целия измокрен от нещо топло, сякаш се е изпуснал в гащите, тъмночервена урина. Бум — куршум профучава покрай главата му, още куршуми, изведнъж вече нищо не е покрито...

Мозъкът му включи, докато бягаше. Колко просто наистина. Задното беемве, в което бяха бодигардовете на Ханифови, се бе блъснало в камион, натоварен с фалангистки войници; вече бяха толкова близо, че можеше да различи емблемите на зелените им униформи — триъгълни, с кедрово дърво, с изписано около него *Катаиб Любнания*, фалангистите идват да ликвидират израелците, които са започнали всичко това.

Но не войниците убиха Йехуд. Някой вътре в беемвето бе пръснал главата му.

Рафул хвърли узито на задната седалка на ягуара, праметна се подире му и в този момент шофьорът вече бе натиснал до дупка педала на газта. Първите фалангисти вече се бяха прицелили и ламарините на ягуара зазвънтяха от ударите на олово в по-мек метал. По някакво чудо не улучиха резервоара. Стигнаха шейсет мили скорост още преди шофьорът да превключи на втора. Пищенето на куршумите стихна. Рафул се надигна от пода на колата. Беше си ударил коляното, имаше сътресение на мозъка. Панталоните му бяха мокри от кръвта на Йехуд Шафетс. Йехуд Шафетс бе мъртъв.

Лейла Ханиф — не.

21 юли 1984, вечерта

Бейрут, Ливан

— Шафик! Добър вечер, *скъпи* Шафик...

Той не се изправи веднага и това изплаши Селестин. Докато прекосяваше безценния бухарски килим на Хаким с размерите на малък домашен басейн, умът ѝ бе зает с всякакви пресмятания, но те бяха засенчени от факта, че той не се изправи и не обиколи, поклащайки се, писалището си, за да я посрещне. Когато измина половината път, той вече бе поправил пропуска си — срещнаха се по средата на *плувния басейн* с целувки, които не достигаха с десетина сантиметра целта си — тогава вече тя знаеше, че е в беда.

— Скъпа, прескъпа госпожо... *et comment vas-tu*^[7]?

— *Ca va, merci. Shu haida, cheri*^[8]?

Арабски, френски, английски — всичките заедно и никой от тях: това бе техният начин на общуване. Каква страна, мислеше си тя, докато той я настаняваше внимателно на прекалено мекия фотьойл; нищо чудно, че не можем да се разберем и за най-дребното нещо...

Той вече се бе върнал на трона си зад писалището и можеше да си позволи да ѝ се усмихне.

— Бизнесът ли? Чудесно. Върви страхотно.

— Разбрах, че си се оженил, след като се видяхме за последен път? Поздравления.

— А, благодаря, благодаря много.

И още нещо, помисли си тя. Той би трябвало да е *изненадан* да ме види, а *не е*.

— Очевидно събитията не са ти донесли неприятности, Шафик.

Огледа обзаведената в отомански стил стая, от която той ръководеше империята си, като през цялото време наблюдаваше реакцията му на използваната от нея дума *ал-хауадес* — събитията. Истинските чада на Ливан никога не говореха за война, само за *събития*.

— Прекалените битки — рече благо той — не са на добре. Малко бой тук и там...

Той поклати глава и сви устни; тъй като бе дребен на ръст и закръглен като топка и имаше тънък мустак, който растеше на кичурчета, ефектът от жеста му придаде вид на клоун. Някой би трябвало да го дръпне настрани и да му каже, че най-добре за него ще е винаги да бъде сериозен. Когато Шафик Хаким бе сериозен, на очите

му, обградени от бръчици под всякакъв ъгъл, им липсваха меките извивки, които да смекчат приликата им с лезвия на скалпел. Тогава изглеждаше непреклонен, неприятен, опасен; но не и глупав, не.

Тя си спомни, че никога не го бе харесвала, изпитваше само силна неприязън и недоверие, чиито корени бяха твърде, твърде далеч в миналото, дори и преди онези вечери, когато галеше сънливия Халиб в скута си, преструваше се, че му чете приказка, докато меките му ръце опипваха слабините на момчето. Сега обаче ѝ се налагаше да започне отнякъде и bankerът Хаким бе най-близо. Та така.

— И какво води Селестин в Бейрут тъкмо сега? — Запаля цигара без да ѝ предложи — това бе все пак простимо; знаеше, че тя не обича турски тютюн; след това се облегна и я погледна през дима, досущ като воайор, потърсил илюзорната защита на завесата; самото му бе закопчано на търбуха и оформяше едно тясно X.

— Минавам оттук — рече тя; и двамата се засмяха. — Трябва да поговорим за инвестициите ми.

Тя потърка палеца о показалеца и средния си пръст.

— Разбирам. Частни дела.

Тонът му малко се поразмаза и ѝ напомни, че за него бизнесът бе единственият истински наркотик.

— И след като това е семеен въпрос, към кого другиго да се обърна, ако не към теб.

Усмивката ѝ би трябвало да бъде обезоръжаваща, но сърцето ѝ биеше обезпокоително бързо. Макар да бе състоятелна жена, днес бе дошла като молителка, облечена в обикновена черна рокля, кой знае от къде я бе изнамерила Азиза, обута бе в скромни обувки, които никога не напускаха куфара ѝ. И тук, в тази висока стая с двата ѝ безценни полилея и сума грозни мебели, с френските ѝ прозорци, гледащи към Източен Бейрут, тя усети, че битката бе неравностойна. А той не се бе изправил да я поздрави, когато слугата я въведе.

— Семеен въпрос... може би синът ти...?

— О, нека го оставим да си брои *милиардите* — рече безгрижно тя. — Знаеш, че човек не бива да го безпокои, освен ако не става дума да се купи някой швейцарски кантон.

Той отблъсна малко стола си назад и кръстоса дебелиите си крачка, сложи ръка в скута си така, че пушекът от цигарата му сякаш

извираше от слабините му. Идеята пишкалото му да се е подпалило развесели Селестин, дори и в тази опасна ситуация.

— Значи става дума за купуване?

— Да. Онзи самолет, който внучка ми е взела назаем за пътуването си до Йемен.

Той бе вдигнал ръка да поднесе цигарата към устните си, но се спря. Селестин разбра, че бе изгубил равновесие. Не, не само това. Шафик се бе *изплашил*.

— Искаш да купиш... онзи *самолет*? — Той се засмя притеснено.

— Разбира се, че не. Искам да купя свободата на двама от пътниците му.

Като погледна лицето му, тя разбра, че най-правилно щеше да бъде да спре дотук. Да остави този току-що изплашен мъж да продължи. Каменна стена: бъди типичен клиент от Ливан, не давай нищо, говори колкото се може по-малко.

Ала онова, което тя направи, бе да се наведе напред, да сложи ръце върху писалището му и да заговори прекалено бързо.

— Виж, Шафик, ние с теб сме приятели още откак Господ е създал Арарат, затова ще говоря направо. Става ли?

Той размърда пръстите на дясната си ръка, без да я дига от кожената поставка за писане върху бюрото.

— Тя е отвлякла правнука ми Роби. И Колин, баща му. Искам да ги измъкна.

— И мислиш, че мога да помогна ли? Скъпа моя госпожо, макар да намирам за ласкателен фактът, че...

— Шафик, *Шафик*! — Тя потропа с кокалчета по бюрото. — Извини ме, но, здравей, аз съм, Селестин. Не само мисля, че можеш да помогнеш, аз *знам*, че можеш. Ти си опора на властта от огромно значение в този регион.

Ласкателствата ѝ трябваше да разсеят малко страха му. Гледаше го как пуфти и сумти и си помисли — мъже... какво ли бихме правили без тях? Как може да се уреди нещо без мъжете?

— Познаваш и кътните зъби на тези хора, Шафик. Те ще разговарят с теб, дори да не искат да преговарят с никого. Сега, тези иранци, които иракчаните държат... можем ли да ги откупим? Провери

дали нещата могат да се уредят с пари и, ако — да, колко ще трябва, защото ще платя в брой в рамките на един час.

Той я накара да изчака дълго отговора му. Тя усещаше главата си лека, някаква изненадваща спазма на повдигане се зароди в основата на корема ѝ. Би помолила за чаша вода, но за днес бе молила достатъчно; а освен това знаеше, че само вода не би излекувала онова, което чувстваше вътрешно. Човешкото сърце — колко е крехко то! По колко много начини само проявяваше слабостта си...

— Това е... ами, нека да кажа само това: според мен не е напълно невъзможно.

И отново — двойственият жест на размърдване на пръстите му, все още без да вдигне ръка от писалището. Да, уплашен бе, но друг фактор започна да действа зад страха му. Шафик подушваше *далаверата*.

— Виж какво — рече неочаквано той, изведнъж вече се бе превърнал до мозъка на костите си в конфиденциалния банкер: със скръстени ръце, с наведено напред тяло, с леко склонена глава. Какъв талант за афери, помисли си тя. — Виж. Това отвличане, наистина ли не е нещо повече от подкрепяно от Иран поразмърдване на пластове, а?

Тя кимна с готовност. Би кимнала по същия начин, ако бе поискал да вдигне полите си и да му покаже задника си.

— Тъй че от кого се нуждае Иран, когато картите са свалени? — Лицето му помрачня. — Разбира се, може да има и други... *съображения*.

— Като какви?

— Ние не знаем онова, което Лейла знае, нали? Но трябва да приемем, че е открила, че Роби и баща му са на борда. Искам да кажа, че операцията е в ход вече два дни.

— *Операцията ли?*

— Да.

— Имаш предвид отвличането?

— Да.

Не, помисли си тя. *Не!*

— Смяташ, че няма да освободи Роби?

— Мисля, скъпа моя, че можем само да попитаме, нали така? —

Той потупа с длани по бюрото и се изправи. — Не, не, стой си, моля

те!

Когато той изчезна зад гърба ѝ, тя бе прекалено заета с неприятни мисли, за да обмисли какви са намеренията му. Главната ѝ тревога бе доколко Хаким бе информиран за това отвлечане. Азиза бе подочула нещо от негов телефонен разговор, който можеше да означава нещо, но можеше да не означава и нищо. Но ако той бе активно въввлечен...

Страховете ѝ за Роби бяха временно засенчени от напрежението, съпровождащо сключването на сделка с Хаким. Сега, обаче, когато отново бе останала сама, кошмарите ѝ за съдбата на момчето се върнаха десеторно по-силни. В самолета сигурно бе истинска пещ и макар да се носеха слухове, че били позволени доставки на хранителни припаси, засега те си оставаха само слухове. Недостиг на храна, недостиг — мили Боже, — недостиг на вода...

— А сега, скъпа моя Селестин... — сърдитият глас на Хаким долетя от вратата. Тя се обърна на стола си, но високата му облегалка ѝ попречи да го забележи веднага. — ... Сега можем да попитаме един информиран човек, който да ни обясни положението.

Беше толкова доволен от себе си, че на нея дори не ѝ хрумна, че би могъл да предаде стар приятел и клиент; тя живееше в един свят, където подобни неща се случваха, но предимно *на другите*. Затова когато се изправи и видя сина си Фейсал на няколко крачки от себе си, това ѝ подейства като удар в слънчевия сплит.

Трябваше да послуша Азиза. Хаким и синът ѝ никога не бяха близки в миналото, но сега банкерът бе прегърнал през рамо Фейсал, доказващ верността си, досущ като средновековен рицар, който демонстрира лоялност пред дамата, чийто фаворит е. Той вече не се усмихваше.

— Отдавна си извън обращение — рече той. Гласът му още бе весел, макар тя напразно да очакваше да долови в него нотка на извинение. — А сега имам някои по-неотложни работи.

Фейсал не рече нищо, дори когато четири горили изтичаха през двойната врата и обградиха собствената му майка.

21 юли, през нощта
Бахрейн

Всеки път, когато Андрю Нън оставяше слушалката, телефонът веднага извъняваше отново: той едва успяваше да запише някои бележки, преди да му се наложи моментално да поеме в съвсем друга посока от току-що държаната. Това продължи докъм единайсет и трийсет, когато телефонът най-сетне замлъкна и той се почуди дали апаратът не се бе повредил от силното напрежение. Поръча да му донесат вечеря в стаята, по-скоро за да провери телефона, отколкото от глад. Вечерята дойде, а телефонът продължаваше да си стои безмълвен; затова и той просто се нахрани в мълчание, доволен от тази почивка от непрестанните прекъсвания и уморен от собствения си глас.

Утре ще е по-зле, помисли си той, защото щяха да поставят още телефони. Щеше да се нуждае от помощници, но следващите двайсет и четири часа щяха да бъдат живо самоубийство.

Веднага след като свърши да се храни, той се съблече, защото оттук нататък сънят щеше да бъде рядък дар. Но и когато легна и се готвеше да угаси нощната лампа, той пак се спря и нерешително погледна към телефона.

Този следобед му доставиха копие от списъка на пътниците на самолета. Когато той бе излетял от Бахрейн, бившият мъж на Лейла Ханиф и синът ѝ са се намирали на борда на *NQ 033*. Въпросът, който сега измъчваше Нън, бе следният: дали тя е знаела, че ще са сред пътниците, когато е завзела самолета?

Дали не го бе отвлякла *именно* поради това?

Смехотворна идея, но тя решително не желаше да напусне съзнанието му.

Без да разбере защо и как, той се улови, че набира номера на къщата си в Сейнт Джонс Ууд. Поколеба се при последното число. Ако я нямаше у дома, ако бе задъхана, какво би предположил, как би се почувствал, как би го приел. *О, майната му!* Показалецът му рязко натисна последния бутон.

Ан-Мари отвърна много бързо.

— Скъпа — рече той, — как е работата, а?

— До-до, *ти* ли си?

След кратка пауза тя се разсмя и нещо потрепна в стомаха на Нън. След като живееше повечето време в Джак, не чуваше често женски смях. Поне не и ако не си *платеше*.

— Искам да река, До-до, къде се намираш?

Каза ѝ.

— *Бахрейн* ли? Добри Боже, и защо?

Успя да се измъкне от този ѝ въпрос доста ловко.

— Е, гледай да не те нахапят пясъчни мухи. — Тя пак се засмя, пак последва пауза. — Колко жалко, че си толкова близо и същевременно толкова далеч. Предполагам, че нямаш възможност да прескочиш до Лондон?

Дявол да го вземе, рече си той; но възможно бе да е оставила стария си любовник и още да не бе намерила нов.

— Не, в обозримото бъдеще — не.

— Жалко. — Пак пауза. — Липсваш ми, До-до.

Това го слиса. Ан-Мари не бе произнасяла такива думи цяла вечност. Нито пък той, ако трябва да бъде честен. Един мъж просто не ги казва, така е. И все пак.

— На мен също ми липсваш — рече притеснено той; защото един мъж не бива да обезсърчава жена си, когато тя се опитва да възстанови стария, хубав мост. Което обаче не обясняваше факта защо най-неочаквано реши да продължи: — Всъщност страшно много ми липсваш. Ужасно много. Чуй ме, мила, искам да те попитам нещо.

— Давай.

— Как е Майкъл? — Майкъл бе синът им.

— Добре. Чудесно. Да му предам ли поздравите ти?

— Разбира се. Всъщност, донякъде се обаждам заради него.

— Не разбирам.

— Ако Майкъл... ако синът ни попадне в някаква беда, да речем го отвлечат или изчезне, или нещо от сорта...

— Какво, *по дяволите*? До-до, ти ли си насреща?

— Да, виж сега, да предположим, че на Майкъл му се случи нещо от сорта... докъде би стигнала, за да го отървеш?

Дълга пауза. Сетне тя рече:

— И ми звъниш да ме попиташ това?

— Отчасти.

— Жалко за парите за разговора.

— А? Защо?

— Ами, отговорът е толкова ясен. Ще измина целия път до ада, за да презаредя с гориво и ще продължа нататък. До-до, наистина ли

нищо ти няма?

Той се изсмя.

— Както винаги, Ани.

Мълчание. Нън не можеше да измисли как да приключи този разговор. Той го бе започнал, той трябваше да го приключи, ала му липсваха думи да обясни какво му бе на сърцето, затова рече простичко:

— Пази се, старо, трябва вече да вървя.

— Ти — също, До-до.

Тя не искаше той да затваря. Той се поколеба. И двамата се колебаеха. Накрая тя прекрати връзката. Нън остави слушалката на вилката. Направи го с непозната за него неохота.

Телефонът иззвъня.

— Да?

Сега звуците в слушалката бяха странни; обаждане от свръхголямо разстояние, лоша спътникова връзка. Много тих глас смотолени нещо, сетне рече:

— Крол и сие.

Нън скочи и седна в леглото, цялата му умора изведнъж се стопи.

— Свържете ме.

— Андрю?

— Джери! Откри ли?

— Някои неща. Имаш ли писалка?

— Давай.

Мъжът от другата страна на тази връзка от свръхголямо разстояние издиктува първо телефонен номер, сетне списък от дати, часове и места. Като свърши, Андрю Нън вече знаеше подробностите относно движението на Халиб Ханиф през последните седем дни, чиято кулминация бе отлитането му за Аден дванайсет часа по-рано.

— Записа ли всичко, Анди?

— Всяка безценна думица. — Нън прегледа отново списъка, вдигна вежди: мъртвецът Халиб изглеждаше дяволски чевръст. — Провери ли бейрутския му номер, този, който току-що ми даде? — попита той.

— Да, но никой не отговаря.

— Така и би трябвало да е. А старата жена, майката на Фейсал?

— Селестин Ханиф... разполагаме с някои нейни телефонни номера, но нито един от тях не отговаря. Според официалните данни — технически повреди. Искаш ли да продължа по нея?

— Не. Твърде е стара, за да е в играта, не може да помогне. А Фейсал?

— Засега няма информация. Все още работим по него.

— Джери, благодаря ти от все сърце.

Отекна уморено изсумтяване от другата страна на линията.

— Остави това. Лека.

Нън остави слушалката, чувстваше се въодушевен. Бе направил една услуга и бе възнаграден стократно. Когато заемаш пари, колкото повече се бавиш да ги върнеш, толкова расте лихвата, но с услугите често не е така: извършените услуги се забравят бързо.

Нън бе направил нещо за Джери Рейбън преди десет години, когато американецът бе нископоставен агент за борба с наркотиците във ФБР. В резултат на информацията, която Нън му даде тогава, той стана не чак толкова нископоставен агент, поел по пътя към върха. Не успя обаче никога да го достигне, защото най-прочутата агенция в света го изклати; оттогава насам Андрю Нън изчакваше подходящия момент да бръкне безплатно в досиетата му.

Прегледа бележките си относно движението на Халиб Ханиф, когато проклетият телефон отново звънна, вдигна слушалката и чу един глас да казва:

— Андрю, как си?

Халиб Ханиф се обажда.

В първия миг Нън се слиса. Но само за миг; сетне рече:

— Скъпи приятелю, излиза, че съобщенията за смъртта ти са били малко преувеличени.

Халиб се засмя.

— Трябва да се срещнем; боя се, че трябва да е тази нощ. На задния вход, откъм кухнята, след пет минути ще те чака кола.

— Тогава се надявам шофьорът ти да няма нищо против да почака, скъпи приятелю, защото ми трябва поне десет минути, за да се облека.

На практика той се забави петнайсет минути, нарочно се забави, за да може да помисли по-добре.

Доволен бе, че нещата потръгват; още по-доволен бе, че толкова бързо установи контакт с Халиб, защото изглеждаше очевидно, че ако Лейла ръководи отвличането, то брат ѝ неминуемо щеше да е човекът, който да води преговорите. И все пак, все пак... Халиб не му бе забранил изрично да не споделя с другото, ала Андрю знаеше, че ако се появи на срещата с антураж, то тя щеше да се разтвори в пространството като прословутите пустинни миражи. Значи трябва да отиде сам. Ако нещата приемат неприятно развитие, това щеше да е погребението му, в метафоричен, ако не и в буквален смисъл.

Колата го чакаше там, където бе посочил Халиб. Уличното осветление постепенно намаля, виждаха се по-малко сгради; сетне вече минаха през широка порта и той не виждаше нищо в тъмнината. Най-накрая шофьорът спря колата, погледна през рамо и безмълвно даде на Нън да разбере, че трябва да слезе.

Вдясно от себе си видя палмова горичка; вляво — каменни стъпала, които водеха до басейн, чиято вода блестеше на лунната светлина.

— Басейнът на девицата — рече глас иззад палмите. Нън бавно се завъртя на пета. — Подходящо име за такава свежа вода, нали?

Халиб Ханиф приближаваше към него с широко разперени ръце, зъбите му светеха на неестествената, приказна светлина на полумесеца. Целунаха се по бузите, отдръпнаха се и се вгледаха един в друг, като продължаваха да се държат за лактите.

— Толкова се радвам, че са избрали теб — рече тихо Халиб.

— Много време мина, саид, мислех си, че са те взривили в Дамаск.

Изобщо не бе повярвал в това, но искаше да проследи реакцията на Халиб.

— Трябваше да изляза за известно време от обращение, това е. Както виждаш, съм добре, слава на Аллаха!

— Милостивия, Състрадателния, да бъде благословено името му и името на неговия Пророк.

Халиб се засмя.

— Бях забравил колко е приятно да бъде човек с теб. Баща ми ти праща поздрав.

Андрю се бе срещал с Халиб и преди, но с Фейсал — никога. Имаше преди години една история със застраховането на товар сребро,

изпратен по въздуха до Манила; добра сделка, последвана от известно палуване на борда на една яхта, както си спомняше, с невероятното име *Бордела*.

— Предай му и ти моите. И на достойната си сестра.

— Охо... — Халиб пусна ръката на Андрю, изразявайки разочарованието си. — Веднага към работата, така ли?

— Е, това го изисква времето.

Халиб вдигна рамене.

— Вярно. Дай да се поразходим. Тихо е, можем да виждаме звездите.

Тръгнаха покрай ръба на басейна.

— Трябва да ти кажа — започна Андрю, — че аз също се радвам, че си ти. Би могло да бъде и Ахмад Джабрил, а аз се боя дори да бъда в една стая с тоя човек.

— Както и аз от Хавари. Знам, ужасно е. Всички дребни хулигани вече се набутаха в този бизнес.

Вярно бе, помисли си Нън; единствено сирийците се придържаха към крехката връзка с древната идеология на убийците, всички останали бяха платени наемници.

— Твърде много свободни възможности има — обясни Халиб. — Прекалено много страстни млади хора искат да се бият за нещо. Горките филистимци...

— Такава катастрофа — додаде услужливо Нън.

— Но виж сега, Андрю: знаеш ли какво искаме ние?

— Половин дузина пленници за Иран — така ми казаха.

— Аха, слава Богу. — Халиб изглеждаше искрено облекчен. — Боях се, че някои от колегите ти биха могли да изтълкуват превратно някои нюанси.

— За...?

— За Лейла. Знаеш, разбира се, че синът ѝ е на борда, нали?

— Да.

— Но не е онова, което си мислиш.

— И какво си мисля, скъпи ми *саид*?

— Че става дума за удоволствие, а не за работа; а всъщност си е бизнес, просто и ясно. Баща ми и аз сключихме сделка с Техеран. Лейла, тя, ами... тя има и *страничен* интерес. Иска да си върне детето, затова ние казахме *Добре. Вземи го*. Но... — Той спря, обърна се към

Нън и сложи длани върху реверите му. — Но нека първо свършим работата. Точно затова исках да се срещнем тук, лице в лице, за да си изясним положението.

Нън замълча за известно време, обмисляше току-що чутото, търсеше в думите на Халиб истинската им същност.

— Тя съгласи ли се? — попита най-накрая.

— Разбира се.

— Съгласи ли се? — повтори Нън.

— Ах, приятелю — Халиб пусна реверите на англичанина. — Казах на баща ми... рекох му: *Щом мистър Нън се е заел със случая, няма да имаме проблеми.* Как съм сгрешил! Андрю вижда нещата до дъното им, като през рентген.

Нън изчака безмълвно да премине това бурно излияние.

— Истината е — рече Халиб и продължи отново да върви по края на басейна, — че Лейла стана малко... хм, каква беше думата... *по-темпераментна.* Да. След Ню Йорк. Знаеш за Ню Йорк, нали?

— Помня, че чух нещо за това как се опитала... имаше някакъв посланик на едно определено място и някои хора поискаха това място да се *оваканти.*

— Но желанието им не се изпълни. Да. Оттогава тя е по-нестабилна отпреди.

— По-нестабилна... Да не би да се боиш това отвличане да се провали?

— Не и ако нещата не се задвижат бързо.

Непредвидима терористка, помисли си Андрю; Господ да пази горките пътници...

— Не исках да намеквам, че...

— Не съм се засегнал, уверявам те. Тя ще търси бърза развързка на отвличането. А аз се боях, че ти, Шехаби и останалите може и да не дооцените позицията ѝ. Затова поисках тази среща.

Той е изплашен, помисли си Нън. Не държи нещата изцяло в ръцете си и това го плаши. Утре тя може да взриви самолета — това е съобщението му. Или просто да изчезне със сина си и да остави Халиб да оглави бюро *Жалби*, когато Техеран се обади и поиска да узнае какво не е наред. Превелики Боже, каква бъркотия!

Но Халиб не е само изплашен, той крие нещо.

— Благодаря ти — рече най-накрая. — Има ли още нещо, което трябва да обсъдим на сегашния етап?

— Мисля, че не. Но им обясни положението, Андрю, обясни им го добре, нека разберат, че работата е *спешна*.

Сигурно е така, помисли си Нън, за да дойде Халиб тук по средата на кризата. Какво не казва, какво иска да скрие, *защо* иска да го скрие?

— Ще го направя, да — кимна той. — Но ти разбираш, че аз не съм упълномощен да представям главните действащи лица.

— Каква глупост! Не, извини ме, бе грубо от моя страна, но наистина! Разбира се, че си упълномощен.

— Мога да те уверя, че...

— Аз *също* мога да те уверя, скъпи ми Андрю, че не съм те довял тук само за удоволствието да чуя гласа ти. — Тонът на Ханиф бе остър. — Това е тактика на преговаряне, която и аз познавам твърде добре, тези глупости за *липсата на пълномощия*. *Получи* тогава пълномощия. *Получи ги!*

Андрю преброи до десет. Брой бавно. Сетне рече със същия мек тон, който бе използвал и досега:

— Как мога да се свържа с теб?

— Няма да е нужно. — Халиб Ханиф направи опит да възвърне спокойния си тон. — Баща ми ще се заеме с последните етапи на преговорите, той ще се свърже с вас. Виж сега, извини ме, но наистина трябва да вървя.

И вярно, той вече не можеше да скрие нетърпението си да си тръгне. Нън бе готов да се обзаложи, че бахрейнците дори не знаеха, че е влязъл в страната; с достатъчно бърз катер би могъл да го направи всеки от Саудитска Арабия, Катар, та дори и от Иран. Реши да не го притиска за телефонния номер за контакт с баща му, знаеше, че Джери Рейбън щеше в крайна сметка да му го намери.

— Разбира се — рече. — Много съм ти благодарен, че ми отдели толкова време.

Лейла Ханиф. Ню Йорк... подробностите започнаха да изплуват в паметта му. Докато гледаше как Халиб едва ли не се затича към колата си, той си спомни как израелският посланик бе отишъл на едно празненство, чийто гост бе и Лейла Ханиф...

— Довиждане — извика и вдигна ръка.

Халиб стигна до колата и скочи в нея. Фаровете присветнаха веднъж; в следващия миг него вече го нямаше.

След поражението в Ню Йорк за Халиб Ханиф се знаеше, че отново бе влязъл в обществото; но сестра му Лейла бе изчезнала, беше минала в нелегалност. От време на време името ѝ изплуваше на повърхността; забелязана била в лагер за обучение на терористи в долината Бекаа, нападнала израелски кораб, развела се задочно... Що за живот бе водила тази жена през последните две години?

Шумът от колата на Халиб Ханиф заглъхна, настана тишина. Нън разтърка с длан челото си, бе лепкаво от пот.

Какво би направила за Майкъл? — бе попитал той жена си час по-рано. *Докъде би стигнала?*

Ще измина целия път до ада, ще дозаредя с гориво и ще продължа.

Сега той вече знаеше, че трябва да прекрати това отвличане, да го прекрати веднага.

[1] Хародс — един от най-прочутите лондонски универсални магазини. — Б.пр. ↑

[2] Башир Джемайел — тогава президент на Ливан. — Б.пр. ↑

[3] Вия Венето — известна улица в Рим. — Б.пр. ↑

[4] Сандхърст — най-реномираната военна академия във Великобритания. — Б.пр. ↑

[5] Партията на президента Саддам Хюсеин. — Б.пр. ↑

[6] Regardez (фр.) — виж. — Б.пр. ↑

[7] Et comment vas-tu? (фр.) — И как си? — Б.пр. ↑

[8] Ça va, merci. Shu haida, cheri (смесено френски-арабски). — Добре, благодаря. И как е бизнесът, скъпи? — Б.пр. ↑

ДЕН ТРЕТИ

22 юли, сутринта

Ал-Махра, Южен Йемен

От мястото си в средата на редицата седалки Рафул не можеше да види вертолета, но го чу как долиташе и отлиташе, без да следва някакъв определен ред. След последното му идване, стюардите разнесоха храна и вода. Може би и сега предстоеше нещо подобно — вертолетът току-що бе кацнал.

Какво пречеше на Лейла Ханиф да замине с Роби с този вертолет; защо *изчакваше!* Инстинктът диктуваше на Рафул, че решението бе просто: тя стоеше, защото бе сключила сделка с хората, поръчали отвличането. Условието в тази сделка бе тя да остане, докато не бъдат изпълнени всички искания, чак тогава можеше да отведе детето със себе си. Не се искаше кой знае каква гениалност, за да си представи човек какво биха направили иранските ѝ работодатели с нея — и с детето *също*, — ако не устои на думата си и впоследствие я хванат.

Това обясняваше също защо досега не се бе разкрила пред момчето — знаеше, че след като то види отново майка си, истината ще излезе наяве и тогава ще ѝ се наложи да го отведе колкото е възможно по-бързо.

Каквито и да са причините, помисли си Рафул, времето все още бе на неговата страна... освен ако не го разпознае от Ню Йорк. Още не го бе познала, инак нямаше да е жив сега, но паметта ѝ може да прещрака. Уф, няма смисъл да мислиш за това сега; съсредоточи се върху Роби. Ако отведат момчето в туристическия салон при баща му, би могло някак си да предаде бележката, която Рафул бе написал върху салфетката...

Къде се намираха сега?

Роби му бе казал, че са в Йемен; но Рафул страшно искаше да узнае повече за точното им местоположение. Тъй като бе почти в безсъзнание, когато кацаха, той не знаеше какво се простира извън

самолета. Може би още хълмове, като онези, които се виждаха изкривени през плексигласовия илюминатор? Гладка пустиня? *Морето?*

Опит за спасителна операция откъм морето... Израел би я предприел, въпреки минималните шансове на каквато и да е операция. На половин миля разстояние от самолета няма никакво прикритие; няма сгради, няма електричество, няма припаси, а най-важното от всичко — няма начин да се открие огън в самолета. Една операция за освобождаване ще е най-лошото решение от всички възможни, дори и поради това, че Лейла Ханиф би могла да оцелее.

Погледът му се плъзна към предната седалка. Нищо не издаваше присъствието на смъртоносната запалка, но Рафул бе сигурен, че ако някой се вгледа в джоба ѝ, ще забележи издутината. Дали да се опита да я вземе сега или по-късно? Дали терористите ще претърсят самолета? Но защо да го правят?

Трудно му бе да мисли добре. Беше изтощен. Пътниците, терористите също бяха изтощени. Самолетът бе една воняща помийна яма, готова да се пръсне и да разлее заразата си. Колко още време оставаше, преди да избухне насилието?

Беше твърде зает с размишленията си и отпървом не осъзна важността на гласовете зад себе си, от шума, който ги съпровождаше. Чак когато един от терористите поведе Роби от бизнес салона към първокласния, Рафул разбра, че трябва да е в готовност номер едно.

Време за машрик: беше изгрев-слънце. Тя обаче изчака с молитвата си, докато разтоварят вертолета и той отлети обратно, не искаше да се моли пред външни хора. Слезе по въжената стълба на земята, изчака няколко мига, за да се ориентира, премигваше срещу яркото слънце. Беше захвърлила дългата пола, с която бе облечена в Бахрейн, и сега носеше дънки. Лош избор: при тази убийствена влажност на Южен Йемен те ѝ жулеха. Разгневеният бряг — ето как го наричаха, спомни си тя, защото всичката злоба на света сякаш висеше над тази безжизнена земя от шисти и камъни.

Остана под корпуса на самолета, където никой не можеше да я види, прегледа търбуха му. Морган се бе оказал първокласен пилот. Тя видя огромните разкъсвания на метала под левия двигател, при

колесниците, където липсваха цели листове от обшивката. Видя, че колесниците не бяха се строшили напълно; може би дори бяха поправяеми; в следващия миг тя вече не се чувстваше сама.

Погледна към корпуса на самолета, внезапно надмогната от плашещото собственическо чувство: така майката гледа детето си, което играе на площадката, докато говори с някой приятел, но само с половин ухо дочува разговора. Това бе сега нейният самолет, тя бе командирът му. За всичко, което щеше да се случи вътре или извън него, бе отговорна тя — Лейла Ханиф. Ето защо ще потърси наставленията Божии.

Трябваше да отгатне в каква посока се намираще Мека. Молеше се като мъж: изправена, коленичила, просната за първата от петте всекидневни молитви, наричани още *салах*. *Ла Ила ил-а Аллах уа Мохамед расул Аллах! Няма друг Бог, освен Аллах и Мохамед е неговият вестител!*

Сега думите се лееха с лекота, но невинаги е било така. През по-голямата част от живота си бе живяла в някакъв мъгляв агностицизъм. Чак когато Колин открадна сина ѝ, тя откри Бога зад хоризонта на непосилната си самота.

Изправи се и усети с бузите си топлия вятър, обърна се на пета, бавно, бавно огледа хоризонта във всяка посока. Тук нямаше нищо. Никакъв живот; никакви растения; никаква мекота. Една територия само за мъже.

Още не бе получила информация от Халиб, още нямаше разрешение да продължи със следващата фаза. Може би той имаше проблеми с проверката на онзи мъж, който я бе нападнал. Може би бе трудно да се установи връзката на онзи мъж с втория, нежелан вертолет с палестинските знаци. Да. Мъжът, който се бе опитал да попречи на отвличането, бе израелски агент, сигурна бе в това — можеше да подуши ръката на *Мосад*, вонеше така, както един траулер вони на риба. Споменът за изненадващото му нападение я обезпокои. Нещо в нея ѝ подсказваше неприятната истина, че Колин и Роби бяха предприели това пътуване твърде лековато. Тя трябва да измъкне сина си, *веднага!*

Не бе целувала момчето си повече от две години, от последния ден в Ню Йорк. Тъй че Халиб да върви по дяволите. Би трябвало да разбере, че е майка; време ѝ бе да се срещне отново със сина си.

Докато се изкачваше по въжената стълба, спусната до надуваемата *пързалка* за аварийно напускане на самолета, стомахът ѝ се сви — отчасти от болка, отчасти от радост. Задъха се, но не само от усилията по изкачването, нито пък това се дължеше на решението ѝ да се отклони от плана на Халиб.

Какво ли бе казал Колин на Роби след осемдесет и втора?

Тъй като познаваше отлично бившия си съпруг, би трябвало да е стопроцентово сигурна, че е решил да запази мълчание и да предпази момчето от информацията за *престъпленията* на майка му. Когато тя изчезна, в печата не се шумя; всички заинтересовани страни имаха основания да искат да не се шуми. Ами ако грешеше за всичко това, ако той се бе разприказвал...

Ако продължаваше да се двоуми, съмненията можеха да вземат власт над нея. Затова вдигна слушалката на интеркома и с глас, толкова тих, че Селим едва я чу, му нареди да доведе Роби в първокласния салон.

Седна на втория ред, седалка А, до илюминатора и остави на сина си мястото до прохода. Чу изпращяването на велкро лентата и разбра, че Селим бе дръпнал завесата, но не извърна глава; не я извърна, дори когато се чуха тихите стъпки по килима, нищо не предприе, докато Селим не се оттегли и в предния салон останаха само двамата.

Тогава го погледна.

Колко хубав бе станал; от всичките сложни възприятия, които се бореха за вниманието ѝ, това бе първото, което се оформи като мисъл: Роби бе красив, мъжествен, макар и още да не бе мъж. Беше леко загорял, лицето му бе някак чисто, светеше, сякаш бе картина под стъкло. Беше изправен, фигурата му бе плътна, силен бе и във форма. Беше красив. Просто тъй — красив.

Очите му се присвиха, сетне се разшириха. Устните му се разтвориха в удивено О. Тя го изчака той да заговори пръв, знаеше какво ще рече, дори и Колин да му беше казал най-лошото.

— Мамо?

Гласът му бе боязлив, пресипнал, изобщо не бе мъжествен; но това не я интересуваше. Не чу нищо, което да не иска да чуе. Той бе изрекъл единствената дума, която тя копнееше да чуе през всичките изминали седемстотин осемдесет и един дни, но не бе така, както си го

бе представяла. Представяла си бе, че ще е невъобразимо чудесно, но никога не бе смятала, че ще е преживяване *sans pareil*^[1].

В един миг се усети как се надига от мястото си и как витае над прага на свещеното мъченичество. Това чувство бързо отлетя, но тя щеше да го запомни завинаги. Това бе синът ѝ, единственото ѝ дете и тя го обичаше.

Прошепна:

— Роби...

Той леко се залюля. Лейла бе заслепена, направи безплоден опит да изтрие сълзите си, но те продължиха да се стичат по бузите ѝ. Вдигна ръце. Разтвори ги широко. Той извика и потъна в обятията ѝ и тя усети как сълзите ѝ се смесват с неговите, докато го люлееше напред-назад като малко бебе. В един момент, в няколко секунди само, тя потъна в страната, наричана *Тогава*, забравила за решимостта на Роби да остане, здраво пуснал корени в една друга страна, наричана *Сега*.

Изгуби представа колко време стояха прегърнати, протегнали се неудобно през седалките. Роби пръв се раздвижи. Издърпа се от нея за малко, колкото да може да погледне лицето ѝ и рече:

— Не мога да повярвам. Не мога да повярвам. Не мога. Не мога. *Не мога!*

Потупа я по гърба, съвсем леко, и веднага се хвърли отново в прегръдката ѝ.

— О, мамо — чу го тя да изплаква, гласът му вече не бе боязлив, а дълбок, с пресипналостта на израсналия юноша. — Не си отивай, не си отивай, недей...

— Няма.

Устните ѝ изрекоха думата, но съвсем безшумно, досущ както се изричат някои молитви. Той не знаеше истината; в един миг тя благослови бившия си мъж.

— Защо си тук? Искам да кажа, Господи, какво съвпадение!

Странно, тя не разбираше реакцията му, но ѝ се искаше да му каже: *Не богохулствай, не можем да излъжем Господ*. Но не можа. Той бе мъж. Беше синът ѝ. Нямаше право да го отблъсне.

— Случайно пътувах с този полет. Тъй като говоря арабски и съм мюсюлманка, те се държаха добре с мен. Взеха всички паспорти.

— Спомних си! Значи са видели имената ни и са разбрали, че сме роднини.

— Да.

Дали няма да му се стори странно, помисли си тя, нали след развода повече нямаше право да има паспорт с фамилно име *Рейли*! Нима бе наистина странно? Лейла не знаеше. Но и Роби, като майка си, не желаше да чуе нещо, което *не искаше* да чува.

— Помислили са, че сме роднини — продължи тя, — затова ме попитаха, показаха ми паспорта ти и тогава аз, естествено, разбрах.

Той я гледаше със същия обожаващ поглед, който толкова добре си спомняше: с очи, изпълнени с вяра, с обич, с копнеж. С очите на баща си.

— Попитах ги дали мога да те видя — рече бързешком тя. — Те казаха да, *може би*. И ето те изведнъж при мен. О, Роби... но ти си загорял много!

— Обичам слънцето. Винаги си ми казвала колко е зле за мен...

— Кожата ти беше бледа, боях се да не изгориш.

— Затова ли не ме пусна повече да се върна в Бейрут? — В тона му се прокрадна обвинителна нотка. — Защото толкова обичах да ходя на плажа?

Не можеше да му каже истината: ако се върнеха в Близкия изток след седемдесет и четвърта, всички щяха да бъдат убити. След като не отвърна нищо, той се сгуши отново в прегръдката ѝ и замълча. Лейла го погали по косата. Не бе правила този простичък жест цели две години. След известно време ритмичното движение на ръката ѝ стана като хипнотично. Започна да се отдалечава от него. Толкова много ѝ липсваше, толкова много. Защо бе избрала да се отдели от него?

Ръката ѝ застина. Естествено *не тя* бе решила да извърши нещо такова, това бе волята на Аллах. И все пак... не бе ли и тя отговорна до известна степен?

Тогава, стимулирана от присъствието на сина ѝ, се появи страховитата представа за това какво зло изглеждаше в очите на другите. В очите на останалия свят тя отвлича, измъчва, убива по свой избор; проклета извън мяра; синът ѝ обаче не бива да узнае нищо такова, защото ако го узнае, ще я отхвърли с погнуса.

— Мамо, какво има?

Беше вдигнал глава и я гледаше; тя усети как мускулите около устните ѝ се стегнаха. Бавно се отпусна, за да може отново да се усмихне.

— Нищо. Аз... О, толкова е несправедливо! Защо трябваше да си в този самолет, защо баща ти избра тъкмо *този ден* да летите?

— Не се бой. Не бива. Ще дойдат да ни спасят. Ще видиш. — Той сниши тона си. — А ние трябва да сме готови. Тези терористи не могат да останат будни до безкрай. Нещо сигурно ще се случи. Повярвай ми!

Тя му се усмихна през сълзи, радостна, че нямаше и представа колко дни и часове бяха посветили на планирането на операцията, нямаше представа за вниманието към всяка подробност, за сухите тренировки, за резервните планове — втори и трети; нека запази надеждата си.

— Татко е в задния салон, нали знаеш?

— Да, те... те ми казаха. — Поколеба се. — Как е той?

— Добре. Но не ме пускат да го видя и това ме безпокои. Те... убиха един мъж. Нали знаеш?

— Знам.

— А аз... тъй ми се иска да съм при татко, да съм сигурен, че е добре.

— Сигурна съм, че е така.

— О, *мамо!* Не бъди такава.

— Каква?

— Толкова... *студена*. Само защото споменах за татко.

— Не съм студена. Не желая лошото на баща ти.

— Тогава защо ни напусна?

Тя се вторачи в него, сякаш изведнъж бе изчезнал пред очите ѝ и се бе превърнал в следващия миг в напълно непознат.

— Какво? — попита глуповато тя.

— *Избяга* от нас, напусна ни. — Гласът му варираше между мъжката властност и детската доверчивост, понякога тези нотки се смесваха, ала сега тембърът му бе висок, обвинителен. — Така е, *мамо*, ти ни напусна и аз искам да узная защо. — Той изтри една сълза от бузата си, намръщи се, принуждавайки я да види слабостта му. — Имаш ли представа как съм се чувствал? Ами татко? Аз исках да си при мен, имах нужда от теб. Татко е добър, обичам го, но... но...

Той неочаквано се тръшна на седалката до нея и заплака силно. В първия миг тя само го гледа удивена. Той се тресеше като откъснат лист, притиснал очите си с юмруци, а воят му излизаше от дън душа. Опита се да го прегърне, но той я отблъсна, а когато се опита повторно, със сила, той размаха ръце, заудря я, задраска, докато не се откажа.

Седеше с лице, изкривено от мъка, ръцете ѝ конвулсивно се сплитаха една в друга в скута ѝ; точно такава я завари Селим.

— Искаш ли да туря край на това? — попита той с безизразен тон на арабски.

Лейла го погледна и сигурно очите ѝ издадоха ужаса ѝ, защото той ѝ се усмихна окуражително. Тогава той хвана Роби за врата, силно, с цяла ръка, вдигна го от мястото му и когато Роби се опита да го удари, арабинът бързо запуши устата му с носна кърпа.

— Чуй ме — рече той, този път на английски. — Майка ти иска да млъкнеш. Ако заплачеш отново, ще пребия баща ти до смърт. Чува ли ме?

Очите на Роби бяха опулени, бузите му — червени от обзелата го ярост. Но в крайна сметка кимна; чак тогава Селим отпусна хватката си. Роби се стовари върху седалката и изплю кърпата. А когато малко по-късно Лейла взе ръката му в своите ръце, той отначало просто я остави така. Сетне бавно, нежно отвърна на натиска ѝ. Селим ги наблюдава, докато най-сетне не се убеди, че Роби ще се държи добре; чак тогава се оттегли в дъното на първокласния салон.

— Майко.

— Да, мили мой.

— Майко, можеш ли да говориш с тези... свини? Разбират ли те?

Тонът му бе по-мек, ала тя долови познати нотки в него. Нотките на надеждата.

— Да. Те изглежда... доста ме харесват.

— Не са те наранили, нали? Или... нали разбираш?

В гърлото ѝ заседна буца. Той се безпокоеше за честта ѝ. *Той я обича.*

— Не. Нищо не са ми направили.

— Можеш ли да ги помолиш нещо? Заради мен?

— Какво?

— Приятелят ми. Тим. Той е момчето, до което седях, като летяхме до Бахрейн. Диабетик е. Той вече е зле, а се бои много, защото няма достатъчно инсулин. А е толкова симпатичен! Можеш ли да ги помолиш... дали ще допуснат с вертолета да му донесат малко лекарство?

Известно време тя мълча. Сетне попита:

— Това момче... то ти е приятел, така ли?

— Да.

— Съученик ли?

— Не, запознахме се в самолета.

Лейла се намръщи.

— Не разбирам. Какво означава той за теб?

Той изви глава така, че да може да я вижда и тя забеляза изненадата в изражението му.

— Той е симпатичен. Болен е. И не заслужава да умре.

Тя го погледна, но не рече нищо. Бавно извърна глава да погледне през илюминатора. След малко обаче се сви, отдръпна се от него и вдигна ръка към лицето си. Чак когато майка му се разтрепери, Роби разбра, че бе заплакала.

— Мамо — рече тихо той. — Какво има? — А после, когато треперенето ѝ се засили, добави: — Какво има, мамо, о, *моля те*, не плачи, моля те, моля те.

— Няма нищо. Ще ми мине.

— Те са ти направили нещо, нали? Господи, ще ги убия!

— Роби. — Гневът ѝ избухна изведнъж, подхранван и от други, неназовани емоции, които временно бяха взели връх над нея. — Престани да употребяваш името на твоя Създател по този начин. Грешно е, богохулство е и това ме разстройва.

Изненадата му бе очевидна, но все пак се извини.

— Не бива поради това, че баща ти не те е възпитал в религиозна вяра, да...

— Тук грешиш. — В очите, с които я погледна, блестеше неподправена искреност. — Аз вярвам в Бог. И съм приел първото причастие.

— Ти... какво означава това първо...

— Че съм приел християнската вяра.

— *Християнската!*

— О, да. — Той замълча; на Лейла ѝ се стори, че изчака, за да постигне допълнителен ефект, след като изрече очевидното: — Ти не си християнка, нали, мамо?

Колин бе направил това.

Той бе направил момчето християнин. Не правоверен; а просто неверник, както пише в Свещената книга, *ал ал-китаб*. Тази мисъл я вбеси. Изпълни я с онзи ужас, който би изпитал всеки цивилизован човек, когато прочете за отвличането: отвращение от неизчислимите вреди и безпричинна или дори злобна жестокост спрямо невинните.

Нееднократно си бе мислила, че няма да се наложи да се среща с Колин по време на отвличането, че ще е по-добре да остави на мира измъчената им връзка. Казваше си го, ала през цялото време бе знаела, че няма да има друг избор и че ще трябва да го срещне. Главата ѝ диктуваше, но сърцето знаеше.

— Мисля — рече тихо тя, — че ще е добре да видиш скоро баща си.

— Ох! — Той прехапа устна, бузите му поруменяха; тя забеляза колко бе раздвоен и това я трогна. — Но аз не искам да изоставям *теб!* Тя направи гримаса.

— Няма да ходя никъде, Роби.

— Но след като си отида, кой знае дали ще ни разрешат отново да се видим?

— Трябва да се уповаваме на Бога. — Напрегната усмивчица изкриви лицето ѝ. — Ти вече вярваш в Бога, нали?

И преди той да отговори нещо, тя се извърна и повика с жест Селим. Заговори му на арабски, стремеше се тонът ѝ да бъде такъв, сякаш искаше услуга, докато в същото време му даде нарежданията си. Той я слушаше внимателно, леко склонил глава, а когато свърши, заговори рязко, така, както му бе наредила. Двамата *заспориха*, докато Роби ги гледеше умоляващо. Най-сетне Лейла се обърна към него и рече:

— Те ще ти позволят да поседиш с баща си известно време, но само ако обещаеш да се държиш добре. Обещавах ли?

— Да.

Тя погледна Селим, той кимна. Хвана Роби и го измъкна от мястото му. Момчето стисна ръката на майка си за последен път; сетне мина през завесата и тя трябваше да преодолее желанието си да хукне

подире му, да се хвърли върху гърба му, да падне на колене и да помоли: *Прости ми, о, моля те, прости ми...*

Селим преведе Роби бързо през бизнес салона до кухненското помещение зад него, дръпна подире си завесата, за да не види някой от пътниците какво щеше да се случи.

— Иди сега до тоалетната — рече той; и Роби се намери във вонящата клетка, преди още да осъзнае, че това бе заповед, а не предложение.

Облекчи се, без да поглежда надолу, главата му се замая от зловонието, с което би се гордял самият съдържател на ада. Нарочно не бързаше, необходимо му бе да възстанови равновесието си.

Беше се видял отново с майка си — не бе очаквал повече да я види. Последно бяха заедно преди две години, в Ню Йорк; това бе сутринта, а вечерта нея вече я нямаше. А сега се бе върнала. Дойде ти твърде много, рече той на изображението си в огледалото. Прекалено много, човече...

Имаше толкова много неща, които би искал да й каже; бедата бе в това, че те бяха оплетени с други неща, които не искаше тя да узнае. Например за онзи ден, когато избяга; баща му не разбра, само защото той промени решението си в последния момент, докато чакаше на оксфордската гара влака за Лондон. Или как лекарят му даде приспивателно, след като нарязва онези възглавници с нож. Или по-скоро би искал тя да научи за това, *защото нейна е шибаната вина, човече!* Но...

Селим ще го отведе при баща му. Какво да му каже? Откъде да започне да изяснява бъркотията, как да формулира компромиса, който да събере отново двамата?

По време на полета до Бахрейн Роби бе открил, че иска да е по-голям, защото тогава би могъл да си уреди среща със стюардесата. И сега отново искаше да е по-голям. Не, да е *по-малък*. На четиринайсет години вече не си момче, но не си и мъж. На четиринайсет просто за нищо не ставаш.

Знаеше, че трябва да се стегне, да се вземе в ръце. Трябваше да си състави план.

В джоба си носеше бележка за пътника на място 24Н. Трябва да намери начин да му я предаде. Дали да я покаже на баща си преди това? Дали той имаше доверие в Рафул? Коя бе най-добрата възможност всички да се измъкнат живи от тая бъркотия и да се съберат отново като семейство и... Селим потропа на вратата.

— Побързай!

Роби натисна металната дръжка, която би трябвало да служи за пускане на вода. Не капна дори и една капка. Той се подпря на мивката и се вгледа за последен път в огледалото. Господи, какъв скапаняк!

Докато излизаше, се опита да си припомни разположението на креслата в салона. Между Лондон и Бахрейн бе заемал място 20С, което бе до лявобордовия проход. Място 24Н също бе до проход, но до другия. Как би могъл да предаде бележката. Нямаше как. Извинявай, Рафул...

Селим го хвана за врата и го поведе по лявобордовия проход. Пътниците обърнаха глави, тревожни лица го гледаха: ето идва някой, който носи новини, може би някой, който знаеше какво става, пратеник. Всичките тези умоляващи очи бяха изплашени. Той вече не бе един от стадото. Беше изведен, а сетне се бе върнал; по-добре да не се бе връщал.

Тръгнаха по прохода, Роби напред, Селим на половин крачка зад него. Роби се озърна нервно наляво, над средната редица от седалки, потърси място 24Н, не можа да го открие.

— Спри.

Роби се подчини и се огледа да види каква бе причината. Няколко реда по-напред една жена бе станала от мястото си, а един от терористите бе наблизил до нея. Тя държеше бебе. Бебето бе със зачервено лице, плачеше. Терористът извика нещо на жената, тя му отвърна с поток сълзи, отчасти умоляваща, отчасти разгневена.

— Хайде — Селим дръпна Роби за ръкава. Върнаха се до кухненското помещение, преминаха към другия проход и тръгнаха по него. Жената молеше — *настояваше* е по-точната дума — да ѝ позволят да отиде с детето до тоалетната. Беше невероятно храбра. Държеше на своето. Когато терористът ѝ се разкрещя, тя му отвърна със същото.

Вниманието на Селим бе раздвоено между Роби и скандала в другата част на самолета. Роби погледна вляво. Деветнайсети ред...

двайсети. Мушна ръце в джобовете си, опита се жестът му да излезе небрежен. Салфетката бе в десния му джоб. А място 24Н бе вляво. Жената подаваше бебето си на терориста. Някакъв мъж се обади в опит да подкрепи молбата ѝ и Роби едва ли не усети как вниманието на Селим се отклонява от гърба му. Извади дясната си ръка от джоба и се престори, че се изсеква в салфетката.

Ред двасет и две... двасет и три. Мъж. Мъж, който го гледаше, очите му изведнъж се разтвориха в очакване, челото му се набръчка... лявата му ръка се отпусна на облегалката.

Роби прехвърли салфетката в лявата си ръка. Препъна се, изписка от болка.

— Глезенът ми... о, Боже!

Протегна лявата си ръка да се улови за най-близката облегалка, а Селим, без да гледа къде върви, се блъсна в него, изгуби равновесие и залитна напред, опитвайки се да държи пистолета си насочен. Роби усети пръсти върху своите, разтвори ги и, стенойки, остави салфетката да падне на пода.

Селим — по-скоро нервиран, отколкото ядосан, му изкрещя:

— Ставай! Ставай, чуваш ли ме?

Роби се извърна на една страна, разтърка глезена си.

— Съжалявам... Май го навехнах.

— Ставай! Веднага!

Момчето бавно се подчини. Изправи се, тръгна отново напред. Този път свирепите погледи, отправени към него, бяха пълни с неприкрита омраза. С препъването си бе изложил на риск всички. Дори и майката с бебето на другия проход го гледаше тревожно, почти забравила за детето. Роби забърза напред с пламнали бузи.

В края на салона зави и тръгна по другия проход, очакваше да намери там Колин. Ускори крачка. Татко му поне ще се зарадва, че се е върнал; татко му няма да го вини за нищо, няма да го отблъсне. Роби, зажаднял за обич, почти се затича, но когато стигна до място 20С, то бе празно.

— Можем да сключим сделка — рече Лейла. Не вдигна поглед от списанието, което разлистваше, ала ръцете ѝ се движеха прекалено бързо и Колин схвана, че изобщо не гледаше текста.

— Това ли е всичко, което имаш да кажеш? — попита той след кратка пауза. — След две години убийства ти искаш да сключиш сделка.

Не бе очаквала враждебност от негова страна; това никога не е било част от отношенията им. От *бившите* им взаимоотношения, поправи се тя. Сега го изгледа с упрек в очите и рече:

— Седни.

— Не, ще остана прав.

— Не, в този случай ще седнеш. — Тя махна безгрижно на терориста, който бе ескортирал Колин напред, докато Роби бе в тоалетната и в следващия миг бившият ѝ съпруг безцеремонно бе блъснат на седалката до нея.

— Винаги си го правил този номер — рече тя сякаш на списанието. — Винаги си отбягвал да ме гледаш в очите, когато имам нещо важно да кажа, винаги си стоял прав, когато аз седя, и седнал, когато аз съм права. Днес обаче ще седиш седнал. — Затвори списанието и го хвърли на пода. — Защото аз казвам така. След като иракчаните освободят пленниците, вертолетът ще отведе моята група. Независимо обаче дали иракчаните ще се съгласят на сделка или не, Роби тръгва с мен; дори ако се наложи да прекратя операцията, дори ако трябва да изоставя хората си. — Тя хвърли поглед към пазача на Колин, чието лице през цялото време си оставаше непроницаемо. — Както виждаш, той не знае английски; не се и опитвай да му влияеш. Просто приеми факта — Роби ще напусне този самолет с мен. Ако се подчиниш и ни сътрудничиш, няма да пострадаш. Но ако заиграеш двойна игра, ще ти се прииска никога да не си напускал Оксфорд, приятелю, никога да не си стъпвал на борда на *NQ 033*.

— Да сътруднича ли?

— Да накараш Роби да *приеме*, че това е единственото решение.

— И защо да го правя?

— Защото тогава ще ти остане поне утешението, че той е жив и щастлив, някъде на този свят. Ако не ми сътрудничиш, ако го настроиш още повече срещу мен, с теб е свършено. И в двата случая обаче Роби тръгва с мен.

— Среща ли се вече с него?

— Да. Той още ме обича. Аз съм му майка и той ме обича.

— Обича майка си или е принуден да обича терористка, която се представя за майка му? Предполагам не си му обяснила защо всички сме тук — че това е твоя, как го рече... операция.

— Още не. Ще му трябва време, за да го приеме. Може и никога да не узнае за миналото ми; очевидно ти не си намерил за нужно да му разкажеш.

— Значи имаш планове да се промениш, така ли? Зовът на добродетелта?

Бузите ѝ пламнаха в топла усмивка, перспективата очевидно ѝ допадна.

— Може би — промълви тихо тя, вниманието ѝ вече не бе изцяло съсредоточено върху него. — Както и да е, искам да не ми пречиш.

— Странно, никога досега не съм смятал, че даваш и пет пари за това, което аз правя — изсумтя той. — Сега се чувствам далеч по-добре.

— Защото днес за първи път имаш влияние върху мен — това ли искаш да кажеш?

Тя погледна настрана, знаеше, както винаги го бе знаела, докато бяха женени, че е умен; не знаеше, както никога не бе знаела, докато бяха заедно, как точно го постигаше.

— О, хайде да не се лъжем. Единствените хора, които някога са имали влияние върху теб, скъпа, са Халиб и Фейсал.

До този момент тя владееше враждебността си, но това *скъпа* се оказа фатално. Изви ръка и го зашлеви по лявото око, разкърви го с ноктите си. Той опипа с пръсти удареното, погледна окървавената си ръка. В първия миг тя очакваше да ѝ отвърне със същото и може би от това сърцето ѝ заби по-силно. Искаше да стане така. Искаше да се сборичка с него на пода, да се претърколят, да драска, да хапе, да забива юмруци в шията, в гърдите, в стомаха му, да зашлевява лицето му отново и отново...

Някъде дълбоко в нея бушуваше вулкан на самоомерзение, лавата му заля съзнанието ѝ и тя едва не извика от досада.

— Чуй ме — рече тя, тонът ѝ бе почти приятелски, — не ме наричай никога *скъпа*, разбра ли? Не съм ти никаква *скъпа*. Знам, че никога всъщност не съм ти била скъпа. А както виждаш, аз държа този самолет. Аз го командвам. Дали хората ще живеят или ще умрат, зависи от моето решение. Не ме ядосвай, Колин. Не би искал това да

тежи на съвестта ти, когато свърша. А един от начините да ме ядосаш, е да ме наричаш *скъпа*. Разбра ли?

— Да.

Настроението на Лейла бе непостоянно, променливо; в един миг преминаваше от гняв към забава. Снизходителната, премерена реакция на Колин ѝ напомни за вечерите у дома преди много време; за нещата в отегчителния брак, които тя искаше тогава да промени, но сега вече не я интересуваха.

— Тази операция за мен е работа, Колин. Не го правя от идеализъм, а за пари, поне светът така ще помисли. Но аз наистина възнамерявам да си взема своето. Решена съм да си върна сина.

— *Нашият* син.

Тя се поколеба.

— Да, нашия син. Ти прекара две хубави години. Открадна душата му. Превърнал си го в християнин. Това не мога да толерирам, нито да простя.

— Не съм го превръщал в нищо. Това си е негов избор. Аз само...

— Лъжеш, лъжеш, *лъжеш!* Ти си го насърчил. Тайно! Като змия, ловко, с неуловими слова, *за да го настроиш срещу мен, майка му.*

— Не бях особено доволен. Аз самият съм толкова християнин, колкото и мюсюлманин. Нима наистина вярваш, че...

— Да! Да, *наистина вярвам.* — И двамата вече крещяха. — Нищо ли не разбираш? Аз съм истинска вярваща, *истинска правоверна!* А тези, които не вярват, ще се пържат в ада за вечни времена, но нашият син няма да е сред тях.

Когато Селим надникна иззад завесата, терористът, чиято задача бе да охранява Колин, го погледна с безмълвна молба, но Лейла изкрещя:

— Излезте; и двамата — *вън!*

Дишаше ускорено, сърцето ѝ биеше до спукване; приляваше ѝ от усилията да не изгуби самообладание. За Колин тя бе истински живо напомняне защо се бе влюбил в нея.

Тази мисъл го потресе с такава сила, че той ахна гласно.

— Какво? — Тонът ѝ бе жлъчен.

Той поклати глава, не искаше да я погледне.

— Попитах какво има?

Хвана го за брадичката и обърна главата му към себе си, за да може да го погледне в очите. Той не се възпротиви. Гледаха се дълго и двамата съзнаваха, че след само още един оборот натягане и двамата щяха да избухнат. Затова не завъртяха този последен оборот. Извърнаха се един от друг и в този миг изпитаха общ и за двама им момент на най-дълбока, изключителна мъка.

— Научих се да обичам отчаянието...

Колин бавно се обърна да погледне Лейла, не можеше да повярва, че е проговорила. Беше невероятно. Не би могло да се случи. И все пак...

— *Шилънският затворник* — прошепна той.

— Да.

— Значи... значи още си спомняш.

— Да. — Тежка въздишка. — Да.

Колин се облакът на дясната дръжка на креслото, склони глава върху дланта си.

— Как стигнахме дотук? — попита тихо.

В един момент си помисли, че тя няма да му отговори. Но тя рече:

— Не знам.

След това се възцари тишина.

Юли 1969 година

Гърция

Лейла гледаше камъчетата между пръстите си. Вдигна глава, отначало колкото да види приятните вълнички, които ближеха брега, а сетне погледна към чистия, блед аквамарин, който се простираше до облачния покров над далечния хоризонт. Извърна се надясно — виждаше се единствено плажът: извито заливче със златист пясък и чакъл, което завършваше с купчина черни, вулканични на вид скали. Обърна се наляво и там бе Колин, чисто гол, с ръце под тила, със затворени очи, върху гърдите му като палатка лежеше разтворено опърпано томче стихове от Байрон. Бяха сами на плажа. Гледа известно време Колин. След това съвсем бавно и целенасочено хвана бедрото си с палец и показалец и се ощипа силно.

Беше шейсет и девета, юли, на островче от Цикладите, името ѝ бе Лейла Ханиф, бе на двацет и една години и бе влюбена. Фамилното ѝ име бе Ханиф, но тя мислеше за себе си като за Лейла *Рейли*, защото ѝ звучеше хубаво, защото бе влюбена в мъжа, който притежаваше това име, притежаваше и нея: тялото, ума и душата ѝ.

Лейла се облакът на лявата си ръка, така можеше да не сваля поглед от красивия герой, който бе нахлул в живота ѝ, прегазвайки бариера подир бариера, за да я спаси от досадата. Имаше вече достатъчно спомени, за да ѝ стигнат за цял живот.

Бяха вечеряли заедно, за да отпразнуват решението му да остане в университета и да получи по-висока степен. След кафето и коняка разговорът се насочи към идващото лято. Каза ѝ, че щял да наеме кола и да попътува из Европа. И тогава се случи онова: сребърният курсум, който прониза сърцето ѝ и възпламени душата ѝ.

— Защо не дойдеш с мен?

Тя се засмя, протегна ръка и стисна неговата, но не си направи труда да му отговори, защото отговорът на въпроса му бе прекалено очевиден.

— Не, сериозно говоря, защо не дойдеш? *Ела*.

Тя поклати глава, засмяна.

— Но защо?

— Защото добре възпитаните ливански момичета не го правят.

— Защо?

— Ами те... — тя сви рамене, — ... просто не го правят, това е.

— Защо?

— О, престани с това *Защо*. Знаеш защо.

— Не знам.

Сега бе времето да му каже за годеника си Юсуф. Беше на върха на езика ѝ, чудесно извинение да се измъкне от разговора, който ставаше неудобен. Отвори уста, но тогава той рече:

— Ние сме любовници в крайна сметка. Колко ноци си прекарала с мен?

Тя се разсмя, защото думите му извикаха в паметта ѝ картината на единичното му легло, разположено така, че лунните лъчи, процеждащи се през прозореца да падат върху него, да посребряват влажните им тела, докато те лениво се извиваха в своего рода жив паметник на изкуството. И тъй като се разсмя, Юсуф изчезна от

съзнанието ѝ, махна се от върха на езика ѝ, с който само часове по-рано бе изследвала кожата на Колин.

— Това е по-различно — възрази тя. — Всички добре възпитани ливански момичета го правят.

Ала усмивката ѝ се стопи преди неговата. Знаеше, че е загазила здравата. Официално те — *семейството ѝ*, — очакваха да бъде девствена за първата брачна нощ. Инак, неофициално, се приемаше, че би могла да прекара някоя нощ с точно определен вид момче, стига да не се носят клюки за това; определен вид означаваше неженен мъж, роден някъде между Казабланка на запад и Техеран на изток. А Колин не се вписваше в тази география.

— Е, добре, помисли си за това — рече Колин. — Можем да прекараме следващите два месеца, съвкупявайки се тук, при краен дискомфорт, а можем и да съберем малко слънце и да се чукаме така, както Господ повелява. Аз във всеки случай ще взема няколко седмици отпуск.

— Без мен? — Тя го зяпна слисана.

— За известно време. Имам нужда от почивка.

— Почивка от *мен*? — Ужасът ѝ нарастваше с всяка секунда.

— Не, разбира се, че не. Но ако не дойдеш, тогава... — Той сви рамене. — Още коняк?

Искаше да откаже, но сама не разбра как прие. Покер. Може би той блъфираше за почивката си в Европа, а може би държеше в ръка каре аса. Тя бе наясно с едно: тъй както имаше нужда от храна, от вода, от достатъчно сън, за да може да се презареди за любенето им, тъй се нуждаеше и от мъжа, с когото правеше тази любов. Ако откажеше на Колин, тя виждаше как лятото ѝ се простира пред нея като безкрайна пустош; как трябва да сервира на мъжете, докато те бистрят политиката до ранни зори, да пазарува в Уест енд, сетне пак да пазарува, колкото да поразсее скуката на деня.

Искаше да отиде в Европа, *трябва* да отиде. Но милият Халиб ще я убие, ако разбере, а той несъмнено ще разбере.

Първо семейството ѝ, сега Колин: всички, които обичаше, искаха да обсебят живота ѝ, да я подчинят на целите си. Пътуването в Европа ще е лудост, жива лудост, едно диво, грандиозно подпалване на цели флоти, армади кораби. Накратко казано, бе невъзможно.

— Кога заминаваме? — изтърва тя и отново я обзе вълна от хълцане.

И сега, като гледаше жилавото му тяло, загоряло равномерно навсякъде, покрито с малки косъмчета, изрусели от слънцето, все още всичко това ѝ се струваше лудост, но лудост от най-превъзходен вид. Наведе се малко, за да го вижда по-добре. Миришеше на сол и на чист живот. Тялото му бе добре оформено върху стройна костна система. Когато лежеше по гръб, както сега, коремът му хлътваше и ребрата щръкваха над падината. Имаше примамливи хребетчета и падини, най-добре изучени на лунна светлина и с връхчето на езика; навсякъде ѝ бе вкусно, дори там, където човек не би трябвало да близва. Толкова бе чист. Дори потта му бе чиста. И сега имаше капчици пот, по шията. Гледаше омаяна как капчиците се стичат под брадата му. Порите му се бяха разтворили от жегата; имаше чувството, че ще може да ги преброи, ако разполага с време. Тази перспектива я зарадва неимоверно, макар да бе глупаво...

След малко играта ѝ омръзна и тя оброни глава на гърдите му. Когато дясната му ръка загали косите ѝ, тя изстена доволна, досущ като куче, което се настанява на килимчето си. С ъгълчето на окото си забеляза, че нещо се пораздвижи под пухкавото окосмено хълмче над мястото, където краката му се събираха. Ръката му се плъзна към презрамката на горната част от бикините ѝ. Развързваше я...

— Престани. — Плесна го леко, сетне го целуна силно по бузата. — Лягай. Заспивай.

Той се усмихна, но не отвори очи, не рече нищо. Ръката му продължи да изследва бикините ѝ, сега се премести отпред тъй лениво, че направо я подлудяваше. Плесна го отново, ощипа го по гърдите бая силничко.

— Ти се интересуваше от правото — рече сънливо той, — нали така?

— Разбира се. — Тя се настани по-удобно върху хлътнатината на корема му. — Нали това е твоята специалност?

— В правото имаме един термин — *Изнасилване поради съучастническа небрежност*.

— Какво?

— Ами това е когато жената казва... не... а има предвид... да!

При последната си дума той сгъна тялото си на две, досущ като затварящо се джобно ножче, хвана главата ѝ между бедрата си и с две ръце дръпна долната част на бикините ѝ. Тя се бореше, но той я държеше здраво за китките и тя не знаеше как ще издържи на всичкия този смях, сълзи, притеснение, страх да не би да се появи някой, увеличаващата се паника и чистата възбуда като видя ерекцията му.

Най-сетне се строполиха в преплетена купчина от ръце и крака, изгубили дъха си. След малко тя се изправи, хвърли кърпа върху пениса му и огледа изплашена плажа.

— Дръж се прилично — рече задъхана. — Ще ни депортират от страната.

Но ѝ се искаше да я вземе, да я прикове към плажа, тъй че докато се любят да усеща с гърба си пясъка, а вълничките да гаят глезените ѝ. Предишната нощ се бяха любили в морето, извиващите им се тела фосфоресцираха, мислеше си, че ще умре от любов към този, който правеше възможно всичко това. Към чародееца.

Той сигурно забеляза желанието в очите ѝ, в отпуснатите ѝ устни и рече:

— Хайде да се връщаме.

Бе още само три часът, но тя скочи на крака, преди още той да се е изправил седнал. Харесваше ѝ простотата на секса с Колин. И ако той в най-близко време не нахлуеше в нея, щеше да се побърка.

Нямаха намерение да остават толкова дълго. В Атина бяха решили да прескачат от остров на остров, един ден тук, три дни там... но на Йос бяха вече две седмици и не възнамеряваха да мърдат. Имаше само едно хотелче с няколко изградени от камък бунгала, чиито стени вечер приятно овлажняваха, един бар на терасата, проста храна — скара, която сервираха с козе сирене, маслини, салата, хляб и вино. Освен тях тук бяха отседнали половин дузина хора, повечето двойки, имаше още туристи, пръснати в частни квартири из града. Тук туризмът не бе още развит, имаше само ентузиазирани младежи, добре запасили се с хашиш и LSD. *Всеки да прави каквото ще* — това бе максимата им; местните хора се преструваха на ужасени, но им харесваше.

Колин и Лейла обсъждаха безспир как биха могли да се заселят да живеят тук: биха могли да отворят хотел, да купят бар, да продават предмети на изкуството. Безсмислени приказки — и двамата го знаеха, но това бе основата на мечтите им и жизнена част от процеса на сближаването им.

Но не всички мечти и сънища бяха хубави.

Знаеше, че Колин има понякога кошмари, защото се мятеше на леглото, скърцаше със зъби; но тя никога не му го бе споменавала на другия ден. Виждаше ѝ се глупаво на дневна светлина; освен това се ужасяваше да не я сметне за суеверна, така би могъл да се изтълкува интересът ѝ към сънищата му. Но знаеше същевременно, че не можеше да игнорира демоните му до безкрай.

Те я връхлетяха най-сетне в нощта след боричкането им на плажа.

Към четири часа времето се развали, появи се тежък облачен покров и наметна острова като с плащеница. Йос бе спокойно място, но сега определено изглеждаше плащещ; досущ като тишината в съда, когато се очаква да бъде произнесена присъдата. Далеч-далеч морето бе придобило цвета на току-що изваден блок гранит, стрелите на мълниите сочеха безгрижно другите острови в близост, сякаш не знаеха къде да стоварят гнева си. Лейла и Колин, близо до собствената си кулминация, потънали във влажните чаршафи, не забелязаха нищо от ставащото навън. Чак когато първият гръм изтреця като предвестник на съдбата, те изведнъж усетиха промяната във времето.

Опитаха се с половин сърце да се заемат отново с онова, което бяха изоставили, но твърде много бяха погълнати от очакването на нов гръм, затова след известно време вече лежах по гръб, озадачени, разстроени. Сексът обикновено не ги изморяваше, обратно — вдъхваше им сили. Онази вечер бе по-различно.

Колин рече:

— Господи, чувствам се изцеден.

Тя сякаш почувства намесата на вампира, когато той произнесе последните си думи, и потрепери.

— Лейла, добре ли си?

Тя разбра, че използваше загрижеността си, за да прикрие срама, че не бе успял да довърши секса, и изпита нова вълна на нежност. Съвършеният любовник от първата целувка до последното нежно

почистване на тялото ѝ с топла кърпа; тъкмо той бе човекът, когото бе чакала, за когото бе копняла. Обичаше го.

— Обичам те — рече тя и бе възнаградена от ослепителната му усмивка, която осветяваше стаята по-добре от газовата лампа.

— Аз също те обичам — рече тихо той. — Добре ли си? Потрепери...

— Не се тревожи, сигурно е било случайно.

Ала не само чувствеността бе изчезнала. Тя се почувства глупаво, седнала гола на ръба на паянтовото легло. Преди това чувстваше тялото си сякаш изпълнено със слънце, но сега усещаше единствено изгорялата кожа, допира на чаршафите о краката ѝ. Стана бързо и отиде да вземе душ в малката, мъждиво осветена кабинка в дъното на стаята, потърси убежище под водата — хладка от престоая си в изложените на слънцето тръби, които водеха от резервоара на хълма.

Душът не я освежи. Докато се бършеше, забеляза високо на стената едно гущерче. Ако всичко бе наред, щеше да му заговори — едно здраво младо животно разговаря с друго. Днес немигащото му око я гледаше сякаш зловещо, своего рода предзнаменование на злото.

Колин стоя дълго под душа: толкова дълго, че семената на опасенията ѝ поникнаха и се развиха в истински страх. Нещо се бе случило, атмосферата се бе променила. Искаше ѝ се този следобед с освежителната, опасна сексуалност и топлина да се върне.

На вечеря разговаряха малко, но пиха твърде много, опитвайки се да прогонят мрачната аура с изкуствена веселост. Стрелите на мълниите продължаваха да раздират небето от време на време, но вече не гърмеше. Атмосферата над острова се сгъстяваше бавно, досуц като супа, оставена да изври. Като се връщаха в стаята си, няколко капки топъл дъжд намериха голи части от кожата им. Отново взеха душ, този път заедно. Колин обгърна Лейла под душа, люлееше я напред-назад, а блудкавата вода се стичаше по телата им. Изведнъж се почувстваха страшно уморени. Уморени и потиснати.

В стаята имаше две малки легла. Той я целуна за лека нощ, но не пожела да легне в нейното легло и макар това да бе първият път, когато не поиска да се любят, тя бе донякъде доволна.

Какво става? — отпрати безмълвно въпроса си към тавана тя. — Какво става с нас? Нима се дължи само на времето? Какво друго може да бъде? Той ме обича.

— Обичам те — рече тя в тъмното.

Не последва никакъв отговор.

Времето течеше бавно. Тя не изгуби представа за стаята, с напечените ѝ, блестящи от белота стени и капещата мивка. Но по някое време сигурно бе заспала, защото когато Колин изкрещя, тя скочи от леглото, а сърцето ѝ бе близо до пръсване.

Той се въртеше и крещеше като луд. Лейла потърси опипом фенерчето, събори го от нощното шкафче. Успя някак си да го открие с треперещи пръсти и да го запали. Колин седеше на леглото и гледаше право пред себе си. Очите му сякаш щяха да изскочат от орбитите си. По брадата му се стичаше капка кръв. Всяко мускулче, всяко сухожилие на тялото му се очертаваше ясно. Когато тя погали лицето му, той изохка, очите му си върнаха обичайния вид, леко помръдна глава. Тя изтри кръвта със салфетка. Той облиза устни, измърмори нещо.

— Какво?

— Вода, вода.

Тя му наля и подкрепи ръката му с чашата, докато пиеше. Зъбите му тракаха върху стъклото. Взе чашата и я остави, сетне избърса устните му с друга салфетка, която се обагри в розово.

— Колин — рече тя. — Аз съм, Лейла. Добре ли си? — След като той не отговори, тя отново го попита, този път по-високо: — Добре ли си?

Той кимна.

— Лош...

— Какво?

— Лош... сън. Извинявай.

Изглеждаше притеснен. Лейла седна на леглото и го прегърна през раменете. Беше мокър. Опипа с ръка — чаршафите и възглавниците също бяха измокрени.

— Ела в моето легло — прошепна тя. — Хайде.

Тя го облегна на възглавницата си, сгуши се в него и започна да масажира гърдите му с бавни, кръгови движения.

— Успокой се — рече. — Разкажи ми.

Той издаде някакъв странен звук. Тя не можа да разбере дали се засмя или бе нещо друго. Сега осъзна, че не знаеше нищо за него; споделяше тази подобна на пещера стая с напълно непознат човек.

— Понякога сънувам този сън — рече с усилие той. — Той е от детството ми. Тогава ми се случи нещо.

Тя изчака.

— Не искаш ли... не искаш ли да ми разкажеш за това?

— Добре.

На светлината на свещта едва виждаше лицето му, очните ябълки — две тъмни дупчици, оживени от бели проблясвания.

— Баща ми почина, когато бях седемгодишен — започна изведнъж той. — Пътувахме заедно със самолет. В Далечния изток. Самолетът бе свален.

— Искаш да кажеш, че... баща ти е бил пилот?

— Не. Тогава живеехме в Хонконг. Той беше banker там. Връщяхме се у дома заедно. Китайските изстребители ни сбъркали с някакъв друг самолет и ни свалиха. Татко умря. А аз — не.

— И в този сън...

— Го преживявам отново, да. Има ли нещо за пиене? Истинско питие, а не вода?

— Има водка. Искаш ли да я смеся с портокалов сок?

— Не. Чиста.

Тя наля и на двама им и се върна в леглото. Този път и тя остана полуизправена, облегна се на стената и взе свободната му ръка в своите.

— Кога започнаха тези кошмари?

— След като се върнах в Хонконг. Спасиха ни в морето. Майка ми ме чакаше в тълпата на летището. Беше ужасно: светкавици, репортери. Родителите ми държаха един противен апартамент в Мидлевълс. Тъмен, влажен. Когато започнеха тайфуните, се криех под леглото. Мислех си, че ще избият прозорците.

— Какъв ужас!

— Проблемът всъщност беше майка ми. — Той отпи голяма глътка. — Сега вече почти не разговарям с нея.

— И за нея.

— Да.

През целия разговор той гледаше чаршафа, изобщо не я погледна. В съзнанието на Лейла се роди видение: ето един мъж, изненадан от враговете си докато спи, и сега охранява лагера си с оръжие в ръка, на пост, да не би да се върнат отново.

— Майка ми не можа да преживее смъртта на баща ми. Винеше ме за нея.

— *Винила* е теб?

— Аз се отървах, нали разбираш, а той — не. Не бяхме близки с нея и преди да умре той. Но след това тя стана съвсем студена. И тогава започнаха кошмарите. — Върху лицето му се изписа гримаса. — И нощното напикаване, ако искаш да узнаеш всички ужасии наведнъж.

Тя си спомни за мокрите му чаршафи. Пот. Определено бяха мокри от *пот*.

— Спомняш ли си как е в детството, Лейла? Все едно наблюдаваш през ключалката целия този различен свят, обитаван от възрастните. Просто една малка дупчица. Поглеждаш през нея и си мислиш, че ето, това е да си възрастен. Но не е така. Ала не можеш да го разбереш, когато си малък. Дочувах разни разговори. Майка ми говореше с приятелите си по телефона с часове. И, разбира се, имаше адвокати, документи да се подписват.

Парата му бе на привършване, но все така не искаше да я погледне.

— Какви разговори си дочувал? — подсказа му внимателно тя.

— О, това ли... — въздъхна той. — Къде ще е най-добре да уча, къде да живее тя, къде да живея аз. И, нали разбираш, имах чувството, при това го изпитах невероятно скоро, че тя иска да ме *отпрати*, да ме разкара от пътя си. Нямах истинско погребение; нямаше труп, нали разбираш. Но имаше траурна служба. Аз плаках и тя плака. След това тълпи мъже ни наобиколиха, за да кажат разни неща с нисък тон, аз се държах за ръкава ѝ, криех се зад нея. Чух я да казва: *Колин ще трябва да постъпи в Англия в училище с пансион. Имам роднини в Бъкингамшиър, те могат да го вземат през ваканциите*. Нали разбираш, просто ей така — ще вземат Колин, като че е някакъв колет. *Не мога да си позволя самолетни билети — рече тя, — не и с тази пенсия, която ми остави Малкълм*. Господи, как се връщат думите. Сигурно си мислиш, че фантазирам, нали, че си измислям. Но мога да се закълна в Бога, Лейла, че си спомням всяка нейна думица от онзи ден. И ще ти кажа нещо: когато се върнах в училище, изпитах облекчение. О, разбира се, че плаках на летището, и майка ми плака.

Но не бе истинско. Аз не бях изгубил един родител, бях изгубил и двамата; ето защо плаках.

Лейла се опита да си представи как ли се бе чувствал по време на самотния си, дълъг обратен полет до Англия, какво е изпитал в първия си ден след завръщане в училище. Хвана китката му и я стисна толкова здраво, че той най-сетне се принуди да се обърне и да я погледне.

— Дядо ми — рече изненадващо тя — беше застрелян. Тогава бях деветгодишна. Беше през петдесет и седма. Ливан бе на ръба на гражданската война. Убиецът дойде у дома. Застреля Ибрахим, дядо ми, застреля го под дървото, където той седеше. Видях това. Знам какво е. — Стисна китката му още по-силно. — *Аз знам какво е* — рече сподавено.

Ръцете му я обгърнаха, наболата му брада я одраска по бузата, а тя се отпусна върху него. Заплака тихо за дядо си, но така, както никога досега: тя го жалееше, да, но без самоомерзението, което бе отровило мъката ѝ в детските и юношеските ѝ години.

Колин зарови глава във врата ѝ. Първо ръцете му, а сетне и устните се озоваха върху гърдите ѝ. Нейните пръсти загалиха гърба му, сетне се спуснаха по-надолу, докато накрая и двамата се възбудиха и всичката болка и тъга на младостта им бе надмогната.

По-късно, докато лежах слети като един, а първата светлина на ярката зора се процеди през спуснатите щори, тя прошепна:

— Има едно нещо.

Той още бе полузаспал, но надигна глава да я погледне в очите и се усмихна:

— Каж ми.

— Майка ти... защо те винеше за смъртта на баща ти?

Погледът му се отклони от нейния и в следващия миг ловецът отново бе нащрек и обикаляше границите на лагера си — Колин срещу останалия свят. Сетне той се отпусна на леглото, но преди да заспи рече тихо и на нея ѝ се стори, че изрече следните думи:

— Ще ти кажа през първата брачна нощ.

Отначало ѝ се прииска да се засмее, сетне да заплаче, защото бе толкова красиво, а после пък не знаеше какво иска да направи, защото макар че щеше да бъде фантастично да го накара да потвърди, че наистина е произнесъл онези вълшебни думи; ами ако всъщност *не* бе...?

Тя прекара останалата част от ваканцията в размишления върху спомена за нощта, която започна с летен гръм и завърши с предложение за женитба.

Мисълта, която постоянно я преследваше, докато пресичаха Пелопонес, а после през Австрия и Германия пътуваха към Белгия, бе, че (разбира се) семейството ѝ нямаше никога да се съгласи. Трагедия, защото толкова много го желаше. Обожаваше Колин, Оксфорд и Англия — и то в този ред: като се ожени за него, щеше да притежава и трите. Ново начало, далеч от Бейрут, далеч от спомените за горкия, мъртвия дядо Ибрахим, далеч от Юсуф.

Най-накрая дойде време да се качват на ферибота за Дувър и тя повече не можеше да издържа.

Веселото ваканционно настроение бързо се стопяваше, въпреки всичките им усилия да го запазят. Беше хладен, сив ден в края на септември, а слънцето, тъй различно от гръцкото, вече не дразнеше очите им. Гъсти облаци се подреждаха на слоеве и бързо летяха в небето. Белите скали се мерзелееха все по-близо през тънката пелена на дъжда. Колин и Лейла се бяха сгушили на една пейка на носа, държаха се мълчаливо за ръце.

— Е — рече внезапно той. Вдигна ръката ѝ и я стовари леко върху коляното си. — Отново у дома. Виждаш ли онези облаци?

Тя проследи накъде сочеше пръста му и сви рамене.

— Не ти ли приличат на двойка, която се чука? Тя е по корем, а той я обладава изотзад.

— Ти само за това ли мислиш? — изписка тя, но тихичко, не искаше да я чуят околните.

— Извинявай. Виж сега, съжалявам много, чу ли? Опитах се просто да развеселя и двама ни. Просто... просто ми е гадно, защото свършва. Връщаме се у дома.

Тя извърна лице, нямаше си вяра да заговори.

— Само че, предполагам, ти не мислиш за Англия като за свой дом. — Изчака за отговора ѝ, но той не последва. — Искам да кажа мисълта, да живееш постоянно в Англия няма да ти се понрави, нали? — Нова пауза. — Нали?

Тя погледна ръката си върху коляното му и си помисли: Защо всички умни мъже са толкова глупави?

— Мислех си, че като се върнеш в Бейрут, много ще ми липсваш.

— *Още* няма да се връщам.

— Но ще се върнеш някой ден, нали? И то скоро.

— Може би не. В Англия ми харесва.

Той не можеше да вземе решение; видя признаците за това и бе потисната до ръба на отчаянието. Той се суетеше, избягваше същността, приближаваше да изрече най-важното, но свенливо се отдръпваше. Може би бе сбъркала, че се бе влюбила в него. Ако цял живот ще е така...

— Лейла. Лейла, ще се омъжиш ли за мен!

— О, да, разбира се!

Думите ѝ се изляха още преди да е напълно сигурна, че имаше намерението да завърши изречението с *мен*; може би просто бе поискал да я попита дали би се омъжила за *някого някога* — в неопределено бъдеще. Ала когато я задуши в прегръдката си тъй силно, че не можеше да си поеме дъх, тя разбра, че той наистина ѝ бе направил предложение; тогава потърси устните му със своите, това бе най-добрият начин да бетонират годежа си, защото докато бяха тъй вплетени един в друг, той не би могъл да ѝ рече, че е променил решението си.

Колин я отдръпна от себе си на една ръка разстояние. Очите му грееха весели.

— Кога за първи път разбра, че ме обичаш? — попита.

Как да му отговори, зачуди се тя, когато изобщо не бе разбрала кога бе станало? Разбира се любовта ѝ започваше от онзи миг на паркинга, когато решимостта му я бе спасила от горилите на Фейсал; тогава се бе родила любовта ѝ, но той нямаше това предвид.

— В Йос — отвърна тя.

— Но кога *точно*?

— Онази нощ, когато имаше кошмар, спомняш ли си?

Той се плесна по бедрото и се разсмя с глас.

— Знаех си!

Тя също се смееше.

— Но защо? Как?

— О, защото тогава ме видя слаб, безпомощен и въпреки това изпитваше същото към мен, а аз го разбрах.

Нелоша преценка, помисли си тя, за един мъж. Би могъл да добави нещо и за изплувалите на повърхността майчински инстинкти,

но тя не би имала нищо против и това. Ала сетне първичната емоция, която се бе зародила и се разрастваше у нея още от Йос, скъса бента и тя си позволи да се отдаде на съзерцание на радостта.

Желаеше определени неща, толкова много неща и ето че те всичките бяха паднали в скута ѝ. Оброни глава на гърдите му, искаше и се това да е жест на отдаване, на обожание, но както се държеше за него, като че търсеше спасение, изведнъж избухна в сълзите на пълна изнемога.

— Обичам те — заповтаря тя отново и отново. — О, мили Боже, Колин, толкова много те обичам, толкова те обичам...

Затупка го с юмрук по гърдите, леко, леко, сякаш искаше да я допусне в живота си и намери там убежище.

Съвсем обаче не се чувстваше у дома, когато се появи два дни по-късно в апартамента на покрива на *Ланкастър Гейт* с много превъзнасяния му изглед към *Хайд парк*. Халиб имаше такъв ефект върху нея. В негово присъствие, което и да е място извън Ливан, по-точно Бейрут, можеше да изглежда като определено долнокачествено жилище.

Едно от момичетата му отвори на Лейла вратата на апартамента. Друго седеше със свити крака на дивана и разлистваше списание *Венити феър*. Лейла прецени изражението ѝ като продукт на такова отегчение, което те докарва до отчаяние. Трето момиче бе в банята с черни и бели плочки и бе заето с козметична маска на Халиб.

Трите жени бяха едва надхвърлили двайсетте, имаха дълги руси коси, облечени бяха в прилепнали дрехи, а роклята на козметичката бе от алена кожа. Халиб никога не се отклоняваше от идеала си за женска красота. Той водеше тези постоянно сменящи се момичета по партита така, както другите мъже носеха пръстени по ръцете си.

— Нали не говориш сериозно — Лейла чу масажистката да гука, — че миеш със сапун тази хубава своя кожа?

— Здравсти — рече Лейла. — Надявам се, че не съм прекъснала нещо важно.

Тя пристъпи да го целуне по бузата, но Халиб, предвидил жеста ѝ, завъртя стола си така, че да застане гърбом и рече:

— Само течен сапун, Роксан; а резултатите ги виждаш. Сестра ми и аз имаме да обсъдим доста неща, можеш да си отиваш.

Роксан избърса лицето му с кърпа и излезе, токчетата ѝ потракваха някак си *злокобно* по мраморния под. Докато минаваше покрай Лейла едва доловимо сви рамене. Лейла се облегна на стената и рече:

— Тази е нова.

Потрябва ѝ цялата ѝ смелост да го направи. Знаеше, че е загазила, че никога нямаше да ѝ простят, че бе заминала с Колин, че бе донесла позор и мъка на семейството си. Едва ли бе връх на тактичността да повдига въпроса за последното завоевание на Халиб. Лейла не съзнаваше защо пое риска. Може би се дължеше донякъде на възпитанието ѝ, което я бе научило, че нападението е най-добрата форма на защита.

Халиб се завъртя със стола си. Фланелката му подчертаваше хубавите му черти до съвършенство. Един миг я гледа безизразно, сякаш се опитваше да си спомни коя, по дяволите, бе тя. Сетне мустаците му се повдигнаха, лицето му се набразди от онези великолепни секси бръчици на усмивката му и за нейна изненада тя разбра, че той се радваше да я види.

— Добре дошла — рече той, пристъпи напред да я прегърне. — Добре дошла у дома, ангелче. Изглеждаш фантастично. — Целуна я по двете бузи: символичният жест на международната дипломация, но потопъл, завладяващ: — В Гърция бе хубаво, нали? Обзалагам се. Хайде, разкажи ми...

Сякаш насън, тя се остави да я отведе в спалнята си, неговото непристъпно светилище, където той се настани в едно кресло до прозореца. Седнал до дългите до пода прозрачни завеси, които леко се люлееха от вятъра, той изглеждаше на сто процента източен принц: жизнерадостен, очарователен, богат като Крез.

Чак когато седна срещу него, осъзна какво всъщност ѝ бе казал.

— Ти... *знаел си*, че ще ходя в Гърция?

Той разтвори ръце и се усмихна.

— Разбира се. Така, както знам, че горкият Юсуф отлетя да се утешава в Тайланд.

Лейла сведе поглед към ръцете си, които нервно ту се сплитаха, ту се разплитаха. Знаеше, че името на Юсуф ще се появи в дневния

ред, но не бе очаквала това да стане толкова скоро. Странно обаче: тонът на Халиб, когато заговори за Юсуф, бе почти подигравателен.

— Писах му — рече тихо тя. — Беше ми много трудно.

— Да, но не бива да се безпокоиш за това. Татко е доволен.

Тя вдигна глава в опит да разбере защо така жестоко си играеше с нея.

— Юсуф отлетя за Тайланд и какво мислиш, ангелче? Марти Шафун си пиел питието в онзи хотел в Банкок и на кого мислиш налетял във фойето: на Юсуф с едно момченце, за което Марти се кълне, че не било и с ден по-голямо от дванайсет години. Затова Марти похарчил малко пари и какво открил: че тези момчета, а те били доста на брой, прекарвали всяка нощ в апартамента на Юсуф. Извади късмет, че се измъкна, кукло. Толкова се радвам, татко също се радва, ние не знаехме нищо за това.

Тя не бе много сигурна дали да повярва на чутото. Годешът ѝ с Юсуф бе малко или много подреден, уговорен, тя не го познаваше добре нито преди, нито след церемонията, макар, разбира се, да бяха прекарали известно време заедно. Една от най-привлекателните му черти, бе признанието му колко ценял девствеността преди брака; никога не ѝ предложи нещо повече от целувка. Но дори и да бе така...

— Нямах и представа — прошепна тя.

Халиб разпери ръце още по-широко.

— Безкрайни са човешките потайности. Да поръчам ли на момичетата да донесат кафе?

Тя прие не защото ѝ се пиеше, а защото ѝ трябваше време да помисли. В отношенията си с Халиб Лейла често се чувстваше като шахматна фигура — не бе в състояние да предприеме собствен ход; и сега това усещане бе по-силно от всякога. Прекарала бе лятото с един чужд човек при обстоятелства, които съсипваха всякакви нейни претенции да има добра репутация. Много бащи-араби биха я нашибали с камшик, след което ще я изгонят — дори и сега, през бурните шейсет години. В Бейрут до голяма степен не бе така, но Фейсал бе такъв тип, а Халиб никога не правеше нещо, което би ядосало баща му или би застрашило положението му на най-големия син, на предполагаемия наследник.

Роксан донесе кафето и Халиб ѝ обърна по-малко внимание, отколкото би обърнал на някоя сервитьорка в *Риц*, макар да изчака

докато тя не затвори вратата, преди да заговори.

— А сега, ангелче — рече той с тона си *Дай да бъдем разумни*, който пазеше за семейните въпроси, — трябва да поговорим за някои неща, а? Знам, че си прекарала чудесно в Европа. От гледна точка на семейството, нека си говорим откровено — не съвсем чудесно, но — той сви рамене, — такъв е светът днес. И за късмет на Колин ние нямаме нищо против него, може би е спасил живота ти веднъж, кой знае? А ти го обичаш, разбира се, и искаш да се омъжиш за него, нали?

След като тя не отвърна нищо, лицето му помрачня.

— Лейла, аз искрено се надявам, че искаш да се *омъжиш* за този мъж, че той иска да се ожени за теб. Една сгодена двойка се отдава на веселба, какво лошо има? Но ако *не сте* сгодени...

Гласът му се снишаваше още и още и тя едва го чуваше. Той бе най-опасен, когато бе напълно мълчалив. Беше неподвижен, стиснал с ръце облегалките на креслото и тя съзнаваше, че я преценява. Притежаваше властта да го направи. Можеше също да произнесе и присъдата ѝ.

— Бих искала да получа разрешение — рече тя, — да се сгодя официално за Колин Рейли и да се омъжа за него... — Беше готова да каже *Колкото е възможно по-скоро*, но надделя мъдростта, не биваше да смятат, че е забременяла. — ... След известно време, за да сме сигурни, че всички ще го опознаем по-добре, отколкото познавахме горкия Юсуф.

— Добре казано, кукло. Аз, разбира се, не мога да говоря от името на татко, но след като се запознах с този англичанин и той ми хареса, мисля, че ще мога да пледирам успешно за вас.

— Трябва ли да се върна у дома и да говоря сама с татко?

— Не е необходимо, освен ако не те извика. Това означава ли, че няма да продължиш образованието си?

— Аз... — Тя изведнъж осъзна, че изобщо не бе мислила за това; страхът ѝ от сблъсък с Халиб бе тъй подавяващ, че не бе помислила за нищо друго.

— И къде възнамерявате да живеете? Да намерим ли някаква работа на Колин в Бейрут?

— Не.

— И аз така си мислех. Та защо, в края на краищата, някой от двама ви ще пожелае да живее в Бейрут? Нещата ще се влошат,

ангелче, много ще се влошат; по-добре е човек да се установи на по-безопасно място. В Англия, така ли?

— Англия ми харесва — рече отбранително тя.

— На мен — също; ще се виждаме често. — Той определено изглеждаше доволен от тази перспектива. — Колин може би ще иска да се заеме с преподавателска работа?

Тя се вторачи в него. Вярно бе, че Колин възнамеряваше да се *отдаде* на академична кариера. Но го бе решил едва предишната вечер. Откъде би могъл Халиб да знае?

Информацията му можеше да произхожда само от внимателен анализ на миналото на Колин и на характера му. Кое то пък поставяше нов въпрос: откъде знаеше той за произхода на Колин?

Значи го бе шпионирал.

Тя знаеше, че вече бе шахматна фигура в ендшпила и спалнята изведнъж ѝ се стори студена.

— Мисля — продължи внимателно той, — че трябва да се ожениш съвсем скоро, кукло. Инак хората у дома ще почнат да говорят.

Тя почти го мразеше, че я нарича *кукла*, но този път преглътна яда си и рече:

— Колко скоро?

Той дори не се престори, че се замисля.

— Следващия месец.

Тя се взря в лицето, което изведнъж бе станало каменно, и попита:

— Защо?

— Защото аз казвам така.

Баща и син правеха едно *Ние*. Царското *Ние*.

— И аз нямам право на глас относно собствената си венчавка?

— Нямаш. — Той се изправи. — Трябва да разбереш няколко неща, Лейла. Ти ни донесе срам, да не говорим за самата теб. Но ние няма да те прогоним, няма да спрем издръжката ти или да унищожим мъжа, който те съсипа.

Ако очакваше тя да му благодари, значи очакваше напразно.

— Ти, разбира се, трябва да се омъжиш за този англичанин — вече разпореждаше той, — ако искаш да запазиш известно уважение поне от просяците на улицата. Но ще трябва да дадеш нещо в замяна.

— Какво?

- Помощ.
- Каква помощ?
- Ще ти се съобщи, когато е необходимо да узнаеш.
- А ако откажа?

И така тя предприе последния си ход, предизвикан единствено от куража ѝ; не се оставяй негодниците да те поставят на колене, това бе казал Колин винаги. Но то не промени нищо.

— Ако откажеш, ще те зазидаме в Бейрут до края на живота ти. И ако по някакъв начин успееш да се измъкнеш, мога да те уверя в следното: никога няма да намериш годеника си, дори и да обикаляш света хиляда години.

Шах и мат!

22 юли 1984 година, следобед

Дамур, Ливан

Селестин прекара нощта на двадесет и първи юли някъде в Западен Бейрут със завързани очи, вслушана в избухването на снарядите, чудейки се кой ли бе отговорен за тази последна бомбардировка. Малко след изгрев-слънце двама от хората на Фейсал я натикаха в кола и отпътуваха с висока скорост. Тя усети, че излизат от града; после някаква груба ръка махна превръзката от очите ѝ и тя разбра, че пътуваха на юг по крайбрежния път.

— Къде отиваме? — попита, макар дълбоко в себе си да знаеше отговора; а когато Хасан се обърна назад и рече *В Дамур*, то това само потвърди очакванията ѝ.

Преди отвратителният Хасан да ѝ измърмори накъде се бяха запътили, Селестин почти бе забравила за крайбрежната вила в Дамур, само на няколко мили южно от Бейрут, но след това спомените нахлуха като огромна вълна: среднощни къпания, бързоходният катер, танците на терасата, празненствата, о, Господи!, колко добре си спомняше тези празненства... Ливан, Ливан, помисли си тя; отидоха си дните на моята младост, а и на твоята — също.

Някои от най-щастливите ѝ дни в Дамур обаче бе прекарала тихо и кротко, само с Ибрахим и с няколко книги за компания, дори радиото бе забранено да се слуша, освен в края на седмицата. Фейсал бе заченат в Дамур. Когато Селестин се събуди на другия ден, нямаше

ясен спомен от самото събитие, макар да бе сигурна, че е бременна и дори махмурлукът не можеше да разсее тази ѝ увереност. Толкова хубаво бе всичко това тогава. Нямаше как да знае, че ще дойде ден, когато ще се бои от сина си, а той ще я мрази.

— Мислех си, че израелската армия е изгорила къщата ни — рече тя, обърната към прозорчето, в тона ѝ се прокрадна разочарование. — При оттеглянето си.

— Нямаме проблеми с израелците — рече самодоволно Хасан.

Голямото волво препускаше по тесния път между банановите плантации и морето, зад него облаци прах се кълбяха към небето. Селестин си спомни как тя и Ибрахим дойдоха да посетят това място, малко след като се ожениха: беше просто парче земя, обрасло с висока трева, ръждивите останки от трактор и една колиба. Банановата плантация, която заемаше по-голямата част от хинтерланда, бе притежание на стар съученик на Ибрахим, изпаднал в затруднение. Ибрахим не се интересуваше от производството на банани, но му харесваше изгледът, който се разкриваше от порутената колиба. Не му хрумна обаче да купи колибата (която желаше) без плодните дръвчета (които не искаше); купуваше от приятел, който не можеше да се унижи от подаяния, а тъй като стойността на земята зависи от продуктивността ѝ, въпросът бе или всичко, или нищо.

Всъщност бананите носеха добри пари; както и доматиите, авокадото, портокалите и лимоните, Ибрахим бе разнообразил производството по обичайния си объркан начин. Цял живот купуваше, воден от импулса, и комай бе единственият сред ливанските бизнесмени, чиято импулсивност го бе направила богат.

Докато приближаваха вилата, Селестин се запита дали всъщност покойният ѝ съпруг не бе далеч по-организиран, отколкото изглеждаше на пръв поглед. Но сега не ѝ се мислеше за това, защото то означаваше, че е знаел какво прави, когато финансира палестинците, предизвиквайки по такъв начин смъртта, която ѝ го отне, ведно със смисъла на живота ѝ.

Хасан влезе във вилата, остави шофьорът да донесе чантите им. Докато изкачваше стъпалата към терасата, Селестин откри, че твърде малко неща се бяха променили: изгледът към заливчето, пясъкът — на неравни купчини в краищата на плажа, чадърът с дупка в брезента, подпрян до стената. Вилата бе проста, едноетажна сграда, построена

от сгуробетонни блокчета и дърво; беше обаче голяма. Тя бе поставила условието да бъде голяма, още докато я проектираха, защото знаеше, че ще бъде най-ефектното място за нейните празненства. Затова имаше доста спални; докато обхождаше къщата сега обаче, забеляза следи от влага и от разруха навсякъде, където погледнеше и я заболя. Денят бе облачен и влажен; депресията се носеше като черните буреносни облаци над Средиземно море в някоя знойна октомврийска вечер.

— Колко време ще останем тук? — попита тя Хасан. — Можеш да налееш и на мен едно.

Хасан, с обичайната си безогледност, си наливаше уиски, което бе извадил от бюфета; по нейно време той се заключваше. И сега, като надникна над рамото му, тя видя, че този слуга, този *червей*, притежаваше ключа. Селестин никога не можа да разбере какво намираще синът ѝ в този неприятен дребосък. Беше напълно в стила на Фейсал да определи тъкмо Хасан за неин тъмничар.

— Ще останем — рече той и се изправи с по една чаша във всяка ръка, — докато се разреши онази неприятна история в Йемен. Има радио.

Хасан избърса праха от стария апарат, включи го, от него загърмя поп музика. Селестин му каза да го изключи, но Хасан се кривеше с идиотска усмивка и щракаше с пръсти. Тя се втурна към радиоприемника. Той я изпревари. Ръката, която стисна китката ѝ, бе като стоманена гривна. Тя се съпротивляваше, но той само се усмихна още по-широко.

Тя се тръшна на прашния диван и усети, че сълзите ѝ бяха съвсем близо. Не плачеше за себе си. Всяка секунда, която щеше да прекара затворена тук, означаваше секунда по-близо до смъртта на Роби и Колин. Копнееше да е навън, да предприеме нещо, каквото и да е... *какво разочарование!* Тя бръкна в чантата си за салфетка.

Ръката ѝ напипа шишенцето с парфюм, разсеяно го поглади. Запасът ѝ от *Синя трева* намаляваше; най-добре да го пести.

Някъде далеч, отвъд плантацията, се чу шум на кола. Селестин бе възрастна, но слухът ѝ си оставаше остър; във всеки случай по-остър от хасановия, защото той не даде знак, че бе чул нещо, а продължи да танцува из стаята и да надига уискито. Тя разбра, че всичко това му харесва. Хасан винаги я бе мразил, още отпреди години, когато тя се опълчи срещу Фейсал, неговия господар, и така си

спечели постоянно изгнание в Ярзе. Тя твърде често се бе карала със сина си, без да си разчисти сметките с него, тъй като на убежденията ѝ им липсваше куража, а в това общество единственото наказание, което влизаше в сметките, бе добра, силна доза смърт.

Странно, но след Фейсал тя не можа да роди друго дете; имаше само серия от спонтанни аборти. В това имаше нещо сатанинско. Това дяволско изчадие си бе пробило път към света и сега не искаше да допусне никаква конкуренция. Трябваше да го удуши още след раждането му, далеч преди да има възможността да стане баща на Халиб и Лейла. Не, как би могла да стори такова нещо? Фейсал бе толкова мило дете, толкова хубаво...

Селестин стана и закрачи из стаята. Шумът на колата бе отдавна стихнал, но не излизаше от ума ѝ. Беше ѝ се сторил толкова... толкова познат. Някъде дълбоко в себе си тя го позна, макар да не можеше да го свърже с някакво име.

Чу как Хасан изскърца със зъби зад гърба ѝ, обърна се и го видя как неодобрително клати глава.

— Мислиш си да избягаш ли?

Селестин несъзнателно бе стигнала до входната врата.

— Моля те, недей. — Усмивката на Хасан разкри уста, пълна със стари, метални коронки. — Емил ще се събуди и тогава... кой знае? А?

Емил, сети се тя, бе шофьорът. Не го познаваше отпреди, но изглеждаше брутален: злобен и неинтелигентен. Кой знае, наистина.

— Дали има още вода? — сопна се тя.

След като Хасан само сви рамене, тя влезе в банята без да иска разрешение. Намери под мивката пластмасова кофа, пълна с мътна вода. Нямахме кърпа, сапун. Завесата на душа бе плесенясала и вонеше. Голи охлюви и паяци бяха заели всички пукнатини. Селестин вдигна капака на тоалетната и мигновено го спусна отново, но не и достатъчно бързо, за да затвори всичките мухи, които живееха там, нито пък вонята, от която живееха.

Квадратното прозорче над тоалетната бе твърде малко, за да се промъкне през него възрастен човек. Погледна го със свито сърце. *По дяволите!*

Някой бе оставил половин бутилка почистващ препарат до ваната. Селестин довлече кофата до тоалетната, разплисквайки навсякъде водата. Тъкмо събираше куража да отвори капака и да

изплакне тоалетната със смес от вода и почистваща течност, когато чу нещо.

Вдигна глава. Шумът идваше отвън. Не бе Хасан: чуваше го как още подскача на онази музика. Сигурно Емил бе отишъл зад къщата да се изпикае.

Но шумът не приличаше да е предизвикан от мъж. Приглушен, сякаш съчки изпукваха съвсем леко под нечии стъпки. Може би някакво животно?

Селестин се покачи на тоалетната и предпазливо надникна навън. Стъклото бе толкова мръсно, че не можа да види нищо друго, освен зеленината на дърветата. Опита с райбера и отвори рязко прозореца.

При отварянето си той се удари в нещо; Селестин чу сподавен вик, надвеси се и видя под себе си Азиза, притиснала ръка към слепоочието си. Усетила, че има някой над нея, тя вдигна глава и в един миг двете старици се гледаха безмълвно.

— О, *Иза!* — съвзе се първа Селестин. Заговори с висок шепот, молеше се Хасан да си остане оглушен от онази глупава музика. — Как дойде тук? О, да, разбира се! Онази кола, която чух!

— Да.

— Но как разбра, че съм тук.

— Сетих се. Знаех, че не може да те държи затворена в дома си, има твърде много посетители, а жилищният блок в града не е безопасен. Той обаче те държи там снощи. Не можех да направя нищо, докато бе там, беше пълно с тая негова измет. — Азиза се огледа нервно наляво и надясно. — Можеш ли да се промушиш през това прозорче?

— В никакъв случай — просъска Селестин.

— А няма и задна врата. — Азиза се замисли. — Колцина са вътре?

— Само Хасан е.

Като чу името му, Азиза направи гримаса.

— И само един в колата?

— Да.

— Той хърка, не се тревожи за него.

— Ами Хасан...

— Не знам... Трябва да намериш начин да го надвиеш.

— Как? — Тонът на Селестин бе смесица от негодувание и гняв.
— Да не очакваш една стара дама да размаха бухалка?

— Винаги носеше пистолет в чантата си.

Селестин понечи да ѝ каже, че от години не носи вече пистолет, но при споменаването на чантата ѝ хрумна нещо.

— Виж какво — рече след кратка пауза. — Имам една идея...

Няколко секунди по-късно Хасан бе сепнат от силно изпискване, толкова силно, че можа да надвика острия звук на Радио Ливан.

— Окоето ми... — Селестин влезе клатушкайки се в стаята, притиснала чантата към гърдите си. — В името на Бога, Хасан, погледни окоето ми, виж какво има...

Той се държеше на разстояние, докато я преглеждаше — подозираше капан.

— Какво ти има на окоето?

— Влязло е нещо в него. От водата, о, *mon Dieu*^[2], но то кърви — извика тя. Радиото едва ли би могло да я конкурира, макар Хасан да го угаси с рязък жест, след което тръгна към Селестин.

— Седни — изръмжа той и я бутна на дивана. — И мълчи!

Ала думите му я накараха да се развика още по-силно. Хасан чу стъпки на верандата, обърна се раздражен и видя Емил да влиза, да провери за какво е целият този шум.

— Ела тук — рече Хасан. — Дръж я да погледна.

Емил заобиколи дивана и хвана Селестин за раменете, а Хасан се наведе, за да се взре в окоето ѝ. Нито един от двамата не видя какво правеха ръцете ѝ. Селестин тихо измъкна шишенцето с парфюма от чантата си. Вдигна го и усети как Емил я стисна по-силно, когато видя — но твърде късно, — какво възнамеряваше да стори тя.

Тя пръсна разтвора от почистващата течност право в очите на Хасан.

Той залитна назад и изрева. Селестин се понадигна, опита се да се извърти и да насочи спрея към лицето на Емил, но рефлексите ѝ не бяха достатъчно бързи, той пусна дясното ѝ рамо и посегна към китката ѝ. Гумената топка поддаде под натиска, шишенцето избълва малко облаче спрей и двамата извърнаха глави, без да прекратяват борбата. Селестин инстинктивно се наведе напред, опитваше се да свали ръцете на Емил и да го неутрализира; но той премести дясната си ръка, натисна я по челото и отметна главата ѝ назад. Не бе

достатъчно силна, за да се бори дълго с него. Другата му ръка се уви около китката ѝ и вече държеше шишенцето за гърлото.

Точно тогава Азиза изтича през вратата. Спря се пред Хасан, който още се олюляваше, стиснал с ръце очите си; тя пое дълбоко дъх и с все сила го блъсна в гърдите. Той залитна назад към радиото и се стовари върху острия му горен ръб. Азиза се хвърли върху гърба на Емил и се залепи там, досущ като Морския старец от приказката, като едновременно го налагаше по темето с юмрук.

Емил пусна Селестин. Усетил, че новият нападател бе жена, при това лека категория, той замисли да се претърколи напред, да я хвърли от рамото си на пода и ако има късмет, да ѝ строши врата. Но преди да успее да направи нещо, Селестин се изправи, насочи спрея си и отбеляза точно попадение върху лицето му. Той затвори очи и с рязко движение се опита да се освободи и от двете. Азиза бе отхвърлена към стената. Сигурен, че я бе извадил от строя поне за момента, той насочи вниманието си към Селестин. Нанесе с все сила удар с опакото на ръката си, но тъй като посмя да отвори очи само за частица от секундата, не можа да се прицели точно; ударът му дойде с половин метър встрани и бе причина да изгуби равновесие. Падна на коляно и в този момент Азиза връхлетя върху него, размахала бутилката с уиски. Стовари я точно върху темето му. Бутилката не се строши, както става на кино, затова тя го удари пак, сетне за трети път, докато тъмnochервеният фонтан, който избликна из косата му, ѝ подсказа, че бе спечелила. Емил падна по очи на пода, тялото му тежко изтопурка и Селестин изскърца със зъби.

Азиза се държеше за сърцето. Хриптеше, лицето ѝ бе бяло като платно и в този момент Селестин си помисли, че ще припадне.

— Навън! — извика тя. — Бързо навън!

Ала Хасан им препречваше пътя към вратата. Държеше в ръката си пистолет. Размахваше го безцелно, опитвайки се да намери опипом предпазителя. Селестин зърна очите му и ахна: двете кухини бяха пълни със слуз, не се виждаха изобщо зеници; да, тя бе извършила това, бе ослепила един човек; краката ѝ се разтрепериха, посегна да се подпре на нещо... но когато той стреля и куршумът проби тавана, се сепна. Грабна Азиза за ръката и се понесе право към Хасан, дясната ѝ ръка бе свита в юмрук и протегната напред като таран. Улучи го в адамовата ябълка. Той се свлече, изхриптявайки, което я накара да се

сети за разлагащите се в киселината очи и тя изкрещя, но изкрещя вече свободна. Почувства с кожата си топлия, солен въздух, чу шума на вълните в далечината, беше навън, тичаше. Азиза бе скрила стария си ситроен *Диан* зад китка бананови дръвчета, недалеч от вилата — същият стар, небесносин ситроен, Боже мой, тази кола е десетгодишна, беше ръждясала, бе по-скоро смачкана, отколкото очукана. Азиза вкара контактния ключ, запали на четвъртия път, включи на скорост и пое спокойно; и ето ги, две дърти госпожи в една таратайка, тръгнаха да се повозят. Незаслужаващи ничие внимание. Безинтересни както за шиитските снайперисти, така и за фалангистките милиции. *Свободни.*

Фейсал Ханиф пристигна час по-късно.

Возеше се на задната седалка на сребристия си дълъг мерцедес със зеленувати тъмни стъкла, а когато един бодигард отвори задната врата, лицето му бе жестоко. Бе опитал да се свърже с Хасан по късовълновата радиостанция, с която не се разделяше никога; неуспехът не предвещаваше нищо добро за онези, чиято работа бе да изпълняват заповедите му.

Въпреки жегата и влажността в този облачен ден, той носеше светлосив, строго скроен, двуреден костюм; и най-злостният моден критик не би намерил никакъв недостатък във възела на вратовръзката му или в съвършено изгладената му риза. Беше около петдесет и пет годишен, но имаше тяло на трийсетгодишен: висок, изправен, строен, с добре тренирана мускулатура. Кожата му бе изключително фина: много тъмна, с цвета на разкошен коледен пудинг и също тъй влажна. Той оставяше тялото и простото, но изискано облекло, което носеше, да говорят сами за себе си: никакви златни копчета за ръкавели, никакви диамантени игли за вратовръзка или бутикови слънчеви очила.

Хората, които се срещаха за пръв път с него — особено жените, — можеха веднага да се закълнат, че този мъж е продал душата си на дявола, защото нямаше друг начин да се съчетаят здраве, външен вид, богатство и чар. Никой обаче не отдаваше това съчетание у него на Бог и на ангелите. Имаше неимоверно присъствие: дори когато не говореше, човек се чувстваше донякъде задушен, донякъде оглушен.

Фейсал прекрачи изпадналия в безсъзнание Емил, огледа пораженията в стаята, съставяше си картина на станалото. Хасан седеше на терасата, подпрян на стената, още стенеше, вече по-тихо, а двамата бодигарда на Фейсал стояха със скръстени ръце — знаеха, че така му харесваха. Най-сетне той се обърна към единия от тях и рече:

— Фахим, би ли прекратил този шум?

Мъжът на име Фахим застана мирно, след което излезе от къщата. Фейсал чу шум от кратко боричкане, последвано от тишина. Тишината продължи доста време, но Фейсал продължи да стои там с леко наклонена глава, сякаш още се вслушваше, докато два приглушени изстрела не сложиха край на замислеността му.

— Мислиш ли, че ще можеш да го събудиш? — измърмори той.

Вторият бодигард разтърси Емил. След няколко минути успя да докара шофьора в състояние, наподобяващо нормалното, а когато Фахим се върна във вилата, вече се водеше почти адекватен разговор.

— Къде отидоха? — попита Фейсал, когато Фахим влизаше. — В каква посока поеха?

Емил поклати глава.

— Не знам. Съжалявам.

Фейсал бе приклепнал до него; бавно се изправи и остана замислен още миг-два. Двамата бодигардове не сваляха поглед от него. В следващия миг той щеше да им каже какво трябва да се направи и те щяха до го сторят. Нещата винаги следваха този ред.

— Две жени — рече най-сетне той. — Две възрастни, невъоръжени жени срещу теб и Хасан. — Фейсал изпусна дълга въздишка. — Намирам доста комични елементи в това, Емил, но фактът си остава факт: когато майка ми ме засегна и, повярвай им, това бе за последен път, ти си я изпуснал.

Шофьорът не смееше да погледне Фейсал. Устните му затрепериха в тик.

— Освободен си от служба при мен, Емил. Ще ти вземат картата за самоличност и ще те оставят на пътя за летището. Ако успееш да се добереш до дома си в Мусейтбе, ще бъдеш в безопасност.

Никога една смъртна присъда не е била произнасяна толкова величествено.

22 юли, пладне

Бахрейн

Андрю Нън завари всички наобиколили телевизора в задната стая на офиса на агенцията на *Лойдс*, опитваха се да накарат видеокасетофона да заработи. Звънеше телефон. Никой не вдигаше слушалката. След време звънът премина в затихващо дрънчене и накрая спря. Андрю прекоси на пръсти стаята, изключи този телефон и включи на мястото му своя преносим телефакс.

Машината бе японски прототип, още не се продаваше масово, но бе доказала качествата си тъй убедително, че Нън не се разделяше с нея при пътуванията си. Макар и усетил, че Селман Шехаби го наблюдаваше критично, той игнорира иракчанина и довърши с инсталацията. Чак когато свърши работата си, вдигна глава и попита:

— Нещо ново при теб?

— На борда няма израелци. Поне няма израелски паспорти.

Андрю веднага схвана разликата. На този етап не възнамеряваше да тревожи Шехаби със слуховете, че ударни групи от Тел Авив бяха започнали да циркулират из международната застрахователна общност. Нън бе дочул това от своя връзка в разузнавателния отдел на *Алигзандър & Алигзандър* в Ню Йорк, информацията бе потвърдена от асоциацията на презастрахователите на военен риск: достатъчно надеждни източници при нормални обстоятелства. Но нямаше нужда Шехаби да научава слухове. Той бе напълно в състояние сам да ги създава.

— Открихме как са били натоварени оръжията на борда — продължи иракчанинът. — Използвали са шофьор на автобус с допуск до пистата. Той е идентифицирал Халиб Ханиф, братът на Лейла, като човека, който го е вербувал. Човек от фирмата по почистване на самолетите е поел оръжията, след като са били пренесени в охранявания периметър на летището. Той обаче е избягал.

— Какво ново за самолета?

— Багдад следи предаванията от Техеран — отвърна Шехаби и кимна към телевизора. — Оттам са и видеозаписите.

Нън погледна телевизионния екран, на който се виждаха само *черги* и учтиво премълча.

— Носиш факса си, очакваш ли някакво развитие?

Ами, всъщност нещата се ускоряват в Джак, онези десет милиона швейцарски франка са близо до курса си към джоба ми, стига само да държа внимателно щурвала. А след като никога няма да узная, никога няма да ми бъде дадена възможност да разбере ролята си в цялата тази глупотевина с отвличането, не виждам защо да не оставя вниманието си да поотслабне малко.

— Развитие — рече дипломатично, — може да се случи всеки миг.

Вече бе говорил дълго с Трюин по телефона, докладва му за срещата си с Халиб Ханиф предишната нощ и обсъдиха доколко да информира за това Шехаби. Нън и Трюин постигнаха съгласие относно важността на казаното от Халиб; и двамата искаха бързо и чисто приключване на отвличането, бяха готови да предложат отстъпки в интерес на бързината. А Селман Шехаби нямаше да погледне на нещата по такъв начин.

Накрая Трюин се съгласи Нън да реши сам колко да каже на иракчанина и колко да спести. В този момент Нън още не бе сигурен как да постъпи.

Телевизионният екран се изчисти. Появи се изображението на убития южноафриканец, проснат на чакъла, речта бе на арабски. Единият от мъжете до телевизора започна да превежда симултантно; Нън долови сумтенето му и позна гласа на доктор Милнър.

— ... Неподчинението ще доведе до нови наказателни мерки... — ъ-ъ-ъ... сега този... водещият ли?... Господ знае как да го наричам, цитира имената на иранските военнопленници и иска... какво иска? Исква да бъдат освободени веднага, иначе още пътници ще бъдат... не, това е твърде силно казано... — навярно ще пострадат...

Изображението се разля в цветни линии, за да бъде заменено най-накрая от картина на часовник.

— Това бе вчера — коментира Трюин. — А ето тазсутрешният епизод. Малко след зазоряване; трябва да призная, че връзките им са дяволски добри.

Водещият бе същият. Записът започна с близък план на самолета. На вратата му се виждаше човек с качулка. Стоеше там без да помръдне, с вдигнато на равнището на кръста си оръжие.

Майор Трюин даде на *стопкадър* и рече:

— Работим по него. Обсъждаха се пет имена за човека в кадъра, засега преобладава мнението, че се нарича Фуад Нусейбех. Преди три години е действал от долината Бекаа като член на групата на Арафат, наричана *Хауари*, но повечето от целите му са били в европейските градове. Роден в Яфа, през 1947-а, преселил се в Ливан, обичайното досие. Нашите хора биха били доволни, ако е Нусейбех, защото е свързан с Ханифови; част е от тяхната банда.

— Как се е качил на самолета? — попита Нън.

— Фуад, ако е той, се е качил в Бахрейн, заедно с още един заподозрян. Почти сигурни сме, че трима други от терористите са били в самолета, когато е излетял от Лондон: всички са дошли от *безопасни* летища — Манчестър, Глазгоу, Амстердам, — със свързващи полети, което означава, че не са минали сериозна проверка на *Хийтроу*.

— Някакви данни за Лейла Ханиф? — попита Нън.

— Идентифицирана е от летищния персонал в Бахрейн. И... — Трюин започна да пуска записа кадър по кадър. — Гледайте вратата, зад рамото на мъжа... ето! Видяхте ли? Някакво движение, нещо бяло, просто за миг.

— Върни го пак, моля те.

Трюин изпълни молбата. Нън се наведе на сантиметри от екрана, но проклет да бе, ако видя нещо.

— Нашите техничари се занимават със записа, откакто е пристигнал, и се кълнат, че онова, което се вижда, е човешка фигура, облечена в някаква дълга рокля; склонни са да твърдят, че е жена.

— Склонни ли... какво означава това?

— Означава, че страшно им се *иска* да е жена и затова се ловят и за сламката — рече спокойно Трюин. — Други въпроси?

Нън се изправи, но продължи да се взира в екрана. Тази жена Лейла Ханиф вече бе завладяла въображението му. Непрекъснато си припомняше снощния си разговор с Ан-Мари. *Ще измина целия път до ада, за да презаредя с гориво и ще продължа...* Ан-Мари разбираше Лейла по свой начин, непостижим за него; тогава доколко той самият разбираше Ан-Мари?

Докъде би стигнал Андрю Нън, за да защити детето си?

— Какво ще кажете за другия вертолет? — попита замислен той. — Онзи, който докара белята?

— Съюзнически — отвърна Трюин.

В устата му човек преспокойно можеше да държи краве масло, дори и след като е изтекъл срокът на годността му.

Нън кимна, но приближаваше времето, когато той щеше да повдигне отново въпроса пред Трюин. Знаеше, че американските военноморски сили неофициално бяха разрешили на израелското военновъздушно разузнаване да отлетят с втория 'коптер, онзи, който бе предизвикал смъртта на Ван Тондер, от американски разрушител, който кръстосваше Арабско море. И други вече се досещаха за това и задачата на Нън се усложняваше десетократно. Засега обаче той само ругаеше появата на вертолета и всичко свързано с него, преди да попита:

— И какво могат да докладват съюзническите източници?

— Сума чисто технически данни за терена и прочее.

— Какъв е шансът за атака?

— Абсолютна нула. Не са летели дълго, но достатъчно, за да засекат наличието на взривни вещества на борда.

— Как, по дяволите, могат да го правят?

Трюин сви рамене.

— Един Господ знае. Камери с рентгеново лъчение може би; дългофокусни обективи, не казват.

— Атака ли? — Шехаби вече бе проявил признаци на нетърпение и се намеси. — Какво означава това, моля?

— На нашия жаргон — опит за нападение срещу самолета. — Трюин се обърна към Милнър. — Кажете ми, докторе... как, по ваше мнение, биха реагирали йеменците на евентуално предложение да бъде изпратен екип от SAS, който да спаси пътниците?

— Вероятно ще го приемат като обявяване на война. Те са марксист-хардлайнери, нереструирани марксист.

— Какво ще кажете за района, където е кацнал самолетът? — попита Трюин. — Каква е обстановката там?

— Ал-Махра е рядко населен район; тук-там някои и други бедуини и това е всичко. Няма асфалтирани пътища, дори и в Ал-Гайда, столицата на провинцията. Това е най-неразвитата част на страната. Никой, ама *съвсем* никой не може да получи разрешение да я посети. — Милнър размаха показалец, за да подчертае казаното. — Нямайте си представа колко мрачно, колко пустинно място е този район.

Нън разбра, че разговорът не водеше наникъде.

— Какво ново за шестте ирански пленници? — намеси се той, — онези, които се държат... — погледна към Шехаби, — за които се *твърди*, че се държат в Багдад.

— Високопоставени военни, пленени по време на войната. — Отговори Трюин. — Плюс един генерал от военновъздушните сили. Необичайно поведение. В момента върви война. Ако някои от хората ти попаднат в плен, не блъфираш с отвлечане на пътнически самолет, просто чакаш да свършат военните действия или викаш на помощ Червения кръст, Червения полумесец и прочее. Или преговаряш за размяна на пленници.

Нън винаги усещаше намека, когато се появи. Трюин го подканваше да вземе решение относно Халиб. Най-добре е да действа чисто... ала когато понечи да заговори, усети как стомахът му се надига — същото усещане, когато се возиш на увеселително влакче с главоломните му изкачвания и спускания.

Докато си припомняше снощната среща с Халиб, той си позволи да огледа стаята, да види реакциите на присъстващите. Шехаби приемаше нещата забележително добре. Когато Андрю свърши, обаче, той пръв подскочи.

— Защо чака досега, за да ни кажеш това?

Това, разбира се, бе въпрос точно в целта и Андрю едва ли можеше да каже: *Тъй като не ти вярвам ни на йота, приятелче, има си граници доколко цялата абстрактна истина би била ефикасна.* Затова, вместо това той даде на иракчанина разумно, ако не и убедително обяснение.

— Ханиф е терорист, просто и ясно, въпреки бизнесменското си прикритие. Нямах намерение да губя време и ресурси, без първо да направя някои собствени проучвания, особено след като усетих, че той диша във врата ми.

— Знаем със сигурност, че синът на Лейла Ханиф е на борда на самолета. Какви други проучвания би могъл да направиш?

— За душевното ѝ състояние, за последиците за пътниците. Говорих с психолог, използвах независими източници, за да проследя със сигурност движението ѝ през последните няколко години.

Това бе вярно: работил бе здравата цяла сутрин, но последното нещо, на което Нън би се съгласил, бе да разкрие *източниците* си.

Шехаби изглеждаше разочарован. За щастие човекът от МІБ, който днес още не си бе отворил устата, изглеждаше склонен да се намеси.

— Аз бих обяснил маса неща — рече бавно той. — Цялата тая работа ми се видя странна още от началото. Имам предвид: защо именно в пустинята на Южен Йемен? Защо не на някое летище, с маса репортери и телевизии? Едно отвличане няма смисъл, ако му липсва публичност. При всичкото ми уважение към доктор Милнър тук, защо правителството на Южен Йемен изобщо не се намесва; с голяма радост би действало отговорно, за да увеличи чуждестранната помощ. Но всичко започва да придобива смисъл, ако се вземе предвид задната мисъл на Лейла Ханиф. — Той се развълнуваше все повече и повече. — Бих рекъл, че Халиб Ханиф с право е обезпокоен. И би трябвало да бъде.

Нън се улови, че мислите му се отклоняваха в необичайни посоки. Беше се влюбил страстно в Ан-Мари и ѝ бе предложил брак, малко след като се запознаха по време на ваканцията си в Ница. Синът им бе плод на любовта. Тя бе рекла, че ще стигне и до ада, но нима би се отдала на насилие заради Майкъл? Нима би отвлякла самолет, само за да бъде с него? Не, това бе абсурдно. И все пак, една жена бе готова да открадне, за да нахрани гладуващите си деца, би убила, за да ги защити...

Заговори Трюин.

— Не съм убеден. Ако е искала да си върне момчето, би могла да организира отвличането му в Англия през последните две години.

— След случая в Ню Йорк двамата Рейли бяха под наблюдение — информира човекът на МІБ. — Проверих. Халиб сигурно го е разбрал.

Трюин тръсна глава.

— Е, тогава може би... Кажи ни, Андрю, имаше ли късмет тази сутрин?

Нън си наложи да върне мислите си върху главната тема.

— Е, засега това е положението на нещата. Хората, с които разговарях, са до един на мнение, че това е търговска сделка, организирана от Ханифови. Навярно някъде по веригата съществува и връзка с Хизбула. Казаха ми и аз съм на това мнение, че след срещата ни Халиб се е качил на борда на иранската фрегата, от която излита вертолетът. Задънена улица; освен ако нашият приятел тук — той

махна с ръка към Шехаби — не извади като фокусник от ръкава си иранските пленници.

В последния момент реши да не съобщава на Шехаби последните данни, получени от Джери Рейбън: че Фейсал Ханиф се намираше в Кайро и бе направил резервации за всички възможни полети до Бахрейн през следващите седемдесет и два часа.

Шехаби се облегна на най-близкото писалище и скръсти ръце. Гледаше към пода. Нън го загледа с отново засилен интерес. Беше очаквал обичайното разгорещено отричане за съществуването на пленниците. Сдържаността му бе неочаквана. Може би в крайна сметка бе повлияна от информацията му за срещата с Халиб. Но преди Шехаби или да задоволи, или да осуети очакванията, телефаксът изпиука и индикаторът му *Приема* започна да мига.

Андрю поглъщаше съобщението ред по ред, така че когато гилотината откъсна листа, той вече знаеше най-лошото.

— О, Господи — рече тихо той. — О, Господи, *Господи!*

— Доколкото разбирам — рече Трюин, — на никого тук това съобщение няма да се хареса, но бихме ли могли все пак да го чуем?

— Източник от Иран... току-що е бил доставен последният видеозапис.

Тонът му бе равен, спокоен, не искаше да го разпитват как получаваше информацията си преди Трюин или човека на МІБ.

— Мисля, че сега вече знам какво *не каза* Халиб. Източникът ми твърди, че в последния запис терористите са предявили искания, поставили са краен срок и са отпразвили заплаха. По едно от всичко. Първо искането. Шестте ирански военнопленници трябва да отлетят от Багдад за Кайро, където да бъдат предадени на Червения полумесец. Това трябва да стане преди полунощ египетско време утре вечер, двадесет и трети, а това е крайният срок. — Погледна часовника си. — Египет е един час след нас, нали?

— Точно така — кимна Трюин. — И колко ни остава? Горедолу трийсет и шест часа. Каква е заплахата?

— Заплахата е, че ако не бъдат изпълнени исканията им, шейсет минути след като изтече крайният срок те ще взривят самолета с всички на борда.

22 юли, вечерта

Ал-Махра, Южен Йемен

Дани Нейман, агентът на *Мосад*, който заемаше място *24Н*, изчака доста време, преди да погледне хартиената салфетка, която Роби бе пъхнал в ръката му. Беше въпрос на изчакване вниманието на терористите да бъде насочено другаде. Това само по себе би било просто. Само петима бандити трябваше да покриват почти двеста пътници. Петима души не можеха да следят всички едновременно; нямаха очи и на тила си.

Не, Дани не се боеше, че терористите ще го засекаат; боеше се от предателството на спътниците си.

Той знаеше доста неща за отвличанията, как се развиват събитията. Гледал бе видеозаписи и бе чел специализирана литература по въпроса. След като мине известно време, пътниците започват да мислят, че светът ги е забравил. Тъй като са непрекъснато изплашени, постоянно изпитват нужда от окуражаване. Сетне започват да се идентифицират с онези, които са ги пленили. Терористите едва ли са симпатични фигури, но те представляват единствената осезаема сила в играта. И са по-добри от онези отвън, онези, които Лейла мислено наричаше *шахматистите*, защото терористите от време на време се усмихват, пускат те да отидеш до тоалета, разрешават ти да изпиеш чаша вода.

Но могат и да те застрелят. Затова пътниците на борда на отвлечен самолет проявяват склонността да бъдат подозрителни към всичко, което би могло да подразни виновниците за тежкото им положение. Инатчиите, които се възпротивяват, след известно време стават подозрителни за спътниците си. А от подозрителността до враждебността има само една крачка.

Слава Богу, никой не бе забелязал как Роби му даде бележката. Ако някой пътник види израелеца да я чете, би могъл да го издаде на терористите. Това е начин да спечелиш благоразположението на силния — а така можеш да получиш допълнителна порция храна, място, по-близо до вратата, за да подишаш чист въздух.

Така може и да не изберат теб, когато им е необходимо да заснемат поредния труп.

Дани Нейман изчака докато най-близкият му съсед заспа и чак тогава разгъна хартиената салфетка. Съобщението не бе подписано, но

той позна почерка на Рафул. Заповедите му бяха да изчака, докато някой от екипа им не бъде нарочен за убиване и тогава да действа *по плана*. Дани разбра. Това бе най-лошият вариант, но знаеше какво да прави, когато му дойде времето.

Нещо трябваше да поддаде. И това щеше да стане скоро.

Преглътна; опита се да изпомпи малко слюнка от пресъхналите си жлези; беше минало много време, откак им бяха дали поредната порция вода. Трудно му бе да държи главата си изправена, краката му бяха отекли. На борда на самолета ситуацията се бе влошила, беше стигнала критична точка. Терористите отпускаха по малко храна и вода, но свършиха такива неща като пелени, лекарства и дамски превръзки. Телцата на бебетата не можеха да се справят с изнурителната атмосфера. Жените кървяха на седалките си и това ги смазваше повече психически, отколкото физически. Скоро пътниците на борда на *NQ 033* нямаше повече да могат да се справят с омазаните в собственото си ако бебета, с постоянната жажда, с причиняващите обриви дрехи, с локвите повърнато, с раните, с изсъхналите устни... да, на самия дявол би му се понравил интериорът на този самолет и може би единствен Йеронимус Босх би могъл да го пресъздаде.

Още едно-единствено грамче на везните и равновесието ще рухне. Още една смърт — това бе грамчето, реши Дани; а в другия салон на самолета някой умираше. Преди няколко часа терористите попитаха дали на борда има лекар. Един мъж се представи, отиде напред и установи диабет; сега той се бе надвесил над пациента си, юноша, отпуснат на ред 20-и към левия борд. Да. Когато това момче предаде Богу дух, ще прехвърчи искрата. Това ще е знакът.

22 юли, през нощта

Ярзе, Ливан

Отпървом Селестин и Азиза не можеха да решат къде ще е най-безопасно да се скрият. В крайна сметка поеха по обиколен път обратно към къщата в Ярзе, прецениха, че Фейсал няма да губи хора, за да държи *Хариф* под постоянно наблюдение. Дори и да открие бягството им от Дамур, защо да слага под охрана разнебитената къща? Така поне се надяваха.

Слава на Аллаха, добраха се успешно до *Хариф*. Там след кратко съвещание бързо стигнаха до решението, че Азиза трябва да се върне в дома на Шафик Хаким. Беше измолила да я пусне за малко, но някой трябваше да разбере какво става, а Хаким сигурно знаеше. Освен това се нуждаеха от храна.

Останала отново сама, Селестин се тръшна на един стол, най-сетне принудена да признае колко зле се чувстваше. Преди го отдаваше на отровното съчетание от безпокойство за Роби и на физическото напрежение, което би измъчило и тийнейджър, камо ли жена, надхвърлила седемдесетте. Сега обаче, докато седеше в мрака и броеше неравните удари на сърцето си, тя осъзна, че единственото нещо, което ѝ пречеше да рухне, бе силата на волята, а тя не бе безкрайна.

Извади снимката на Роби от чантата си. Беше заснет в ресторанта на покрива на Световния търговски център в Ню Йорк. Дванайсетгодишният Роби гледаше сериозно в обектива, ризата му бе ослепително бяла. Това бе последният път, когато го видя: мили Боже, помоли се тя, нека да не е последният.

— Роби — прошепна, — дръж се, мили. Селестин те обича, Роби. Тя ще ти се притече на помощ. Тя ще дойде.

Сълзите я изненадаха изневиделица. Опита се да се пребори с тях. Но колкото повече се съпротивляваше, толкова се задълбочаваше злочестината ѝ, докато най-сетне тя изля всичко в тирада, изпълнена с ужас и болка.

— Аз съм само една бедна вдовица... безполезна... ненужна никому..., о, Господи... никому ненужна. И не мога да направя нищо. Не мога да го спася. О, Господи, *Аллах*, помогни му, помогни на бедничкия ми, на моя прекрасен Роби...

На свечеряване Азиза се върна и завари Селестин да се люлее напред-назад на стола си.

— Иза — изплака тя, — какво да направя, какво да *правя*!

Старата слугиня изтича до масата, хвана двете ръце на Селестин в своите.

— Успокой се — рече тя, тонът ѝ бе по-скоро остър, отколкото утешителен. — Престани да плачеш и ме чуй. Трябва да ми помогнеш, Селестин!

Селестин избърса сълзите си и пое дълбоко дъх.

— Ето, сега...

— Става дума за Хаким — рече Азиза и се зае да пали свещи. — Държи се странно.

— Какво имаш предвид?

— Променен е. В мига, в който се появих на вратата и той тръгна към мен, си помислих: *Ох, сега ще ме измъчва, докато не те изпея.* Ала не стана така. Той е изплашен.

— Хаким изплашен?

Това бе нещо ново, истинска новина: хайде, хайде, старо момиче, съвземи си, внимавай.

Азиза духна кибритената клечка, с която палеше свещите.

— Каза, че са го измамили и че трябвало ти да научиш нещо.

— И ти му повярва? — Селестин не можа да прикрие упрека в тона си.

— Разбира се, че не, не и преди да спомене за парите.

— Какви пари?

— Той бил привлечен да финансира тая работа с отвлечането. Бизнес, като всеки друг; това бяха думите му, представи си! Вложил пари за обучението на хората, за оръжията, за билети, за хотели, за всичко! Но изглежда и ще загуби всичко.

— Какво точно каза?

— Рече, че ще го каже само на теб. Но аз не се улових, престорих се, че не съм те виждала, откак идва в къщата му предишния ден. Той не ми повярва, разбира се, но ми каза да ти предам нещо и като го чух, започнах да му вярвам.

— Какво да ми предадеш?

— Че *израелците* са в играта от самото начало.

В коридора се чу мъжки глас. И двете изпискаха. Селестин скочи, с едната си ръка се хвана за гърлото, а с другата стисна ръката на Азиза за смелост. Потрябваха й десетина секунди, за да осъзнае, че гласът ѝ е познат, че бе гласът на Хаким.

Значи той бе проследил икономката си до *Хариф*.

— О, Иза — прошепна тя, но в тона ѝ вече нямаше упрек.

Изщрака бутона на фенерче. Хаким го обърна към себе си, за да могат да видят разтревоженото му лице.

— Не се страхувайте — рече с възбуден тон и издърпа един стол до масата. — Ох, каква нощ!

— Шафик — рече Селестин, влагайки цялата си настойчивост в тази единствена дума. — Направи поне едно нещо полезно в живота си и ми помогни да спася Роби.

— Да, да. Чакай да си взема дъх. Донесох кафе, малко вино...

Лъчът на фенерчето му освети бутилка, манерка, няколко кифлички.

— Фейсал знае ли, че си тук? — излая Селестин. — Той ли те праща?

— Отговорът и на двата въпроса е *не*. — Хаким извади въткнатата наполовина тапа на винената бутилка със зъби.

— Дали не те е проследил тогава? Ти си проследил Иза, той — теб...

От изражението му тя заключи, че изобщо не бе помислял за това. И което бе по-интересно, мисълта го изплаши. Последва кратко мълчание. Селестин нарочно не го наруши. Нека онзи се поизпоти малко!

— Фейсал я закъса — рече накрая той, преди да отпие голяма глътка вино.

— Отвлечането се проваля?

— Лошо. Искаш ли кафе?

Отвори манерката, свежият аромат на кафе се разнесе из стаята. Селестин си наложи да откаже:

— После.

— Някой се е опитал да попречи на Лейла — рече Шафик, — малко преди да завземе самолета. Някой, който е знаел, че тя ще бъде там. Когато Халиб узнал това, той го проверил. Мъжът, който е нападнал Лейла, се нарича Рафаел Шарет. Човек на *Мосад*. С много висок ранг: директор.

Селестин се намръщи.

— И какво?

— Ами, някой ден всичко това ще свърши, нали така? И пресата ще научи историята, а ако Шарет е още жив, той ще съобщи на своите хора.

— Естествено.

— Селестин. — Шафик се наведе над масата, скръстил ръце на гърдите си. Тя забеляза, че челото му е плувнало в пот. — Не мога да си позволя в Йерусалим да се разядосат. Когато се въвлякох в това,

казах ясно на Фейсал: *Виж какво* — рекох му, — *никаква ционистка връзка, ясно ли е?* Той каза, че е ясно и аз влязох със своя дял. Но ако те дори само заподозрат, че...

Значи банкерът Хаким е въртял бизнес с Тел Авив, а? Селестин си помисли, че това сигурно бе много опасна игра. Ако казваше истината, можеше да разбере страха му. *Ако.*

— Но те са разбрали, така ли? — отбеляза благо тя. — И са качили на самолета антитерористична група, тъй че досега вече знаят всичко, което им е необходимо. Не разбирам логиката ти, Шафик. Ако си мъртъв, значи вече си мъртъв... — Тя направи пауза, искаше да избере най-точния момент. — ... *Вече.*

Хаким дишаше тежко. Изведнъж стовари юмрук върху масата, шишето и манерката подскочиха.

— Може би в *Мосад* не знаят, че Шарет е на борда — рече той.

— Значи са качили този мъж на борда на самолета да предотврати отвличането... и не знаят, че той... трябва да ми помогнеш, нищо не разбирам.

Селестин мярна сянка до лакътя на Хаким. Чу шум и макар банкерът да не забеляза, Селестин знаеше, че Азиза бе взела манерката. Добре. Малко от това кафе би й дошло добре.

— Следвай мисълта ми — продължи той. — Първо. Във вестниците, по радиото и телевизията не се съобщава нищо, което да загатне, че някой знае за присъствието на високопоставен човек от *Мосад* на борда.

— Но те биха държали това нарочно в тайна, не е ли така? За да запазят елемента изненада...

— *Мосад* — да. Но останалите биха разпространили новината с удоволствие. Сирийците, иракчаните — тяхната преса ще вдигне вой до небесата.

— Може би *Мосад* е успял да опази тайната си.

— Не разбираш: ако Тел Авив знаеше, че Шарет е на борда, щяха да атакуват самолета и да измъкнат своя човек. И щяха да го направят досега.

— Но какво означава всичко това? — запита бавно тя. — Шарет е бил на борда, за да предотврати отвличането. Защо няма да каже на своите хора какво е възнамерявал да направи?

— Може би е знаел, че ще му забранят.

— Искаш да кажеш, че е... че действа на своя глава?

— Да.

— Дори след като работи за организация, чиято задача е да възпира хора като моята внучка и моя внук? Дори след като това му е службата? О, хайде, хайде, Шафик — говориш със задника си.

— Виж сега. Ние знаем, че този мъж е на борда на самолета, знаем, че неговите хора не са се заинтересували...

— *Докажи* ми, че този мъж е на борда на самолета и че е тъкмо онзи, който твърдиш, че е.

Когато ръката му се плъзна към вътрешния джоб, първата ѝ мисъл бе: *Аллах! Той има пистолет!*; видя, обаче, че измъкна парче картон. Взе го предпазливо, обърна го под ъгъл към една от свещите: снимка на мъж, отпуснат върху нещо, приличащо на самолетно кресло, лицето му бе изпъстрено с кръв.

— Това е Шарет — рече Хаким. — Снимката е направена веднага след кацането на самолета в Йемен, изпратена е в Техеран на следващия ден. Пристигна при Фейсал с искането мъжът да бъде идентифициран, защото е нападнал Лейла, когато тръгнала да завзема пилотската кабина. Изпратили са и фотокопие от паспорта му, фалшив разбира се. Ето...

Подаде ѝ няколко сгънати страници. Тя ги разгледа.

— Това може да е фалшификация — промърмори.

— *Не е.*

— Снимката може да е направена преди отвлечането... — Вгледа се внимателно в нея. — Откъде взе всичко това? Фейсал ли ти го даде?

— Да не си луда? Той ще ми пререже гърлото, ако научи, че имам тези неща.

— Откраднал си ги значи? — попита остро Селестин.

— Имам един добър приятел сред хората на Фейсал. — Сега вече Хаким се бе ококорил; мислеше какво ще стане с него, ако Фейсал го е усетил. — Приятелят ми ги е *заел* от него.

— Ще се наложи да ги покажеш на *Мосад*, ако изобщо искаш да ти повярват.

— Забрави това! — Той грабна снимката от нея.

Селестин видя отново сянката до рамото на Хаким.

Не бе виждала Иза известно време. Дали не бе ходила някъде? Или бе стояла там и бе слушала през цялото време?

— Защо ми казваш всичко това? — сопна му се тя.

— Всичко това ще бъде разкрито, ционистите ще научат, че съм замесен, и ще ме довършат.

Едва не избухна в плач.

— А аз как мога да те спася?

— Накарай израелците да повярват, че Шарет е в самолета. Мога да ти помогна да стигнеш до Тел Авив, имам... имам си начини.

Тя се вторачи в него, прекалено изненадана, за да рече нещо.

— Те ще изпратят екип, който да спаси всички, Роби, всички. — Хаким, толкова ентусиазиран досега, изведнъж запелтечи. — Но ако не знаят, че някой от техните големци е на борда, няма да предприемат нищо.

Азиза бавно вдигна манерката и завъртя показалец над капачката ѝ, поклащайки едновременно и глава. Сетне потъна в мрака.

— Някои от най-добрите ти приятели — рече Хаким с изпълнен с ирония тон, — са израелци.

— Да, така е — съгласи се Селестин след кратка пауза. — Познавам един-двама.

В последвалата тишина тя се опита да реши как най-добре да постъпи. Азиза я предупреждаваше, че в кафето има някакъв наркотик; един Бог само знае откъде бе разбрала, може би го бе виждала да постъпва така и преди с някое момиче. Или по-скоро с *момче*. И че цялата тази работа бе нагласена.

Защо?

Ако наистина бе човек на Фейсал, то достатъчно бе да проследи Азиза от разстояние и да докладва веднага, щом тя влезе в къщата. Ала ако бе съобщил на Фейсал преди да донесе виното и кафето с наркотика, защо Фейсал още не се бе появил да я прибере?

В едно нещо тя *наистина* повярва: ако ѝ бе казал истината за този мъж на име Шарет, то след като израелците научеха, щяха да преобърнат света, за да спасят агента си. Щяха да атакуват самолета. Да убият терористите. Да убият собствената ѝ внучка; може би — и Роби. Но и ако никой не предприеме нищо, тя никога няма да види Роби отново, защото майка му ще го отвлече.

Хрумна ѝ ужасна мисъл.

— Шафик — рече сподавено тя, — Лейла знае ли кой е този Шарет?

— Не знам.

Какво ще предприеме тя, ако знае? *Какво ще направи?*

— Ще ми трябва снимката — рече Селестин с решителен тон на човек, който е поел отговорността да взема решения. — И копие от паспорта на Шарет.

— Невъзможно. Те трябва да бъдат върнати в кабинета на Фейсал тази вечер.

Хаким бе ужасен. Възможно бе да ѝ казва само малка част от истината. Ако тази история бе вярна и тя успее да убеди израелците, че е така, би могла да го спаси, защото жизненоважната информация бе дошла именно от него.

Ако. Би могла. Може би. Навярно.

Трябваше да вземе снимката и копието от паспорта. Без тях нямаше никакъв шанс. Но той никога не би ѝ ги дал доброволно.

— Шафик — рече уморено тя. — Главата ми се върти, върти. Мога ли да пийна от това кафе, моля?

22 юли, вечерта

Ал-Махра, Южен Йемен

Доктор Делахей се облегна назад и поклати глава:

— Състоянието му се влошава — рече тихо той. — Знаете ли кога за последен път си е инжектирал инсулин?

— Съжالياвам, но не. — Колин седеше на мястото до илюминатора; Роби заемаше другото, до прохода. Тим Кампбъл лежеше между двама им, дишаше учестено, на пресекулки, със затворени очи. Колин бе взел главата му на гърдите си.

— Ще умре ли? — попита тихо той.

Лекарят кимна.

— Освен ако скоро не постъпи в болница и не го сложат на система с калий. При нормални условия не бих се тревожил много за толкова младо момче, но жаждата е много по-голям проблем за него, отколкото за всички нас, а и изглежда е с много чувствителна психика. Вече е в доста тежко състояние... Вижте само това учестено дишане.

Доктор Делахей нямаше какво повече да направи за Тим, затова се върна на мястото си, няколко реда по-назад. Колин внимателно подпря главата на Тим на облегалката и се изправи. Селим го видя. Даде му знак с ръка да седне на мястото си.

— Искам да говоря с вас — рече високо Колин.

Селим се напрегна, но приближи. Колин го погледна в очите.

— Нима искате да понесете отговорността за смъртта на едно невинно дете? — попита тихо.

След като Селим не отговори, Колин продължи със същия равен, дори монотонен тон:

— На това ли ви учи Коранът? Моля ви, кажете ми, искам да знам. Ще има ли за вас място в рая за такива постъпки? Искам да вникна във вашата религия, за да мога да я уважавам и да се поуча от нея.

Селим се наведе над Роби и Тим Кампбъл.

— Не осквернявай нещо, което никога няма да разбереш — изрече задъхано. — Какво искаш?

Колин посегна и сложи ръка върху отпуснатата китка на Тим Кампбъл.

— Това момче е диабетик. — Не повиши тон, нито прояви раболепие, нито пък промени на йота поведението си. — Това момче е свършило инсулина си преди време. Сега е в кома, от която няма да излезе, ако не получи веднага медицинска помощ. Ще умре. Светът ще научи, че е умряло и защо е умряло. Хората може и да не познават Корана, може да са глухи за думите на Аллах, но поне това ще успеят да разберат.

Роби не спираше да бърше потта от побледнялото чело на Тим. Вдигна глава, погледна Селим и рече:

— Искам да се видя с майка си. Моля ви.

— Замълчи.

— Знам, че понякога правите онова, което тя поиска. Поговорете с нея или ми дайте възможност аз да го направя.

Докато погледът на Селим се стрелкаше между тримата, Колин отново се върна към пресмятанията си, проверявайки всяка възможна връзка, опитваше се да се пребори със страха. Можеше да спаси Тим Кампбъл. Не се искаше много, ала бе и доста опасно.

Ще отиде при Лейла и ще ѝ каже, че ако не позволи болното момче да бъде прехвърлено с вертолета, ще разкаже на Роби за истинската роля на майка му. Трябваше някак си да намери начин да предаде заплахата си на Лейла, а сетне да ѝ попречи тайничко да го убие, преди да успее да осъществи плана си. Колин вярваше, че няма да посмее да го убие, поради това, че рискът Роби да узнае кой дава заповедите бе прекалено голям. Ала тя определено щеше да ги раздели. Досега им позволяваше да останат заедно, беше решила, че съществува поне минимална възможност Колин да убеди Роби да замине тихо и мирно с майка си. Ако обаче заплаши да каже на Роби истината, тя ще разбере, че тактиката ѝ се е провалила и ще премести момчето. Тогава Колин няма да може да говори със сина си. И може повече да не го види.

И така, как би могъл да притисне Лейла, без да пререже сам гърлото си?

Ами ако реши, че това е блъф и той е бил принуден да каже на Роби, че майка му е терористка? Ами ако Роби каже, че това не го интересува, че тя му е майка и че я обича? Защо, о, защо, за Бога, не бе казал на момчето истината по-рано, когато го нямаше всичкото това напрежение?

Колин сви юмруци. Селим стоеше там, изглеждаше нерешителен. Това бе нехарактерно за него. Пробив в поведението му. *Добре.*

— Чуй сина ни — изрече сподавено. — В първа класа има една дама. Посъветвай се с нея.

Селим се изправи. Обърна се към дъното на салона, където стоеше на пост друг от петимата терористи, изрече няколко думи на арабски. Онзи кимна.

— Чакайте тук — рече тихо Селим. — Дадох заповед вие двамата да бъдете внимателно наблюдавани. Можете да причините много смърт тук. Помислете добре. — Обърна се към Колин. — Ти лично си в безопасност, засега. Знаеш защо: трябва да свършиш точно определена работа. — Погледът му се плъзна встрани, към Роби. — Да предадеш един урок. А и никак не ти допада мисълта да загиват невинни.

Тръгна си. Колин забеляза, че раменете му изглеждаха отпуснати. Нима се лъжеше или това се дължеше на умората? Не.

Селим *отпаднаше*.

Колин се извърна към илюминатора. Почти бе мръкнало. Пустинята се простираше до тъмните подножия на хълмовете, неплодна, празна. Нищо не помръдваше. Познаваше всеки камък, всяка песъчинка, всеки връх в далечината, до далечния, тъмен хоризонт. Сигурно пейзажът на Марс бе подобен. Слънцето залязваше, слава Богу! През деня свирепата му светлина се смекчаваше донякъде от плексигласовите илюминатори, специално проектирани за полети на голяма височина, където ултравиолетовото излъчване иначе би изгорило и унищожило всяка жива тъкан; нищо обаче не можеше да предпази пътниците от онази пещ, която кротко жареше навън. Дори и идването на нощта носеше малко облекчение. Колин се опита да стои абсолютно неподвижен и да контролира дишането си, опита се да забрави за жаждата, която свиваше гърлото му.

Когато главата на Тим се люшна към рамото му, неговата първа мисъл бе, че това бе поредният симптом на задълбочаващата се болест, затова съсредоточи вниманието си изцяло върху момчето. След като видя, че бледото му лице бе неподвижно, вдигна глава и с ужас осъзна, че Роби се бе изправил. Съзнанието на Колин действаше бавно. Разбра, че синът му бе решил да стане и затова бе избутал Тим към баща си... Защо Роби бе на прохода, след като Селим му бе наредил да кротува?

— Седни! — извика той; ала Роби вече тичаше.

Терористът в дъното на салона изкрещя. Пътниците запищяха. Роби извика нещо, думите му се изгубиха в ропота. Когато терористът изстреля един куршум в тавана, ехото отекна, като гръмотевица преди Страшния съд, а писъците се извисиха в истеричен вой; надигнаха се и други пътници, убедени, че това бе началото на касапницата и всеки трябваше да спасява кожата. Някаква жена скочи и се изпречи на пътя на Роби, но момчето я блъсна настрана, втурнал се към завесата в предната част на салона, зад която, както знаеше, бе майка му.

Колин също се изправи. Не го вълнуваше изобщо мелето, което се развиваше пред очите му. Сам сред ужасените пътници, той се обърна към задната част на самолета. Терористът там бе клекнал на коляно и се прицелваше в прохода. Но между него и Роби вече имаше толкова много хора, че шансът му да улучи бе минимален. Няма значение. Колин знаеше, че онзи ще стреля.

Той се хвана за облегалката на креслото и се хвърли върху безжизненото тяло на Тим.

— Сядайте! — изкрещя той. — За Бога... *сядайте!*

Никой не му обърна внимание. Колин се намери на прохода, очи в очи с дулото на картечния пистолет МЗА1 на разстояние по-малко от седем метра. Пристъпи напред. Дулото подскочи. Сега той бе на мушката.

Сякаш времето спря. Той се наслаждаваше на последните си мигове на белия свят. Дали ще го заболи, почуди се. А сетне — дано онзи да се прицели точно, не искам да лежа тук ранен, дано не ме улучи в корема, така човек умира бавно и в агония, която не се поддава на описание...

Изрече последните си думи:

— *Застреляй мен!*

Терористът не можеше да го чуе. Устните му се разшириха в нещо като усмивка или израз на съсредоточаване, а Колин се стегна. И в този момент в самолета настана тишина; тишина тъй неочаквана, тъй пълна, че бе едва ли не осезаема.

Колин чу отново собствените си думи:

— *Застреляй мен!*

Хората го гледаха, сякаш бе полудял. Бавно, бавно, един по един те насядаха. Главата на Колин бучеше от ужасяваща болка, сякаш някой усукваше и връзваше на възли всичките кръвоносни съдове и мускули, които се намираха зад очите му. Още виждаше терориста, не виждаше никого друго, само него, в дъното на салона, но не усещаше краката и ръцете си, не усещаше изобщо тялото си, изключая сърцето, което заплашваше с пълен бойкот. Очите му пробягаха по салона, чувстваше, че бе жив, а не би трябвало да бъде.

— *Стреляй!*

Беше наясно. Господи, Вседържателю, нека аз да заема мястото на Исаак. *Застреляй мен, а не сина ми. Стреляй в мен.*

Главата му започна да се прояснява. Тръгна, клатушкайки се, към носа на самолета. Проходът бе свободен. Нищо, никой вече не го разделяше от Роби, който стоеше обърнат към него на границата между туристическата и бизнес класата. Зад стената. Колин мярна Селим. Но не той привлече вниманието му. Зад Роби, положила ръка върху рамото му, стоеше Лейла.

Майка и син се бяха вторачили в Колин. Изражението в очите и на двамата бе едно и също: любопитство и удивление. Синът му и бившата му жена разбираха този момент. Те го бяха изживявали с него хипотетично, безброй пъти. Какво ще направиш — това винаги бяха искали да узнаят; как ще реагираш, ако е твой ред да избереш него или себе си?

А сега те знаеха. Роби се усмихваше, ухилен бе, а същевременно плачеше. Лейла също се усмихваше, макар усмивката ѝ да бе горчива, което бе признак, че не бе наред със себе си. Усмивката на губещия.

В самолета се бе възцарило пълно мълчание. Всички се взираха в жената, положила ръка върху рамото на момчето, не разбираха на какво са свидетели. Но изглежда разбираха, че ако изчакат, истината ще излезе наяве. Секундите течаха безмилостно, преминаха в минута, във втора.

— Тя е майка ми! — възкликна неочаквано Роби; ръката ѝ стисна рамото му, кокалчетата ѝ побеляха. — Това е майка ми. — Той преглътна трудно, едва сдържайки сълзите си. — Тя ще ги помоли приятелят ми Тим да си иде у дома... защото, както виждате, той е много болен.

Последните си думи произнесе съвсем тихо, сякаш осъзнал, че бе казал или прекалено много, или недостатъчно. Опита се да се извие и да погледне Лейла, но тя стисна по-силно рамото му и той се принуди да насочи поглед към ръката ѝ. Усмивката му се стопи. Колин видя как увереността на Роби също се стопява с онази рязкост, с която последната песъчинка се изсипва от пясъчния часовник.

Лейла заговори на арабски на терориста в дъното на салона и Колин разбра, че го хокаше, гдето се бе паникьосал и бе насочил оръжието си към Роби. Той се обърна. Бодигардът ѝ стоеше с безизразно лице. Нито едно помръдване на мускулче не издаде истинските му взаимоотношения с тази жена. Колин знаеше, че тя бе подбрала най-внимателно думите си, така, че ако някой от пътниците знаеше арабски, то не би могъл да разбере истината.

Лейла се обърна към Селим и лицето ѝ разцъфна в доволна усмивка. Заговори му с тих глас, ласкателно, обещаващо, с разбиране. След известно време той кимна, може би малко прибързано: изражението му подсказваше, че бе готов да се съгласи с всичко, стига

това да сложи край на тези приказки. Изрече няколко къси изречения, Лейла преведе.

— Той казва, че болното момче може да замине при следващото идване на вертолета. Но само то и никой друг.

Гробовното мълчание продължи още известно време. Сетне, напълно внезапно пътниците започнаха да ръкопляскат. Колин никога не бе чувал подобно нещо: не можеш да отделиш онзи чифт ръце, който започна, всички аплодираха едновременно. Някои пляскаха с ръце над главите си, сякаш пред тях се бе появила някоя оперна звезда. И през цялото време Лейла стоеше там с ръка върху рамото на Роби, леко изчервена, с притеснена усмивка на лице, докато сълзите се стичаха по бузите на Роби, сълзи на благодарност, на гордост, че именно майка му бе освободила Тим.

Тя го побутна леко. Роби изтича по прохода и се хвърли в обятията на баща си. Колин зарови лице във врата на момчето, не бе в състояние да каже нищо. Когато отново вдигна глава, завесата в далечния край на салона отново бе спусната.

— О, татко...

Докато Роби още търсеше думите, нов шум се добави към обичайния в салона: бръмченето на вертолетните винтове.

— Хайде, синко. Най-добре да отнесем Тим.

До тях изневиделица се появи Селим. Той изкомандва всички да заемат местата си — всички, освен Колин и Роби, на когото нареди да отнесат Тим до предната врата. Баща и син внимателно пренесоха изпадналото в безсъзнание момче до надуваемата аварийна *пързалка* и се приготвиха да го плъзнат по нея.

— Оправяй се бързо — извика Роби. Наведе се и стисна ръката на Тим. — Страхотно преживяване, човече! — рече, а безжизненото тяло на момчето бавно се спусна към земята.

Роби продължи да гледа как хората от вертолета отнесоха Тим, но за Колин, взрян в профила на сина си, горещата вечер бе повод за спомени за други времена. Тогава, в Бейрут, в онова ужасно лято, той бе узнал само, че е готов да пожертва други, за да спаси Роби. Сега вече знаеше, че можеше да пожертва дори себе си, ако се наложи.

Вертолетът се издигна, висна за един миг и се насочи на изток, към морето. Роби размаха ръце за сбогом.

— Страхотно преживяване, момко! — извика той. — Ти си вече... — гласът му премина в шепот.

А за Колин, взрян в изкривеното от болка лице на сина си, онова лято на седемдесет и четвърта бе сякаш вчера.

Юни 1974 година

Бейрут

Не му се нравеше посегателството: нахлуването във времето, предназначено за територия на родителя. Връщаше се вечер, за да открие, че Лейла бе поканила и други майки в къщата: седяха си, посрбваха чай и обсъждаха ужасията на мързеливия си живот. Лейла отдавна бе изоставила плановете си да получи по-висока степен, но в нейния случай това нямаше значение: от Ливан винаги пристигаше субсидия, която да донади недостигащите приходи от преподавателската заплата на Колин. Другите майки страдаха доста от невъзможността да намерят работа, която да съответства на неоспоримите им качества на представителки на средната класа.

Колин заставаще в коридора, слушаше празните им брътвежи и понякога направо се вбесяваше от проклетията им.

Знаеше, че Лейла иска дете; бяха се разбрали още по време на медения месец. Беше наясно, че тя иска да посвети първите години на Роби, без да се разсейва с работа и се бе съгласил. Но не се бе съгласил тя да го пренебрегва така. С отсъствието на вечеря, като се върне от работа. С липсата на секс. С това винаги да бъде на второ място във всекидневната надпревара със собствения си син.

Трудно бе да се намери дума, с която да се опишат чувствата на Лейла към Роби. *Любов? Боготворене? Обожание?* Тези глаголи не бяха достатъчно силни, за да обяснят онази идолизираща преданост, с която обсипваше детето им. Ако някой би дошъл и й каже: *Един от двамата ви трябва да умре*, тя би грабнала ножа и с радост би го забила в сърцето си, без да даде и косъм да падне от онази безценна главица.

Понякога Колин намираше страстта на жена си към Роби за граничеща с болестна. Но може би това се дължеше на ревност — друг вид болест.

Беше юни седемдесет и четвърта, Роби бе на четири години и Колин очакваше с нетърпение точно определен ден, очертан от месеци

с червено върху календара. По-добре да се каже очакваше този специален момент: виждаше се как се обляга назад в креслото си в червено-белия джъмбо на *Мидъл Ийст еървейз*, с джъмбовския джин и тоник в ръка в самодоволно очакване на четирите седмици, отдадени на чист хедонизъм. Билетите — платени от Фейсал, бащата на Лейла; апартамент само за тях в центъра на Бейрут; слуги на разположение денем и нощем; кола... ох, край нямаха примамките, ала достатъчно да го убеди бе уверението на Лейла, че съвсем сигурно понякога щяха да остават и *насаме*.

Увери го, че тя искала това не по-малко силно от него. Липсвал ѝ сексът, удоволствието да изпият чаша-две вино до камината, разговорите през уикенда, хванали се ръка за ръка. Да не се налага да се безпокои, че Роби може да сънува лош сън, защото момичето ще го успокои, докато мама и татко спят, о, да! Чисто, неподправено удоволствие. Да си лежиш сутрин в леглото, да усещаш аромата на цъфналото бугенвилче под прозореца, докато се любиш; да плуваш в заливчето заедно с нея и само шепа нейни приятели, докато шампанското се изстудява, спуснато на дъното на два сажена дълбочина. Как го примамваха всички тези неща през юни, как го мамеше онази оградена с червено дата на календара.

И колко глупаво, че се скараха в навечерието на отпътуването си; след като знаеха накъде се бяха запътили, колко противно, че, досущ като и при всичките им предишни скарвания, и това бе за нещо напълно глупаво.

Тъй като кабинетът му в колежа бе в ремонт, приемаше студентите си у дома — сутрин, когато Роби бе на детска градина, а Лейла обикновено излизаше да свърши нещо, той самият не знаеше какво, само бе ясно, че не бе свързано с готвенето или почистването на къщата. Колежът, в който преподаваше, бе изцяло мъжки, но тъй като Колин бе станал много известен в академичния свят след публикуването на дисертацията му на тема *Елементът Намерение в убийството по невнимание*, то и доста първокурснички бяха примамени от лекциите му. Една от тях бе красива, знойна глупачка на име Фиона Болингброук, която почти не криеше желанието си да получи от Колин много повече от знанията му. Той я пренебрегваше, но не защото не я харесваше (напротив, харесваше я), а защото ясно виждаше табелата по пътя към провала: *Секс със студентки*. Пък и

освен това копнееше да вярва в *нещо*, а възможността за стабилен, изпълнен с вярност брак, бе поне подръка, макар и вече да не бе така привлекателна като преди. А и да приключим с този въпрос, студентите идваха на упражнения по двойки, сякаш те също разбираха докъде се простира безопасността.

Седмица преди полета на семейство Рейли за Бейрут партньорката на Фиона се разболя и тя се яви без придружител в дома на Колин в единствения ден, в който Лейла реши да се върне по-рано от обичайното. Лейла изгледа продължително замечтаното лице на момичето, изтегнало се на дивана, който тя и мъжът ѝ бяха купили от разпродажба в *Хийл*, сетне излезе и тръшна силно вратата зад себе си. Ехото от затръшването кънтя доста време.

Лятото на седемдесет и четвърта бе свидетел на все още неспокоен мир в Ливан, макар всички, които пристигаха на нашареното с дупки от куршуми бейрутско летище през онзи юни, да бяха наясно с признаците на приближаващата гражданска война. Колин стискаше здраво ръката на Роби, когато излязоха навън и видяха двете паркирани беемвета, които щяха да се превърнат в неотменна част на живота им през следващите няколко седмици.

Бързината и ефикасността на операцията го порази. Ръце се протегнаха за багажа им, за сина му, за жена му, за него самия, за секунди се озоваха в колата и със затварянето на вратите тя бързо се ускори по правия като конец път, сякаш бяха или кралски особи, или бягаха от полицията. Семейство Рейли пътуваше отзад в първата кола, а мъжът, който седеше до шофьора, непрекъснато подвикваше нещо в преносимата си радиостанция. Вътре в колата бе приятно от климатика, Колин най-сетне се облегна, позволи си да се отпусне, опитваше се да види това-онова от Бейрут.

— *Корниш Мазраа.*

Сепна се. През последните седем дни Лейла почти не му говореше, а и много по-отдавна не я бе чувал да използва толкова меки тонове. Пътуваха по широк булевард, който водеше към морето. Навсякъде се виждаха палми, тук-там — площади с хора, насядали под чадъри, покриви, покрити с червени керемиди, красиви вили, които се редуваха със зловещи бетонни чудовища, някои наполовина издигнати,

други наполовина разрушени. Гледката му напомняше най-много на Югославия, с мини небостъргачите ѝ, имаше средиземноморски вид, може би приличаше и на Италия или Испания, но с примес на нещо по-тежко, *по-чувствено* в архитектурата: сръбско или може би турско влияние. Сетне завиха надясно по широка улица с импозантни сгради с колонади, които подсказваха за скъпи магазини, за най-добрите ресторанти, за тайнствени банки и богати жилища. Чувството, че се намиращ на Изток, се изпари; всичко тук изглеждаше европейско.

— Улица *Хамра* — рече Лейла. — Това е бейрутската *Бонд стрийт*^[3].

Колин почувства как тя взема ръката му. Гледката на ръцете им, сплетени в скута на Роби след толкова дълга раздяла, го изпълни с радост. И тя изведнъж додаде с изкуствено висок тон:

— Добре дошъл!

Той се наведе над Роби и я целуна по бузата.

— Благодаря ти — промълви тихо.

Роби се хвърли към майка си, зарови глава в гърдите ѝ и Колин и Лейла за пръв път от много дни се спогледаха тъжно, отново в ролята на родители, вместо да бъдат само двама души, които по стечение на обстоятелствата споделят отговорността за едно дете. Колин познаваше модните тогава теории за *връзките*, знаеше, че на него и на Роби тепърва им предстоеше да изковат онази метафизична, жизненоважна връзка между баща и син. Но тук, в Бейрут, всичко изглеждаше възможно.

Колата зави от улица *Хамра* — накъдето погледнеше, надписите бяха на френски — и си запроправя път сред паяжина от по-тесни улички в жилищни квартали, докато най-сетне не се изкачи по алеята пред модерен жилищен блок. Достигнаха последния етаж със скоростен асансьор. Вратите се отвориха и видяха четирима мъже, застанали пред голям панорамен прозорец на разстояние около половин футболно игрище; четворката обаче бързо закрачи към тях; *скорост* — отбеляза си Колин, — това бе ключовата дума в Бейрут и преди дори да разбере какво става, водачът на четиримата — висок, строен арабин вече се взираше в очите му; сетне протегна ръце, прегърна Колин, потупа го нежно по гърба, докато го целуваше, първо по лявата, а сетне и по дясната буза. Целувките не бяха никакви символични поздрави, а просто докосване на топли, корави устни, плът

до плътта, мъж до мъжа, след което арабинът отстъпи назад, без да изпуска ръцете на Колин и рече:

— Аз съм Фейсал Ханиф. Ахлан уа сахлан; моят дом е и твой дом; добре дошъл в *нашия* дом.

Пусна Колин със същата сръчност, която бележеше всичките му жестове, и се обърна към Лейла, обгърна я в обятията си и я държа двойно повече, отколкото Колин.

— Мила — повтаряше той тихо отново и отново.

Колин отстъпи встрани, беше му интересно да види как лицето ѝ се вкамени в някаква маска на учтивост, докато отвърщаше на нежните му поздравии. Най-накрая Фейсал вдигна Роби на ръце и го притисна към себе си. Момчето се съпротивлява няколко секунди, докато не разбра, че съпротивата бе безполезна, след което застина неподвижно, досущ като хипнотизирания заек, който очаква ухапването на змията. Щом Фейсал го пусна на земята, Роби моментално се разплака.

— Имаме да обсъдим много неща — обяви Фейсал. — Но сега трябва да ви оставя. Този апартамент — той разпери ръце — е на ваше разположение докогато пожелаете. В събота ще имаме празненство, Халиб дотогава ще се върне от Щатите; няма да има много гости — само президентът, премиерът, още един-двама, които могат да ти се сторят интересни като юрист. Но засега ме извинете. — Той разроши косата на Роби и направи гримаса, която би трябвало да е приятелска, ала момченцето просто се сви от страх. — Бизнесът тук, в Бейрут, си е винаги бизнес! Довиждане, малък приятелю...

Антуражът изчезна по същия начин, по който димът се разсейва от мощен вентилатор — бодигардове, секретари, подбрани сътрудници, всички те бяха всмукани от могъщия водовъртеж, който остави след себе си шефът им.

Колин се вторачи в Лейла.

— Президентът ли?

— Франжие? — Тя сви рамене. — Мисля, че да. Той излиза в съботите, но нашето празненство няма да е единственото за него, не, разбира се. Ще отиде на двайсетина, може би и на повече. Хайде, скъпи... Роби, ела при мама, миличък. — Тя вдигна момчето и неочаквано се засмя. — Наричат Франжие *Сфинкса*. И знаеш ли защо? Защото не може да понася празни приказки. И въпреки това ходи на

всичките тези приеми, защото се ужасява да не изпусне нещо. Как намираш този апартамент?

Колин за пръв път се огледа по-внимателно. Апартаментът беше огромен. Излизаш от асансьора и веднага се озоваваш в главната всекидневна с панорамните ѝ прозорци, които гледат към Средиземно море, дълбокият балкон бе облицован с бели плочки, имаше сенници във весели разцветки, столове и маси. Тази стая бе пълна със светлина. Меката мебелировка бе в пастелни тонове и съвременен стил, сякаш всичко, което се намираше в стаята, бе купено в един и същи ден и най-вероятно — в един и същ изискан магазин. Колин бе много впечатлен от пепелниците. Преброи цели дванайсет, преди да се откаже да брой по-нататък.

— Чудесен е — рече той, но усети, че думите му прозвучаха неубедително. — Безпокоя се, обаче, за тези стъклени украшения и лампи. Ами ако Роби...

— Той ще е добро момче, нали, миличък? — Лейла понесе Роби из стаята, показваше му неща, които си спомняше от добрите стари времена: значи в крайна сметка този апартамент не бе подготвен специално за пристигането им. — А и да строши нещо — додаде тя през рамо, — толкова по-зле. Слугите ще съберат парчетата, нали са за това?

Той се засмя. Чак по-късно му хрумна, че не си спомняше някога изобщо да бе казвала нещо толкова грубо, *жестоко*.

Същата вечер тя настоя да вземат Роби със себе си в един от най-известните рибни ресторанти на *Рауш*, макар момчето да бе изморено. Отначало Колин реши, че бе прекалено тежко изпитание за сина им. Но след това, когато момчето заспа толкова дълбоко, че едва се усещаше дишането му, Лейла го взе за ръка и го поведе към огромното им легло в спалнята; чак тогава той разбра защо бе решила Роби да не ляга: искаше да се изтощи докрай, за да спи цяла нощ. Ала Лейла не искаше да спи, а след малко и на него самия вече не му се спеше.

По-късно, когато се връщаше към случилото се, той признаваше, че Бейрут през лятото на седемдесет и четвърта бе най-добрата му ваканция, досами последните ѝ часове. И най-хубавото бе, че докато траеше тази почивка, той почти успяваше да улови мига, успяваше да се наслади на всекидневните радости.

Роби разцъфтя, досущ като цвете, вдигнало главичка към слънцето.

Харесваше му плажът, разбира се; непрекъснато молеше да го водят на Гълъбовите скали, защото там водните скиори се плъзгаха по естествено формиралите се заливчета и може да ги гледа с часове с широко отворени, немигащи очи — освен това му харесваха обедите в хотел *Сейнт Джорджис* или *Комодор*; ала изглежда бе най-радостен просто да се мотае с баща си из стария град — онази паяжина от улички около по римски елегантния площад *Рияд ел Солх*.

Една сутрин Лейла имаше някаква работа — *Семейството, скъпи, ужасно е досадно, но...* — и той бе доволен, защото това означаваше, че можеше да остане насаме с Роби. (Не ги оставяше за първи път да правят каквото искат. Понякога той се питаше къде ли ходеше в тези *бизнес* сутрини, но всъщност много-много не го интересуваше. Нощите са за порасналите; можеше да си позволи да предостави дните на Роби.)

Първото нещо — съгласиха се и двамата, бе закуската. Намериха едно кафене близо до редакцията на *L'Orient Le Jour*, където Колин поръча кифлички за себе си и екстравагантен *мануш* със сирене за Роби. След това Роби преброи пред келнера ужасно оцветените лири за сметката им; сервитьорът на два пъти пощипва ухото си в дяволита усмивка; след това двамата закрачиха ръка за ръка, в търсене на онази част от Бейрут, която бе най-хубава, преди слънцето да се е издигнало като огромен, пламтящ диск над града — отидоха на *сук-а*^[4].

Атакувани от всички посоки от аромата на различни подправки и от други, по-неприятни миризми, слухът им — нападан ту от гласа на вездесъщия певец Фаруз, ту от Бетовен или от индийска *рага*, те откриваха по малко от всичко: покрити пазари за плодове и зеленчуци, занаятчиите, сбутани в тесните си, с каменни фасади магазинчета: тук — майстор на ковчези, там — духачи на стъкло, в следващата уличка — производители на *гидауа*^[5], или *бълбук-бълбук*, както ги наричаше Роби. Уличките бяха тесни, калдъръмени, с открит канал и с каменни арки в краищата си, където бе приятно прохладно, дори усойно; следваха неочаквани завои и извивки, които ги извеждаха не там, закъдето се бяха запътили — разтревожени, уплашени, но в следващия миг забелязваха очарователния отомански шадраван на площада или

витрината на някой бижутер, светнала с всичките скъпоценни камъни на Азия.

Свършиха пътешествието си в парфюмериен магазин, където собственичката, слаба, но шикозна млада жена, която говореше само френски, настоя да опитат всичките ѝ парфюми. Роби искаше да купят подарък на Лейла.

— Мисля, че трябва да вземем от всички — обяви важно той.

Колин се усмихна.

— Мама казва, че ние, мъжете, винаги мислим така. Отиваме в супермаркета и купуваме онова, което *искаме*, докато би трябвало да вземем само онова, от което се *нуждаем*. Затова мъжете са такива скапани купувачи. — И скапани любовници, припомни си мрачно той. *Вие, мъжете, се чукате така, както и пазарите* — това бе смисълът на предизвикателната реплика на Лейла.

— Но ние не можем да купим *нищо една* от тези миризми у дома. — Челото на Роби се сбърчи. — Всъщност, изобщо не ми се прибира у дома, наистина. — Той вдигна стъкленото шишенце към носа си и подуши внимателно. — Има само едно нещо.

Колин вече се учеше как да възприема паузите на сина си. Знаеше, че ще разбере за това *едно нещо* по-бързо, ако просто го остави да виси във въздуха.

— Дядо Фейсал има ли жена?

— Не, сега не. Починала е, когато е била доста млада.

— Аха. — Дълга пауза. Роби се мръщеше на шишенцето, като продължаваше да го държи под носа си; очите му се бяха сбрали на носа, сякаш бе кривоглед. — Не обичам дядо Фейсал — рече изведнъж той.

— Моля те, внимавай мама да не чуе това. Ще се разстрои. В края на краищата той е твой дядо.

Ала тъкмо в онзи момент Колин за пръв път призна пред себе си, че и той самият също не обича Фейсал.

Наблюдаваше как тъст му обикаля групичките на приемите и се чудеше какво точно у него му придаваше вида на препрограмиран. Фейсал никога не поглеждаше часовника си. Той бе наел другите хора да се безпокоят за времето. И част от неспокойствието на Колин се дължеше на чувството, че този вътрешен часовник на Фейсал отброява времето, оставащо до Армагедон^[6].

За него самият времето изтече вечерта на *ракс шарки*.

— Няма такова нещо като гюбеци! — бе рекла игриво Лейла. — Ракс шарки е форма на изкуството, скъпи мой, нещо, което никога няма да разбереш.

— И все пак искам да го видя.

— Ох, мъже, мъже!

Седяха на балкона пред всекидневната и пиеха *Пимс*.

— Гюбеците са фалшименто — поясни Лейла. — Помисли си само за всичките онези похотливци с жадните очи, приведени над питиетата си, докато някоя курва върти задник пред тях. Честно, един стриптийз в *Сохо* е далеч по-качествена работа.

— Не мога да кажа. Никога не съм ходил.

— Същата глупотевина е. Както и да е, човек не води жена си на ракс шарки, човек ходи там с приятелите си. Попитай Халиб, той сигурно ще знае някое място.

— Но аз искам *ти* да ми обясниш тази форма на изкуство. Сто на сто съм сигурен, че за тая работа е необходима жена.

Лейла се нацупи. По-късно, обаче, след вечеря, след като Роби си легна с Алф, крокодила си играчка, тя попита:

— Все още ли искаш да видиш танца?

След като той кимна, тя нареди на една от слугините да се заеме с гледането на Роби, поведе Колин към асансьора и повика такси. Даде адрес в източната, християнската част на града, Колин чу в адреса думата *карантина* и бе наясно, че мястото ще да е някъде в района на пристанището.

Беше всичко онова, за което бе мечтал, потънал дълбоко в пътеводителите; Бейрут — в най-чиста форма. Неонов надпис над приземие, врата с шпионка, през която мургавият мошеник оценява силата на характера и дебелината на портфейла ти, преди да те допусне в потъналата в дим, облицована в кедрова ламперия зала с ниски масички. Докато посрѣбваше от скоча си, Колин усещаше как пулсът му се ускорява поради онова нервно вълнение, което се поражда, като правим нещо хубаво, но за което по-късно ще съжаляваме.

Облегна се назад и прегърна Лейла през раменете. След известно време тя се поотпусна, а после, сякаш взела изведнѣж решение, се сви в истинска прегръдка. Колин бе щастлив, макар на пръв поглед нищо

да не се бе случило; около тях шумните разговори си съперничеха с тенекиения звук на музиката. Усещаше лейлините коси, уханието им, чудесната текстура на шепата кичури, преплели се в пръстите му. Черепът ѝ бе хладен и влажен. Тази вечер бе като първата им вечер — усещане не много обичайно, след като си бил женен пет години и имаш дете.

Прожекторите оживяха в мига, в който гръмна оркестърът. Залата се изпълни с аплодисменти и с оживление. Колин се опита да намери някакъв смисъл в какофонията, предизвикана от акордеона, флейтата, цитрата, баса, цигулката, китарата и барабаните, които бяха обединили усилията си върху *Танцувай, циганко!* — прелюдията към шоуто. Ала след малко музиката се установи в ритмична хармония и някаква фигура изплува в снопа светлина; дъхът му секна.

Жената не бе стара, но не бе и млада, лицето ѝ би могло да бъде заето от някой фриз под пирамидите — сякаш искаше по този начин да я обяви за специалистка в танца още от времето, когато древните фараони са били живи. В един миг тя остана неподвижна, сякаш вкопана в средата на сцената; сетне ръцете заплуваха над главата ѝ, скръстени в китките; нозете ѝ се раздвижиха, стъпка надясно, стъпка наляво, ала при тези движения ефирната ѝ пола едва помръдна.

— Наблюдавай геометрията — чу глас в ухото си и се сепна, усетил гузното бодване, че бе забравил напълно Лейла в изненадата и вълнението на момента. — Това е *Египетска стъпка*. Всичко, което прави тя сега, се върти около цифрата осем: гледай!

Танцърката започна витиевати движения към края на дансинга. Колин вече възприе подробности от костюма ѝ: златен колан, пристягащ прозрачната пола, златист сутиен, цигански шал, всичко това потънало в пайети. На светлината на свещите тя изглеждаше като излязла от приказка, фантастична фигура, джин, излязъл от бутилката на някоя детска книжка с картинки; само че в изпълнението нямаше нищо детско, защото тазът ѝ започна да се движи, сякаш независимо от останалото ѝ тяло...

— Гледай как плува гръбнакът ѝ — прошепна Лейла.

Беше поставила и двете си ръце на раменете му, а той се бе навел напред, очарован, не искаше да изпусне и най-малката подробност; тя се държеше за мъжа си, имаше очи само за него, не и за танцърката, с нейната палава усмивка на дявол, изпратен да те изкуши.

— Това идва отвътре, никой не може да те научи на него. Виж как се сплитат ръцете ѝ. Тя няма страх. Няма срам...

Музиката се впусна в серия дълги, протяжни ритми, като всеки следващ мотив бе по-бърз от предишния. Залата оживя в ръкопляскания, в люлеещи се тела, чуваха се викове на одобрение и на окуражаване.

— Публиката — прошепна Лейла — дава живот на танца. Публиката е в основата.

Колин седеше с отворена уста, устните му блестяха влажни на меката, отразена светлина. Когато гризна ухото му, той положи ръка върху коляното ѝ и започна, отначало несъзнателно, а сетне със засилваща се настойчивост да гали бедрото ѝ. Усещаше се като вътрешно разтопен: без форма, без да се ограничава от непреклонните изисквания на скелета. Бедрата на танцьорката се люлееха съвсем близо до него и той се наведе още напред, досущ като куче, усетило някаква напълно непозната досега миризма.

Лейла мушна пръсти в ризата на Колин. Неговата ръка стисна бедрото ѝ. Другата ѝ ръка се плъзна по възглавницата на фотьойла и, скрита от масата, намери издутината на панталона му. Той почти не съзнаваше какво става. Единственото, което виждаше, бяха тези извиващи се, люлеещи се бедра, корема и гърдите на танцьорката: чувствени, еротични, надхвърлящи границите на въображението му. Сериите движения следваха една подир друга с увеличаващо се темпо и той се почувства напълно погълнат от танца — част от публиката, част от този многолик звяр, който ръмжеше одобрително, ала в същото време бе и някак отделен от всички, сякаш бе сам на сцената с това видение на сексуалността, което се въртеше със знойна нега.

Танцьорката бе сякаш кукла, виснала на невидими конци, с ръце сплетени високо над глава, потрепващи, докато музиката достигна кресчендо и изведнъж замря.

Запалиха осветлението. Ръцете на Лейла се отдръпнаха. В първата секунда тишина Колин се почувства така, сякаш падаше от голяма височина. Сетне сутеренната зала се изпълни със силен шум. Танцьорката бавно заобикаля из помещението с протегната ръка, върху лицето ѝ грееше маската на триумфа, докато светът ѝ отдаваше почитта си. Хората ръкопляскаха изправени. В залата бушуваше снежна буря от дребни хартийки; на все още замаяния Колин му

потрябва известно време, за да осъзнае, че бяха пари. Танцьорката се полюля и коленичи, събра хартийките и... изчезна.

Колин се облегна назад върху възглавниците. Почти пълната тишина, която се възцари в залата, бе бремна от дълбоки емоции, сред които преобладаваше срамът. Лицата, които допреди бяха скрити в сенките, сега се виждаха: лица като на мистър Пънч с остри, издадени брадички, пъргави очи и тънки устни. Лейла изглежда усети неудобството му, защото бързешком го погали по врата, наведе се бързо, целуна го и рече дрезгаво:

— Хайде, да вървим.

Не си спомняше как плати сметката и как изкачи стълбите към улицата. Знаеше само, че бе прегърнал Лейла през кръста и изпитваше всепоглъщащо сексуално желание, което трябваше да бъде удовлетворено по най-бързия начин, инак щеше да умре; дойде на себе си, едва когато приближи черно беемве и изведнъж около него се появила маса мъже. Позна двамина от тях: те пътуваха на предната седалка в колата, с която семейство Рейли бе превозено от летището. И Халиб...

Сетне не си спомняше много ясно какво точно стана, но някак си бе отделен от Лейла, като същевременно оставаше с нея. Единият от мъжете заговори на арабски. Лейла отвърна рязко на същия език.

— Какво става? — попита Колин.

— Ти стой настрана — сопна му се Халиб.

А Лейла вече бе въввлечена в сериозна караница. На Колин му се стори, че чу няколко пъти думата *хашиш*, но бе сигурен, че грешеше. Искаше му се да избяга от горещата, лепкава улица, копнееше за една студена бира в изключителната компания единствено на жена си, ала повече от всичко имаше нужда от секс. Ако не го получи скоро, щеше да последва грозен инцидент.

— Вижте какво, писна ми вече — изкреця той. — Хайде, Лейла, кажи им, че си тръгваме.

След което я грабна за ръката и се опита да мине между двамата бабаити, които му препречваха пътя.

Улицата сякаш се завъртя и се размаза пред очите му. Намери се върху колата с извита назад ръка и с мъчителна болка в десния крак, където някой бе стоварил злобен ритник.

— Добре — чу той Лейла да казва. — Добре, спрете, чуйте. Оставете ме да говоря с него, разбрахте ли?

Хватката върху ръката на Колин се поохлаби. Той се обърна. Може би се дължеше донякъде на скоча, навярно потисканото му желание бе в основата на всичко, но във всеки случай реши да си го изкара на жена си, защото бе най-близо, а и тези хора бяха от нейните.

— Каква игра, по дяволите, играеш? — изрева той. — Бият ме, обиждат ме и... — гневът му намери дяволския си отдушник — И за какъв хашиш става дума?

Тишина. Сетне Халиб вдигна ръце и се обърна към мъжа, който говореше с Лейла.

— Добре, тръгваме си, отведи го у дома.

Колин замахна, но някой небрежно препречи ръката му и в следващия миг беше проснат на улицата.

— Колин — чу той думите на Лейла в кървавата мъгла на болката и унижението. — Извинявай, чуваш ли? Те ще те отведат у дома, това е работа, семеен бизнес. Трябва да отида да говоря с баща си. Чуваш ли? Извинявай...

Сетне две ръце го повдигнаха, положиха го в колата и тя потегли. Мъжът до него го държеше здраво за ръката, ала той успя да се освободи. Онзи само се засмя и запали цигара, знаеше кой би могъл да бъде заплаха и кой бе просто един бомбастичен боклук.

Вече в апартамента, Колин съблече дрехите си и застана под душа. Не помогна. Хвърли се на леглото, чисто гол, опита се да спре мъчителното отхвърляне, което туптеше в съзнанието му. Опита да мастурбира, не можа да получи достатъчна ерекция, писна му да търка неотговарящата плът. Беше ядосан, ядосан, ядосан. Думите се въргаляха из съзнанието му, отговорите, контриращите удари, порицанията, фактът, че трябваше да чака до утре или докогато Лейла реши да се върне.

Опитваше се да се убеди, че мрази Халиб, а не нея, но и това нямаше по-голям ефект от душа. На практика и тя бе *част* от целия гнусен заговор да бъде провален бракът, към който семейството винаги се бе отнасяло с неодобрение. Повикваха я и тя отиваше. Всеки ден ходеше някъде. Всеки ден Фейсал ѝ се обаждаше и тя се подчиняваше. И така щеше да бъде винаги, винаги...

Не, не беше всеки ден; само понякога. В останалите дни бе обичлива, топла и... о, *по дяволите!*

Рееше се на повърхността, сигурен, че не бе и мигнал, ала все пак спеше съвсем леко, готов да скочи при евентуалното завръщане на Лейла.

Тя постави ръка върху челото му, но той се престори, че похърква, дори и когато тя тихичко се мушна в леглото до него и така нагласи тялото си, че се докосваха от шията до глезените, със същата хладна ръка нежно го погали по корема.

Той разбираше, че знае, че е буден, ругаеше се, че бе такъв глупак. Да извадиш очи, вместо да изпишеш вежди! Можеше да получи мир, стига само да го поискаше, но не, той няма да се моли за примирие. Това си казваше Колин. Нямахше да пълзи. Не и пред група проклети араби.

Малко след зазоряване той изплува от безрадостния си полусън, беше наясно какво иска да направи. Лейла спеше, бледото ѝ лице потрепваше леко, сякаш в предчувствие. Той стана тихо и се промъкна в спалнята на Роби, клекна да събуди момчето, беше достатъчно близо, за да прокара пръст по устните му.

— Приключение — рече тихо. — Днес е денят на голямото ни приключение.

Щеше да заведе Роби да види арз ер-Раб: кедрите на Бога.

Утрото бе знойно. Ниски, тежки облаци затискаха с одеялото си града, досущ като болен човек, който трябва да се изпоти. Колин знаеше, че това време бе предвестник на ужасния вятър *хамсин*, затова се радваше да избяга в планината.

След като пътуваха известно време, Роби попита:

— Тате, защо трябва да видим тези дървета?

— Защото за тях се споменава в Библията и защото са красиви. Един велик мъж на име Ламартин казва, че са най-прочутият естествен паметник на света.

— Какво е паметник?

— Нещо, което отбелязва дадено събитие. Или нещо красиво, което си струва да запазиш като реликва от по-стари времена; мисля, че Ламартин е имал предвид тъкмо това. Някои от дърветата, които ще видим, са може би на хиляда и петстотин години. Можеш ли да си го представиш, Роби?

Момчето се замисли сериозно.

— Не.

Колин се усмихна.

— Е, ще ги видиш.

— Мама защо не поиска да дойде и да види паметника?

— Казва се паметник. Тя ги е виждала много пъти. А освен това тя още спеше тази сутрин и не исках да я будя. О, виж: там напред има някакви селяни.

Въпреки яркото предобедно слънце в колата ставаше все по-студено; трудно бе да се повярва, че само преди час се потяха във влажния град. Колин вдигна прозорчето си. Пейзажът неусетно бе станал лунен — балваните и каменопадите преобладаваха пред разпръснатите тук-там лозя и портокалови горички, които бяха много повече в по-ниското. Пътят се стесни, стана по-лош. След няколко мили друсане по изровения от дупките път лицето на Роби позеленя.

— Тате — рече тихо момчето, — ще повърна.

Колин спря колата и двамата излязоха. Вятърът го удари в лицето, накара го да потрепери. Роби стоя известно време приведен в края на пътя, но почивката изглежда си каза думата. Колин се огледа, заслонил с ръка очите си срещу слънцето. Намираха се близо до върха над дълбока клисура. От края на пътя далеч долу можеше да види малко селце: сигурно бе Массер ес Шуф, което, според пътеводителя, се намираше на две хиляди метра надморска височина. Нищо чудно, че бе толкова студено.

Вдигна глава към небето. Нещо черно лежеше като тежка завеса над хребета над тях. Може би облак? Сетне видя, че завесата потрепна, люлееше се бавно насам-натам.

— Роби — рече, — погледни.

Момченцето изви вратле.

— Това ли е *паметника*, тате?

— Да, това се кедрите. Цар Соломон е използвал такива дървета за най-големия храм на този свят, Роби.

Продължиха пътя си. Най-накрая пътят се превърна в тревиста пътека и Колин спря колата. Последната четвърт миля трябваше да я изминат пеш; пътеката бе стръмна и когато стигнаха до целта си, вече се бяха задъхали, редкият студен въздух сякаш прогаряше синусите им.

Бяха сами и съвсем близо до рая, за който бе копнял цар Соломон. Накъдето и да погледнеха, виждаха огромните стебла с яките им клони, стволите имаха фантастични форми, сякаш бяха барелефи, издялани от демоните.

— Хайде да измерим един.

Колин шепнеше. Питаше се дали Роби би могъл да сподели чувството му на благоговение, ала като погледна момчето, видя, че лицето му грееше от наслада. Роби изведнъж се пусна от него и затанцува, подскачаше, търкаляше се. Мълчаливите дървета сякаш се бяха заслушали, грациозно скланяха клони, за да се насладят на щастието му.

Колин отиде до най-големия кедър, отбеляза си една особена извивка в ствола му, откъдето да започне измерването. Закрачи около дървото. Петдесет и две крачки. Взря се в най-ниските клони, изпаднал в мълчаливо страхопочитание. Нещо толкова старо и все още живо — това бе почти извън човешкото въображение.

Сведе поглед. Поляната бе изпъстрена с камъни от всякакъв размер и форма, но тук, в сянката на най-благородното от всички дървеса, земята бе покрита от гладка, прилична на морава трева. Бледоморави цветя блещукаха, разлюлени от вятъра. Той се наведе и погали тревата. Беше мека като кадифе.

Нещо привлече погледа му: олтар, с изрязани кръстове и луна.

— Роби — извика той, — ела и погледни.

Тишина. Кедрите, които се извисяваха над него, сякаш се бяха заслушали. Колин бавно се изправи. Погледна надясно и наляво, но не можа да забележи никакво движение, освен величественото поклащане на дебелите клони и в контрапункт — блещукането на разлюлените бледоморави цветчета.

— Роби! — извика отново той, този път по-силно, в гласа му вече се прокрадна първата нотка на уплаха.

Дърветата отразиха вика му. Колин се огледа наоколо във всички посоки на компаса. Нищо. Роби бе изчезнал.

— Роби, миличък, престани да си играеш точно сега.

Терористи. Мухарабини. Отвлечения, убийства. *Това бе Ливан.*

— Роби! Чуваш ли ме?

Отвърна му тишината.

— *Това не е шега! Отговори ми!*

Накъдето и да погледнеше се виждаха само дървета, нищо не помръдваше, нямаше и следа от хора. В един ужасен миг Колин не знаеше от какво да се бои повече: от убийци или от призраци. През последните няколко дни бе успял да осъзнае основите на ливанската политика. В страна, чието население се състои само от малцинства, двигателят, който задвижваше всичко, скрит под нозете им, но бръмчащ неспирно, двайсет и четири часа в денонощието, имаше едно име: *мо'амера*: заговорът. Другите заговорничеха срещу маронитите, Джумблат срещу Джемайел, фалангистите срещу палестинците, а над всички и всичко бяха Ханифови: за или против всички останали, в зависимост кой им плаща. Що за заговор бе този, кой го бе организиран — тази конспирация *срещу него*?

Стоеше там безмълвен, склонил глава на една страна, докато рационалният му ум на учен се възвръщаше и методично обмисляше всички възможни обяснения. Роби бе отвлечен. Не, той се е отклонил и е паднал в някаква яма. Да, нещастен случай, ето какво бе! А нямаше никаква помощ на мили разстояние.

Нещо го накара да се завърти в полукръг, да погледне големия жълт сноп светлина, който си пробиваше път сред клоните и стигаше досами нозете му. Отпървом бе заслепен. Сетне в светлината, досущ като божествен ангел, се появи безформена фигура, очевидно човешка. Колин присви очи. Вдигна ръка да заслони очите си и тогава фигурата се раздели на две: бяха двама души, единият по-висок, другият по-нисък, държаха се за ръце.

— Роби...?

Колин се затича и грабна сина си на ръце. Трябваше да си признае, че не бе очаквал повече да притисне топлатата плът към себе си. Само за един миг, разбира се, само за един миг...

— Къде беше? — извика сподавено той, заровил лице в ризата на Роби. — Татко толкова се безпокоеше... — За пръв път му хрумна колко глупаво прозвучаха думите му в съзнанието на едно дете. — Аз толкова се тревожих — добави почти без дъх.

Роби му се усмихна, отметна глава, палаво, игриво. Колин осъзна, че синът му бе щастлив. Знаеше, че там имаше и друг човек, че търпеливо чакаше, ала не му обърна внимание... не й обърна внимание, поправи се той, след като хвърли бърз кос поглед към нея. Очевидно бе жена от този край; сигурно не знаеше английски; така

нямаше как да я укори, че бе откраднала сина му или да ѝ благодари за това, че го бе върнала.

Тя обаче най-неочаквано му подхвърли плик. Той падна между бедрото на Роби и ръката на Колин. Усмихна се несигурно и пусна момчето на земята, като преди това го целуна бързешком по бузата. За негова почуда Роби, обикновено безкрайно стеснителен, изтича и се зарови в полите на жената. Тя го погали по главата и двамата се усмигнаха един на друг като хора със своя тайна, която всеки миг ще ги накара да избухнат в смях.

От плика се носеше силен, но свеж аромат, който добре пасваше на кедрите. Буквите бяха красиво изписани, наклонени, ала в същото време почеркът бе и делови, сякаш притежателят му го бе усъвършенствал дълго време и той вече се бе превърнал в негова втора природа. Още преди да прочете и първата дума, Колин не се съмняваше, че авторът на писмото бе жена.

Драги Колин — се казваше в него, — аз съм Селестин. Ако не знаеш коя съм — а не мога да повярвам, че вече не знаеш, тогава остави всичко, пожелай на Азиза (която носи това писмо) аудио и си върви. Ако знаеш обаче, ще знаеш и какво да предприемеш. Селестин.

— Добри Боже! — Той вдигна очи от писмото и видя гордия поглед на жената, отправен към него. — Значи ти си Азиза?

— Чували сте за мен? — попита жената на английски със силен акцент.

— О, да. И за Селестин също. Роби, тази дама познава бабата на Лейла.

— Селестин. — Момчето произнесе внимателно името, подчертавайки всяка сричка с еднаква сила. — Можем ли да отидем да я видим? О, хайде, хайде...

— Ами, не знам дали ще е удобно... — Сетне си спомни писмото. *Ще знаеш какво да предприемеш.* — Можеш ли да ни отведеш там, Азиза?

— Тъкмо затова съм дошла. Следвайте колата ми.

Беше паркирала ситроена си под мястото, където бяха спрели те, това обясняваше защо Колин не я бе чул да приближава. Докато се спускаха от планината по извития път, Колин попита сина си:

— Какво се случи там? Изгуби ли се?

— Не. Видях госпожата и отидох да я поздравя.

— Роби, знаеш, че не бива да правиш това. Какво ти говорихме непрекъснато с мама за непознатите хора? *Защо отиде?*

— Тя не е непозната. Тя е добра.

— Но...

— Нали ти казах. Тя е *добра!*

По пътя към Ярзе Роби задряма и Колин бе доволен от това, защото искаше да изрови от паметта си всичко, което Лейла му бе разказвала за забележителната си баба. Знаеше, че е наполовина швейцарка и наполовина — миш-маш от средиземноморска кръв; че е била много луда на младини и че никога не се е научила какво означава да остарееш; че овдовяла при трагични обстоятелства, че убили мъжа ѝ пред очите ѝ; че бе в лоши отношения с Фейсал, единственият ѝ син, макар да бе обичала снаха си до безпаметство и винеше Фейсал в небрежност за смъртта ѝ. Ала въпреки всички тези факти, тя някак си си оставаше като купчина снимки в избелял албум, или нещо като дочут отчасти разговор, когато някой пусне радиото в съседната стая: почти, но никога съвсем на фокус, никога — в достатъчна близост.

Той знаеше със сигурност и още нещо: след Роби, след (дай Боже!) самия него, Лейла обичаше Селестин повече от всекиго другото на света. Нито ден не минаваше без тя да спомене за обичната си баба. Затова му се видя мъчително, доста тъжно, че първата им среща щеше да се състои без Лейла.

Онзи дълъг следобед той на няколко пъти щеше да пожелава присъствието на Лейла. Никак нямаше да му е излишна известна морална подкрепа. Но тогава той таеше такива големи надежди за тази среща, че сигурно щеше да изпита разочарование.

Не бе предполагал, че старата жена може да бъде толкова свирепа. Тя изглежда ни най-малко не разбираше положението му на външен човек, попаднал чрез брака си в клана на Ханифови. Очевидно бе, че гледа с отвращение на политическия му анализ на положението в Ливан. От друга страна, я намери за повърхностна и писклива. И тогава, в края на посещениято им, тя му даде пистолет и впечатленията му от нея най-сетне добиха окончателните си очертания. С една дума, той я намираше за *смешна*.

Търпеливото обожание на Роби към Селестин не можа с нищо да подобри настроението му. Момчето плака през целия път до Бейрут, а когато вратите на асансьора се отвориха към всекидневната на

апартаментата им на последния етаж, то изглеждаше почти убито от умора. Лейла се втурна, разтревожена до смърт, и отнесе Роби; Колин я чу да го успокоява, а той самият си наля скоч и излезе на терасата; тя го намери там десет минути по-късно, когато нещата отново се поуспокоиха.

Той взе ръката ѝ и рече:

— Извинявай.

Не знаеше защо го каза, но някой трябваше да направи първата крачка, а дългият ден бе прогонил голяма част от гордостта му.

— За снощи, извинявай, че бях такъв глупак.

— Не, не! — извика Лейла. Взе чашата му, хвана го за ръцете и го принуди да я погледне. — Не се извинявай. Аз трябва да се извиня. Обичам те. *Обичам те!*

— Боже мой, но аз също те обичам.

Той я притисна така, както правим, когато искаме да размажем някого о гръдния си кош, да вдигнем после ципа и така той никога да не може да се отдели от нас. Когато Лейла най-сетне отпусна ръце, едната ѝ ръка докосна нещо твърдо в джоба на самото му.

— Какво, за Бога...

Извади пистолета. В следващия миг двамата бяха на ръба да избухнат в смях.

— Господи, нима тя *наистина* ти даде пистолет? Сериозно ли говориш?

— Да не мислиш, че съм го купил в магазина за деликатеси *Мандарин*?

Тя го плесна по ръката. Още малко и щяха да припаднат.

— На всичкото отгоре е и зареден, Господи!

— Лейла, не, чакай сега, сериозно говоря, какво да правя с него?

Тя поклати глава, продължаваше да се смее.

— Дай го тук. Ще намеря начин да ѝ го върнем.

— Ами ако Роби го намери и...

— Не се тревожи, скъпи. Ще го прибера в чантата с тоалетните си принадлежности.

— Не — възпря я Колин. — Имам по-добра идея. Ще използваме моето куфарче. Ключалката му е с цифрова комбинация.

— Прав си. Много по-сигурно е. — Тя отново се изкикоти и Колин само като я погледна, също избухна в смях. — Само не го

забравяй там — успя да изписка тя, преди да изпадне в поредния изблик на смях. — Това е!

[1] Sans pareil (фр.) — несравнимо. — Б.пр. ↑

[2] Mon Dieu (фр.) — Боже мой. — Б.пр. ↑

[3] *Бонд стрийт* — една от най-известните търговски улици в центъра на Лондон. — Б.пр. ↑

[4] Сук (араб.) — пазар. — Б.пр. ↑

[5] Гидауа (араб.) — наргиле. — Б.пр. ↑

[6] Армагедон (библ.) — мястото, където царете на земята ще бъдат призовани за битка. — Б.пр. ↑

Издание:

Автор: Джон Тренхейл

Заглавие: Правилата на кръвта

Преводач: Тинко Трифонов

Година на превод: 1996

Език, от който е преведено: английски

Издание: първо

Издател: ИК „Компас“,

Град на издателя: Варна

Година на издаване: 1996

Тип: роман

Националност: английска

Редактор: Любен Любенов

Коректор: Дияна Черногорова

ISBN: 954-701-016-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/1759>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.